

تفسير الكريم الرحمن
في تفسير كلام المنان

تفسير السعدي

TAFSĪR AS-SA'DĪ

EDIȚIE ROMÂNĂ

Juz' 13-15

Yūsuf 12:53 – Al-Kahf 18:74

Vol. 5

Comentariu al Coranului de

‘ABD AR-RAĤMĀN IBN NĀṢIR
AS-SA'DĪ

INSTITUTUL TAWHID

ABD AR RAHMAN IBN NASIR AS SADI

Tafseer As Sa'di

Explicarea sensurilor Coranului

Volumul 5

JUZURILE 13 LA 15

Yusuf 12:53 pana la al Kahf 18:74

Traducere din limba araba in limba romana

Institutul Tawhid din Romania

Text coranic arab: Tanzil Quran Text, versiunea 1.1, Uthmani. Copyright © 2007–2026 Tanzil Project. Licenta Creative Commons Attribution 3.0. Reproducerea si distribuirea identica sunt permise; modificarea textului nu este permisa. Acest aviz si atribuirea Tanzil Project se pastreaza in copii si in lucrarile care contin parti substantiale ale textului.

<https://tanzil.net> · Actualizari: <https://tanzil.net/updates/>

Caractere arabe Amiri si Amiri Quran, Khaled Hosny si colaboratorii. Licenta SIL Open Font License.

Ghid de lectura

Cum este organizat volumul

Volumul cuprinde comentariul juzurilor 13–15: Sura Yusuf de la versetul 53 la 111, surele ar Rad, Ibrahim, al Hijr, an Nahl si al Isra in intregime si Sura al Kahf de la versetul 1 la 74. Juzul 14 incepe cu Sura al Hijr, iar juzul 15 cu Sura al Isra. Inaintea Surei al Kahf este pastrat Cuvantul autorului, in care acesta explica scopul si alcatuirea comentariului.

Textul arab si traducerea sensurilor

Pasajele Coranului sunt asezate pe mijlocul paginii, in limba araba. Traducerea sensurilor in limba romana este tiparita cu litere aldine, iar comentariul lui as Sadi cu litere obisnuite. Traducerea reda sensurile textului coranic si nu inlocuieste originalul arab.

Referintele si notele

O trimitere precum 12:53 indica Sura Yusuf, versetul 53. Notele de subsol ofera referinte pentru relatari, lamuriri de sens sau variante de traducere utile intelegerii pasajului. Mențiunile „manuscrisul A”, „manuscrisul B” sau „cele două manuscrise” din unele note se referă la exemplarele manuscrise ale comentariului lui as-Sa’dī, comparate la pregătirea ediției arabe. Ele nu desemnează versiuni diferite ale Coranului. Un juz este una dintre cele treizeci de parti ale Coranului.

Orientarea in volum

Cuprinsul indica surele si impartirea pe juzuri. Repertoarul de la sfarsit permite gasirea fiecarui pasaj coranic comentat. Autorul grupeaza uneori mai multe versete inaintea comentariului; aceasta ordine este pastrata si semnalata prin titluri distincte. Limitele juzurilor sunt marcate prin titluri distincte. Trimiterile sunt active in documentul electronic si indica paginile pentru exemplarul tiparit.

Cuprins

Ghid de lectura.....	ii
Juzul 13.....	1
Sura Yusuf 53–111.....	1
Sura ar Rad 1–43.....	33
Sura Ibrahim 1–52.....	61
Juzul 14.....	88
Sura al Hjr 1–99.....	88
Sura an Nahl 1–128.....	109
Juzul 15.....	166
Sura al Isra 1–111.....	166
Cuvantul autorului.....	215
Sura al Kahf 1–74.....	216
Repertoarul pasajelor comentate.....	254

Juzul 13

Sura Yusuf

VERSETELE 53 LA 111

Versetele 53 la 57

ج
* وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِنِي بِهِ أَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي فَلَهَا كَلِمَةٌ قَالَتْ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٤﴾ قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾ وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَا أَجْرَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾

53. „Nu-mi socotesc sufletul nevinovat, caci sufletul porunceste staruitor raul, in afara de cel de care Domnul meu are mila. Domnul meu este Atoateiertator, Indurador.” 54. Regele a spus: „Aduceti-l la mine, ca sa-l pastrez numai pentru mine!” Dupa ce a vorbit cu el, i-a spus: „Astazi esti la noi intr-o pozitie inalta si esti vrednic de incredere.” 55. Yusuf a spus: „Pune-ma peste vistieriile tarii; eu sunt un pazitor priceput.” 56. Astfel l-am statornicit pe Yusuf in tara, ca sa locuiasca in ea oriunde voia. Noi facem ca Mila Noastra sa ajunga la cine voim si nu lasam sa se piarda rasplata celor care fac bine. 57. Iar rasplata Vietii de Apoi este mai buna pentru cei care cred si au taqwa.

Fiindca aceste cuvinte puteau sa para o lauda de sine si puteau sugera ca sotia lui al-'Aziz nu savarsise nimic rau in povestea lui Yusuf, a indreptat aceasta impresie spunand: „Nu-mi socotesc sufletul nevinovat”, adica nu ma dezvinovatesc de incercarea de seducere, de dorinta puternica, de staruinta si de uneltirile prin care am urmarit aceasta. „Caci sufletul porunceste staruitor raul”, adica il indeamna mult pe om la rau, la fapte rusinoase si la celelalte pacate; el este vehiculul lui Shaytan prin care acesta patrunde la om.

„In afara de cel de care Domnul meu are mila”, pe care El il salveaza de propriul suflet ce porunceste raul, pana cand sufletul sau devine linistit inaintea

Domnului, se supune chemarii calauzirii si se impotriveste chemarii pierzaniei. Aceasta nu vine din sufletul insusi, ci din Harul lui Allah si din Mila Sa fata de rob.

„Domnul meu este Atoateiertator, Indurator”: El este Atoateiertator fata de cel care savarseste pacate atunci cand acesta se caieste si se intoarce la El; este Indurator, caci ii primeste cainta si il ajuta sa implineasca fapte bune. Parerea corecta este ca acestea sunt cuvintele sotiei lui al-'Aziz, nu ale lui Yusuf. Contextul continua vorbirea ei, iar Yusuf se afla inca in inchisoare si nu era de fata.

Cand regele si oamenii au constatat nevinovatia deplina a lui Yusuf, regele a trimis dupa el si a spus: „Aduceti-l la mine, ca sa-l pastrez numai pentru mine”, adica sa-l aleg pentru slujirea mea si sa-l apropii de mine. Ei l-au adus cu cinste si respect. „Dupa ce a vorbit cu el”, regele a fost uimit de vorbele lui, iar locul lui Yusuf a crescut si mai mult in ochii sai. El i-a spus: „Astazi esti la noi intr-o pozitie inalta si esti vrednic de incredere”, adica esti bine statornicit si ti se pot incredinta tainele si treburile insemnate.

„Yusuf a spus”, urmarind folosul general: „Pune-ma peste vistieriile tarii”, peste vistieriile veniturilor si recoltelor pamantului, ca pazitor si administrator al lor. „Eu sunt un pazitor priceput”: pazesc ceea ce imi este incredintat, astfel incat nimic sa nu se piarda fara drept, supraveghez ceea ce intra si ceea ce iese si stiu cum sa administrez bunurile, cand sa dau si cand sa opresc si cum sa gestionez toate aceste treburi.

Yusuf nu a cerut aceasta din dorinta de stapanire, ci din dorinta de a aduce folosul general. El stia despre sine ca are destoinicia, cinstea si puterea de a pazi lucrurile, insusiri pe care ceilalti nu i le cunosteau. De aceea i-a cerut regelui sa-l aseze peste vistieriile tarii, iar regele l-a asezat peste ele si i-a incredintat conducerea lor.

„Astfel”, prin pricinile amintite, „l-am statornicit pe Yusuf in tara, ca sa locuiasca in ea oriunde voia”, bucurandu-se de un trai imbelsugat si de un rang inalt. „Noi facem ca Mila Noastra sa ajunga la cine voim”: aceasta a fost din Mila lui Allah pe care El i-a daruit-o si i-a hotarat-o lui Yusuf. Ea nu s-a marginit la binecuvantarea acestei lumi. „Nu lasam sa se piarda rasplata celor care fac bine.” Yusuf era dintre capetenile celor care fac ihsan, astfel ca avea parte de bine in aceasta lume si de bine in Viata de Apoi.

De aceea Allah spune: „Iar rasplata Vietii de Apoi este mai buna” decat rasplata acestei lumi, „pentru cei care cred si au taqwa”, pentru cei care unesc imanul cu taqwa. Prin taqwa sunt parasite lucrurile interzise, pacatele mari si cele mici; prin imanul desavarsit se dobandeste credinta inimii in tot ceea ce

Allah a poruncit sa fie crezut, iar dupa aceasta vin faptele inimii si faptele madularelor, dintre cele obligatorii si cele recomandate.

Versetele 58 la 68

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ أَتُنُونِي بِأَخٍ لَّكُم مِّنْ أَيْكُمُ الْأَوَّلَىٰ أَوْنَى الْكَيْلِ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَّكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُوا سَنُرَوِّدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفَتَيْنِهِ اجْعَلُوا بَضْعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَنَعَ مِنَّا الْكَيْلَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ وَحِيدٌ لَّحَافُظُونَ ﴿٦٣﴾ قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا ءَامَنُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِن قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضْعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضْعَتَنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَزَدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلُ يَسِيرٍ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَن أَرْسِلُهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُتَوَّنَ مُوْتَقًا مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتَنِي بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَبْنَى لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِّنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِّنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

58. Fratii lui Yusuf au venit si au intrat la el. El i-a recunoscut, insa ei nu l-au recunoscut. 59. Dupa ce le-a pregatit proviziile, a spus: „Aduceti-mi un frate

al vostru din partea tatalui vostru. Nu vedeti ca eu dau masura deplina si sunt cel mai bun dintre cei care primesc oaspeti? 60. Daca nu mi-l aduceti, nu veti mai avea nicio masura de la mine si nici nu va veti apropia de mine.” 61. Ei au spus: „Vom incerca sa-l induplecam pe tatal sau, si o vom face.” 62. Yusuf le-a spus slujitorilor sai: „Puneti marfa lor in desagile lor, ca sa o recunoasca atunci cand se vor intoarce la familia lor; poate vor reveni.” 63. Cand s-au intors la tatal lor, au spus: „O, tata al nostru! Ni s-a oprit masura. Trimite-l pe fratele nostru cu noi, ca sa primim masura, iar noi il vom pazi.” 64. El a spus: „Sa vi-l incredintez asa cum vi l-am incredintat mai inainte pe fratele lui? Allah este cel mai bun Pazitor si El este Cel mai Milostiv dintre cei milostivi.” 65. Cand si-au deschis lucrurile, au gasit marfa lor inapoiata. Ei au spus: „O, tata al nostru! Ce am mai putea cere? Iata marfa noastra ne-a fost inapoiata. Vom aduce hrana familiei noastre, il vom pazi pe fratele nostru si vom primi inca o povara de camila; aceasta este o masura usor de obtinut.” 66. El a spus: „Nu-l voi trimite cu voi pana cand nu-mi veti da un legamant solemn in Numele lui Allah ca mi-l veti aduce inapoi, afara numai daca veti fi coplesiti.” Dupa ce i-au dat legamantul, el a spus: „Allah este Martor si Pazitor asupra celor pe care le spunem.” 67. Si a spus: „O, fiii mei! Nu intrati pe o singura poarta, ci intrati pe porti diferite. Eu nu va pot fi de niciun folos impotriva Hotararii lui Allah. Hotararea ii apartine numai lui Allah. In El ma incred si in El sa se increada cei care se incred.” 68. Cand au intrat asa cum le poruncise tatal lor, aceasta nu le-a fost de niciun folos impotriva Hotararii lui Allah; ea a implinit doar o nevoie din sufletul lui Ya'qub. El avea stiinta din ceea ce Noi il invataseram, insa cei mai multi oameni nu stiu.

Cand Yusuf a preluat vistieriile tarii, le-a administrat in cel mai bun fel. In anii roditori a facut sa fie cultivate suprafete intinse in tot Egiptul, a pregatit depozite foarte mari si a adunat o cantitate uriasa de hrana, pe care a pastrat-o si a administrat-o cu deplina rigoare. Cand au inceput anii de seceta, foamea s-a intins pana in Palestina, unde locuiau Ya'qub si fiii sai. Ya'qub si-a trimis fiii in Egipt ca sa aduca provizii.

„Fratii lui Yusuf au venit si au intrat la el. El i-a recunoscut, insa ei nu l-au recunoscut”, adica nu au stiut cine era.

„Dupa ce le-a pregatit proviziile”, masurandu-le asa cum masura si celorlalti — din buna lui administrare facea parte sa nu dea unei persoane mai mult de o povara de camila —, el i-a intrebat despre starea lor, iar ei i-au spus ca mai aveau un frate ramas la tatal sau, Binyamin.

Atunci le-a spus: „Aduceti-mi un frate al vostru din partea tatalui vostru.” I-a indemnat sa-l aduca: „Nu vedeti ca eu dau masura deplina si sunt cel mai bun dintre cei care primesc oaspeti?”, adica ii cinstesc si sunt darnic cu ei.

Apoi i-a avertizat ce se va intampla daca nu-l aduc: „Daca nu mi-l aduceti, nu veti mai avea nicio masura de la mine si nici nu va veti apropia de mine.” Yusuf stia ca ei nu se puteau lipsi de venirea la el, iar aceasta avea sa-i determine sa-si aduca fratele.

„Ei au spus: Vom incerca sa-l induplecam pe tatal sau, si o vom face.” Aceasta arata ca Ya'qub era foarte atasat de Binyamin si nu putea suporta despartirea de el, fiindca prin el isi alina pierderea lui Yusuf. De aceea trebuia sa fie induplecat ca sa-l trimita cu ei. „Si o vom face”, adica vom face ceea ce ne-ai poruncit.

„Yusuf le-a spus slujitorilor sai: Puneti marfa lor”, pretul cu care cumparasera proviziile, „in desagile lor, ca sa o recunoasca atunci cand se vor intoarce la familia lor; poate vor reveni.” Potrivit unei explicatii, aveau sa se intoarca fiindca ar fi avut scrupule sa pastreze marfa. Mai limpede este insa ca el a vrut sa-i atraga prin bunatatea aratata lor: le-a dat masura deplina, apoi le-a inapoiat marfa fara ca ei sa-si dea seama. Binefacerea il indeamna pe om sa fie pe deplin loial binefacatorului sau.

„Cand s-au intors la tatal lor, au spus: O, tata al nostru! Ni s-a oprit masura”, daca nu-l trimiti pe fratele nostru cu noi. „Trimite-l pe fratele nostru cu noi, ca sa primim masura”, sa fie trimiterea lui pricina prin care vom primi hrana. Apoi au fagaduit ca il vor ocroti: „iar noi il vom pazi” de orice lucru rau.

„El a spus: Sa vi-l incredintez asa cum vi l-am incredintat mai inainte pe fratele lui?” Inainte mi-ati dat o fagaduinta mai puternica decat aceasta cu privire la paza lui Yusuf, insa nu ati implinit-o. De aceea nu ma incred in fagaduinta voastra, ci ma incred in Allah. „Allah este cel mai bun Pazitor si El este Cel mai Milostiv dintre cei milostivi”: El imi cunoaste starea, iar eu nadajduiesc ca va avea mila de mine, il va pazi si mi-l va aduce inapoi. Aceste cuvinte par sa fi inclinat inima lui Ya'qub spre trimiterea lui Binyamin cu ei.

Apoi, „cand si-au deschis lucrurile, au gasit marfa lor inapoiata”. Aceasta arata ca au inteles ca Yusuf le-o inapoiase intentionat si voise ca ea sa ramana a lor. Ca sa-l indemne pe tatal lor sa-si trimita fiul, au spus: „O, tata al nostru! Ce am mai putea cere?”, adica ce binefacere mai mare am putea dori, cand omul ne-a dat masura deplina si ne-a inapoiat marfa ca dar si ca semn al sinceritatii si frumoasei sale purtari?

„Iata marfa noastra ne-a fost inapoiata. Vom aduce hrana familiei noastre”: daca fratele nostru merge cu noi, el va fi pricina pentru a primi din nou hrana, astfel ca vom aduce familiei noastre hrana de care are nevoie. „Il vom pazi pe fratele nostru si vom primi inca o povara de camila”, fiindca Yusuf dadea fiecarui om cate o povara de camila. „Aceasta este o masura usor de obtinut”, nu aduce paguba, nu prelungeste calatoria, iar folosul ei este limpede.

Ya'qub le-a spus: „Nu-l voi trimite cu voi pana cand nu-mi veti da un legamant solemn in Numele lui Allah ca mi-l veti aduce inapoi, afara numai daca veti fi coplesiti”, adica afara numai daca vi se intampla ceva pe care nu aveti puterea sa-l respingeti. „Dupa ce i-au dat legamantul”, asa cum a cerut, „el a spus: Allah este Martor si Pazitor asupra celor pe care le spunem”, adica marturia Lui ne este de ajuns, precum si paza si ocrotirea Lui.

Cand l-a trimis pe Binyamin cu ei, Ya'qub i-a sfatuit ca la intrarea in Egipt „sa nu intre pe o singura poarta, ci pe porti diferite”. Se temea de deochi, fiindca erau multi, aveau o infatisare frumoasa si erau toti fiii aceluiaasi barbat.

„Eu nu va pot fi de niciun folos impotriva Hotararii lui Allah”: ceea ce a fost hotarat trebuie sa se implineasca. „Hotararea Ii apartine numai lui Allah”: Judecata, Porunca si Voia sunt ale Lui, iar ceea ce El hotaraste si porunceste se va intampla. „In El ma incred”, adica ma bizui pe Allah, nu pe masura pe care v-am sfatuit sa o luati. „Si in El sa se increada cei care se incred”, fiindca prin tawakkul se dobandeste lucrul dorit si se indeparteaza lucrul temut.

Ei au plecat si „au intrat asa cum le poruncise tatal lor”. Fapta lor „nu le-a fost de niciun folos impotriva Hotararii lui Allah; ea a implinit doar o nevoie din sufletul lui Ya'qub”, izvorata din mila si dragostea pentru fii. Prin sfatul sau, inima lui a gasit un fel de liniste si nevoia din suflet i s-a implinit.

Aceasta nu venea din lipsa de stiinta, caci Ya'qub era dintre trimisii cei nobili si invatati drept-calauziti. De aceea Allah spune: „El avea stiinta”, o stiinta mare, „din ceea ce Noi il invataseram”, adica nu o dobandise prin puterea sa, ci prin Harul si invatatura lui Allah. „Insa cei mai multi oameni nu stiu” urmarile, tainele si amanuntele lucrurilor. Chiar si oamenilor stiintei li se pot ascunde multe cunostinte, hotarari si cerinte.

Versetele 69 la 79

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ ۚ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتَها الْعِبرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفَقْدُ صَوَاعَ الْمَلِكِ وَلَمَن جَاءَ بِهِ ۖ حُمِلَ بَعِيرٌ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جزؤهُم ۖ إِنْ كُنْتُمْ كَذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا جزؤهُم مِّن

وَجَدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزُؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ
 قَبْلَ وَعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وَعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كَدْنَا لِيُوسُفَ مَا
 كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ
 وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ ﴿٧٦﴾ * قَالُوا إِنْ يَسِرَّقَ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ
 قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفَ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانًا وَاللَّهُ
 أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا
 مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ
 وَجَدْنَا مَتَّعَنَا عَنْدَهُ إِنَّا إِذَا لَظَلِمُونَ ﴿٧٩﴾

69. Cand au intrat la Yusuf, el l-a luat pe fratele sau langa sine si i-a spus: „Eu sunt fratele tau, asa ca nu te intrista pentru ceea ce faceau ei.” 70. Dupa ce le-a pregatit proviziile, a pus cupa in desaga fratelui sau. Apoi un crainic a strigat: „O, oameni ai caravanei! Sunteti hoti!” 71. Ei s-au intors spre ei si au spus: „Ce ati pierdut?” 72. Ei au raspuns: „Am pierdut cupa regelui. Cine o va aduce va primi o povara de camila, iar eu garantez aceasta.” 73. Fratii au spus: „Pe Allah, stiti ca nu am venit sa facem stricaciune in tara si ca nu suntem hoti.” 74. Ei au spus: „Care va fi pedeapsa lui, daca sunteti mincinosi?” 75. Fratii au raspuns: „Pedeapsa lui este ca acela in desaga caruia va fi gasita sa fie luat ca rob drept rasplata pentru ea. Astfel ii pedepsim noi pe nedrepti.” 76. Yusuf a inceput cu desagile lor inaintea desagii fratelui sau, apoi a scos-o din desaga fratelui sau. Astfel am facut Noi un plan pentru Yusuf. El nu l-ar fi putut lua pe fratele sau dupa legea regelui, afara numai daca Allah ar fi voit. Noi inaltam in trepte pe cine voim, iar deasupra oricarui cunoscator se afla unul care cunoaste mai mult. 77. Ei au spus: „Daca el a furat, a mai furat si un frate al lui inainte.” Yusuf a ascuns aceasta in sine si nu le-a dezvaluit-o. El si-a spus: „Voi sunteti intr-o stare mai rea, iar Allah stie cel mai bine ceea ce descrieti.” 78. Ei au spus: „O, puternicule! El are un tata batran, foarte in varsta. Ia-l pe unul dintre noi in locul lui; noi te vedem dintre cei care fac bine.” 79. Yusuf a spus: „Fereasca Allah sa luam pe altcineva decat pe acela la care am gasit bunul nostru! Altminteri, am fi dintre cei nedrepti.”

Cand fratii „au intrat la Yusuf, el l-a luat pe fratele sau langa sine”, pe fratele sau bun, Binyamin, pe care le poruncise sa-l aduca. L-a apropiat, l-a ales dintre

ceilalti frati si i-a vestit adevarul: „Eu sunt fratele tau, asa ca nu te intrista pentru ceea ce faceau ei.” Urmarea va fi buna pentru noi. Apoi i-a vestit planul prin care voia sa-l pastreze langa el pana la incheierea lucrurilor.

„Dupa ce le-a pregatit proviziile”, masurand pentru fiecare frate, inclusiv pentru Binyamin, „a pus cupa” din care bea si cu care masura „in desaga fratelui sau”. Dupa ce lucrurile au fost incarcate si ei au pornit, „un crainic a strigat: O, oameni ai caravanei! Sunteti hoti!” Poate ca acest crainic nu cunostea adevarul planului.

Fratii lui Yusuf „s-au intors spre ei” ca sa indeparteze banuiala. Hotul nu urmareste decat sa fuga de cel pe care l-a pagubit si sa scape cu lucrul furat; ei insa s-au intors si s-au apropiat, fiind preocupati numai sa indeparteze invinuirea. Au spus: „Ce ati pierdut?” Nu au intrebat: „Ce v-am furat?”, pentru ca erau siguri de nevinovatia lor.

„Ei au raspuns: Am pierdut cupa regelui. Cine o va aduce va primi o povara de camila”, drept rasplata pentru gasirea ei, „iar eu garantez aceasta”, a spus crainicul care o cauta.

Fratii au spus: „Pe Allah, stiti ca nu am venit sa facem stricaciune in tara”, savarsind felurite pacate, „si ca nu suntem hoti”, caci furtul este dintre cele mai mari forme de stricaciune pe pamant. Ei au jurat pentru ca egiptenii ii cunosteau bine si stiau despre vrednicia si religiozitatea lor, astfel incat nu puteau fi socotiti hoti. Aceasta respingere este mai puternica decat daca ar fi spus numai: „Pe Allah, nu am facut stricaciune si nu am furat.”

Egiptenii au intrebat: „Care va fi pedeapsa lui, daca sunteti mincinosi?” si cupa se va gasi la voi. Ei au raspuns: „Pedeapsa lui este ca acela in desaga caruia va fi gasita sa fie luat ca rob drept rasplata pentru ea.” In religia lor, daca furtul era dovedit, hotul devenea proprietatea celui caruia ii fusese furat bunul. De aceea au spus: „Astfel ii pedepsim noi pe nedrepti.”

Cel care cerceta „a inceput cu desagile lor inaintea desagii fratelui sau”, ca sa nu se banuiasca faptul ca totul fusese pregatit. Cand nu a gasit nimic in desagile lor, „a scos-o din desaga fratelui sau”. Allah nu a spus ca a gasit-o ori ca fratele o furase, pentru a pastra adevarul intamplarii.

Dupa ce a aratat cum Yusuf a izbutit sa-l pastreze pe fratele sau fara ca ceilalti sa priceapa, Allah spune: „Astfel am facut Noi un plan pentru Yusuf”, adica i-am usurat acest plan prin care si-a atins un scop lipsit de vina. „El nu l-ar fi putut lua pe fratele sau dupa legea regelui”, caci acea lege nu ingaduia ca hotul sa fie inrobit; pentru el exista o alta pedeapsa. Daca s-ar fi judecat potrivit legii regelui, Yusuf nu si-ar fi putut pastra fratele. El a facut insa ca judecata sa vina chiar din partea lor, astfel incat sa-si poata atinge scopul.

„Afara numai daca Allah ar fi voit. Noi inaltam in trepte pe cine voim”, prin stiinta folositoare si prin cunoasterea cailor si mijloacelor care duc la scopuri bune, asa cum l-am inaltat pe Yusuf. „Iar deasupra oricarui cunoscator se afla unul care cunoaste mai mult”: deasupra fiecaruia care are stiinta se afla cineva mai invatat, pana cand intreaga stiinta ajunge la Cunosculatorul nevazutului si al celor vazute.

Cand fratii lui Yusuf au vazut ce se petrecuse, au spus: „Daca el”, adica acest frate, „a furat, a mai furat si un frate al lui inainte”, referindu-se la Yusuf si lasand sa se inteleaga ca un asemenea furt nu ar fi fost surprinzator. Ei voiau sa se dezvinovateasca: acesta si fratele sau pot savarsi furt, inasa nu sunt fratii nostri buni. Cuvintele lor cuprindeau o ponegrire grava.

„Yusuf a ascuns aceasta in sine si nu le-a dezvaluit-o”, nu le-a raspuns intr-un fel care sa-i supere, ci si-a stapanit mania si a pastrat-o inlauntru. El si-a spus: „Voi sunteti intr-o stare mai rea”, pentru ca ne invinuiti desi voi sunteti mai rai in aceasta privinta, „iar Allah stie cel mai bine ceea ce descrieti”, caci ne atribuiti furtul, iar Allah ne cunoaste nevinovatia.

Apoi au incercat sa-l induplece, nadajduind sa-l lase pe fratele lor sa plece. „Ei au spus: O, puternicule! El are un tata batran, foarte in varsta”, care nu poate rabda despartirea de el si caruia lipsa lui i-ar fi foarte grea. „Ia-l pe unul dintre noi in locul lui; noi te vedem dintre cei care fac bine.” Fa-ne bine noua si tatalui nostru prin aceasta.

Yusuf a spus: „Fereasca Allah sa luam pe altcineva decat pe acela la care am gasit bunul nostru!” Ar fi nedrept sa pedepsim un om nevinovat pentru vina celui la care am gasit bunul. El nu a spus „pe cel care a furat”, ca sa nu rosteasca o minciuna. „Altminteri”, daca am pedepsi pe altul decat pe acela in desaga caruia a fost gasit bunul, „am fi dintre cei nedrepti”, punand pedeapsa in alt loc decat cel cuvenit.

Versetele 80 la 83

فَلَمَّا اسْتَيْسَوْا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا ۖ قَالَ كَبِيرُهُمْ اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ اَبْرَحَ الْاَرْضَ حَتّٰى يَاْذَنَ لِيْ اَبِيْ اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِيْ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِيْنَ ﴿٨٠﴾ اَرْجِعُوْا اِلٰى اٰبِيْكُمْ فَقُولُوْا يٰٓاَبَانَا اِنَّ اَبْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا اِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حٰفِظِيْنَ ﴿٨١﴾ وَسَلِّ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيْهَا وَالْعِيْرَ الَّتِي اَقْبَلْنَا فِيْهَا وَاِنَّا

لَصَدِ قُون ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبِرْ جَمِيلٌ عَسَى
 اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾

80. Cand si-au pierdut nadejdea in el, s-au retras sa se sfatuiasca in taina. Cel mai mare dintre ei a spus: „Nu stiti ca tatal vostru a luat de la voi un legamant solemn in Numele lui Allah si ca mai inainte ati gresit fata de Yusuf? Eu nu voi parasi acest tinut pana cand tatal meu imi va ingadui ori Allah va judeca pentru mine; El este Cel mai bun dintre judecatori. **81.** Intoarceti-va la tatal vostru si spuneti: O, tata al nostru! Fiul tau a furat. Noi nu marturisim decat ceea ce am stiut si nu puteam pazi nevazutul. **82.** Intreaba cetatea in care am fost si caravana cu care ne-am intors; noi spunem adevarul.” **83.** El a spus: „Ba nu! Sufletele voastre v-au impodobit o fapta. Rabdare frumoasa! Poate ca Allah mi-i va aduce pe toti inapoi. El este Atotstiutorul, Preainteleptul.”

Cand fratii lui Yusuf si-au pierdut nadejdea ca Yusuf le va ingadui sa-si ia fratele, „s-au retras sa se sfatuiasca in taina”, s-au adunat singuri, fara nimeni strain intre ei, si au inceput sa chibzuiasca.

„Cel mai mare dintre ei a spus: Nu stiti ca tatal vostru a luat de la voi un legamant solemn in Numele lui Allah”, ca il veti pazi si il veti aduce inapoi, afara numai daca veti fi coplesiti? „Si ca mai inainte ati gresit fata de Yusuf?” Ati unit doua greseli: cea veche cu privire la Yusuf si cea de acum, ca nu i-ati adus fratele inapoi. Eu ma rusinez sa ma infatisez inaintea tatalui meu.

„Eu nu voi parasi acest tinut”, ci voi ramane aici, „pana cand tatal meu imi va ingadui ori Allah va judeca pentru mine”, hotarand sa ma intorc singur ori impreuna cu fratele meu. „El este Cel mai bun dintre judecatori.”

Apoi i-a invatat ce sa-i spuna tatalui lor: „Intoarceti-va la tatal vostru si spuneti: O, tata al nostru! Fiul tau a furat”, adica a fost retinut din pricina furtului si, cu toata stradania noastra, nu l-am putut aduce la tine. „Noi nu marturisim decat ceea ce am stiut”: nu-ti vestim ceva necunoscut, ci ceea ce am vazut, fiindca am vazut cupa scoasa din desaga lui.

„Si nu puteam pazi nevazutul”: daca am fi cunoscut ceea ce era ascuns, nu am fi fost atat de staruitori ca el sa mearga cu noi si nu ti-am fi dat legamantul solemn. Noi nu am socotit ca lucrurile vor ajunge aici. „Intreaba”, daca te indoiesti, „cetatea in care am fost si caravana cu care ne-am intors”, caci ei cunosc ceea ce ti-am povestit. „Noi spunem adevarul”, nu mintim si nu schimbam nimic; aceasta este realitatea.

Cand s-au intors si i-au vestit aceasta, mahnirea lui Ya'qub s-a innoit si s-a inmultit. El i-a invinuit si in aceasta pricina, asa cum ii invinuise la inceput:

„Ba nu! Sufletele voastre v-au impodobit o fapta. Rabdare frumoasa!”, adica ma voi tine de rabdarea cea frumoasa, care nu este insotita de nemulțumire, tulburare ori plangere catre oameni.

Cand a vazut ca incercarea se inasprise si necazul ajunsese la culme, a inceput sa nadajduiasca in usurare: „Poate ca Allah mi-i va aduce pe toti inapoi”, pe Yusuf, pe Binyamin si pe fratele cel mare ramas in Egipt. „El este Atotstiutorul”, Cel care imi cunoaste starea, nevoia mea de usurarea si binefacerea Sa si nevoia mea deplina de binefacerea Sa; „Preainteleptul”, Cel care a hotarat pentru orice lucru un timp si o incheiere, potrivit Intelepciunii Sale dumnezeiesti.

Versetele 84 la 86

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَأْسَفَنِ عَلَى يُوسُفَ وَأَيَّضَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ
كَظِيمٌ ﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتُنَا تَذَكَّرُ يَوْسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ
الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَنِي وَحُرْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

84. El s-a intors de la ei si a spus: „Vai de durerea mea pentru Yusuf!” Ochii lui s-au albit de mahnire, iar el isi tineea durerea inlauntru. **85.** Ei au spus: „Pe Allah, nu vei inceta sa-l pomenesti pe Yusuf pana cand te vei istovi ori vei pieri.” **86.** El a spus: „Eu ma plang numai lui Allah de suferinta si mahnirea mea si stiu de la Allah ceea ce voi nu stiti.”

Dupa ce fiii sai i-au adus aceasta veste, Ya'qub s-a intors de la ei si s-a intristat nespus. Ochii lui s-au albit din pricina durerii din inima si a plansului mult. „Iar el isi tineea durerea inlauntru”, cu inima plina de mahnire adanca.

„El a spus: Vai de durerea mea pentru Yusuf!” Durerea si dorul vechi, ascunse pana atunci, au iesit la iveala. Aceasta noua incercare, usoara fata de cea dintai, i-a amintit de nenorocirea veche.

Fiii sai, uimiti de starea lui, au spus: „Pe Allah, nu vei inceta sa-l pomenesti pe Yusuf”, in toate starile, „pana cand te vei istovi”, pana cand iti va pieri puterea si nu te vei mai putea misca ori vorbi, „ori vei pieri”. Cu alte cuvinte, nu vei inceta niciodata sa-l pomenesti cat timp vei mai avea puterea sa o faci.

Ya'qub a raspuns: „Eu ma plang numai lui Allah de suferinta si mahnirea mea”: Lui Ii destainui ceea ce rostesc despre durerea mea si mahnirea din inima, numai Lui, nu voua si niciunei alte fapturi. Spuneti deci orice vreti. „Si

stiu de la Allah ceea ce voi nu stiti”: stiu ca El ii va intoarce la mine si ca ochii mei se vor bucura prin reunirea cu ei.

Versetele 87 la 88

يَبْنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْيَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا
يَأْيَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا
يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَيْنَا الضُّرَّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُرْجَةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ
وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾

87. „O, fiii mei! Mergeti si cautati vesti despre Yusuf si fratele sau si nu deznadajduiti de usurarea lui Allah. Nu deznadajduiesc de usurarea lui Allah decat oamenii necredinciosi.” 88. Cand au intrat la Yusuf, au spus: „O, puternicule! Pe noi si pe familia noastra ne-a lovit nenorocirea si am adus o marfa lipsita de valoare. Da-ne masura deplina si da-ne milostenie; Allah ii rasplateste pe cei care dau milostenie.”

Ya'qub le-a spus fiilor sai: „Mergeti si cautati vesti despre Yusuf si fratele sau”, straduiti-va sa-i aflati, „si nu deznadajduiti de usurarea lui Allah”. Speranta il face pe rob sa se stradiasca pentru ceea ce nadajduieste, iar deznadejdea il face sa lancezeasca si sa inceteze. Lucrul cel mai insemnat pe care robii il pot nadajdui este Harul, Ihsanul, Mila si usurarea lui Allah.

„Nu deznadajduiesc de usurarea lui Allah decat oamenii necredinciosi.” Din pricina necredintei lor, ei socotesc indepartata Mila Lui, iar aceasta este departe de ei; nu fiti asemenea lor. Aceasta dovedeste ca speranta robului in Mila si usurarea lui Allah este pe masura imanului sau.

Ei au plecat si, „cand au intrat la Yusuf, au spus”, smerindu-se inaintea lui: „O, puternicule! Pe noi si pe familia noastra ne-a lovit nenorocirea si am adus o marfa lipsita de valoare. Da-ne masura deplina si da-ne milostenie.” Noi si familia noastra suntem intr-o nevoie grea. Marfa adusa este saraca, respinsa, nedorita si de mica valoare.

„Da-ne masura deplina”: desi pretul oferit de noi nu ajunge la valoarea celor cerute, daruieste-ne peste ceea ce ni se cuvine. „Si da-ne milostenie” prin ceea ce adaugi peste ceea ce ni se cuvine. „Allah ii rasplateste pe cei care dau milostenie” in aceasta lume si in Viata de Apoi.

Cand si-au incheiat plangerea si si-au aratat nevoia grea, Yusuf a fost cuprins de o mila puternica. S-a facut cunoscut, le-a aratat cine era si i-a muștrat pentru fapta lor.

Versetele 89 la 92

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا أَأَنَّكَ
لَأَنْتَ يُوسُفَ قَالَ أَنَا يُوسُفَ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مِنْ يَتَّى
وَيَصْبِرُ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ اللَّهُ
عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ
وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّحِمِينَ ﴿٩٢﴾

89. El a spus: „Stiti ce ati facut cu Yusuf si fratele sau atunci cand erati nestiutori?” 90. Ei au spus: „Oare tu esti Yusuf?” El a spus: „Eu sunt Yusuf, iar acesta este fratele meu. Allah ne-a daruit Harul Sau. Cine are taqwa si rabda — sa stie ca Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac bine.” 91. Ei au spus: „Pe Allah, Allah te-a ales mai presus de noi, iar noi am fost cu adevarat pacatosi.” 92. El a spus: „Nicio muștrare asupra voastra astazi! Allah sa va ierte; El este Cel mai Milostiv dintre cei milostivi.”

Yusuf a spus: „Stiti ce ati facut cu Yusuf si fratele sau atunci cand erati nestiutori?” Fapta lor fata de Yusuf era limpede. Cat despre fratele sau, poate ca era vorba — iar Allah stie cel mai bine — despre cuvintele lor: „Daca el a furat, a mai furat si un frate al lui inainte”, ori despre despartirea lui de tata, pentru care ei fusesera pricina.

„Atunci cand erati nestiutori” este fie o scuza pentru fapta lor, pusa pe seama nestiintei, fie o muștrare: ei savarsisera faptele oamenilor nestiutori, desi asemenea purtare nu li se potrivea.

Ei au inteles ca omul care le vorbea era Yusuf si au spus: „Oare tu esti Yusuf?” El a raspuns: „Eu sunt Yusuf, iar acesta este fratele meu. Allah ne-a daruit Harul Sau”, prin iman, taqwa si statornicire pe pamant. Aceasta se datoreaza faptului ca „cine are taqwa si rabda”, implineste taqwa fata de Allah, parasind ceea ce El a interzis, si rabda durerile si nenorocirile si staruie in implinirea poruncilor, „sa stie ca Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac bine”. Taqwa si rabdarea sunt dintre faptele de ihsan, iar Allah nu pierde rasplata celor care fac bine.

„Ei au spus: Pe Allah, Allah te-a ales mai presus de noi” prin moravuri alese si trasaturi frumoase. Noi ne-am purtat cu tine in cel mai rau chip, am cautat sa te vatamam si sa te indepartam de tatal tau, insa Allah te-a ales si te-a facut sa ajungi la ceea ce ai ajuns. „Iar noi am fost cu adevarat pacatosi.” Aceasta a fost o marturisire limpede si directa a vinei savarsite fata de Yusuf.

Din darnicie si ihsan, Yusuf le-a spus: „Nicio mustrare asupra voastra astazi!”, nu va dojenesc si nu va invinuiesc. „Allah sa va ierte; El este Cel mai Milostiv dintre cei milostivi.” Le-a daruit o iertare deplina, fara sa-i umileasca prin amintirea pacatului trecut, si L-a rugat pe Allah sa-i ierte si sa aiba mila de ei. Acesta este ihsanul cel mai inalt, pe care il dobandesc numai alesii dintre cei alesi.

Versetele 93 la 98

أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تَفْنَدُونَ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾ فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾

93. „Luati aceasta camasa a mea si asezati-o pe fata tatalui meu; el isi va recapata vederea. Apoi veniti la mine cu intreaga voastra familie.” 94. Cand caravana a parasit Egiptul, tatal lor a spus: „Simt mirosul lui Yusuf, chiar daca ma socotiti fara minte.” 95. Ei au spus: „Pe Allah, te afli in vechea ta ratacire!” 96. Cand vestitorul a sosit, a asezat camasa pe fata lui si el si-a recapatat vederea. El a spus: „Nu v-am spus ca eu stiu de la Allah ceea ce voi nu stiti?” 97. Ei au spus: „O, tata al nostru! Cere iertare pentru pacatele noastre; noi am fost cu adevarat pacatosi.” 98. El a spus: „Voi cere Domnului meu sa va ierte. El este Atoateiertatorul, Induratorul.”

Yusuf le-a spus fratilor sai: „Luati aceasta camasa a mea si asezati-o pe fata tatalui meu; el isi va recapata vederea.” Orice boala este tratata prin contrariul ei. Camasa pastra urma mirosului lui Yusuf, iar mahnirea si dorul dupa el

patrunsesera in inima tatalui sau intr-o masura cunoscuta numai de Allah. Prin aceasta camasa, Yusuf a voit ca mireasma sa patrunda in sufletul tatalui sau, iar sufletul sa se bucure, sa se invioreze si vederea sa-i revina. In aceasta se afla intelepciuni si taine pe care oamenii nu le cunosc; Yusuf cunoscuse insa acest lucru.

„Apoi veniti la mine cu intreaga voastra familie”, cu copiii vostri, rudele si toti cei care va urmeaza, ca reunirea sa fie deplina, iar greutatea vietii si lipsa hranei sa se indeparteze de voi.

„Cand caravana a parasit Egiptul”, indreptandu-se spre Palestina, Ya'qub a simtit mireasma camasii si a spus: „Simt mirosul lui Yusuf, chiar daca ma socotiti fara minte”, adica radeti de mine si credeti ca nu stiu ce spun. El a vazut uimirea celor de fata si a cunoscut ceea ce aveau sa-i raspunda.

Ei au spus: „Pe Allah, te afli in vechea ta ratacire!”, adica ratacesti in aceeasi mare adanca si nu cunosti ceea ce spui.

„Cand vestitorul a sosit”, vestind apropiata reunire a lui Yusuf cu fratii si tatal sau, „a asezat camasa pe fata lui si el si-a recapatat vederea”, vederea i-a revenit dupa ce ochii i se albisera de mahnire. Atunci Ya'qub le-a spus fiilor si rudelor de fata, care ii respinsesera parerea si se mirasera de ea, aratandu-le ca avusese dreptate si bucurandu-se de binecuvantarea lui Allah: „Nu v-am spus ca eu stiu de la Allah ceea ce voi nu stiti?” Nadajduiam sa ma intalnesc cu Yusuf si asteptam usurarea grijii, durerii si mahnirii.

Ei si-au recunoscut pacatul, iar aceasta li se cuvenea: „O, tata al nostru! Cere iertare pentru pacatele noastre; noi am fost cu adevarat pacatosi”, cand am facut cu tine ceea ce am facut.

Ya'qub s-a grabit sa le raspunda cererii: „Voi cere Domnului meu sa va ierte. El este Atoateiertatorul, Induratorul.” Nadajduiesc ca El va va ierta, va avea mila de voi si va va acoperi cu indurarea Sa. S-a spus ca a amanat cererea de iertare pana in timpul binecuvantat dinaintea zorilor, cand cererea de iertare este mai aproape de a primi raspuns.

Versetele 99 la 100

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبُوهُ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ اللَّهُ
 ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبُوهُ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَأْتُوبُ هَذَا
 تَأْوِيلُ رُءُوسِي مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ
 السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ
 رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾

99. Cand au intrat la Yusuf, el i-a luat pe parintii sai langa sine si a spus: „Intrati in Egipt, daca Allah voieste, in siguranta.” **100.** El i-a ridicat pe parintii sai pe tron, iar ei s-au prosternat inaintea lui. Yusuf a spus: „O, tata al meu! Aceasta este talcuirea visului meu de odinioara; Domnul meu l-a facut adevarat. El mi-a facut bine cand m-a scos din inchisoare si v-a adus pe voi din desert, dupa ce Shaytan a starnit vrajba intre mine si fratii mei. Domnul meu este Bland in ceea ce voieste; El este Atotstiutorul, Preainteleptul.”

Cand Ya'qub, fiii lui si toate familiile lor s-au pregatit si au parasit tinutul in care locuiau pentru a merge la Yusuf in Egipt, au ajuns la el si „au intrat la Yusuf”. El „i-a luat pe parintii sai langa sine”, i-a apropiat, le-a daruit un loc deosebit in apropierea sa si le-a aratat multa bunatate, ihsan, respect si cinstire.

Apoi a spus intregii sale familii: „Intrati in Egipt, daca Allah voieste, in siguranta”, feriti de orice rau si teama. Ei au intrat in aceasta stare fericita; greutatea vietii si nenorocirea s-au departat, iar bucuria si fericirea au venit.

„El i-a ridicat pe parintii sai pe tron”, pe tronul regal, locul de onoare al lui al-'Aziz, „iar ei s-au prosternat inaintea lui”: tatal, mama si fratii lui s-au prosternat inaintea lui in semn de respect, cinstire si pretuire.

Cand Yusuf i-a vazut prosternandu-se, a spus: „O, tata al meu! Aceasta este talcuirea visului meu de odinioara”, cand vazuse unsprezece stele, soarele si luna prosternandu-se inaintea lui. Acum se implinise ceea ce vestise acel vis. „Domnul meu l-a facut adevarat” si nu l-a lasat sa fie un vis amestecat si tulbure.

„El mi-a facut bine” cu un ihsan mare „cand m-a scos din inchisoare si v-a adus pe voi din desert”. Aceste cuvinte arata blandetea si frumusetea graiului sau. Yusuf a pomenit starea din inchisoare, nu starea din fantana, fiindca isi iertase deplin fratii si nu a vrut sa le aminteasca vina. A socotit aducerea lor din desert o binefacere a lui Allah fata de el.

Nu a spus: foamea si greutatea v-au adus, si nici: Allah v-a facut voua bine. A spus: „El mi-a facut bine”, facand ca ihsanul sa se intoarca spre el. Binecuvantat este Cel care Isi alege dintre robi pe cine vointe pentru Mila Sa si le daruieste Mila din partea Sa; El este Daruitorul.

„Dupa ce Shaytan a starnit vrajba intre mine si fratii mei.” Yusuf nu a spus: Shaytan i-a ratacit pe fratii mei, ci a vorbit ca si cum pacatul si nestiinta ar fi fost de ambele parti. Lauda lui Allah, Cel care l-a umilit si l-a alungat pe Shaytan si ne-a reunit dupa aceasta despartire grea.

„Domnul meu este Bland in ceea ce vointe”: Blandetea Sa ajunge la rob pe cai pe care acesta nu le simte si il ridica la trepte inalte prin lucruri pe care el le uraste. „El este Atotstiutorul”, Cel care cunoaste lucrurile vazute si ascunse, tainele inimilor si gandurile robilor; „Preainteleptul”, Cel care aseaza lucrurile la locurile lor si conduce evenimentele catre timpurile lor hotarate.

Versetul 101

ج
 * رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي
 بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾

101. „Domnul meu! Mi-ai daruit stapanire si m-ai invatat din talcuirea intamplarilor si viselor. Facator al cerurilor si al pamantului! Tu esti Ocrotitorul meu in aceasta lume si in Viata de Apoi. Fa-ma sa mor musulman si alatura-ma celor drepti.”

Cand Allah a desavarsit pentru Yusuf statornicirea pe pamant, i-a bucurat ochii prin reunirea cu parintii si fratii sai si i-a daruit acea stiinta mare, Yusuf a recunoscut binecuvantarea lui Allah, I-a multumit si L-a rugat sa-l statorniceasca in Islam. El a spus: „Domnul meu! Mi-ai daruit stapanire”, iar aceasta pentru ca el se afla la conducerea vistirilor pamantului, administrandu-le dupa cum voia si fiind un mare dregator al regelui. „Si m-ai invatat din talcuirea intamplarilor si viselor”, adica din talcuirea Cartilor revelate, din talcuirea viselor si din alte feluri de stiinta.

„Facator al cerurilor si al pamantului! Tu esti Ocrotitorul meu in aceasta lume si in Viata de Apoi. Fa-ma sa mor musulman”, adica pastreaza-ma statornic in Islam pana cand imi vei lua sufletul ca musulman. Aceasta rugaciune nu era o cerere de grabire a mortii. „Si alatura-ma celor drepti”, dintre profeti, cei evlaviosi, cei curati si cei alesi.

Versetul 102

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾

102. Aceasta este dintre vestile nevazutului pe care ti le revelam. Tu nu ai fost langa ei atunci cand s-au inteles asupra planului lor si unelteau.

Dupa ce Allah i-a istorisit lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, aceasta poveste, i-a spus: „Aceasta”, adica povestea pe care ti-am relatat-o, „este dintre vestile nevazutului” din trecut. Daca nu ti-am fi trimis revelatia, aceasta poveste mare nu ar fi ajuns la tine, fiindca tu nu ai fost de fata langa ei.

„Atunci cand s-au inteles asupra planului lor si unelteau”, adica atunci cand fratii lui Yusuf s-au unit asupra planului de a-l desparti de tatal sau. Ei se aflau intr-un loc unde nimeni nu-i vedea in afara de Allah si nimeni nu putea afla ceea ce facusera decat daca Allah ii vestea despre aceasta.

Aceasta seamana cu ceea ce Allah a spus dupa ce a istorisit povestea lui Musa si imprejurarile pe care oamenii nu le puteau cunoaste decat prin revelatia Sa: „Tu nu ai fost pe partea apuseana atunci cand Noi i-am incredintat lui Musa porunca si nu ai fost dintre martori.” [al-Qasas, 28:44] Aceasta este cea mai limpede dovada ca acela care a adus aceasta povestire este cu adevarat Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa.

Versele 103 la 107

ج
وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾

103. Cei mai multi dintre oameni nu vor crede, oricat de mult ai dori aceasta.

104. Tu nu le ceri nicio rasplata pentru el; acesta nu este decat o pomenire pentru lumi. 105. Cate semne sunt in ceruri si pe pamant pe langa care ei trec,

intorcandu-se de la ele! 106. Cei mai multi dintre ei nu cred in Allah fara sa-I faca asociati. 107. Oare se simt ei in siguranta ca nu va veni asupra lor o pedeapsa invaluablea din partea lui Allah ori ca Ceasul nu va veni pe neasteptate, fara ca ei sa-si dea seama?

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Cei mai multi dintre oameni nu vor crede, oricat de mult ai dori aceasta”, fiindca gandurile si telurile lor s-au stricat. Staruinta sfatuitorilor sinceri nu le foloseste, chiar daca nu exista nicio piedica din partea chematorilor la calauzire: ei ii invata si ii cheama la ceea ce le aduce binele si indeparteaza raul, fara sa le ceara vreo rasplata ori plata si aduc toate dovezile si argumentele care arata adevarul mesajului lor.

De aceea Allah spune: „Tu nu le ceri nicio rasplata pentru el; acesta nu este decat o pomenire pentru lumi”, ca ei sa-si aminteasca ceea ce le foloseste si sa-l implineasca, precum si ceea ce ii vatama si sa-l paraseasca.

„Cate semne sunt in ceruri si pe pamant” care arata Unicitatea lui Allah, „pe langa care ei trec, intorcandu-se de la ele”, fara sa le observe si fara sa cugete la ele.

Cu toate acestea, chiar daca la unii dintre ei exista o anumita credinta, „cei mai multi dintre ei nu cred in Allah fara sa-I faca asociati”. Ei recunosc Rububiyyah lui Allah si marturisesc ca El este Creatorul, Daruitorul de hrana si Carmuitorul tuturor lucrurilor, dar Ii fac asociati in Uluhiyyah si in dreptul Sau unic la adorare.

Pentru cei ajunsi in aceasta stare nu mai ramane decat ca pedeapsa sa-i loveasca si sa vina asupra lor pe neasteptate, in vreme ce se simt in siguranta. „Oare se simt ei in siguranta” — cei care savarsesc aceste fapte si se intorc de la semnele lui Allah — „ca nu va veni asupra lor o pedeapsa invaluablea din partea lui Allah”, o pedeapsa care sa-i cuprinda pe toti si sa-i nimiceasca, „ori ca Ceasul nu va veni pe neasteptate, fara ca ei sa-si dea seama?” Ei merita aceasta; sa se caiasca deci la Allah si sa paraseasca tot ceea ce poate fi pricina pedepsei lor.

Versetele 108 la 109

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي ^ط وَسُبْحَانَ اللَّهِ
 وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ
 إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾

108. Spune: „Aceasta este calea mea. Eu chem la Allah pe baza unei dovezi limpezi, eu si cei care ma urmeaza. Slava lui Allah! Eu nu sunt dintre cei care-I fac asociati.” **109. Noi nu am trimis inaintea ta decat barbati dintre locuitorii cetatilor, carora le-am revelat. Oare nu au calatorit pe pamant ca sa vada care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor? Locuinta Vietii de Apoi este mai buna pentru cei care au taqwa. Oare nu pricepeti?**

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Spune” oamenilor: „Aceasta este calea mea”, calea la care chem si care duce la Allah si la Paradis. Ea este intemeiata pe cunoasterea adevarului, pe lucrarea potrivit lui, pe punerea lui mai presus de orice si pe adorarea numai a lui Allah, fara niciun asociat.

„Eu chem la Allah”, ii indemn si ii incurajez pe oameni sa se intoarca la Domnul lor si ii avertizez impotriva lucrurilor care ii indeparteaza de El. Fac aceasta „pe baza unei dovezi limpezi” cu privire la religia mea, adica pe baza unei stiinte si a unei certitudini in care nu exista indoiala. Tot astfel, „cei care ma urmeaza” cheama la Allah asa cum chem eu, pe baza certitudinii.

„Slava lui Allah!” El este mai presus de tot ceea ce I se atribuie si nu se potriveste Maretiei Sale ori este potrivit desavarsirii Sale. „Eu nu sunt dintre cei care-I fac asociati” in niciuna dintre treburile mele; dimpotriva, Il ador pe Allah, daruindu-I numai Lui adorarea mea sincera.

„Noi nu am trimis inaintea ta decat barbati”, nu ingeri si nici alt soi de fapturi. De ce se mira oamenii tai ca ai fost trimis ca Mesager si pretind ca nu esti cu nimic mai presus de ei? Tu ai o pilda buna in trimisii de dinaintea ta, „barbati dintre locuitorii cetatilor, carora le-am revelat”. Ei nu erau dintre beduinii desertului, ci dintre locuitorii cetatilor, care sunt mai desavarsiti in minte si mai cumpatati, astfel incat situatia si mesajul lor sa fie mai limpezi.

„Oare nu au calatorit pe pamant”, daca nu cred ceea ce le spui, „ca sa vada care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor” si cum i-a nimicit Allah pentru

necredinta lor? Sa se fereasca sa faca asemenea lor, ca sa nu-i loveasca acelasi sfarsit.

„Locuinta Vietii de Apoi”, Paradisul si desfatările sale vesnice, „este mai buna pentru cei care au taqwa”, implinind poruncile lui Allah si ferindu-se de ceea ce El a interzis. Desfatarea acestei lumi este nedesavarsita, tulburata si trecatoare, pe cand desfatarea Vietii de Apoi este desavarsita, deplina si fara sfarsit; ea ramane si sporeste necontenit: „...un dar neintrerupt.” [Hud, 11:108] „Oare nu pricepeti?”, adica nu aveti minte prin care sa alegeti ceea ce este mai bun in locul a ceea ce este inferior?

Versetele 110 la 111

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولَى الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

110. Pana cand trimisii si-au pierdut nadejdea, iar ei au crezut ca fusesera mintiti, a venit la ei Ajutorul Nostru. Au fost salvati cei pe care Noi am voit sa-i salvam, iar pedeapsa Noastra nu este indepartata de la oamenii nelegiuiti. **111.** In povestirile lor este o invatatura pentru cei inzeestrati cu minte. Acesta nu este un cuvânt nascocit, ci o confirmare a celor de dinaintea lui, o lamurire amanuntita a tuturor lucrurilor, o calauzire si o mila pentru oamenii care cred.

Allah vesteste ca i-a trimis pe nobilii Sai mesageri, dar nelegiuitii i-au tagaduit. El le-a dat ragaz ca poate vor crede si a continuat sa le dea ragaz pana cand asprimea lor fata de trimisi a ajuns la culme. Atunci, in pofida certitudinii depline a trimisilor si a credintei lor puternice in fagaduinta si avertizarea lui Allah, li se putea strecura in inimi un fel de deznadejde si o slabire a cunoasterii si a certitudinii.

Cand lucrurile au ajuns in aceasta stare, „a venit la ei Ajutorul Nostru. Au fost salvati cei pe care Noi am voit sa-i salvam”, adica trimisii si urmasii lor. „Iar pedeapsa Noastra nu este indepartata de la oamenii nelegiuiti”, de la cei care au savarsit nelegiuii si au trecut hotarele lui Allah. Ei nu au nicio putere si niciun ajutor.

„In povestirile lor”, in povestirile profetilor si ale trimisilor cu popoarele lor, „este o invatatura pentru cei inzeestrati cu minte”. Ei iau aminte la starea celor buni si a celor rai si inteleg ca acela care face asemenea lor va primi ceea ce au primit ei: cinstire ori umilire. Ei invata din aceste povestiri si atributele desavarsirii lui Allah, Intelepciunea Sa mare si faptul ca numai El este vrednic de adorare, fara niciun asociat.

„Acesta nu este un cuvânt nascocit”, adica acest Coran in care Allah va relateaza aceste istorii ale nevazutului nu este o poveste nascocita. El este „o confirmare a celor de dinaintea lui”, a Cartilor anterioare, fiind in armonie cu ele si marturisind adevarul lor; este „o lamurire amanuntita a tuturor lucrurilor” de care oamenii au nevoie dintre temeliile religiei, ramurile ei, dovezile si argumentele sale.

El este „o calauzire si o mila pentru oamenii care cred”. Prin stiinta adevarului pe care o dobandesc din el si caruia ii dau intaietate, ei primesc calauzirea, iar prin rasplata pe care o dobandesc in aceasta lume si in Viata de Apoi primesc mila.

Lectii si foloase din Sura Yusuf

In continuare vom pomeni unele dintre lectiile si foloasele acestei povestiri marete. La inceputul ei, Allah spune: „Noi iti istorisim cea mai frumoasa dintre povestiri” [Yusuf, 12:3] si: „In Yusuf si fratii sai sunt semne pentru cei care intreaba” [Yusuf, 12:7], iar la sfarsit spune: „In povestirile lor este o invatatura pentru cei inzeestrati cu minte” [Yusuf, 12:111]. Vom pomeni aici foloase diferite de cele aratate mai sus.

- Aceasta povestire este dintre cele mai frumoase si mai limpezi, fiindca trece dintr-o stare in alta: dintr-o incercare intr-o alta incercare, din incercare in daruire si binefacere, din umilire in cinstire, din robie in stapanire, din despartire si imprastiere in reunire si armonie, din tristete in bucurie, din belsug in stramtorare, din stramtorare in belsug, din ingustime in largime si din tagaduire in marturisire. Bindecuvantat este Cel care a istorisit-o, a facut-o frumoasa si a lamurit-o.

- Povestirea arata ca talcuirea viselor are un temei si ca stiinta talcuirii viselor este una dintre stiintele importante pe care Allah le daruieste cui voieste dintre robii Sai. Ea se sprijina indeosebi pe potrivire si asemanare in nume si insusiri.

In visul lui Yusuf, soarele, luna si stelele se prosternau inaintea lui. Legatura era ca acesti luminatori sunt podoaba si frumusetea cerului, iar folosul cerului este legat de ei. Tot astfel, profetii si invatatii sunt podoaba si frumusetea

pamantului, iar prin ei oamenii sunt calauziti in intuneric, asa cum sunt calauziti prin luminatorii ceresti.

Tatal si mama lui Yusuf erau obarsia sa, iar fratii lui erau ramurile iesite din aceasta obarsie. Se potrivea ca obarsia sa fie mai mare in lumina si intindere decat ramurile. Astfel, soarele o reprezenta pe mama sa, luna pe tatal sau, iar stelele pe fratii sai. Cuvantul arab pentru soare, shams, este de genul feminin, de aceea a reprezentat-o pe mama sa; cuvintele pentru luna, qamar, si stele, kawakib, sunt de genul masculin, de aceea i-au reprezentat pe tatal si fratii sai.

Tot astfel, cel care se prosterneaza il cinsteste si il mareste pe acela inaintea caruia se prosterneaza, iar cel inaintea caruia se face prosternarea este cinstit si respectat. Visul arata deci ca Yusuf avea sa fie cinstit si respectat de parintii si fratii sai, iar aceasta cerea ca el sa fie ales si favorizat prin stiinta si insusiri care sa duca la acea cinstire. De aceea tatal sau i-a spus: „Astfel Domnul tau te va alege si te va invata talcuirea intamplarilor si viselor.” [Yusuf, 12:6]

In privinta viselor celor doi tineri, talcuirea primului vis, in care omul se vedea storcand struguri pentru vin, se sprijinea pe faptul ca acela care stoarce strugurii este de obicei slujitorul altcuiva si face aceasta pentru stapanul sau. De aceea Yusuf i-a spus ca ii va turna vin stapanului sau, ceea ce presupunea iesirea lui din inchisoare.

Cat despre cel care se vazuse purtand pe cap paine din care mancau pasarile, Yusuf a inteles ca painea reprezenta pielea, carnea si creierul capului sau si ca lucrul purtat avea sa ramana descoperit pasarilor, ca ele sa poata manca din capul lui. Din starea sa a inteles ca omul avea sa fie omorat si rastignit dupa moarte, iar trupul sau avea sa fie lasat pasarilor; aceasta nu se petrece decat prin rastignire dupa executare.

Yusuf a talcuit visul regelui despre vaci si spice ca ani roditori si ani de seceta. Legatura este ca starea si folosul oamenilor sunt legate de starea regelui: daca starea lui este buna ori rea, starea lor va fi asemenea. Tot astfel, bunastarea si traiul oamenilor depind de anii de belsug ori de seceta.

Vacile sunt folosite la aratul pamantului si la aducerea apei. Cand roadele sunt bune ele se ingrasa, iar in seceta slabesc. In anii de belsug spicele sunt multe si verzi, iar in seceta sunt putine si uscate; ele sunt dintre cele mai bune roade pe care le da pamantul.

- Povestirea cuprinde dovada adevarului profetiei lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. El a relatat poporului sau aceasta povestire lunga desi nu citise Cartile popoarelor de odinioara si nu invatase de la nimeni. Oamenii lui il vazusera traind intre ei dimineata si seara si stiau ca nu scria si nu citea. Cu toate acestea, povestirea se potriveste cu ceea ce se afla

in Cartile anterioare, iar el nu fusese langa fratii lui Yusuf cand s-au inteles asupra planului lor si unelteau.

- Se cuvine sa ne ferim de pricinile raului si sa pastram taina lucrurilor a caror dezvaluire ar putea aduce vatamare, fiindca Ya'qub i-a spus lui Yusuf: „O, fiul meu! Nu le povesti fratilor tai visul tau, ca sa nu unelteasca impotriva ta.” [Yusuf, 12:5]

- Este ingaduit sa pomenesti despre o persoana ceva ce acesteia nu i-ar placea sa fie spus, atunci cand scopul este sfatuirea sincera a altcuiva, asa cum Ya'qub i-a spus lui Yusuf: „Ca sa nu unelteasca impotriva ta.”

- Binecuvantarea pe care Allah i-o daruieste unui rob se intinde si asupra celor legati de el dintre membrii familiei, rude si prieteni; ei pot primi prin el ceva din ceea ce a primit el. Ya'qub a spus, talcuind visul lui Yusuf: „Astfel Domnul tau te va alege, te va invata talcuirea intamplarilor si viselor si Isi va desavarsi Harul asupra ta si asupra familiei lui Ya'qub.” [Yusuf, 12:6] Cand binecuvantarea s-a desavarsit pentru Yusuf, familia lui Ya'qub a primit prin el cinste, putere pe pamant, bucurie si fericire.

- Dreptatea este ceruta in toate treburile. Ea nu se margineste la purtarea conducatorului fata de supusi, ci ajunge pana la purtarea tatalui fata de copiii sai in iubire, daruri si celelalte lucruri. Lipsa egalitatii aduce tulburare tatalui si strica relatiile dintre copii. Cand Ya'qub l-a pus pe Yusuf mai presus in iubirea sa, fratii lui au facut ceea ce au facut, iar urmare a fost rea pentru ei, pentru tatal lor si pentru fratele lor.

- Povestirea avertizeaza asupra urmarilor rele ale pacatului si arata ca un pacat poate atrage multe altele. Un pacat nu poate fi savarsit decat dupa ce au fost savarsite inaintea lui alte pacate. Cand fratii lui Yusuf au vrut sa-l desparta de tatal sau, au folosit felurite viclesuguri: au mintit in repetate randuri, au nascocit dovada camasii patate cu sange si au venit plangand ca sa-si insele tatal. Nu este de neconceput ca ei sa fi discutat mult lucrul acesta, iar acele discutii sa fi continuat pana cand l-au intalnit din nou pe Yusuf; cu cat vorbeau mai mult, cu atat se inmulteau minciunile si nascocirile lor. Acestea sunt urmarile pacatului inainte si dupa savarsirea lui.

- Ceea ce conteaza este desavarsirea de la sfarsit, nu neajunsul inceputului. Fiii lui Ya'qub au savarsit la inceput una dintre faptele cele mai grave si mai vrednice de osanda, apoi, la sfarsit, s-au cait sincer si au primit iertare deplina de la tatal lor si de la Yusuf, care s-a rugat ca ei sa primeasca iertare si mila. Cand un om renunta la dreptul sau si iarta, Allah este Cel mai bun dintre cei milostivi.

Potrivit parerii celei mai corecte, ei au fost profeti, deoarece Allah spune: „Noi le-am revelat lui Ibrahim, Isma'il, Ishaq, Ya'qub si al-Asbat...” [an-Nisa',

4:163], iar al-Asbat sunt cei doisprezece fii ai lui Ya'qub si urmasii lor. Aceasta este sprijinita si de faptul ca Yusuf i-a vazut in vis ca stele luminoase, iar stelele dau lumina si calauzire, insusiri ale profetilor. Daca ei nu au fost profeti, atunci au fost invatati bine calauziti.

- In aceasta povestire vedem ca Allah l-a binecuvantat pe Yusuf cu stiinta, blandete si moravuri alese. El a chemat la Allah si la religia Sa, i-a iertat de la sine pe fratii care il nedreptatisera si si-a desavarsit iertarea prin faptul ca nu i-a muștrăat si nu i-a dojenit. Apoi si-a cinstit parintii in cel mai frumos chip si le-a facut bine fratilor si tuturor oamenilor.

- Unele rele sunt mai usoare decat altele, iar savarsirea raului mai mic dintre doua rele este mai buna decat savarsirea celui mai mare. Cand fratii lui Yusuf s-au inteles sa-l omoare ori sa-l alunge, unul dintre ei a spus: „Nu-l omorati pe Yusuf, ci aruncati-l in adancul fantanii, daca trebuie sa faceti ceva.” [Yusuf, 12:10] Cuvantul lui a fost mai bun si raul lui mai mic, iar prin el gravitatea pacatului fratilor sai s-a micșorat.

- Daca un lucru trece din mana in mana prin cumparare si vanzare si ajunge in averea oamenilor, fara sa se stie ca a fost dobandit pe nedrept, acela care il cumpara, il vinde, il foloseste ori trage folos din el nu poarta pacat. Fratii lui Yusuf l-au vandut printr-o tranzactie interzisa si neingaduita, apoi caravana l-a dus in Egipt si l-a vandut. Yusuf a ramas la stapanul sau ca un tanar sclav — iar Allah l-a numit pe cumparator stapanul lui — si avea la ei locul unui sclav cinstit.

- Sura avertizeaza impotriva ramanerii singur cu femeile atunci cand exista teama de ispita si impotriva iubirii vatamatoare. Sotia lui al-'Aziz a facut ceea ce a facut din pricina faptului ca ramasese singura cu Yusuf si a iubirii ei puternice pentru el. Aceasta iubire nu i-a dat pace pana cand a incercat sa-l seduca, apoi a mintit cu privire la el, iar el a ramas multa vreme in inchisoare din pricina ei.

- Inclinarea lui Yusuf spre femeie, pe care apoi a parasit-o pentru Allah, a fost un mijloc de apropiere de Allah. Acea inclinare era un imbold al sufletului care porunceste raul, firesc la cei mai multi oameni. Insa, cand a pus-o fata in fata cu iubirea lui Allah si teama de El, iubirea si teama de Allah au biruit inclinarea, capriciul si pofta sufletului. El a fost dintre cei despre care Allah spune: „Iar cel care s-a temut de statul inaintea Domnului sau si si-a oprit sufletul de la pofta...” [an-Nazi'at, 79:40].

Yusuf a fost si dintre cei sapte pe care Allah ii va umbri sub umbra Tronului Sau, in Ziua in care nu va fi alta umbra decat umbra Sa. Unul dintre ei este „un

barbat pe care o femeie cu rang si frumusete il cheama la pacat, iar el spune: Eu ma tem de Allah”.

Inclinarea pentru care omul este muștrat este aceea care ramane, se intareste pana devine hotarare si poate duce la fapta.

- Daca imanul patrunde in inima si robul este sincer fata de Allah in toate treburile sale, Allah indeparteaza de el, prin imanul si sinceritatea lui, feluritele rele, faptele rusinoase si mijloacele care duc la pacat, ca rasplata pentru imanul si sinceritatea sa. Allah spune: „El a simtit inclinare spre ea; [ar fi cedat] daca nu ar fi vazut dovada Domnului sau. Astfel am indepartat de la el raul si fapta rusinoasa. El era dintre robii Nostri alesi si sinceri.” [Yusuf, 12:24]

Cuvantul din verset a fost citit cu kasrah la litera lam — al-mukhlisin, cei sinceri. Potrivit citirii cu fathah — al-mukhlasin, cei alesi — el era dintre cei pe care Allah i-a ales si i-a curatit pentru Sine; aceasta citire cuprinde si sinceritatea lui Yusuf. Cand si-a facut fapta sincera numai pentru Allah, Allah l-a ales, l-a curatit si l-a salvat de rau si de fapta rusinoasa.

- Cand omul vede un loc in care se afla ispita si mijloacele care duc la pacat, se cuvine sa se indeparteze de el cat mai mult, ca sa fie salvat. Cand femeia in a carei casa se afla Yusuf a vrut sa-l seduca, el a fugit spre usa ca sa scape de raul ei.

- Indiciile sunt folosite atunci cand exista indoiala ori confuzie. Daca un barbat si sotia lui se cearta pentru vasele casei, ceea ce se potriveste barbatului ii revine lui, iar ceea ce se potriveste femeii ii revine ei, daca nu exista alta dovada. Tot astfel, daca un tamplar si un fierar se cearta pentru unelte, iar dovada lipseste, se judeca prin asemanare si potrivire, dandu-i-se fiecaruia uneltele meseriei sale. Tot din aceasta categorie face parte recunoasterea inrudirii prin asemanarea trasaturilor si urmarirea urmelor.

Martorul din povestea lui Yusuf a marturisit pe baza unui indiciu si a judecat dupa locul in care era rupta camasa. Din faptul ca ea fusese rupta la spate a inteles ca Yusuf spunea adevarul, iar femeia mintea.

Un alt exemplu al folosirii acestui principiu este ca Yusuf a judecat dupa gasirea cupei in desaga fratelui sau ca acesta o furase, fara marturie ori marturisire. Pe aceasta baza, daca bunul furat este gasit la hot, mai ales daca acesta este cunoscut pentru furt, el este socotit hot, iar acest indiciu este mai puternic decat marturia. Tot astfel, daca un barbat este gasit vomitand vin ori o femeie care nu are sot si nici stapan este gasita insarcinata, pedeapsa prescrisa se aplica pe baza acelui indiciu, atata vreme cat nu exista o piedica. De aceea

¹ Hadith relatat de al-Bukhari, nr. 660, si Muslim, nr. 1031, de la Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

Allah a numit aceasta judecata marturie: „Un martor dintre oamenii ei a marturisit...” [Yusuf, 12:26]

- Frumusețea lui Yusuf era exterioară și interioară. Frumusețea exterioară a făcut-o pe femeia în a cărei casă trăia să savarsească ceea ce a savarsit, iar pe femeile chemate de ea, când au muștrat-o, să-și taie mâinile și să spună: „Acesta nu este om; el nu poate fi decât un inger nobil!” [Yusuf, 12:31]

Frumusețea sa interioară era marea sa castitate și departarea de păcat, deși pricinile care îl chemau la el erau numeroase. Apoi soția lui al-'Aziz și celelalte femei au marturisit nevinovăția lui. Soția lui al-'Aziz a spus: „Eu am încercat să-l seduc, dar el s-a pazit” [Yusuf, 12:32], apoi: „Acum adevărul a ieșit la iveală. Eu am încercat să-l seduc, iar el este dintre cei sinceri” [Yusuf, 12:51]. Femeile au spus: „Ferească Allah! Nu știu nimic rău despre el.” [Yusuf, 12:51]

- Yusuf a ales închisoarea în locul păcatului. Tot astfel se cuvine să facă omul încercat cu alegerea între două lucruri: savarsirea păcatului ori îndurarea unei pedepse lumesti. El sa aleaga pedeapsa lumii în locul păcatului care atrage pedeapsa aspră în această lume și în Viata de Apoi. De aceea, unul dintre semnele imanului este ca omul să urască întoarcerea la necredință după ce Allah l-a salvat de ea așa cum uraste să fie aruncat în foc.

- Robul trebuie să se îndrepte spre Allah și să-I ceară ocrotirea atunci când este pus în fața ispitei păcatului, marturisind că nu are putere și tărie prin sine însuși. Yusuf a spus: „Dacă nu vei îndepărta de la mine viclenia lor, as putea să mă plec spre ele și să fiu dintre cei neștiutori.” [Yusuf, 12:33]

- Știința și rațiunea îl cheamă pe om la bine și îl opresc de la rău, pe când neștiința și nechibzuința îl cheamă să-și urmeze capriciile și poftele, chiar dacă îi sunt vătămătoare.

- Așa cum omul trebuie să fie un rob adevărat al lui Allah în vremuri de usurință, tot astfel trebuie să-I fie rob în vremuri de greutate. Yusuf a continuat să cheme la Allah și după ce a fost întemnițat. I-a chemat pe cei doi tineri la Tawhid și le-a poruncit să parasească shirkul.

O dovadă a priceperii sale este că a văzut deschiderea lor față de chemarea lui: ei aveau o părere bună despre el și spuneau că îl vad dintre cei care fac bine, veniseră să le talcuiască visele și erau dornici să afle talcuirea. Yusuf a folosit acest prilej și i-a chemat la Allah înainte de a le talcui visele, pentru că aceasta îl ajuta mai mult să-și atingă scopul.

Mai întâi le-a arătat că desavarsirea și știința pe care le vedeau la el veneau din iman, din Tawhid și din parasierea căii celor care nu cred în Allah și în Ziua de Apoi. Aceasta era o chemare indirectă. Apoi i-a chemat direct, arătând stricaciunea shirkului și dovada împotriva lui, precum și realitatea Tawhidului curat și dovada sa.

- Se incepe cu lucrul cel mai important, apoi cu urmatorul ca importanta. Daca unui muftiu i se pune o intrebare, dar cel care intreaba are nevoie sa cunoasca altceva mai mult decat raspunsul cerut, muftiul trebuie sa-l invete mai intai ceea ce ii este mai necesar, apoi sa-i raspunda la intrebare. Aceasta arata sinceritatea, priceperea si bunul sfat al invatatorului. Cand cei doi tineri l-au intrebat pe Yusuf despre visele lor, el i-a chemat mai intai la adorarea numai a lui Allah, fara asociat, apoi le-a talcuit visele.

- Daca omul se afla in stramtorare si greutate, nu este nicio vina sa ceara ajutorul celui care il poate salva ori le poate face altora cunoscuta starea sa. Aceasta nu este plangere catre fapturi, ci unul dintre lucrurile firesti prin care oamenii se ajuta. De aceea Yusuf i-a spus tanarului despre care stia ca va fi salvat: „Pomeneste-ma inaintea stapanului tau.” [Yusuf, 12:42]

- Invatatorul trebuie sa fie pe deplin sincer in predarea sa. Sa nu faca din stiinta un mijloc de castig, rang ori alt folos si sa nu refuze sa-i invete pe altii ori sa-si diminueze sinceritatea in indrumare atunci cand cel care intreaba nu implineste ceea ce i-a cerut. Yusuf ii ceruse unuia dintre cei doi tineri sa-l pomeneasca inaintea stapanului sau, insa acela uitase. Cand s-a ivit nevoia, tanarul s-a intors si l-a intrebat despre visul regelui. Yusuf nu l-a muștrat pentru ca il uitase, ci i-a raspuns deplin.

- Cel intrebat trebuie sa-i spuna celui care intreaba si lucrurile legate de intrebare care ii aduc folos si sa-l calauzeasca spre ceea ce ii foloseste in religie si in viata lumeasca. Aceasta tine de sinceritatea desavarsita, pricepere si bun sfat. Yusuf nu s-a multumit sa talcuiasca visul regelui, ci le-a spus si ce sa faca in anii de belsug: sa cultive din belsug si sa adune recolte bogate.

- Omul nu este muștrat daca indeparteaza de la sine invinuirea si cauta sa-si dovedeasca nevinovatia; dimpotriva, este laudat pentru aceasta. Yusuf a refuzat sa iasa din inchisoare pana cand nevinovatia lui fata de femeile care isi taiasera mainile nu a fost lamurita.

- Povestirea arata virtutea stiintei: stiinta hotararilor religioase, a legilor, a talcuirii viselor, a administrarii si a educarii. Ea arata ca stiinta este mai presus de frumusetea chipului, chiar daca frumusetea este precum cea a lui Yusuf. Din pricina frumusetii sale, Yusuf a trecut prin incercari si a fost intemnitat, iar prin stiinta sa a primit cinste, rang inalt si statornicire pe pamant. Tot binele acestei lumi si al Vietii de Apoi este rodul si urmarea stiintei.

- Stiinta talcuirii viselor este una dintre stiintele Shari'ei, iar omul este rasplatit pentru invatarea si predarea ei. Talcuirea viselor intra in fatwa. Yusuf le-a spus celor doi tineri: „A fost hotarat lucrul despre care mi-ati cerut fatwa” [Yusuf, 12:41]; regele a spus: „Dati-mi fatwa cu privire la visul meu” [Yusuf,

12:43], iar tanarul i-a spus lui Yusuf: „Da-ne fatwa cu privire la sapte vaci...” [Yusuf, 12:46]. De aceea nu este ingaduit sa se talcuiasca visele fara stiinta.

- Nu este nicio vina ca omul sa pomeneasca insusirile de stiinta si fapta pe care le are atunci cand exista un folos, nu urmareste sa se laude si nu minte. Yusuf a spus: „Pune-ma peste vistieriile tarii; eu sunt un pazitor priceput.” [Yusuf, 12:55]

Tot astfel, cererea unei functii de autoritate nu este vrednica de osanda daca acela care o cere isi va implini cat poate indatoririle fata de Allah si fata de robi si este mai potrivit decat altii pentru ea. Vrednic de osanda este sa o ceara cand nu este potrivit, cand exista unul asemenea lui ori mai bun sau cand scopul nu este implinirea poruncii lui Allah. In aceste situatii, cererea autoritatii nu este ingaduita.

- Allah este foarte Generos si ii daruieste robului Sau bine in aceasta lume si in Viata de Apoi. Mijloacele binelui din Viata de Apoi sunt imanul si taqwa, iar aceasta rasplata este mai buna decat rasplata lumeasca si averile ei. Robul sa-si aminteasca rasplata lui Allah, sa-si faca sufletul sa tanjeasca dupa ea si sa nu se intristeze cand vede oamenii lumii si desfatarile lor fara sa le poata avea. Sa se mangaie prin rasplata lui Allah in Viata de Apoi si prin Darul Sau mare, deoarece El spune: „Rasplata Vietii de Apoi este mai buna pentru cei care cred si au taqwa.” [Yusuf, 12:57]

- Nu este nicio vina sa fie stranse si pastrate provizii, daca intentia este sa li se asigure oamenilor cele necesare din belsug, fara a-i vatama. Yusuf le-a poruncit sa stranga hrana in anii de belsug pentru anii de seceta. Aceasta nu este potrivnica increderii in Allah; robul se crede in Allah si foloseste mijloacele potrivite care ii folosesc in religie si in lume.

- Yusuf a administrat bine vistieriile tarii. Recoltele depozitate au ajuns atat de multe, incat locuitorii tinuturilor invecinate veneau in Egipt dupa hrana, stiind ca acolo existau provizii. El nu dadea nimanui mai mult decat ii era necesar, uneori chiar mai putin, iar niciunui nou-venit nu-i dadea mai mult de o incarcatura de camila.

- Ospitalitatea si cinstirea oaspetelui sunt randuite si fac parte din calea trimisilor. Yusuf le-a spus fratilor sai: „Nu vedeti ca eu dau masura deplina si sunt cel mai bun dintre cei care primesc oaspeti?” [Yusuf, 12:59]

- Gandul rau despre cineva nu este interzis atunci cand exista indicii care il sustin. Cand fiii lui Ya'qub au staruit sa-l trimita pe Yusuf cu ei si apoi au venit spunand ca l-a mancat lupul, el le-a spus: „Ba nu! Sufletele voastre v-au impodobit o fapta.” [Yusuf, 12:18] Despre celalalt frate le-a spus: „Sa vi-l incredintez asa cum vi l-am incredintat mai inainte pe fratele lui?” [Yusuf, 12:64] Iar cand Yusuf l-a pastrat pe fratele sau si ceilalti s-au intors la tata, le-a

spus din nou: „Ba nu! Sufletele voastre v-au impodobit o fapta.” [Yusuf, 12:83] Desi la a doua intamplare nu fusesera nepasatori, fapta lor veche a fost pricina cuvintelor tatalui, iar el nu a fost muștrat pentru aceasta.

- Folosirea mijloacelor pentru indepartarea deochiului si a celorlalte rele ori pentru inlaturarea lor dupa ce s-au ivit nu este interzisa. Ea este ingaduita, desi nimic nu se petrece decat prin Voia si Hotararea lui Allah, deoarece mijloacele fac parte tot din Voia si Hotararea Sa. Ya'qub le-a spus fiilor sai: „O, fiii mei! Nu intrati toti pe o singura poarta, ci intrati pe porti diferite.” [Yusuf, 12:67]

- Este ingaduita folosirea stratagemelor prin care omul ajunge la dreptul sau, iar cunoasterea cailor ascunse ce duc la scopuri ingaduie este laudata. Interzisa este folosirea stratagemelor pentru a scapa de o obligatie ori pentru a savarsi un lucru oprit.

- Acela care vrea sa lase o anumita impresie fara sa dezvaluie un lucru pe care nu vrea sa-l dezvaluie poate folosi cuvinte si fapte cu inteles larg care il feresc de minciuna. Yusuf a pus cupa in desaga fratelui sau, apoi a scos-o, lasand impresia ca el o furase, desi nu exista decat indiciul care le dadea fratilor aceasta impresie.

Dupa aceea Yusuf a spus: „Fereasca Allah sa luam pe altcineva decat pe acela la care am gasit bunul nostru” [Yusuf, 12:79], nu: pe acela care ne-a furat bunul. Tot astfel, nu a spus: am gasit bunul nostru la el, ci a folosit o expresie generala, care putea sa se potriveasca lui ori altuia. Nu este nicio vina in aceasta. Se crea doar impresia ca fratele sau furase, pentru ca Yusuf sa-si atinga scopul ingaduit si sa-l pastreze langa sine. Cand lucrrurile s-au lamurit, acea impresie a disparut.

- Omului nu-i este ingaduit sa marturiseasca decat pe baza lucrului pe care il cunoaste si de care este sigur: fie pentru ca l-a vazut, fie pentru ca l-a auzit de la un om de incredere si inima lui este linistita cu privire la aceasta. Ei au spus: „Noi nu marturisim decat ceea ce am stiut.” [Yusuf, 12:81]

- Aceasta a fost o incercare mare prin care Allah l-a incercat pe profetul si alesul Sau Ya'qub. El a hotarat sa fie despartit de fiul sau Yusuf, de care nu putea suporta sa fie despartit nici macar un ceas, fiindca despartirea il umplea de tristete. Despartirea a durat multa vreme, nu mai putin de treizeci de ani, iar mahnirea nu a parasit inima lui Ya'qub: „Ochii lui s-au albit de mahnire, iar el isi tinea durerea inlauntru.” [Yusuf, 12:84]

Apoi incercarea s-a inasprit prin despartirea de celalalt fiu, fratele bun al lui Yusuf. Ya'qub a rabdat Hotararea lui Allah cautand rasplata Lui, asa cum se legase sa aiba o rabdare frumoasa, si fara indoiala si-a implinit legamantul. Cuvintele sale „Eu ma plang numai lui Allah de suferinta si mahnirea mea”

[Yusuf, 12:86] nu sunt potrivnice rabdarii. Plangerea catre Allah nu se impotriveste rabdarii; ceea ce i se impotriveste este plangerea catre oameni.

- Usurarea vine impreuna cu greutatea, iar cu stramtorarea vine inlesnirea. Cand mahnirea lui Ya'qub a durat multa vreme si a ajuns la culme, iar familia sa a ajuns in stramtorare din pricina foametei, Allah a hotarat usurarea. Reunirea a venit in clipa celei mai mari nevoi si stramtorari, iar ei au primit rasplata impreuna cu bucuria intalnirii.

Din aceasta se cunoaste ca Allah ii incearca pe apropiatii Sai cu greutate si usurinta, ca sa le incerce rabdarea si recunostinta si sa le sporeasca imanul, certitudinea si cunoasterea Lui.

- Este ingaduit ca omul sa le spuna altora ce i se intampla si ce sufera din pricina bolii, saraciei si a lucrurilor asemanatoare, fara nemulțumire. Fratii lui Yusuf au spus: „O, puternicule! Pe noi si pe familia noastra ne-a lovit nenorocirea” [Yusuf, 12:88], iar Yusuf nu le-a respins cuvântul.

- Sura arata virtutea evlaviei (taqwa) si a rabdarii, aratand ca tot binele acestei lumi si al Vietii de Apoi este rodul lor. Cei care le implinesc au cea mai buna urmare, dupa cum Yusuf a spus: „Allah ne-a daruit Harul Sau. Cine are taqwa si rabda — sa stie ca Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac bine.” [Yusuf, 12:90]

- Acela caruia Allah ii daruieste usurinta dupa greutate, saracie si stramtorare trebuie sa recunoasca binecuvantarea lui Allah si sa-si aminteasca mereu starea de dinainte, pentru ca la fiecare amintire sa-I multumeasca. Yusuf a spus: „El mi-a facut bine cand m-a scos din inchisoare si v-a adus pe voi din desert.” [Yusuf, 12:100]

- Allah i-a aratat lui Yusuf o blandete mare si l-a trecut prin toate aceste stari, greutati si incercari, ca prin ele sa-l faca sa ajunga la cele mai inalte teluri si la cele mai nobile trepte.

- Robul trebuie sa-I ceara necontenit lui Allah sa-I statorniceasca in iman, sa ia mijloacele care duc la aceasta si sa-L roage pentru un sfarsit bun si desavarsirea binecuvantarii. Yusuf a spus: „Domnul meu! Mi-ai daruit stapanire si m-ai invatat din talcuirea intamplarilor si viselor. Facator al cerurilor si al pamantului! Tu esti Ocrotitorul meu in aceasta lume si in Viata de Apoi. Fa-ma sa mor musulman si alatura-ma celor drepti.” [Yusuf, 12:101]

Incheierea tafsirului Surei Yusuf

Acestea sunt lectiile si foloasele din aceasta povestire binecuvantata pe care Allah m-a ajutat sa le adun. Acela care cugeta la ea va gasi si altele.

Ii cerem lui Allah stiinta folositoare si fapte primite, caci El este Preagenerosul.

Aici se incheie tafsirul Surei Yusuf. Pacea si binecuvantarea fie asupra lui Yusuf, a tatalui si a fratilor sai. Toata lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor.

Sura ar Rad

VERSETELE 1 LA 43

Revelata la Medina; s-a spus si ca este revelata la Mecca.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetul 1

الْمَرِّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

1. Alif. Lam. Mim. Ra. Acestea sunt versetele Cartii. Ceea ce ti-a fost revelat de la Domnul tau este adevarul, insa cei mai multi dintre oameni nu cred.

Allah vesteste ca acest Coran este alcatuit din versetele Cartii, care lamuresc tot ceea ce oamenii au nevoie sa cunoasca dintre temeliile si ramurile religiei. Ceea ce i-a fost coborat Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, de la Domnul sau este adevarul limpede: istorisirile sale sunt adevarate, iar poruncile si interdictiile sale sunt drepte si sprijinite de dovezi si argumente hotaratoare.

Acela care il cerceteaza si il invata ajunge dintre cunoscatorii adevarului, iar aceasta il obliga sa implineasca ceea ce Allah iubeste. „Insa cei mai multi dintre oameni nu cred” in acest Coran, pentru ca se intorc de la el fie din nestiinta si lipsa de interes, fie din incapatanare si nedreptate. De aceea cei mai multi oameni nu primesc folosul lui, caci la ei lipsesc mijloacele prin care ar putea beneficia de el.

Versetele 2 la 4

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدِيرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رِجْسًا وَأَنْهَارًا

وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْأَرْضِ قُطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ
أَعْنَابٍ وَزُرْعٌ وَنَخِيلٌ صُورًا وَغَيْرُ صُورَانِ يُسْقَى بِمَاءٍ وَحْدٍ وَنَفْضِلُ بَعْضُهَا
عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

2. Allah este Cel care a înaltat cerurile fara stalpi pe care sa-i vedeti, apoi S-a ridicat deasupra Tronului intr-un chip potrivit Mareției Sale. El a supus soarele si luna, fiecare alergand pana la un termen hotarat. El carmuiește toate lucrurile si lamurește semnele, ca voi sa aveti certitudinea intalnirii cu Domnul vostru. 3. El este Cel care a intins pamantul si a pus pe el munti statornici si rauri. Din toate roadele a pus pe el cate doua feluri si face ca noaptea sa acopere ziua. In aceasta sunt semne pentru oamenii care cugeta. 4. Pe pamant sunt tinuturi invecinate, gradini de vita-de-vie, semanaturi si palmieri crescuti mai multi din aceeasi radacina ori cate unul; toate sunt udate cu aceeasi apa, iar Noi le facem pe unele mai bune decat altele la gust. In aceasta sunt semne pentru oamenii care pricep.

Allah vesteste ca numai El are puterea creatiei, a carmuirii, a stapanirii si a autoritatii. Aceasta arata ca numai El este vrednic de adorare si ca nimeni in afara de El nu trebuie adorat.

„Allah este Cel care a înaltat cerurile”, cu maretia si intinderea lor, prin Puterea Sa mare, „fara stalpi pe care sa-i vedeti”, adica nu exista sub ele stalpi; daca ar exista, i-ati vedea.

„Apoi”, dupa ce a creat cerurile si pamantul, „S-a ridicat deasupra Tronului”, deasupra Tronului Sau mare, care este cea mai inalta dintre toate fapturile, intr-un chip potrivit Mareției si Desavarsirii Sale.

„El a supus soarele si luna” pentru folosul oamenilor, al vitelor si al semanaturilor lor. „Fiecare”, atat soarele, cat si luna, „alearga” sub Carmuirea Celui Atotputernic, Atotstiutor, „pana la un termen hotarat”, pe o cale randuita, fara zabava si fara oprire, pana la venirea termenului.

Atunci Allah va strange aceasta lume si va muta fapturile in Viata de Apoi, locuinta vesnica. El va infasura cerurile si le va schimba, iar pamantul il va schimba. Soarele si luna vor fi infasurate si adunate laolalta, apoi vor fi aruncate in Foc, pentru ca aceia care le-au adorat sa vada ca ele nu meritau sa fie adorate. Ei vor fi cuprinsi de cea mai mare parere de rau, iar necredinciosii vor afla ca au fost mincinosi.

„El carmuiește toate lucrurile și luminește semnele.” Allah a unit aici Puterea creației cu Puterea poruncii. Allah Preainaltul S-a ridicat deasupra Tronului stăpânirii și carmuiește toate treburile lumii de sus și ale lumii de jos.

El creează și dăruiește hrană, îi îmbogățește pe unii și îi săracește pe alții, îi ridică pe unii și îi coboară pe alții, îi cinstește pe unii și îi umilește pe alții. Iarta greselile, îndepărtează strămătorirea și face ca Hotărârea Sa să se împlinească la vremurile cunoscute de El dinainte și pe care Condeii Lui le-a scris. El îi trimite pe îngerii cei nobili să împlinească lucrurile pe care li le-a încredințat.

El le coboară trimisilor Sai Cartile dumnezeiești și luminește ceea ce oamenii au nevoie să cunoască dintre legi, hotărâri, porunci și interdicții. Le deslășește și le luminește amănunțit. „Ca voi să aveți certitudinea întâlnirii cu Domnul vostru”, prin semnele din lumea înconjurătoare și prin semnele coranice pe care vi le-a arătat. Multimea, claritatea și limpezimea dovezilor sunt dintre mijloacele dobândirii certitudinii în toate cele dumnezeiești, îndeosebi în marile temelii ale credinței, precum Învierea, ridicarea morților și scoaterea lor din morminte.

Se știe, de asemenea, că Allah este Preaînțelept și nu creează nimic în zadar, nici nu lasă faptele fără poruncă și fără răspundere. Așa cum a trimis mesageri și a coborât Cartile Sale, cu porunci și interdicții pentru robii Lui, tot astfel îi va muta negresit într-o locuință în care vor fi răsplătiți: cei care au făcut bine vor primi cea mai bună răsplătire, iar cei care au făcut rău vor fi răsplătiți potrivit faptelor lor rele.

„El este Cel care a întins pământul”, adică l-a creat pentru robii Lui, l-a făcut larg, binecuvântat și potrivit locuirii și a așezat în el toate cele de care au nevoie pentru trai.

„Și a pus pe el munți statornici”, munți mari, ca pământul să nu se clatine cu locuitorii săi. Dacă nu ar fi munții, pământul s-ar cutremura cu ei, fiindcă se află pe un curent de apă și nu are statornicie ori stabilitate decât prin munții neclintiti pe care Allah i-a făcut asemenea unor țărâșuri.

„Și rauri” care îi adăpa pe oameni, vitele și semănăturile lor și prin care El scoate mult bine dintre copaci, culturi și roade. De aceea spune: „Din toate roadele a pus pe el câte două feluri”, adică două soiuri din toate cele de care oamenii au nevoie.

„Și face ca noaptea să acopere ziua”: lumea se întuneacă, iar fiecare faptură se întoarce la adăpostul său și se odihnește după osteneala și strădania zilei. Când faptele și-au împlinit nevoia de somn, ziua vine peste noapte, iar ele se trezesc și se răspândesc pentru treburile și muncile lor.

Allah spune: „Prin Mila Sa a facut pentru voi noaptea si ziua, ca sa va odihniti in ea si sa cautati din Harul Sau, si poate ca veti fi recunoscatori.” [al-Qasas, 28:73]

„In aceasta sunt semne” dumnezeiesti „pentru oamenii care cugeta” la ele, le cerceteaza si inteleg ceea ce arata: Acela care le-a creat, le carmuieste si le randuieste treburile este Allah, in afara Caruia nu exista alta divinitate vrednica de adorare. El este Cunosculatorul nevazutului si al celor vazute, Cel Milostiv, Indurator; El are putere asupra tuturor lucrurilor, este Preaintelept in tot ceea ce face si vrednic de lauda pentru ceea ce a creat si a randuit. Binecuvantat si Preainalt este El.

Printre semnele desavarsirii Puterii Sale si ale minunatiei creatiei Sale se afla faptul ca El a facut „pe pamant tinuturi invecinate”, iar in ele se gasesc copaci si plante de feluri diferite, „gradini de vita-de-vie, semanaturi si palmieri”, precum si alte plante. Dintre palmieri, unii sunt „crescuti mai multi din aceeași radacina”, adica mai multi copaci ies dintr-o singura radacina, iar altii sunt „cate unul”, fiecare copac avand propria radacina. Cu toate acestea, ei „sunt udati cu aceeași apa” si cresc pe acelasi pamant.

„Iar Noi le facem pe unele mai bune decat altele la gust”, precum si la culoare, folos si savoare. Astfel, o bucata de pamant poate fi buna si poate face sa creasca iarba multa, plante, copaci si semanaturi, in vreme ce o alta bucata, alipita de ea, poate sa nu produca nimic si sa nu retina apa. O a treia poate retine apa, dar sa nu faca sa creasca plante, iar alta poate face sa creasca semanaturi si copaci, insa nu iarba si cele asemenea ei. Tot astfel, roadele sunt diferite: unele sunt dulci, altele amare, iar altele se afla intre acestea doua.

Oare aceste deosebiri provin numai din natura pamantului si a apei sau se petrec prin Hotararea Celui Atotputernic, Indurator? „In aceasta sunt semne pentru oamenii care pricep”, adica pentru aceia care au o minte ce-i conduce la ceea ce le foloseste si ii face sa inteleaga indrumarile, poruncile si interdictiile lui Allah. Cat despre cei nepasatori si lipsiti de pricepere, ei ratacesc orbeste in intunericul abaterii lor, nu gasesc o cale, nu sunt calauziti catre Domnul lor si nu inteleg nimic din ceea ce El le-a revelat.

Versetul 5

* وَإِنْ تَعْجَبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا ضُكَّا تَرَبًّا أَيْنَا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

5. Daca te miri, cu adevarat de mirare este cuvantul lor: „Oare, dupa ce vom fi tarana, vom fi noi creati din nou?” Acestia sunt cei care nu cred in Domnul lor; acestia sunt cei care vor avea lanturi la gat si acestia sunt locuitorii Focului, in care vor ramane vesnic.

Cuvintele „Daca te miri” pot insemna: daca te miri de Maretia lui Allah si de multimea dovezilor Unicitatii Sale, atunci si mai vrednica de mirare este tagaduirea Invierii de catre necredinciosi. Ei spun: „Oare, dupa ce vom fi tarana, vom fi noi creati din nou?”, socotind cu totul improbabil si cu neputinta ca Allah sa-i readuca la viata dupa ce au devenit tarana.

Din nestiinta lor, ei au asemanat Puterea Creatorului cu puterea fapturilor. Vazand ca fapturile nu pot face aceasta, au socotit ca nici Creatorul nu poate, dar au uitat ca Allah i-a creat prima data pe cand nu erau nimic.

Cuvintele pot insemna si: daca te miri de tagaduirea Invierii, atunci aceasta este intr-adevar uimitoare. Omului i se lamuresc semnele si vede in ele dovezile hotaratoare ale Invierii, asupra carora nu exista indoiala, apoi totusi o tagaduieste. Insa aceasta nu este de mirare din partea „celor care nu cred in Domnul lor” si tagaduiesc Unicitatea Sa, desi ea este cel mai limpede si mai vadit dintre lucruri.

„Acestia sunt cei care vor avea lanturi la gat”, lanturi care ii impiedica sa primeasca indrumarea. Ei au fost chemati la iman, dar nu au crezut; li s-a aratat calauzirea, dar nu au urmat-o. De aceea inimile si cugetele lor au fost intoarse de la adevar, ca rasplata pentru faptul ca nu au crezut prima data. „Si acestia sunt locuitorii Focului, in care vor ramane vesnic”, fara sa mai iasa vreodata din el.

Versetul 6

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلَتُ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾

6. Ei iti cer sa grabesti raul inaintea binelui, desi inaintea lor au trecut pedepse pilduitoare. Domnul tau este plin de iertare fata de oameni, in pofida nedreptatii lor, dar Domnul tau este si aspru la pedeapsa.

Allah vesteste despre nestiinta celor care nu cred in Trimisul Sau si Ii fac asociati. Ei au fost povatuiti, dar nu au luat aminte; dovada a fost statornicita impotriva lor, dar nu s-au supus, ci au tagaduit pe fata. Ei au luat ingaduinta pe care le-o arata Allah, Unicul, Supunatorul, si faptul ca nu le grabea pedeapsa drept dovada ca ar urma adevarul. De aceea cereau sa li se grabeasca pedeapsa si spuneau: „O, Allah! Daca acesta este adevarul de la Tine, atunci fa sa ploua peste noi pietre din cer ori adu-ne o pedeapsa dureroasa!” [al-Anfal, 8:32]

„Desi inaintea lor au trecut pedepse pilduitoare”, adica pedepsele lui Allah care au coborat asupra neamurilor necredincioase. De ce nu cugeta la starea lor si nu-si parasesc nestiinta?

„Domnul tau este plin de iertare fata de oameni, in pofida nedreptatii lor.” El continua sa le daruiasca binecuvantari, sa reverse asupra lor Bunatatea si Iertarea Sa, desi ei savarsesc raul, iar neascultarile lor urca spre El. Ei nu-L asculta, iar El ii cheama la cainta; savarsesc pacate, iar El nu-i lipseste de binecuvantarile si Bunatatea Sa. Daca se caiesc, ei devin dintre cei iubiti de El, caci Allah ii iubeste pe cei care se caiesc si pe cei care se curatesc. Daca nu se caiesc, El ii incearca prin nenorociri, ca sa-i curete de pacate.

Allah spune: „Spune: O, robii Mei care ati intrecut masura impotriva voastra insiva! Nu deznadajduiti de Mila lui Allah. Allah iarta toate pacatele. El este Atoateiertatorul, Induratorul.” [az-Zumar, 39:53]

„Dar Domnul tau este si aspru la pedeapsa” pentru cel care staruie in pacat si refuza cainta, cererea de iertare si intoarcerea la Cel Atotputernic, Atoateiertator. Oamenii sa se fereasca de pedeapsa Sa asupra nelegiuitilor, caci pedeapsa Lui este dureroasa si aspra: „Asa este pedeapsa Domnului tau cand pedepseste cetatile care sunt nedrepte. Pedeapsa Lui este dureroasa si aspra.” [Hud, 11:102]

Versetul 7

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ ۚ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾

7. Cei care nu cred spun: „De ce nu i-a fost coborat un semn de la Domnul sau?” Tu esti numai un avertizator, iar fiecare popor are un calauzitor.

Necredinciosii iti cer, o, Muhammad, semne pe care le aleg ei si spun: „De ce nu i-a fost coborat un semn de la Domnul sau?”, folosind aceasta ca scuza pentru a nu-i raspunde Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Tu esti insa numai un avertizator si nu stapanesti nimic; Allah este Cel care coboara semnele.

Allah l-a sprijinit deja cu dovezi limpezi, care nu sunt ascunse oamenilor inzestrati cu pricepere si prin care acela care cauta adevarul poate fi calauzit. Cat despre necredinciosul care, din nedreptate si nestiinta, cere de la Allah anumite semne, cererea lui este falsa si nascocita. Orice semn i-ar veni, el nu ar crede si nu s-ar supune, fiindca refuzul lui nu se datoreaza lipsei dovezilor pentru adevarul credintei, ci poftelor si dorintelor sale.

„Iar fiecare popor are un calauzitor”, adica un chemator care ii cheama la calauzire: trimisii si urmasii lor, care au dovezi si argumente ce arata adevarul indrumarii pe care o aduc.

Versetele 8 la 11

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ ۖ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسْرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ ۚ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخَفٌ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ ۚ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ ۚ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَ لَهُ ۚ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾

8. Allah stie ce poarta fiecare femela, ce micsoreaza pantecele si ce sporesc ele, iar fiecare lucru are la El o masura. 9. El este Cunosculatorul nevazutului si al

celor vazute, Cel Mare, Cel Preainalt. 10. Este totuna pentru El daca unul dintre voi isi ascunde cuvantul ori il rosteste cu glas tare, daca se ascunde noaptea ori umbla pe fata ziua. 11. Fiecare om are ingeri care se succed inaintea si in urma lui si il pazesc din Porunca lui Allah. Allah nu schimba starea unui popor pana cand oamenii nu schimba ceea ce se afla in sufletele lor. Iar cand Allah voieste un rau pentru un popor, nimeni nu-l poate indeparta si ei nu au in afara de El niciun ocrotitor.

Allah ne vesteste despre cuprinderea Stiintei Sale, despre Patrunderea Sa si despre faptul ca nimic nu-I este ascuns. El stie „ce poarta fiecare femela”, deopotri la oameni si la celelalte vietuitoare.

El stie „ce micsoreaza pantecele”, adica ceea ce se pierde din continutul lor, fie prin moartea fatului, fie prin micsorarea ori disparitia lui, si „ce sporesc ele”, atunci cand pantecele se maresc si fetii din ele cresc. „Iar fiecare lucru are la El o masura”: nimic nu se petrece mai devreme sau mai tarziu, nu sporeste si nu scade decat potrivit Intelepciunii si Stiintei Sale.

El este „Cunoscatorul nevazutului si al celor vazute”, „Cel Mare” in Fiinta, Numele si Atributele Sale, „Cel Preainalt” deasupra tuturor fapturilor Sale prin Fiinta, Puterea si Stapanirea Sa.

„Este totuna pentru El”, in Stiinta, Auzul si Vederea Sa, „daca unul dintre voi isi ascunde cuvantul ori il rosteste cu glas tare, daca se ascunde noaptea”, ramanand intr-un loc tainuit. Expresia „ori umbla pe fata ziua” este explicata aici prin intrarea omului, in timpul zilei, in adapostul sau². Acest adapost este un loc in care omul se ascunde: interiorul casei sale, o peatera, o grota ori ceva asemanator.

„Fiecare om are ingeri care se succed”, venind unul dupa altul noaptea si ziua, „inaintea si in urma lui si il pazesc din Porunca lui Allah”. Ei ii pazesc trupul si sufletul de aceia care vor sa-i faca rau si ii scriu faptele, ramanand mereu cu el. Pe langa aceasta, Stiinta lui Allah il cuprinde. Allah i-a trimis pe acesti pazitori asupra oamenilor, astfel incat nimic din starile si faptele lor sa nu ramana ascuns ori uitat.

„Allah nu schimba starea unui popor”, schimbând binecuvantarea, bunastarea si traiul placut, „pana cand oamenii nu schimba ceea ce se afla in sufletele lor”, trecand de la iman la necredinta, de la ascultare la neascultare ori de la recunostinta pentru binecuvantari la trufie din pricina lor. Atunci Allah le ia binecuvantarile.

² Nota editoriala: Este pastrata explicatia din editia araba, p.824, care reda „sarib” prin intrarea intr-un adapost. Traducerea versetului pastreaza sensul „umbla pe fata ziua”, folosit si in editia engleza; aceasta din urma omite explicatia despre adapost.

Tot astfel, daca oamenii isi schimba starea de pacat si trec la ascultarea lui Allah, Allah le schimba nenorocirea in binecuvantare, fericire, bucurie si Mila.

„Iar cand Allah voieste un rau pentru un popor”, o pedeapsa, o greutate ori un lucru pe care il urasc, Voia Sa trebuie negresit sa se implineasca: „nimeni nu-l poate indeparta” si nimeni nu-i poate apara de el. „Si ei nu au in afara de El niciun ocrotitor” care sa le carmuiasca treburile, sa le aduca ceea ce iubesc si sa indeparteze ceea ce urasc. Sa se fereasca, asadar, de staruinta in ceea ce Allah uraste, ca sa nu-i loveasca pedeapsa ce nu poate fi indepartata de la oamenii nelegiuiti.

Versetele 12 la 13

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيَسْجِ
الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَكُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ
وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْحَالِ ﴿١٣﴾

12. El este Cel care va arata fulgerul, spre teama si nadejde, si ridica norii grei. 13. Tunetul Il preamareste cu lauda, iar ingerii, de teama Lui. El trimite trasnetele si loveste cu ele pe cine voieste, in vreme ce ei se cearta despre Allah, iar El este neinduplecat in Puterea Sa.

„El este Cel care va arata fulgerul, spre teama si nadejde”: teama de trasnete, de nimicire si de alte vatamari care pot lovi semanaturile si cele asemenea lor, dar si nadejdea binelui si a folosului adus de ploaie. El „ridica norii grei”, incarcati cu multa apa, prin care oamenii si pamantul primesc folos.

„Tunetul Il preamareste cu lauda.” Tunetul este glasul care se aude din nori si ii infricoseaza pe oameni. El este supus Domnului sau si Il preamareste cu lauda, „iar ingerii, de teama Lui”, Il preamaresc si Il lauda, temandu-se de Puterea si Maretia Sa.

„El trimite trasnetele”, focul care iese din nori, „si loveste cu ele pe cine voieste” dintre robii Sai, potrivit Voii Sale. Totusi, ei „se cearta despre Allah”, in vreme ce „El este neinduplecat in Puterea Sa”, adica are o Putere si o Tarie uriasa. Orice voieste, El implineste; nimic nu-I este greu si nimeni nu-I poate scapa.

De vreme ce numai El trimite ploaia si norii in care se afla temeiul hranei lor, numai El carmuieste toate lucrurile, iar marile fapturi de care oamenii se tem li sunt supuse, si de vreme ce Allah este atotputernic, numai El este vrednic de adorare, fara niciun asociat.

Versetul 14

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا
 كَبْسُطٍ كَفِّهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا
 فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾

14. Numai Lui I se cuvine chemarea adevarata. Aceia pe care ei ii cheama in afara Lui nu le raspund cu nimic; ei sunt asemenea celui care isi intinde palmele spre apa, ca ea sa-i ajunga la gura, dar ea nu-i va ajunge. Chemarea necredinciosilor nu este decat ratacire.

Numai lui Allah „I se cuvine chemarea adevarata”, adica adorarea Lui Singur, fara asociat, rugaciunea sincera indreptata numai catre El si cererea numai de la El. Numai Lui trebuie sa-I fie adresata chemarea, iar teama, nadejdea, iubirea, dorinta, evlavia si intoarcerea trebuie indreptate numai spre El, fiindca Dumnezeuirea Lui este adevarata, iar dumnezeirea tuturor celorlalti este falsa.

„Aceia pe care ei ii cheama in afara Lui”, dintre idoli si rivalii pe care ii socotesc asociati ai lui Allah, „nu le raspund cu nimic”. Ei nu le raspund celor care ii cheama si ii adora nici intr-un lucru mic, nici intr-unul mare, nici in privinta acestei lumi, nici in privinta Vietii de Apoi.

Ei sunt „asemenea celui care isi intinde palmele spre apa” aflata departe, la care mainile sale nu pot ajunge, „ca ea sa-i ajunga la gura”. Setea cumplita il face sa-si intinda mainile spre apa indepartata, dar „ea nu-i va ajunge”. Asa este starea necredinciosilor care cheama alte divinitati in afara lui Allah: acestea nu le vor raspunde deloc si nu le vor aduce niciun folos in clipa celei mai mari nevoi. Ei insisi sunt lipsiti, iar aceia pe care ii cheama sunt tot lipsiti; nu stapanesc nici cat greutatea unui fir de praf in ceruri ori pe pamant, nu au nicio parte la stapanirea lor, iar Allah nu are printre ei niciun ajutor.

„Chemarea necredinciosilor nu este decat ratacire”, din pricina falsitatii celor pe care ii cheama in afara lui Allah. Adorarea si rugaciunea lor sunt zadarnice, fiindca mijlocul devine zadarnic atunci cand scopul este fals. Allah este Singurul Stapan adevarat; de aceea adorarea Lui este adevarata, iar folosul ei ramane in aceasta lume si in Viata de Apoi.

Asemanarea chemarii altuia in afara lui Allah cu omul care isi intinde mainile spre apa, sperand ca apa sa-i ajunga la gura, este una dintre cele mai desavarsite pilde, fiindca un lucru cu neputinta este asemanat cu altul asemenea lui. Dupa cum acesta este cu neputinta, tot astfel este si lucrul asemanat cu el.

Legarea unui lucru de o conditie imposibila este una dintre cele mai elocvente forme de negare, asa cum Allah spune: „Portile cerului nu li se vor deschide si nu vor intra in Paradis pana cand camila nu va trece prin urechea acului.” [al-A'raf, 7:40]

Versetul 15

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ
وَالْآصَالِ ﴿١٥﴾

15. Inaintea lui Allah se prosterneaza de voie ori fara voie toti cei din ceruri si de pe pamant, precum si umbrele lor, dimineata si seara.

Tot ceea ce cuprind cerurile si pamantul este supus Domnului sau si se prosterneaza inaintea Lui „de voie ori fara voie”. De voie se prosterneaza si se supun credinciosii, prin alegerea lor. Fara voie se prosterneaza aceia care se trufesc fata de adorarea Domnului lor, insa firea si starea lor ii dezmin, iar umbrele tuturor fapturilor se prosterneaza „dimineata si seara”, la inceputul si la sfarsitul zilei. Fiecare lucru se prosterneaza potrivit starii sale, asa cum Allah spune: „Nu exista nimic care sa nu-L preamareasca prin lauda, insa voi nu inteleti preamarirea lor.” [al-Isra, 17:44]

De vreme ce toate fapturile se prosterneaza Domnului lor, de voie ori fara voie, El este adevarata Divinitate vrednica de adorare, iar dumnezeirea tuturor celorlalti este falsa. De aceea Allah arata falsitatea acesteia si aduce dovada impotriva ei, spunand:

Versetul 16

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ؟ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ نَفَعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا نَفْسَهُ فَتَشَبَّهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾

16. Spune: „Cine este Domnul cerurilor si al pamantului?” Spune: „Allah.” Spune: „V-ati luat, oare, in afara Lui, ocrotitori care nu au putere sa-si aduca nici folos, nici rau?” Spune: „Oare sunt deopotriva orbul si cel care vede? Ori sunt deopotriva intunercurile si lumina? Sau I-au facut lui Allah asociati care

au creat precum creatia Sa, incat cele doua creatii li s-au parut la fel?” Spune: „Allah este Creatorul tuturor lucrurilor si El este Unicul, Supunatorul.”

Spune-le politeistilor care li fac lui Allah asociati dintre idoli, ii iubesc asa cum trebuie iubit Allah si le dedica felurite acte de adorare: oare ati ajuns atat de lipsiti de minte incat v-ati luat in afara Lui ocrotitori carora le daruiti adorarea, desi ei nu o merita si „nu au putere sa-si aduca nici folos, nici rau”? Voi va intoarceti de la Ocrotirea Celui caruia li apartin cele mai desavarsite Nume si Atribute, Cel care stapaneste viii si mortii, in Mana Caruia se afla creatia si porunca, folosul si raul.

Adorarea numai a lui Allah si adorarea celor pe care oamenii li asociaza lui Allah nu sunt deopotriva, dupa cum orbul nu este asemenea celui care vede si intunericurile nu sunt asemenea luminii.

Daca ei au vreo indoiala si li fac asociati lui Allah pretinzand ca aceia creeaza asa cum creeaza El si fac ceea ce face El, indeparteaza aceasta indoiala prin dovada ca Allah Singur este Dumnezeuul adevarat. Spune-le: „Allah este Creatorul tuturor lucrurilor.” Este cu neputinta ca un lucru sa se creeze pe sine si tot cu neputinta ca el sa apara fara un creator. Trebuie deci sa aiba un Creator care l-a adus la existenta, fara asociat in creatie, caci El este „Unicul, Supunatorul”.

Unicitatea si puterea de a supune totul li apartin numai lui Allah. Fiecare faptura are deasupra ei alta faptura care o supune, iar deasupra acesteia se afla alta, pana cand intreaga stapanire ajunge la Unicul, Supunatorul. Astfel, puterea de a supune totul si Unicitatea sunt nedespartite si li apartin numai lui Allah. Judecata mintii limpezi arata, asadar, ca tot ceea ce este chemat in afara lui Allah nu are nicio parte in creatie, iar adorarea lui este falsa.

Versetul 17

ج
 أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا
 يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حُلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
 الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي
 الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾

17. El coboara apa din cer, iar vaile curg fiecare dupa masura sa, si suvoiul poarta o spuma ridicata. O spuma asemenea ei se ridica si din ceea ce ei topesc in foc, cautand podoabe ori lucruri de folos. Astfel infatiseaza Allah adevarul

si falsitatea. Spuma este aruncata si dispare, iar ceea ce le foloseste oamenilor ramane pe pamant. Astfel da Allah pildele.

Allah aseamana calauzirea pe care a coborat-o Trimisului Sau pentru viata inimilor si a sufletelor cu apa pe care o coboara pentru viata trupurilor. Folosul larg si indispensabil al calauzirii este asemenea folosului larg si indispensabil al ploii. Inimile care poarta calauzirea in masuri diferite sunt asemenea vailor prin care curge apa: valea mare, care cuprinde multa apa, este asemenea inimii care cuprinde multa stiinta, iar valea mica, ce primeste putina apa, este asemenea inimii care primeste putina stiinta.

Indoielile si poftele aflate in inimi atunci cand adevarul ajunge la ele sunt asemenea spumei care pluteste deasupra apei ori spumei care se ridica deasupra metalelor topite in foc pentru curatare si pentru facerea podoabelor ori a lucrurilor de folos. Spuma ramane o vreme deasupra apei, tulburand-o si murdarind-o, apoi dispare, iar apa curata si metalul curat, care le folosesc oamenilor, raman.

Tot astfel, prin dovada sanatoasa si hotararea puternica, inima respinge si combate neincetat indoielile si poftele pana cand ele dispar, iar inima ramane curata si limpede, nepastrand decat ceea ce le foloseste oamenilor: stiinta adevarului, punerea lui mai presus de orice si dorirea lui. Falsitatea dispare si este stearsa de adevar: „Falsitatea este sortita pieirii.” [al-Isra, 17:81] „Astfel da Allah pildele”, ca adevarul sa se deosebeasca de falsitate si calauzirea de ratacire.

Versetul 18

ج
لِّلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمُ
جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

18. Cei care Ii raspund Domnului lor vor avea ceea ce este mai bun. Cat despre cei care nu-I raspund, chiar daca ar avea tot ceea ce este pe pamant si inca pe atat, ar oferi totul ca rascumparare. Acestia vor avea parte de o socoteala rea, adapostul lor va fi Gheena, si ce rau asternut este!

Dupa ce a deosebit limpede adevarul de falsitate, Allah a aratat ca oamenii sunt de doua feluri: cei care Ii raspund Domnului lor, carora le-a pomenit rasplata, si cei care nu-I raspund, carora le-a pomenit pedeapsa.

„Cei care li raspund Domnului lor” sunt aceia ale caror inimi se supun stiintei si imanului si ale caror trupuri se conformeaza poruncilor si interdictiilor, potrivitandu-se cu ceea ce Domnul lor vointe de la ei. Ei „vor avea ceea ce este mai bun”: cea mai buna stare si cea mai mare rasplata. Au cele mai bune insusiri si moravuri, iar in aceasta lume si in Viata de Apoi vor primi ceea ce niciun ochi nu a vazut, nicio ureche nu a auzit si nicio inima omeneasca nu si-a inchipuit.

Cat despre aceia care nu-I raspund dupa ce El le-a dat pildele si le-a lamurit adevarul, ei nu vor avea o stare buna. Daca ar stapani tot aurul, argintul si celelalte bogatii de pe pamant si inca pe atat, le-ar da pentru a scapa de pedeapsa Zilei Invierii, insa nu li s-ar primi. Dar cum ar putea ei sa aiba toate acestea?

Ei „vor avea parte de o socoteala rea”, o socoteala ce va cuprinde toate faptele rele pe care le-au savarsit si toate drepturile lui Allah si ale robilor pe care le-au neglijat. Totul a fost scris si pastrat impotriva lor: „Vai noua! Ce fel de carte este aceasta, de nu lasa nimic, nici mic, nici mare, fara sa-l cuprinda?” Ei vor gasi inaintea lor tot ceea ce au facut, iar Domnul tau nu nedreptateste pe nimeni. [al-Kahf, 18:49]

Dupa aceasta socoteala rea, „adapostul lor va fi Gheena”, care cuprinde toate felurile de pedeapsa: foame cumplita, sete dureroasa, foc arzator, fructele copacului Zaqqum, frig amar, dari', hrana amara si spinoasa, si toate celelalte pedepse pomenite de Allah. „Si ce rau asternut este!”, adica locul in care se vor aseza si vor ramane vesnic.

Versetele 19 la 24

ج
* أَفَن يَعْلَمُ إِنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَٰؤُا
الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ ﴿٢٠﴾
وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ
الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَدْرَأُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عِزِّي
الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ

وَذَرَيْتَهُمْ وَالْمَلَكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

19. Oare cel care stie ca ceea ce ti-a fost coborat de la Domnul tau este adevarul este asemenea celui orb? Numai cei inzestrati cu minte iau aminte; 20. Aceia care isi implinesc legamantul fata de Allah si nu rup intelegerea; 21. Aceia care pastreaza legaturile pe care Allah a poruncit sa fie pastrate, se tem de Domnul lor si se tem de o socoteala rea; 22. Aceia care rabda, cautand Fata Domnului lor, implinesc rugaciunea, cheltuiesc in taina si pe fata din ceea ce le-am daruit si indeparteaza raul prin bine. Acestia vor avea cea mai buna urmare a Locuintei; 23. Gradinile Edenului, in care vor intra impreuna cu cei drepti dintre parintii, sotii si urmasii lor. Ingerii vor intra la ei pe fiecare poarta, spunand: 24. „Pace asupra voastra pentru ca ati rabdat! Ce minunata este urmarea Locuintei!”

Allah arata deosebirea dintre oamenii stiintei si ai faptei si cei aflati la opusul lor. Cel care stie ca ceea ce a fost coborat de la Domnul sau este adevarul, il intelege si lucreaza potrivit lui nu este asemenea orbului care nu recunoaste adevarul si nu-l implineste. Deosebirea dintre ei este precum deosebirea dintre cer si pamant. Omul trebuie sa cugete care dintre cele doua tabere are starea mai buna si sfarsitul mai bun, apoi sa-i dea intaietate si sa-i urmeze calea.

Nu fiecare om cugeta la ceea ce ii foloseste ori il vatama. „Numai cei inzestrati cu minte iau aminte”, adica oamenii cu o ratiune sanatoasa si o gandire desavarsita, cei alesi dintre fiii lui Adam. Insusirile lor sunt cele pe care Allah le pomeneste aici.

Ei „isi implinesc legamantul fata de Allah”, legamantul pe care El l-a luat de la ei si li l-a impus, implinindu-si indatoririle fata de El in chip desavarsit, complet si sincer. Din desavarsirea implinirii face parte faptul ca „nu rup intelegerea” prin care s-au legat fata de Allah. Aceasta cuprinde toate legamintele, intelegerile, juramintele si fagaduintele solemne de adorare. Omul nu ajunge dintre cei inzestrati cu minte carora li s-a fagaduit marea rasplata decat daca le implineste deplin si nu le slabeste ori desface.

Ei „pastreaza legaturile pe care Allah a poruncit sa fie pastrate”. Aceasta porunca are caracter general si cuprinde orice legatura a carei pastrare a fost poruncita: imanul in Allah si in Trimisul Sau, iubirea fata de Allah si fata de Trimis, supunerea deplina si exclusiva fata de El, fara asociat, ascultarea Trimisului, pastrarea legaturilor cu tatal si mama prin bunatate in cuvint si fapta, fara a le arata nerecunostinta ori neascultare, pastrarea legaturilor de

rudenie prin binefacere in cuvinte si fapte si grija fata de soti, tovarasi si slujitori, dandu-le deplin drepturile religioase si lumesti.

Pricina care il face pe om sa pastreze aceste legaturi este teama de Allah si teama de Ziua Socotelii. „Se tem de Domnul lor”, iar teama de intalnirea cu El ii opreste sa indrazneasca la neascultare ori sa neglijeze ceea ce El le-a poruncit, temandu-se de pedeapsa si nadajduind rasplata.

Ei „rabda” in implinirea poruncilor, in ferirea de cele interzise si in primirea Hotararii dureroase a lui Allah fara cartire. Ei trebuie sa rabde „cautand Fata Domnului lor”, nu pentru un scop stricat. Rabdarea folositoare este aceea prin care robul isi infraneaza sufletul cautand Multumirea Domnului, apropierea de El si rasplata Sa. Ea este proprie credinciosilor.

Rabdarea obisnuita, prin care omul urmareste sa-si arate taria si sa se mandreasca, se gaseste atat la drepti, cat si la nelegiuiti, la credinciosi si la necredinciosi. Nu aceasta este rabdarea vrednica de lauda.

Ei „implinesc rugaciunea” cu stalpii, conditiile si desavarsirile ei, pe dinafara si pe dinauntru. „Cheltuiesc in taina si pe fata din ceea ce le-am daruit.” Aceasta cuprinde cheltuielile obligatorii, precum zakah si ispasirile, si cheltuielile recomandate, facute dupa nevoie, in taina si pe fata.

Ei „indeparteaza raul prin bine”. Cand cineva le face rau prin cuvânt ori fapta, nu raspund cu acelasi rau, ci prin bunatate: daruiesc celui care ii lipseste, il iarta pe cel care ii nedreptateste, pastreaza legatura cu cel care o rupe si fac bine celui care le face rau. Daca astfel raspund celui care ii vatama, cum vor raspunde celui care nu le face rau?

Cei inzestrati cu aceste insusiri nobile „vor avea cea mai buna urmare a Locuintei”: Gradinile Edenului, in care vor ramane vesnic, fara sa iasa si fara sa doreasca sa plece, fiindca nu vor vedea nimic mai bun. Acolo se afla toate desfatarile si bucuriile dorite de suflete.

Din desavarsirea bucuriei face parte faptul ca vor intra impreuna cu cei drepti dintre parintii si urmasii lor, barbati si femei, precum si cu sotii ori sotiile lor, cu semenii, tovarasii si cei iubiti. Ingerii vor intra la ei pe fiecare poarta, ii vor felicita pentru siguranta si pentru cinstea pe care Allah le-a daruit-o, spunand: „Pace asupra voastra”, adica ati primit siguranta si salutul de pace din partea lui Allah, sunteti feriti de orice lucru neplacut si ati dobandit tot ceea ce iubiti.

„Pentru ca ati rabdat.” Rabdarea voastra v-a adus in aceasta stare binecuvantata si in aceste gradini frumoase. „Ce minunata este urmarea Locuintei!” Acela care poarta grija sufletului sau si ii cunoaste valoarea trebuie sa se straduiasca pentru a dobandi macar o parte din insusirile celor inzestrati cu minte, ca poate sa ajunga in aceasta Locuinta dorita de toate inimile, unde se

gasesc toate placerile si bucuriile. Pentru aceasta sa se straduiasca si sa se intreaca oamenii.

Versetul 25

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾

25. Cat despre cei care rup legamantul lui Allah dupa intarirea lui, taie ceea ce Allah a poruncit sa fie legat si raspandesc stricaciune pe pamant, asupra lor este blestemul si ei vor avea cea mai rea Locuinta.

Dupa ce a pomenit starea oamenilor Paradisului, Allah arata ca oamenii Focului au starea opusa. Ei rup legamantul lui Allah dupa ce El l-a intarit prin trimisii Sai. Nu raspund prin supunere, ci prin intoarcere si ruperea legamantului.

Ei taie legaturile pe care Allah a poruncit sa fie pastrate: nu pastreaza legatura dintre ei si Domnul lor prin iman si fapte bune, nu pastreaza legaturile de rudenie si nu implinesc drepturile cerute de la ei. Dimpotriva, raspandesc stricaciune pe pamant prin necredinta, pacate, abaterea oamenilor de la Calea lui Allah si cautarea strambarii ei.

„Asupra lor este blestemul”, adica indepartarea si osandirea din partea lui Allah, a ingerilor Sai si a robilor credinciosi. „Si ei vor avea cea mai rea Locuinta”: Gheena si pedepsele ei dureroase.

Versetul 26

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرَحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ ﴿٢٦﴾

26. Allah largeste hrana pentru cine voieste si o restrange. Ei se bucura de viata lumeasca, dar viata lumeasca, pe langa Viata de Apoi, nu este decat o desfatare trecatoare.

Numai Allah largeste hrana si daruieste cu imbelsugare cui voieste si tot El o restrange si o da in masura mica cui voieste. Necredinciosii se bucura de viata lumeasca si sunt multumiti de ea pana acolo incat neglijeaza Viata de Apoi, iar aceasta se datoreaza lipsei lor de judecata.

„Dar viata lumeasca, pe langa Viata de Apoi, nu este decat o desfatare trecatoare”: un lucru neinsemnat, de care omul se bucura putina vreme, care apoi ii paraseste pe cei atasati de el si le lasa in urma o suferinta indelungata.

Versetele 27 la 29

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يَضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسَنُ مَثَابٍ ﴿٢٩﴾

27. Cei care nu cred spun: „De ce nu i-a fost coborat un semn de la Domnul sau?” Spune: „Allah il duce in ratacire pe cine voieste si il calauzeste spre El pe cel care se intoarce cu cainta”: 28. Aceia care cred si ale caror inimi se linistesc prin pomenirea lui Allah. Cu adevarat, prin pomenirea lui Allah se linistesc inimile. 29. Cei care cred si savarsesc fapte bune vor avea Tuba si un loc frumos de intoarcere.

Allah vesteste despre cei care nu cred in semnele Sale si se poarta cu incapatanare fata de Trimis, cerandu-i anumite lucruri si spunand ca, daca li s-ar aduce un semn, ar crede. Allah le raspunde: „Allah il duce in ratacire pe cine voieste si il calauzeste spre El pe cel care se intoarce cu cainta” si cauta Multumirea Lui. Calauzirea si ratacirea nu se afla in mainile lor, ca sa le lege de semnele pe care le cer. Mai mult, ei mint: „Chiar daca am cobori la ei ingerii, mortii le-ar vorbi si am aduna toate lucrurile inaintea lor, tot nu ar crede, afara numai daca Allah ar voi. Insa cei mai multi dintre ei sunt nestiutori.” [al-An'am, 6:111]

Trimisului nu-i revine sa aduca semnul anume pe care il cer. Daca le aduce un semn indetulator pentru a dovedi adevarul mesajului sau, scopul a fost atins. Aducerea unui asemenea semn le este chiar mai folositoare decat semnul cerut, fiindca daca el ar veni potrivit cererii lor, iar ei tot nu ar crede, pedeapsa le-ar fi grabita.

Apoi Allah descrie semnul credinciosilor: inimile lor „se linistesc prin pomenirea lui Allah”, nelinistea si tulburarea dispar, iar in locul lor vin bucuria si desfatara. „Cu adevarat, prin pomenirea lui Allah se linistesc inimile.” Aceasta este firea lor: inimile nu gasesc liniste adevarata decat in pomenirea lui Allah. Nimic nu le aduce o desfatara mai mare, nimic nu le este mai dorit si mai

dulce decat iubirea Creatorului, apropierea de El si cunoasterea Lui. Pe masura in care Il cunoaste si Il iubeste pe Allah, inima Il pomeneste mai mult.

Acest lucru este valabil daca prin pomenirea lui Allah se intelege dhikr-ul robului: preamarirea, marturisirea Unicitatii, proclamarea Maretiei Sale si cele asemenea. S-a spus si ca pomenirea lui Allah este Cartea Sa, pe care a coborat-o drept aducere-aminte pentru credinciosi. Atunci linistea inimilor prin pomenirea lui Allah inseamna ca, atunci cand cunosc sensurile si hotararile Coranului, inimile se incred in ele, fiindca ele arata adevarul limpede, sprijinit de dovezi si argumente.

Inimile nu dobandesc liniste decat prin certitudine si stiinta, iar acestea se gasesc deplin si desavarsit in Cartea lui Allah. Cat despre celelalte carti care nu sunt intemeiate pe ea, inimile nu gasesc in ele liniste, ci raman tulburate din pricina contradictiilor dintre dovezile si hotararile lor: „Daca ar fi fost de la altcineva decat Allah, ar fi gasit in el multe nepotriviri.” [an-Nisa', 4:82] Aceasta deosebire este cunoscuta numai de cei bine inradacinati in Cartea lui Allah, care o cerceteaza impreuna cu celelalte stiinte. Ei vad marea deosebire dintre ea si celelalte stiinte.

„Cei care cred si savarsesc fapte bune” cred din toata inima in Allah, in ingerii Sai, in Cartile Sale, in trimisii Sai si in Ziua de Apoi, apoi isi confirma imanul prin fapte bune. Acestea cuprind faptele inimii, precum iubirea, teama si nadejdea in Allah, si faptele trupului, precum rugaciunea si celelalte.

Ei „vor avea Tuba si un loc frumos de intoarcere”, adica o stare buna si o intoarcere frumoasa in Ziua Invierii, prin Multumirea si Cinstirea lui Allah in aceasta lume si in Viata de Apoi. Ei vor primi odihna deplina si linistea desavarsita. Tuba este si numele unui copac din Paradis, sub umbra caruia un calaret merge o suta de ani fara sa o strabata³, asa cum se arata in hadithurile autentice.

³ Hadithul despre Tuba, copacul din Paradis despre care se mentioneaza o distanta de o suta de ani, este relatat de Ahmad (3/71), Abu Ya'la (1374) si Ibn Hibban (7413). Relatarea apare la al-Bukhari (4881), Muslim (2826) si altii fara numirea copacului drept Tuba. A se vedea as-Silsilah as-Sahihah (1985). Allah stie cel mai bine.

Versetul 30

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لَتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ
مَتَابِ ﴿٣٠﴾

30. Astfel te-am trimis la un neam inaintea caruia au trecut alte neamuri, ca sa le reciti ceea ce ti-am revelat, dar ei nu cred in Cel Milostiv. Spune: „El este Domnul meu; nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El. In El imi pun increderea si la El este intoarcerea mea cu cainta.”

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Astfel te-am trimis” la poporul tau, ca sa-i chemi la adevarata calauzire, „la un neam inaintea caruia au trecut alte neamuri” carora le-am trimis mesageri. Tu nu esti primul trimis, ca ei sa socoteasca straniu mesajul tau, si nu vorbești de la tine; le reciti Revelatia lui Allah, care curata inimile si sufletele.

Cu toate acestea, poporul tau „nu crede in Cel Milostiv”. Ei nu au primit Mila si Bunatatea Sa — dintre care cea mai mare este trimiterea ta ca Mesager si coborarea Cartii — cu multumire si recunostinta, ci cu tagaduire. De ce nu iau invatatura de la neamurile de dinainte care si-au tagaduit trimisii si pe care Allah le-a pedepsit pentru pacatele lor?

„Spune: El este Domnul meu; nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El.” Aceasta cuprinde cele doua feluri de tawhid: Tawhid ar-Rububiyyah si Tawhid al-Uluhiyyah. El este Domnul meu, Cel care m-a crescut si mi-a revarsat binecuvantarile Sale de cand m-a creat, si El este Dumnezeuul meu. „In El imi pun increderea” in toate treburile mele, „si la El ma intorc cu cainta”, adica Lui Ii inchin toate actele mele de adorare si spre El ma intorc cu toate nevoile.

Versetul 31

قُلْ
 وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُفِّرَ بِهِ الْمَوْتَىٰ بَلِ
 لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِ الْذِينَ ءَامَنُوا أَن لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا
 وَلَا يَزَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ
 حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾

31. Daca ar exista un Coran prin care muntii ar fi pusi in miscare, pamantul ar fi despicat ori mortii ar fi facuti sa vorbeasca, [acela ar fi acest Coran]. Toate lucrurile li apartin lui Allah. Oare cei care cred nu stiu ca, daca Allah ar fi voit, i-ar fi calauzit pe toti oamenii? Nenorociri vor continua sa-i loveasca pe cei care nu cred, din pricina faptelor lor, ori se vor abate aproape de casele lor, pana cand va veni Fagaduinta lui Allah. Cu adevarat, Allah nu-Si incalca Fagaduinta.

Allah arata aici superioritatea Nobilului Coran asupra tuturor Cartilor revelate. Daca ar exista un Coran prin care muntii ar fi mutati din loc, pamantul ar fi despicat in gradini si rauri si mortii ar fi facuti sa vorbeasca, acesta ar fi Coranul de fata. „Toate lucrurile li apartin lui Allah”, iar El aduce semnele potrivit Intepleciunii Sale. Ce-i face deci pe necredinciosi sa ceara semne anume? Oare ei sau altcineva stapanesc ceva din aceasta treaba?

„Oare cei care cred nu stiu ca, daca Allah ar fi voit, i-ar fi calauzit pe toti oamenii?” Sa stie, asadar, ca Allah poate sa-i calauzeasca pe toti, inasa nu aceasta este Voia Sa. El il calauzeste pe cine vointe si il duce in ratacire pe cine vointe.

„Nenorociri vor continua sa-i loveasca pe cei care nu cred, din pricina faptelor lor.” Ei nu iau aminte si nu se lasa povatuiti. Allah trimite asupra lor nenorociri una dupa alta, care ii lovesc in casele lor ori aproape de ele, dar ei staruie in necredinta, „pana cand va veni Fagaduinta lui Allah” prin coborarea unei pedepse necurmata, de la care nu exista scapare. „Cu adevarat, Allah nu-Si incalca Fagaduinta.” Aceasta este o amenintare si un avertisment ca ceea ce El le-a fagaduit pentru necredinta, incapatanarea si nedreptatea lor va veni negresit.

Versetul 32

وَلَقَدْ أَسْتَهْزَيْتُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾

32. Au fost luati in deradere trimisi si inaintea ta. Eu le-am dat ragaz celor care nu credeau, apoi i-am prins. Si cum a fost pedeapsa Mea!

Allah ii spune Trimisului Sau pentru a-l intari si mangaia: „Au fost luati in deradere trimisi si inaintea ta.” Tu nu esti primul pe care oamenii il tagaduiesc si il vatama. „Eu le-am dat ragaz celor care nu credeau” in trimisii lor, pana cand au socotit ca nu vor fi pedepsiti, „apoi i-am prins” cu toate felurile de pedeapsa. „Si cum a fost pedeapsa Mea!” A fost o pedeapsa aspra si un chin dureros.

Aceia care nu cred in tine si te iau in deradere sa nu fie amagiti de ragazul Nostru. Ei au o pilda in neamurile dinainte si sa se fereasca sa nu-i loveasca acelasi sfarsit.

Verselele 33 la 34

أَفَمَن هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ
تَنْبُوْنُهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بِيْظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ بَلْ زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرَهُمْ وَصَدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَن يُّضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ
عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن
وَاقٍ ﴿٣٤﴾

33. Oare Cel care vegheaza asupra fiecarui suflet si asupra a ceea ce agoniseste este asemenea altcuiva? Si totusi, ei I-au facut lui Allah asociati. Spune: „Numiti-i! Ori Il vestiti despre ceva ce El nu cunoaste pe pamant, sau sunt doar cuvinte de suprafata?” Ba celor care nu cred le-a fost impodobita uneltirea lor si au fost opriti de la Cale. Acela pe care Allah il duce in ratacire nu are niciun calauzitor. 34. Ei vor avea pedeapsa in viata lumeasca, iar pedeapsa Vietii de Apoi este si mai grea. Ei nu vor avea niciun aparator impotriva lui Allah.

Oare Cel care vegheaza asupra fiecarui suflet si asupra a ceea ce agoniseste si il rasplateste in aceasta lume si in Viata de Apoi cu dreptate si echitate — adica Allah — poate fi asemenea unuia care nu face aceasta? Totusi, ei I-au facut lui Allah asociati, desi El este Unicul, Cel de care depind toate, fara asociat, egal ori seaman.

Spune-le, daca sunt sinceri: „Numiti-i!”, ca sa se cunoasca ce sunt. „Ori Il vestiti despre ceva ce El nu cunoaste pe pamant?” El este Cunoscatorul nevazutului si al celor vazute. Daca El nu cunoaste vreun asociat al Sau, se stie astfel ca pretentia existentei lui este falsa. Voi sunteti asemenea celui care pretinde ca Il instiinteaza pe Allah despre un asociat pe care El nu-l cunoaste, iar aceasta este cea mai falsa dintre falsitati.

„Sau sunt doar cuvinte de suprafata?”, adica pretentia voastra nu este decat un cuvânt pe care il rostiti, fara realitate. In adevar, nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de Allah si nicio faptura nu merita vreun fel de adorare.

„Ba celor care nu cred le-a fost impodobita uneltirea lor”, adica necredinta, shirk-ul si tagaduirea semnelor Sale pe care le-au nascocit. „Si au fost opriti de la Cale”, de la Calea dreapta care duce la Allah si la Paradisul Sau. „Acela pe care Allah il duce in ratacire nu are niciun calauzitor”, fiindca nimeni nu stapaneste ceva din aceasta treaba.

„Ei vor avea pedeapsa in viata lumeasca, iar pedeapsa Vietii de Apoi este si mai grea” decat pedeapsa acestei lumi, prin asprimea si vesnicia ei. „Ei nu vor avea niciun aparator impotriva lui Allah” care sa-i apere de pedeapsa Sa. Cand El o trimite asupra lor, nimeni nu o poate indeparta.

Versetul 35

ج * مِثْلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ ط تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ط أَكْثُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا
تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾

35. Descrierea Paradisului fagaduit celor cu taqwa este aceasta: pe sub el curg rauri, iar roadele si umbra lui sunt vesnice. Aceasta este urmareea celor care au taqwa, iar urmareea necredinciosilor este Focul.

Cei cu taqwa sunt aceia care se feresc de ceea ce Allah le-a interzis si nu neglijeaza ceea ce El le-a poruncit. Aceasta este descrierea si realitatea Paradisului fagaduit lor: pe sub el curg rauri de miere, vin, lapte si apa. Ele curg fara santuri si uda gradinile si copacii care poarta toate felurile de roade.

„Roadele si umbra lui sunt vesnice.” Aceasta va fi destinatia celor care au taqwa. „Iar urmareea necredinciosilor este Focul.” Cat de limpede este deosebirea dintre cele doua urmasi!

Versetul 36

وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ
بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ
مَثَابُ ﴿٣٦﴾

36. Aceia carora le-am dat Cartea se bucura de ceea ce ti-a fost coborat, iar dintre grupari sunt unii care tagaduiesc o parte din el. Spune: „Mi s-a poruncit numai sa-L ador pe Allah si sa nu-I fac niciun asociat. La El chem si la El este intoarcerea mea.”

Aceia pe care Allah i-a binecuvantat cu Scriptura si cu stiinta ei se bucura de ceea ce ti-a fost coborat, cred in el si se bucura de armonia dintre Carti si de felul in care ele se confirma una pe alta. Acestia sunt credinciosii dintre oamenii celor doua Scripturi.

Dintre gruparile necredincioase care lupta impotriva adevarului, unii tagaduiesc o parte din Coran si nu cred in ea: „Acela care este calauzit este calauzit numai spre folosul sau, iar acela care ratacesta ratacesta numai spre paguba sa.” [az-Zumar, 39:41] Tu esti numai un avertizator care cheama la Allah.

„Spune: Mi s-a poruncit numai sa-L ador pe Allah si sa nu-I fac niciun asociat”, adica sa-I inchin numai Lui adorarea. „La El chem si la El este intoarcerea mea”: la El ma voi intoarce, iar El ma va rasplati pentru chemarea la Religia Sa si pentru stradania de a implini ceea ce mi-a poruncit.

Versetul 37

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ أَتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا
لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾

37. Astfel l-am coborat ca pe o Judecata in limba araba. Daca le-ai urma poftele dupa stiinta care a venit la tine, nu ai avea impotriva lui Allah niciun ocrotitor si niciun aparator.

Am coborat acest Coran drept o Judecata in limba araba: bine alcatuit, hotarator, in cea mai limpede si mai elocventa dintre limbi, astfel incat sa nu ramana indoiala ori confuzie, numai el sa fie urmat, fara compromisuri, iar poftele celor lipsiti de stiinta, care i se impotrivesc si il contrazic, sa nu fie urmate.

De aceea Allah l-a avertizat pe Trimisul Sau — desi era ocrotit de greseala, ceea ce este o mare binecuvantare de la Allah — pentru ca Ummah sa intre si ea sub aceasta hotarare: „Daca le-ai urma poftele dupa stiinta care a venit la tine”, stiinta limpede care te opreste sa le urmezi poftele, „nu ai avea impotriva lui Allah niciun ocrotitor” care sa-ti aduca ceea ce doresti „si niciun aparator” care sa indeparteze ceea ce urasti.

Versetele 38 la 39

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً ۖ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِثَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾ يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾

38. Am trimis mesageri si inaintea ta si le-am dat sotii si urmasi. Niciunui mesager nu i-a fost dat sa aduca un semn decat cu Ingaduinta lui Allah. Fiecare termen are o hotarare scrisa. 39. Allah sterge ori intareste ceea ce vointe, iar la El se afla Mama Cartii.

Tu nu esti primul mesager trimis oamenilor, ca ei sa socoteasca straniu mesajul tau. „Am trimis mesageri si inaintea ta si le-am dat sotii si urmasi.” Dusmanii tai sa nu te mustre pentru sotii si copii, caci si fratii tai dintre trimisi i-au avut. De ce te-ar mustra pentru aceasta, cand stiu ca trimisi de dinainte au fost la fel, daca nu din pricina scopurilor lor stricate?

Daca iti cer un anumit semn, tu nu stapanesti aceasta treaba. „Niciunui mesager nu i-a fost dat sa aduca un semn decat cu Ingaduinta lui Allah”, iar Allah nu ingaduie aceasta decat la timpul pe care l-a hotarat. „Fiecare termen are o hotarare scrisa” si nu poate fi grabit ori intarziat. Faptul ca ei cer grabirea semnelor ori a pedepsei nu-L obliga pe Allah sa grabeasca ceea ce a scris pentru mai tarziu, desi El face tot ceea ce vointe.

„Allah sterge ori intareste ceea ce vointe” dintre hotarari. Stergerea si schimbarea se refera la altele decat ceea ce Allah a cunoscut din vesnicie si a scris cu Condeiful Sau. In acea scriere nu se petrece nicio schimbare, caci este cu neputinta sa existe vreo lipsa in Stiinta lui Allah. De aceea spune: „Iar la El

se afla Mama Cartii”, adica al-Lawh al-Mahfuz, Tabla Pastrata, obarsia si temeiul tuturor lucrurilor, din care se ramifica celelalte scrieri.

Schimbarea si stergerea se pot petrece in lucrurile ramificate, precum faptele oamenilor din timpul zilei si al noptii, scrise de ingeri. Allah creeaza cauze pentru intarirea ori stergerea lor, dar acestea nu ies din ceea ce este scris in al-Lawh al-Mahfuz. El a facut evlavia, pastrarea legaturilor si faptele bune pricini pentru viata lunga si hrana imbelsugata, iar pacatele pricini pentru pierderea binecuvantarii din hrana si din viata.

El a facut luarea masurilor de protectie impotriva primejdiilor mortale si a vatamarilor o pricina a sigurantei, iar expunerea la pericole o pricina a ranirii si a pagubei. Allah carmuie toate lucrurile prin Puterea si Voia Sa, iar ceea ce carmuie nu iese niciodata din ceea ce El a stiut si a scris mai inainte in al-Lawh al-Mahfuz.

Versetele 40 la 41

وَأَن مَّا نُرِيكَ بَعْضَ الَّذِي نَعْدُهُمْ أَوْ تَوَفَّيْنَاكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا
الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ
يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

40. Fie ca iti aratam o parte din ceea ce le fagaduim, fie ca iti luam sufletul mai inainte, asupra ta este numai vestirea, iar asupra Noastra este socoteala.
41. Oare nu vad ei ca Noi venim asupra pamantului, micsorandu-l de la margini? Allah hotaraste si nimeni nu-I poate intoarce Hotararea, iar El este Grabnic la socoteala.

Allah Preainaltul ii spune Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: Nu grabi venirea asupra lor a pedepsei care le-a fost fagaduita. Daca ei staruie in razvratirea si necredinta lor, ceea ce li s-a fagaduit trebuie negresit sa-i ajunga. Fie ca Noi iti aratam in aceasta lume pedeapsa pe care le-am fagaduit-o, ca ochii tai sa se bucure vazand-o, fie ca iti luam sufletul inainte ca ea sa-i loveasca, aceasta nu este treaba ta. „Asupra ta este numai vestirea”, adica lamurirea adevarului pentru fapturi, „iar asupra Noastra este socoteala”. Noi vom cere socoteala fapturilor pentru obligatiile pe care le-au implinit ori le-au neglijat, apoi le vom rasplati sau le vom pedepsi.

Apoi Allah ii ameninta pe necredinciosi: „Oare nu vad ei ca Noi venim asupra pamantului, micsorandu-l de la margini?” S-a spus ca aceasta inseamna nimicirea celor care tagaduiesc si starpirea nelegiuitilor. S-a spus si ca

inseamna cucerirea tinuturilor politeistilor si imputinarea averilor si a oamenilor lor, iar despre sensul ei au mai fost spuse si alte lucruri.

Sensul care pare mai potrivit — iar Allah stie cel mai bine — este ca Allah face ca tinuturile acestor necredinciosi sa fie cucerite si pustiite, iar nenorocirile se abat asupra marginilor lor ca avertisment, inainte ca micsorarea sa ajunga pana la ei si Allah sa-i loveasca printr-o nenorocire pe care nimeni nu o poate indeparta. De aceea spune: „Allah hotaraste si nimeni nu-I poate intoarce Hotararea”. Aceasta cuprinde atat Hotararea Sa religioasa, cat si Hotararea Sa universala si cea a rasplatirii.

Hotararile pe care le da Allah se afla la culmea intelepciunii si a desavarsirii; in ele nu exista nicio lipsa. Ele sunt intemeiate pe echitate, dreptate si pe ceea ce este vrednic de lauda, de aceea nimeni nu le poate intoarce si nimeni nu poate gasi vreo cale de a le contesta. Hotararile altora pot fi in acord cu adevarul ori se pot abate de la el. „Iar El este Grabnic la socoteala”, asa ca nu cereti grabirea pedepsei, caci tot ceea ce trebuie sa vina este aproape.

Versetele 42 la 43

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ج
وَسِعِلَهُمُ الْكَفْرُ لِمَنْ عُقِيَ الدَّارِ ﴿٤٢﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا
قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

42. Au uneltit si cei de dinaintea lor, insa toata uneltirea li apartine lui Allah. El stie ceea ce agoniseste fiecare suflet, iar necredinciosii vor afla cui ii va apartine sfarsitul bun in Viata de Apoi. 43. Cei care nu cred spun: „Tu nu esti un trimis.” Spune: „Allah este de ajuns ca Martor intre mine si voi, precum si acela care are stiinta Scripturii.”

„Au uneltit si cei de dinaintea lor” impotriva trimisilor lor si impotriva adevarului pe care acestia l-au adus, insa uneltirea lor nu le-a folosit la nimic si nu le-a implinit scopul, fiindca ei luptau impotriva lui Allah si I se impotriveau. „Insa toata uneltirea li apartine lui Allah”: nimeni nu poate unelti decat cu Ingaduinta Sa si sub Voia si Hotararea Sa. Daca ei uneltesc impotriva Religiei Sale, uneltirea li se va intoarce impotriva si nu le va aduce decat dezamagire si parere de rau.

Allah „stie ceea ce agoniseste fiecare suflet”, adica ii cunoaste gandurile si preocuparile, precum si toate faptele sale vazute si ascunse. Uneltirea face negresit parte din ceea ce agoniseste sufletul, de aceea ea nu-I este ascunsa lui

Allah. Ei nu pot nascoci vreo uneltire prin care sa vatame adevarul si pe oamenii lui ori sa-si aduca vreun folos. „Iar necredinciosii vor afla cui ii va apartine sfarsitul bun in Viata de Apoi”: lor ori trimisilor. Este bine cunoscut ca urmare buna le apartine celor cu taqwa, care se feresc de necredinta si de faptele ei, nu necredinciosilor.

„Cei care nu cred spun: Tu nu esti un trimis”, tagaduindu-te pe tine si mesajul cu care ai fost trimis. Spune-le, atunci cand iti cer un martor: „Allah este de ajuns ca Martor intre mine si voi.” Marturia Sa se afla in Cuvantul, Fapta si Incuviintarea Sa. Cuvantul Sau este ceea ce Allah i-a revelat celui mai sincer dintre fapturile Sale, confirmand prin el ca este Trimisul Sau.

Marturia prin Fapta Sa consta in faptul ca Allah l-a sprijinit pe Trimisul Sau si i-a daruit o victorie care depasea puterea lui, a companionilor si a urmasilor sai; aceasta este marturia lui Allah prin fapta si sprijin. Cat despre marturia prin Incuviintarea Sa, Trimisul a vestit, din partea lui Allah, ca este trimis de El si ca Allah le-a poruncit oamenilor sa-l urmeze. Acela care il urmeaza primeste Multumirea si Cinstirea lui Allah, iar acela care nu-l urmeaza are parte de Foc si Manie; averea si sangele acestuia ii sunt ingaduie Trimisului.

Allah a incuviintat aceste afirmatii. Daca el ar fi nascocit ceva si l-ar fi atribuit lui Allah o minciuna, Allah l-ar fi pedepsit fara intarziere.

„Precum si acela care are stiinta Scripturii.” Aceasta ii cuprinde pe toti invatatii oamenilor celor doua Scripturi. Ei depun marturie in favoarea Trimisului. Aceia dintre ei care au crezut in el si au urmat adevarul au rostit pe fata marturia pe care erau datori sa o dea. Cat despre acela care o ascunde, faptul ca Allah vesteste ca el are o marturie pe care o tainuieste este mai puternic decat daca ar rosti-o el insusi. Daca nu ar avea nicio marturie, ar raspunde cu dovezi ca nu are nimic de marturisit; tacerea lui arata ca ascunde o marturie.

Allah a poruncit sa fie chemati drept martori oamenii Scripturii pentru ca ei sunt oamenii acestui domeniu si il cunosc mai bine decat altii. Marturia se cere numai de la acela care cunoaste lucrul mai bine. Nu la fel stau lucrurile cu cei straini de aceasta stiinta, precum politeistii arabi nestiutori si altii asemenea lor: nu era niciun folos in a le cere marturia, fiindca nu aveau nici experienta si nici cunoastere. Iar Allah stie cel mai bine.

Incheierea tafsirului Surei ar-Ra'd

Aici se incheie tafsirul Surei ar-Ra'd. Toata lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor.

Sura Ibrahim

VERSETELE 1 LA 52

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 3

الرَّ كَتَبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾

1. Alif. Lam. Ra. Aceasta este o Carte pe care ti-am coborat-o, ca sa-i scoti pe oameni din intunericiuri la lumina, cu Ingaduinta Domnului lor, pe Calea Celui Atotputernic, Vrednic de lauda — 2. Allah, Caruia Ii apartine tot ceea ce este in ceruri si tot ceea ce este pe pamant. Vai necredinciosilor de o pedeapsa aspra! 3. Aceia care iubesc viata lumeasca mai mult decat Viata de Apoi, ii impiedica pe oameni de la Calea lui Allah si cauta sa o faca stramba; acestia se afla intr-o ratacire indepartata.

Allah Preainaltul vesteste ca i-a coborat Trimisului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, Cartea Sa pentru folosul fapturilor, ca sa-i scoata pe oameni din intunericiurile nestiintei, necredintei, purtarilor rele si ale tuturor felurilor de pacate la lumina stiintei, imanului si a purtarilor frumoase.

Cuvintele „cu Ingaduinta Domnului lor” insemna ca scopul voit si iubit de Allah nu poate fi atins de ei decat prin Voia si Ajutorul lui Allah. In aceasta se afla un indemn pentru robi sa-I ceara ajutor Domnului lor.

Apoi Allah lamureste lumina spre care ii calauzeste aceasta Carte: „pe Calea Celui Atotputernic, Vrednic de lauda”, adica pe Calea care duce la El si la Locuinta Cinstirii Sale si care cuprinde cunoasterea adevarului si faptuirea potrivit lui.

Pomenirea Celui Atotputernic, Vrednic de lauda dupa pomenirea Caii care duce la El arata ca acela care o urmeaza este puternic prin Puterea lui Allah, chiar daca nu are alt sprijin in afara Lui; el este vrednic de lauda in treburile sale si are un sfarsit bun. Tot aceasta arata ca Drumul lui Allah este una dintre cele mai mari dovezi ale Atributelor Sale desavarsite si ale Insusirilor Sale marete. Acela care a asezat acest Drum pentru robii Sai are o Stapanire atotputernica si este vrednic de lauda in Cuvintele, Faptele si Hotararile Sale.

El este Dumnezeuul adorat prin actele de adorare care alcatuiesc treptele Drumului drept. Asa cum Lui Ii apartine stapanirea cerurilor si a pamantului prin creatie, daruirea hranei si carmuire, tot Lui Ii apartine hotararea religioasa asupra robilor Sai, fiindca ei sunt proprietatea Sa si nu se cuvine sa-i lase fara porunca si raspundere.

Dupa ce a lamurit dovada si argumentul, Allah il ameninta pe acela care nu se supune: „Vai necredinciosilor de o pedeapsa aspra!”, o pedeapsa a carei marime nu poate fi masurata si a carei stare nu poate fi descrisa.

Apoi ii descrie drept aceia „care iubesc viata lumeasca mai mult decat Viata de Apoi”. Ei se multumesc cu ea, gasesc odihna in ea si neglijeaza Viata de Apoi. „Ii impiedica pe oameni de la Calea lui Allah”, Calea pe care Allah a asezat-o pentru robii Sai si a lamurit-o in Cartile Sale si prin limbile trimisilor Sai. Ei si-au aratat dusmania si lupta impotriva Domnului lor.

Ei „cauta sa o faca stramba”, adica se straduiesc sa o infatiseze urata si deformata, ca sa-i indeparteze pe oameni de ea. Insa Allah nu ingaduie decat ca Lumina Sa sa fie desavarsita, chiar daca necredinciosii urasc aceasta. Cei descrisi astfel „se afla intr-o ratacire indepartata”, fiindca s-au ratacit pe ei insisi, i-au ratacit si pe altii si s-au impotrivit lui Allah si Trimisului Sau. Ce ratacire poate fi mai indepartata decat aceasta?

Oamenii imanului sunt opusul lor: ei cred in Allah si in semnele Sale, iubesc Viata de Apoi mai mult decat lumea aceasta, cheama la Calea lui Allah, o infatiseaza frumoasa atat cat pot si arata cat este de dreapta si lipsita de orice strambatate.

Versetul 4

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ ۚ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾

4. Noi nu am trimis niciun trimis decat cu limba poporului sau, ca sa le lamureasca. Apoi Allah il duce in ratacire pe cine vointe si il calauzeste pe cine vointe. El este Atotputernicul, Preainteleptul.

Din Bunatatea Sa fata de robi, Allah nu a trimis niciun trimis decat cu limba poporului sau, ca sa le lamureasca ceea ce aveau nevoie sa cunoasca si ca ei sa poata invata ceea ce le aducea. Daca trimisul ar fi vorbit in alta limba, oamenii ar fi trebuit mai intai sa invete limba aceea, apoi sa inteleaga ceea ce le spunea.

Cand trimisul le-a lamurit ceea ce li s-a poruncit si ceea ce li s-a interzis, iar Dovada lui Allah a fost statornicita impotriva lor, „Allah il duce in ratacire pe cine vointe” dintre aceia care nu se supun calauzirii „si il calauzeste pe cine vointe” dintre aceia pe care ii alege pentru Mila Sa. „El este Atotputernicul, Preainteleptul”: prin Puterea Sa, numai El poate calauzi ori duce in ratacire si poate intoarce inimile cum vointe; prin Intelepciunea Sa, El nu pune calauzirea ori ratacirea decat in locul potrivit.

Acest verset nobil este o dovada ca stiintele limbii arabe care duc la intelegerea Cuvantului lui Allah si a cuvintelor Trimisului Sau sunt cerute si iubite de Allah, fiindca ceea ce Allah i-a revelat Trimisului Sau nu poate fi cunoscut altfel. Exceptie fac oamenii aflati intr-o stare in care nu mai au nevoie de aceasta invatare: au deprins limba araba din copilarie, ea le-a devenit fireasca si au devenit pregatiti sa inteleaga nemijlocit cuvintele lui Allah si ale Trimisului Sau, asa cum le-au inteles companionii, Allah sa fie multumit de ei.

Versetele 5 la 8

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنجَاكُمْ مِنْ عِلَالٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيَدْبِجُونَ آبَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكَ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا أَنتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾

5. L-am trimis pe Musa cu semnele Noastre: „Scoate poporul tau din intunericuri la lumina si aminteste-le Zilele lui Allah.” In aceasta sunt semne pentru fiecare om foarte rabdator si foarte recunoscator. 6. Si cand Musa a spus poporului sau: „Amintiti-va Bindecuvantarea lui Allah asupra voastra, cand v-a izbavit de oamenii lui Fir'awn, care va supuneau la cel mai rau chin, ii injunghiau pe fiii vostri si le lasau in viata pe femeile voastre. In aceasta a fost o mare incercare de la Domnul vostru.” 7. Si cand Domnul vostru a vestit: „Daca sunteti recunoscatori, va voi da negresit si mai mult; dar daca sunteti nerecunoscatori, cu adevarat Pedeapsa Mea este aspra.” 8. Musa a spus: „Daca voi si toti cei de pe pamant sunteti nerecunoscatori, Allah este cu adevarat lipsit de orice nevoie, Vrednic de lauda.”

Allah Preainaltul vesteste ca l-a trimis pe Musa cu semnele Sale marete, care dovedeau adevarul si corectitudinea mesajului sau. I-a poruncit acelasi lucru pe care i l-a poruncit Trimisului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si tuturor trimisilor: „Scoate poporul tau din intunericuri la lumina”, adica din intunericurile nestiintei si ale tuturor felurilor de necredinta la lumina stiintei, imanului si a lucrurilor care decurg din ele.

„Si aminteste-le Zilele lui Allah”, adica Bindecuvantarile pe care li le-a daruit, Bunatatea Sa fata de ei si pedepsele Sale asupra neamurilor care au tagaduit, ca ei sa-I multumeasca pentru binecuvantari si sa se fereasca de pedeapsa. „In aceasta”, in Zilele lui Allah asupra robilor, „sunt semne pentru fiecare om foarte rabdator si foarte recunoscator”: rabdator in vremuri de nevoie si greutate si recunoscator in vremuri de belsug si binecuvantare.

Zilele lui Allah arata desavarsirea Puterii Sale, vastitatea Bunatatii Sale si deplinatatea Dreptatii si Intelegiunii Sale. De aceea Musa, pacea fie asupra sa, a implinit Porunca Domnului sau si le-a amintit Binecuvantarile lui Allah.

El a spus: „Amintiti-va Binecuvantarea lui Allah asupra voastra”, cu inimile si cu limbile voastre, „cand v-a izbavit de oamenii lui Fir'awn, care va supuneau la cel mai rau chin”, adica va pricinuiau cea mai grea pedeapsa. Apoi a lamurit-o: „ii injunghiau pe fiii vostri si le lasau in viata pe femeile voastre”, adica le crutau si nu le ucideau.

„In aceasta”, in izbavirea voastra, „a fost o mare incercare de la Domnul vostru”, adica o binecuvantare uriasa. Sensul poate fi si ca in chinul la care Fir'awn si capetenile sale v-au supus s-a aflat o mare incercare de la Allah, ca sa se vada daca rabdati ori nu.

Musa i-a indemnat sa-I multumeasca lui Allah pentru Binecuvantarile Sale: „Si cand Domnul vostru a vestit”, adica a facut cunoscut si a fagaduit, „Daca sunteti recunoscatori, va voi da negresit si mai mult” din Binecuvantarile Mele, „dar daca sunteti nerecunoscatori, cu adevarat Pedeapsa Mea este aspra”. Din aceasta pedeapsa face parte si luarea binecuvantarii pe care le-a daruit-o.

Recunostinta inseamna ca inima recunoaste Binecuvantarea lui Allah, limba Il lauda pentru ea, iar robul o foloseste in ceea ce Ii aduce Multumirea lui Allah. Nerecunostinta este opusul acesteia.

„Musa a spus: Daca voi si toti cei de pe pamant sunteti nerecunoscatori”, nu-I veti face lui Allah nici cel mai mic rau. „Allah este cu adevarat lipsit de orice nevoie, Vrednic de lauda.” Faptele de ascultare nu-I sporesc Stapanirea, iar neascultarile nu o micsoreaza. El este cu totul lipsit de orice nevoie si Vrednic de lauda in Fiinta, Numele, Atributele si Faptele Sale. El nu are decat Atribute vrednice de lauda si desavarsite, nu are decat cele mai frumoase Nume si nu savarseste decat Fapte frumoase.

Versetele 9 la 12

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادُ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ ﴿٩﴾ * قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِى اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنَّ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ

تَصَدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَاتُّونَا بِسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾ قَالَتْ لَهُمْ
رُسُلُهُمْ إِن نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ
مَا آذَيْنَا وَنَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾

9. Oare nu v-a ajuns vestea celor de dinaintea voastra — poporul lui Nuh, 'Ad, Thamud si cei de dupa ei, pe care nimeni nu-i cunoaste in afara de Allah? Trimisii lor le-au adus dovezi limpezi, dar ei si-au dus mainile la guri si au spus: „Noi nu credem in mesajul cu care ati fost trimisi si avem o indoiala adanca cu privire la lucrul la care ne chemati.” 10. Trimisii lor au spus: „Oare poate exista indoiala cu privire la Allah, Facatorul cerurilor si al pamantului? El va cheama ca sa va ierte din pacate si sa va dea ragaz pana la un termen hotarat.” Ei au spus: „Voi nu sunteti decat oameni asemenea noua. Vreti sa ne indepartati de ceea ce adoraui parintii nostri. Aduceti-ne, asadar, o dovada limpede!” 11. Trimisii lor le-au spus: „Noi nu suntem decat oameni asemenea voua, insa Allah daruieste Harul Sau cui voieste dintre robii Sai. Nu ne este cu putinta sa va aducem o dovada decat cu Ingaduinta lui Allah. In Allah sa se increada credinciosii. 12. Si de ce sa nu ne incredem in Allah, cand El ne-a calauzit pe caile noastre? Vom rabda negresit vatamarea pe care ne-o pricinuiti. In Allah sa se increada cei care se incred.”

Allah Preainaltul ii avertizeaza pe robii Sai despre ceea ce a facut cu neamurile care au tagaduit. Cand au venit trimisii si ei i-au tagaduit, Allah i-a nimicit prin pedeapsa grabita pe care oamenii au vazut-o ori despre care au auzit. El spune: „Oare nu v-a ajuns vestea celor de dinaintea voastra — poporul lui Nuh, 'Ad, Thamud”? Allah le-a istorisit povestirile in Cartea Sa si le-a lamurit.

„Si cei de dupa ei, pe care nimeni nu-i cunoaste in afara de Allah”, din pricina multimii lor si fiindca vestile despre ei s-au pierdut. Tuturor acestor neamuri „trimisii lor le-au adus dovezi limpezi”, argumente care aratau adevarul mesajului lor. Allah nu a trimis niciun trimis fara sa-i dea semne prin care oamenii sa poata crede in el. Dar cand trimisii le-au adus dovezile, ei nu le-au primit, ci s-au trufit.

„Ei si-au dus mainile la guri”, adica nu au crezut in ceea ce le-a fost adus si nu au rostit nimic care sa arate imanol, asa cum Allah spune: „Isi pun degetele

in urechi din pricina trasnetelor, de teama mortii.” [al-Baqarah, 2:19] Ei le-au spus raspicat trimisilor: „Noi nu credem in mesajul cu care ati fost trimisi si avem o indoiala adanca cu privire la lucrul la care ne chemati”, adica lucrul este pentru noi confuz si neclar. Ei au mintit prin aceasta si au savarsit nedreptate.

Trimisii le-au spus: „Oare poate exista indoiala cu privire la Allah?” Existenta Sa este cel mai limpede si mai vadit dintre toate lucrurile. Acela care se indoieste de Allah, „Facatorul cerurilor si al pamantului”, de a Carui Existenta depinde existenta tuturor lucrurilor, nu mai poate avea incredere in nicio cunoastere, nici macar in lucrurile simtite. De aceea trimisii li s-au adresat ca unora care nu se indoiau de Allah, fiindca in privinta Sa nu incapa indoiala.

„El va cheama” la ceea ce va foloseste si va indreapta starea, „ca sa va ierte din pacate si sa va dea ragaz pana la un termen hotarat”, adica sa va rasplateasca in aceasta lume si in Viata de Apoi pentru raspunsul la Chemarea Sa. El nu va cheama ca sa primeasca vreun folos din adorarea voastra; folosul se intoarce numai la voi.

Ei le-au raspuns trimisilor cu nestiinta si nehibzuinta: „Voi nu sunteti decat oameni asemenea noua.” Cum ati putea avea asupra noastra intaietatea profetiei si a mesajului? „Vreti sa ne indepartati de ceea ce adora parintii nostri.” Cum sa parasim credinta si calea parintilor nostri pentru credinta voastra si cum sa va ascultam, cand sunteti oameni asemenea noua? „Aduceti-ne, asadar, o dovada limpede!”, adica un argument vadit. Ei voiau un semn ales de ei, desi trimisii le adusesera deja dovezi limpezi.

Trimisii le-au spus ca raspuns la cererea si obiectia lor: „Noi nu suntem decat oameni asemenea voua.” Este adevarat ca suntem oameni asemenea voua, dar aceasta nu indreptateste tagaduirea adevarului pe care l-am adus, fiindca „Allah daruieste Harul Sau cui voieste dintre robii Sai”. Daca Allah ne-a ales pentru Revelatia si Mesajul Sau, aceasta este Bunatatea si Harul Sau, iar nimeni nu are dreptul sa impiedice ori sa restranga Harul lui Allah.

Priviti ceea ce v-am adus: daca este adevar, primiti-l; daca nu este adevar, respingeti-l. Nu faceti din faptul ca suntem oameni un argument pentru respingerea mesajului nostru. Spuneti: „Aduceti-ne o dovada limpede”, insa lucrul acesta nu se afla in mainile noastre si noi nu stapanim nimic din el.

„Nu ne este cu putinta sa va aducem o dovada decat cu Ingaduinta lui Allah.” El este Cel care o aduce, daca voieste; daca nu voieste, nu o aduce. El nu face decat ceea ce cer Intelepciunea si Mila Sa. „In Allah sa se increada credinciosii”, nu in altcineva. Ei se bazuie pe El pentru dobandirea folosului si indepartarea raului, fiindca stiu ca El le este pe deplin de ajuns, ca Puterea Sa este desavarsita si Bunatatea Sa cuprinzatoare; ei au incredere ca El le va inlesni toate acestea. Increderea lor in El este pe masura imanului lor.

Prin aceasta se cunoaste ca increderea in Allah este obligatorie, face parte din cerintele imanului si este unul dintre marile acte de adorare pe care Allah le iubeste si de care este multumit, fiindca toate celelalte acte de adorare depind de ea.

„Si de ce sa nu ne incredem in Allah, cand El ne-a calauzit pe caile noastre?” Ce ne-ar putea impiedica sa ne incredem in El, de vreme ce ne aflam pe adevar si calauzire? Acela care se afla pe adevar si calauzire este indemnnt de aceasta calauzire sa-si desavarseasca increderea in Allah. Mai mult, credinciosul stie ca Allah a garantat ajutorul si indestularea pentru cel calauzit, iar aceasta il cheama la increderea deplina. Nu asa este acela care nu se afla pe adevar si calauzire: el nu are nicio chezasie de la Allah, iar starea lui este potrivnica starii celui care se crede in El.

In cuvintele trimisilor se afla o aluzie la un semn mare pentru popoarele lor. De obicei, popoarele aveau putere si stapanire asupra lor, iar trimisii le infruntau vestindu-le ca se cred in Allah pentru indepartarea uneltirii lor si ca sunt siguri ca Allah le va fi de ajuns. Allah i-a ocrotit si le-a fost de ajuns impotriva raului oamenilor lor, desi acestia se straduiau sa-i nimiceasca si sa stinga adevarul adus de ei.

Nuh a spus poporului sau: „O, poporul meu! Daca sederea mea printre voi si amintirea Semnelor lui Allah va sunt prea grele, atunci in Allah imi pun increderea. Hotarati-va impreuna cu asociatii vostri asupra lucrului vostru, fara sa ramana nimic neclar pentru voi, apoi impliniti impotriva mea hotararea si nu-mi dati niciun ragaz.” [Yunus, 10:71] Hud a spus: „Il iau pe Allah drept martor, iar voi fiti martori ca eu nu am nimic de-a face cu ceea ce Li asociati in afara Lui. Uneltiti cu totii impotriva mea si nu-mi dati niciun ragaz.” [Hud, 11:54-55]

„Vom rabda negresit vatamarea pe care ne-o pricinuiti”: vom starui sa va chemam, sa va sfatuim si sa va aducem aminte si nu ne vom sinchisi de vatamarea voastra. O vom rabda cautand Rasplata lui Allah si din sinceritate fata de voi, poate ca Allah va va calauzi prin staruinta noastra. „In Allah”, nu in altcineva, „sa se increada cei care se cred”, caci increderea in El este cheia oricarui bine.

Sa se stie ca increderea trimisilor, pacea fie asupra lor, se indrepta spre cele mai inalte si mai nobile teluri: statornicirea Religiei lui Allah si sprijinirea ei, calauzirea robilor Sai si indepartarea ratacirii de la ei. Aceasta este cea mai desavarsita forma a increderii in Allah.

Versetele 13 la 17

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوْدَنَّ فِي مَلَّتَنَا فَاَوْحَىٰ
إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسَكِّنَنَّكَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ
لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدَ ﴿١٤﴾ وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ
عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِّنْ وَرَآيِهِ جَهَنَّمُ وُاسِقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ
وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَآيِهِ
عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾

13. Cei care nu credeau le-au spus trimisilor lor: „Va vom alunga negresit din tara noastra, daca nu va intoarceti la religia noastra.” Domnul lor le-a revelat: „Ii vom nimici negresit pe nelegiuiti 14. si va vom aseza in tara dupa ei. Aceasta este pentru cel care se teme de infatisarea inaintea Mea si se teme de Amenintarea Mea.” 15. Ei au cerut judecata, iar fiecare tiran incapatanat a fost pierdut. 16. Inaintea lui este Gheena si va fi adaptat cu apa de puroi. 17. O va sorbi cu greu si abia o va putea inghiti. Moartea va veni la el din toate partile, insa nu va muri, iar inaintea lui este o pedeapsa grea.

Dupa ce Allah a pomenit chemarea trimisilor catre popoarele lor si staruinta lor fara slabire, arata la ce deznodamant a ajuns confruntarea lor: „Cei care nu credeau le-au spus trimisilor lor”, amenintandu-i, „Va vom alunga negresit din tara noastra, daca nu va intoarceti la religia noastra.” Aceasta a fost cea mai grava respingere, dupa care nu mai ramanea nadejde in ei. Nu s-au multumit sa se intoarca de la calauzire, ci i-au amenintat pe trimisi cu alungarea din tara, pe care au socotit-o proprietatea lor, ca si cum trimisii nu ar fi avut niciun drept in ea.

Aceasta este una dintre cele mai mari nedreptati. Allah Si-a asezat robii pe pamant, le-a poruncit sa-L adore si le-a supus pamantul si tot ceea ce se afla pe el, ca sa le fie de ajutor in adorarea Sa. Acela care foloseste aceste lucruri in ascultarea lui Allah are voie sa se foloseasca de ele si nu are nicio vina. Acela care le foloseste pentru necredinta si pacat nu are drept exclusiv asupra lor si nici nu ii este ingaduit sa le foloseasca astfel.

Se cunoaste deci ca dusmanii trimisilor nu aveau, in adevar, niciun drept asupra pamantului din care ii amenintau ca-i vor alunga. Chiar daca lucrul ar fi fost judecat numai dupa obiceiul oamenilor, trimisii faceau parte dintre locuitorii

tarii; de ce le-ar fi fost tagaduit un drept vadit? Aceasta nu este decat lipsa deplina de religie si omenie.

Cand uneltirea impotriva trimisilor a ajuns pana aici, nu a mai ramas decat ca Porunca lui Allah sa se implineasca si El sa-i sprijine pe apropiatii Sai: „Domnul lor le-a revelat: Ii vom nimici negresit pe nelegiuiti”, prin felurite pedepse.

„Si va vom aseza in tara dupa ei.” Aceasta este urmare buna pe care Allah le-a daruit-o trimisilor si urmasilor lor, ca rasplata „pentru cel care se teme de infatisarea inaintea Mea”, adica se teme de faptul ca Allah vegheaza asupra lui in aceasta lume si este constient ca El il vede, „si se teme de Amenintarea Mea”, de ceea ce Allah a fagaduit celor care nu-L asculta. Aceasta teama il face sa se opreasca de la ceea ce Allah uraste si sa se grabeasca spre ceea ce El iubeste.

„Ei au cerut judecata”, adica necredinciosii au cerut si au grabit Hotararea lui Allah si despartirea dintre apropiatii Sai si dusmanii Sai. Atunci a venit asupra lor ceea ce cerusera. Altfel, Allah este Bland si nu se grabeste sa-l pedepseasca pe acela care nu-L asculta.

„Iar fiecare tiran incapatanat a fost pierdut”, adica acela care s-a trufit impotriva lui Allah si a adevarului, i-a asuprit pe robii lui Allah, s-a purtat cu trufie pe pamant si li s-a impotrivit trimisilor, luptand impotriva lor. El a pierdut atat in aceasta lume, cat si in Viata de Apoi.

„Inaintea lui este Gheena”, adica Gheena il asteapta pe acest tiran incapatanat si el va intra negresit in ea, gustand pedeapsa aspra. „Si va fi adaptat cu apa de puroi”, urata la culoare, la gust si la miros si aflata la culmea fierbintelii.

„O va sorbi cu greu”, din pricina setei cumplite, „si abia o va putea inghiti”. Cand ii va fi apropiata de fata, aceasta i-o va arde, iar cand va ajunge in pantece, ii va sfasia maruntaiele. „Moartea va veni la el din toate partile”, toate felurile de pedepse cumplite il vor inconjura si fiecare dintre ele va fi atat de grea, incat il va aduce pana la moarte, „insa nu va muri”. Allah a hotarat ca ei sa nu moara.

Allah spune: „Nu li se va hotari moartea, ca sa moara, si pedeapsa nu le va fi usurata. Astfel il rasplatim pe fiecare necredincios. Ei vor striga acolo...” [Fatir, 35:36-37] „Iar inaintea lui”, a tiranului incapatanat, „este o pedeapsa grea”, puternica si cumplita, a carei insusire si asprime nu le cunoaste nimeni in afara de Allah Preainaltul.

Versetul 18

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ^ط أَعْمَلُهُمْ^ط كَمَا دَ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَلُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

18. Pilda faptelor celor care nu cred in Domnul lor este aceea a cenusii asupra careia vantul sufla cu putere intr-o zi furtunoasa. Ei nu vor avea nicio putere asupra a ceea ce au agonisit. Aceasta este ratacirea indepartata.

Allah Preainaltul vesteste despre faptele necredinciosilor. Prin acestea pot fi intelese faptele pe care le-au facut pentru Allah si felul in care ele pier si sunt zadarnice. Ele se risipesc si dispar asemenea cenusii, cea mai fina si mai usoara dintre materii, atunci cand un vant puternic sufla asupra ei intr-o zi furtunoasa. Nimic nu ramane din ea si nimeni nu mai poate dobandi vreun folos din ea.

Asa sunt faptele necredinciosilor: „Ei nu vor avea nicio putere asupra a ceea ce au agonisit”, nici macar asupra greutatii unui fir de praf, fiindca ele sunt intemeiate pe necredinta si tagaduire. „Aceasta este ratacirea indepartata”, pentru ca stradania lor a fost zadarnicita si faptele lor au pierit.

Sensul poate fi si acela al stradaniei necredinciosilor de a se impotrivi adevarului. Ei depun in aceasta mari eforturi, insa uneltirea li se intoarce impotriva. Ei nu-I vor face nici cel mai mic rau lui Allah, trimisilor Sai, oastei Sale si adevarului pe care acestia il poarta.

Versetele 19 la 21

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ^ج إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾ وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهَ لَهْدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِصٍ ﴿٢١﴾

19. Oare nu vezi ca Allah a creat cerurile si pamantul in adevar? Daca vointe, va face sa pieriti si va aduce o creatie noua. 20. Aceasta nu este greu pentru Allah. 21. Toti se vor infatisa inaintea lui Allah. Cei slabi le vor spune celor

care s-au trufit: „Noi v-am urmat. Puteti indeparta de la noi ceva din Pedeapsa lui Allah?” Ei vor spune: „Daca Allah ne-ar fi calauzit, v-am fi calauzit si noi. Este totuna pentru noi daca ne tanguim ori rabdam; nu avem nicio scapare.”

Allah Preainaltul le atrage atentia robilor Sai ca El „a creat cerurile si pamantul in adevar”, pentru ca fapturile sa-L adore, sa-L cunoasca si sa implineasca poruncile si interdictiile Sale. Prin ceruri, pamant si tot ceea ce se afla in ele, oamenii cunosc Atributele Sale desavarsite. Ei stiu astfel ca Acela care a creat cerurile si pamantul, in ciuda maretiei si intinderii lor, poate sa-i creeze din nou, ca sa-i rasplateasca pentru bine si rau.

Nimic din aceasta nu depaseste Puterea si Voia Sa. „Daca vointe, va face sa pieriti si va aduce o creatie noua.” Sensul poate fi ca El va face sa pieriti si va aduce in locul vostru un alt popor, mai ascultator de Allah. Poate insemna si ca va face sa muriti, apoi va va readuce prin inviere ca pe o creatie noua. Cele pomenite dupa acest verset despre starile Invierii sprijina acest al doilea sens.

„Aceasta nu este greu pentru Allah”, adica nu este cu neputinta, ci este foarte usor pentru El: „Crearea si invierea voastra nu sunt decat asemenea crearii unui singur suflet.” [Luqman, 31:28] „El este Cel care incepe creatia, apoi o va repeta, iar aceasta este si mai usoara pentru El.” [ar-Rum, 30:27]

„Toti”, adica toate fapturile, „se vor infatisa inaintea lui Allah” cand se va sufla in Trambita si ei vor iesi din morminte pentru intalnirea cu Domnul lor. Se vor opri pe un pamant drept si neted, fara sa vezi in el vreo adancitura ori ridicatura. Se vor infatisa inaintea Sa si nimic din ei nu-I va fi ascuns. Atunci vor incepe sa se certe, iar fiecare va incerca sa se apere si sa se salveze atat cat poate, insa nu vor avea nicio cale spre aceasta.

„Cei slabi”, adica urmasii si imitatorii, „le vor spune celor care s-au trufit”, conducatorii ratacirii pe care i-au urmat: „Noi v-am urmat” in lumea de dinainte; ne-ati poruncit ratacirea, ne-ati impodobit-o si ne-ati dus in ea. „Puteti indeparta de la noi ceva din Pedeapsa lui Allah?”, fie si cat greutatea unui fir de praf?

Conducatorii urmati vor spune: v-am ratacit asa cum si noi am fost rataciti; „Daca Allah ne-ar fi calauzit, v-am fi calauzit si noi.” Nimeni nu-i va putea fi de folos altuia. „Este totuna pentru noi”, in privinta pedepsei, „daca ne tanguim ori rabdam; nu avem nicio scapare”, adica nu avem niciun loc in care sa cautam adapost si nicio cale de a fugi de Pedeapsa lui Allah.

Versetele 22 la 23

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي
فَلَا تُلْهُمُونِي وَلَوْ مَوْءَا أَنفُسِكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنِّي كَفَرْتُ
بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾ وَأَدْخَلَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ
رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾

22. Shaytan va spune, dupa ce judecata va fi incheiata: „Allah v-a facut o fagaduinta adevarata. Si eu v-am facut fagaduinte, dar v-am inselat. Nu am avut asupra voastra nicio putere, ci doar v-am chemat, iar voi mi-ati raspuns. Nu ma invinuiti pe mine, ci invinuiti-va pe voi insiva. Eu nu va pot veni in ajutor, iar voi nu-mi puteti veni in ajutor. Eu tagaduiesc faptul ca mai inainte m-ati facut asociat al lui Allah. Cu adevarat, nelegiuitii vor avea o pedeapsa dureroasa.” 23. Cei care cred si savarsesc fapte bune vor fi primiti in gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic, cu Ingaduinta Domnului lor. Salutul lor acolo va fi: „Pace!”

„Shaytan va spune” — el este pricina fiecarui rau care s-a petrecut ori se petrece in lume — adresandu-se oamenilor Focului si dezicandu-se de ei, „dupa ce judecata va fi incheiata”, iar oamenii Paradisului vor fi intrat in Paradis si oamenii Focului in Foc: „Allah v-a facut o fagaduinta adevarata” prin limbile trimisilor Sai, dar voi nu L-ati ascultat. Daca L-ati fi ascultat, ati fi dobandit izbanda cea mare.

„Si eu v-am facut fagaduinte” despre bine, „dar v-am inselat”: dorintele mincinoase pe care vi le-am fagaduit nu s-au implinit si nu se vor implini niciodata. „Nu am avut asupra voastra nicio putere”, adica nicio dovada pentru a sprijini ceea ce spuneam, „ci doar v-am chemat, iar voi mi-ati raspuns”. Eu numai v-am chemat la ceea ce voiam si v-am impodobit acel lucru, iar voi mi-ati raspuns, urmandu-va poftele si dorintele.

De vreme ce asa stau lucrurile, „Nu ma invinuiti pe mine, ci invinuiti-va pe voi insiva”, fiindca voi sunteti pricina, iar vina prin care pedeapsa a devenit cuvenita va apartine. „Eu nu va pot veni in ajutor”, adica nu va pot scapa de stramtorarea in care va aflati, „iar voi nu-mi puteti veni in ajutor”. Fiecare va avea partea sa de pedeapsa.

„Eu tagaduiesc faptul ca mai inainte m-ati facut asociat al lui Allah.” Eu ma dezic de faptul ca m-ati facut asociat al lui Allah, caci eu nu sunt asociat al Lui si nu era nicio obligatie sa ma ascultati. „Cu adevarat, nelegiuitii”, care si-au nedreptatit sufletele ascultandu-l pe Shaytan, „vor avea o pedeapsa dureroasa”, in care vor ramane vesnic.

Din Blandetea Sa fata de robi, Allah i-a avertizat sa nu-l asculte pe Shaytan, le-a vestit caile prin care acesta il ispiteste pe om si scopul pe care il urmareste: sa-l faca sa intre in Foc. Aici Allah vesteste ca, dupa ce Shaytan si oastea sa vor intra in Foc, el se va dezice de ei in acest fel si va tagadui asocierea lui cu Allah: „Nimeni nu te poate vesti asemenea Celui Atotstiutor.” [Fatir, 35:14]

Trebuie stiut ca in acest verset Allah vesteste ca Shaytan nu are putere, iar in alt verset spune: „El are putere numai asupra celor care il iau drept aliat si care, prin el, li fac asociati lui Allah.” [an-Nahl, 16:100] Puterea pe care Allah o tagaduieste este puterea dovezii si a argumentului. Shaytan nu are nicio dovada pentru lucrurile la care ii cheama, ci numai argumente inselatoare si prezentari amagitoare prin care face falsitatea sa para frumoasa, pentru ca oamenii sa indrazneasca sa savarseasca pacate.

Puterea pe care Allah o afirma este aceea prin care Shaytan ii impinge pe aliatii sai spre pacat. El ii indeamna staruitor, iar ei sunt aceia care i-au dat putere asupra lor prin alierea cu el si alaturarea la ceata lui. De aceea el nu are nicio putere asupra celor care cred si se incred in Domnul lor.

Dupa ce a pomenit pedeapsa nelegiuitilor, Allah arata rasplata celor ascultatori: „Cei care cred si savarsesc fapte bune”, statornicind Religia prin cuvinte, fapte si credinta, „vor fi primiti in gradini pe sub care curg rauri”. In ele se afla toate placerile pe care sufletele le doresc, lucruri pe care niciun ochi nu le-a vazut, nicio ureche nu le-a auzit si care nu s-au ivit in inima vreunui om.

Ei vor ramane acolo vesnic „cu Ingaduinta Domnului lor”, nu prin puterea si taria lor, ci prin Puterea si Taria lui Allah. „Salutul lor acolo va fi: Pace!”, adica se vor saluta unii pe altii cu salam, cu urari frumoase si cu vorbe bune.

Versetele 24 la 26

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾ تُوْتِي أ كُلَّهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمِثْلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾

24. Oare nu vezi cum Allah da drept pilda un cuvânt bun, asemenea unui copac bun, cu radacina statornica si ramurile in cer? **25.** El isi da rodul in fiecare vreme, cu Ingaduinta Domnului sau. Allah le da oamenilor pilde, poate ca ei isi vor aminti. **26.** Pilda unui cuvânt rau este aceea a unui copac rau, smuls de deasupra pamantului si lipsit de orice statornicie.

Allah Preainaltul spune: „Oare nu vezi cum Allah da drept pilda un cuvânt bun”, marturisirea ca nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de Allah si ramurile care pornesc din ea, „asemenea unui copac bun”, palmierul, „cu radacina statornica” in pamant „si ramurile in cer”. Acest copac are multe foloase necontenite.

„El isi da rodul in fiecare vreme, cu Ingaduinta Domnului sau.” Tot astfel este copacul imanului: radacina lui este statornica in inima credinciosului prin stiinta si credinta, iar ramurile sale sunt cuvintele bune, faptele drepte, purtarile placute si moravurile frumoase. Ele se ridica necontenit spre cer, catre Allah. Din credincios urca faptele si cuvintele produse de copacul imanului, aducandu-i folos lui si celorlalti.

„Allah le da oamenilor pilde, poate ca ei isi vor aminti” ceea ce le-a poruncit si le-a interzis. Pildele apropie intelesurile abstracte de exemplele perceptibile prin simturi, astfel incat sensul voit de Allah devine pe deplin limpede. Aceasta face parte din Mila Sa si din frumusetea Invataturii Sale; lui Allah I se cuvine lauda cea mai deplina si desavarsita. Aceasta este descrierea cuvântului Tawhidului si a statorniciei sale in inima credinciosului.

Apoi Allah pomeneste opusul sau, cuvântul necredintei si ramurile lui: „Pilda unui cuvânt rau este aceea a unui copac rau”, cu roade neplacute la gust si la mancare, precum colocintul si cele asemenea lui. Copacul este „smuls de deasupra pamantului si lipsit de orice statornicie”: nu are radacini care sa-l tina si nici rod bun; chiar daca are vreun rod, acela este rau.

Tot astfel, cuvântul necredintei si al pacatului nu are nicio statornicie folositoare in inima si nu rodeste decat cuvinte si fapte rele, prin care omul isi

face rau si nu primeste niciun folos. De la el nu urca la Allah nicio fapta buna; el nu-si aduce folos nici lui insusi si nici altuia.

Versetul 27

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ
اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾

27. Allah ii statorniceste pe cei care cred prin cuvantul statornic, in viata lumeasca si in Viata de Apoi, iar Allah ii duce in ratacire pe nelegiuiti. Allah face ceea ce vointeste.

Allah Preainaltul vesteste ca ii statorniceste pe robii Sai credinciosi, aceia care au implinit ceea ce li s-a cerut din imanul deplin al inimii, care atrage dupa sine faptele trupului si le face sa rodeasca. El ii statorniceste in viata lumeasca atunci cand apar indoielile, calauzindu-i la certitudine, si atunci cand se infatiseaza poftele, daruindu-le o vointa hotarata prin care pun ceea ce iubeste Allah inaintea dorintelor sufletului.

In Viata de Apoi, Allah ii statorniceste la moarte in Religia Islamului si le daruieste un sfarsit bun. In mormant, cand cei doi ingeri ii intreaba, El ii calauzeste spre raspunsul corect. Cand mortului i se spune: Cine este Domnul tau? Care este religia ta? Cine este profetul tau?⁴ — credinciosul raspunde: Allah este Domnul meu, Islamul este religia mea, iar Muhammad este Profetul meu.

„Iar Allah ii duce in ratacire pe nelegiuiti” de la ceea ce este drept in aceasta lume si in Viata de Apoi. Allah nu i-a nedreptatit, ci ei si-au nedreptatit propriile suflete.

Acest verset dovedeste incercarea, pedeapsa si binecuvantarea mormantului, asa cum au fost transmise numeroase texte de la Profet, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, care descriu incercarea, binecuvantarea si pedeapsa din mormant.

⁴ Hadithul lui al-Bara' ibn 'Azib despre iesirea sa impreuna cu Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, la inmormantarea unui barbat dintre Ansar, este relatat de Imam Ahmad (4/287, 288, 295 si 296), Abu Dawud (4753) si al-Hakim (1/37). Al-Hakim l-a socotit autentic potrivit criteriilor lui al-Bukhari si Muslim, iar adh-Dhahabi a fost de acord cu el. Al-Albani le-a confirmat aprecierea in Ahkam al-Jana'iz, p. 159.

Versetele 28 la 30

* أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾
 جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَيَنْسَوْنَ الْفَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ
 قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾

28. Oare nu i-ai vazut pe cei care au schimbat Binecuvantarea lui Allah cu necredinta si si-au dus poporul in Locuinta pierzarii — 29. Gheena, in care vor arde? Ce rau loc de sedere! 30. Ei I-au facut lui Allah rivali, ca sa-i rataceasca pe oameni de la Calea Sa. Spune: „Bucurati-va pentru putin timp; intoarcerea voastra va fi la Foc.”

Allah Preainaltul descrie starea necredinciosilor din Quraysh care I-au tagaduit pe Trimisul Sau si arata unde au ajuns: „Oare nu i-ai vazut pe cei care au schimbat Binecuvantarea lui Allah cu necredinta?” Binecuvantarea lui Allah este trimiterea lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, ca sa-i cheme la binele acestei lumi si al Vietii de Apoi si la izbavirea de relele amandurora.

Ei au schimbat aceasta Binecuvantare prin tagaduire si nerecunostinta, s-au intors ei insisi de la ea si i-au indepartat si pe altii, pana cand „si-au dus poporul in Locuinta pierzarii”, adica in Foc. S-au facut pricina pieirii poporului lor, tocmai cand credeau ca ii ajuta. Printre acestea se afla faptul ca le-au impodobit iesirea in ziua de Badr pentru a lupta impotriva lui Allah si a Trimisului Sau; atunci s-a petrecut ceea ce s-a petrecut, iar multi dintre mai-marii si capetenile lor au fost ucisi.

„Gheena, in care vor arde”: ea ii va inconjura cu fierbinteala sa din toate partile. „Ce rau loc de sedere!”

„Ei I-au facut lui Allah rivali”, adica egali si asociati, „ca sa-i rataceasca pe oameni de la Calea Sa”, prin rivalii pe care I i-au facut lui Allah si prin chemarea oamenilor la adorarea lor. Spune-le ca amenintare: „Bucurati-va pentru putin timp” de necredinta si ratacirea voastra; aceasta nu va va folosi. „Intoarcerea voastra va fi la Foc”, adica el este destinatia si locuinta voastra. Ce rea intoarcere!

Versetul 31

قُلْ لِّعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾

31. Spune-le robilor Mei care cred sa implineasca rugaciunea si sa daruiasca in taina si pe fata din ceea cu care i-am inzestrat, inainte sa vina o Zi in care nu va fi nici negot, nici prietenie.

Spune-le robilor Mei credinciosi, poruncindu-le lucrul in care se afla binele lor deplin si indemnandu-i sa foloseasca prilejul inainte sa nu mai poata: „sa implineasca rugaciunea” atat in forma ei exterioara, cat si in trairea launtrica „si sa daruiasca din ceea cu care i-am inzestrat”, din binecuvantarile putine ori multe pe care li le-am dat, „in taina si pe fata”.

Aceasta cuprinde cheltuiala obligatorie, precum zakah si intretinerea acelora pe care omul este dator sa-i intretina, precum si cheltuiala recomandata, cum este milostenia si cele asemenea ei. Sa faca aceasta „inainte sa vina o Zi in care nu va fi nici negot, nici prietenie”, adica o Zi in care nimic nu va fi de folos si nu va exista nicio cale de a recupera ceea ce s-a pierdut: nici prin vanzare ori cumparare, nici prin darul vreunui prieten apropiat.

Atunci fiecare om va avea destule griji care il vor preocupa. Robul sa trimita, asadar, fapte bune inainte pentru sine si sa priveasca ce a pregatit pentru Viata de Apoi, sa-si cerceteze faptele si sa-si ceara socoteala inaintea Socotelii celei mari.

Versetele 32 la 34

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾ وَءَاتَيْنَاكُمْ مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

32. Allah este Cel care a creat cerurile si pamantul si a coborat apa din cer, scotand prin ea roade ca hrana pentru voi. El v-a supus corabiile, ca sa

pluteasca pe mare prin Porunca Sa, si v-a supus raurile. 33. V-a supus soarele si luna, care alearga necontenit, si v-a supus noaptea si ziua. 34. El v-a dat din tot ceea ce I-ati cerut. Daca ati numara Binecuvantarile lui Allah, nu le-ati putea socoti. Omul este cu adevarat foarte nedrept si foarte nerecunoscator.

Allah Preainaltul vesteste ca numai El „a creat cerurile si pamantul”, cu intinderea si maretia lor, „si a coborat apa din cer”, ploaia pe care Allah o coboara din nori. „Scotand prin ea roade” de felurite soiuri, „ca hrana pentru voi” si pentru vitele voastre.

„El v-a supus corabiile”, navele si celelalte ambarcatiuni, „ca sa pluteasca pe mare prin Porunca Sa”. El v-a inlesnit sa le construiti si v-a dat puterea sa faceti aceasta, apoi le-a facut sa pluteasca pe apa, ca sa va poarte pe voi, marfurile si lucrurile voastre spre tinuturile catre care va indreptati. „Si v-a supus raurile”, ca sa va udati culturile si copacii si sa beti din ele.

„V-a supus soarele si luna, care alearga necontenit.” Ele nu obosesc si nu se opresc, ci continua sa alerge spre folosul vostru: ca sa socotiti timpul si sa va randuiti treburile pentru binele trupurilor, vitelor, culturilor si roadelor voastre. „Si v-a supus noaptea”, ca sa va odihniti in ea, „si ziua”, luminoasa, ca sa cautati din Harul Sau.

„El v-a dat din tot ceea ce I-ati cerut”, adica v-a daruit din toate lucrurile de care sunt legate dorintele si nevoile voastre si pe care I le cereti prin cuvint ori prin starea voastra: vite, unelte, mestesuguri si alte lucruri. „Daca ati numara Binecuvantarile lui Allah, nu le-ati putea socoti”, cu atat mai putin ati putea multumi pentru toate.

„Omul este cu adevarat foarte nedrept si foarte nerecunoscator.” Aceasta este firea omului: el este nedrept, indrazneste sa savarseasca pacate si nu implineste dreptul Domnului sau; este nerecunoscator fata de Binecuvantarile lui Allah, nu multumeste pentru ele si nu le recunoaste. Exceptie face acela pe care Allah il calauzeste: el multumeste pentru Binecuvantarile Sale, recunoaste dreptul Domnului sau si il implineste.

Aceste versete cuprind felurite categorii dintre Binecuvantarile mari si numeroase ale lui Allah asupra robilor: unele sunt aratate in chip general, iar altele in amanunt. Prin ele, Allah ii cheama pe robi sa-I multumeasca si sa-L pomeneasca, ii indeamna si ii incurajeaza sa-I ceara si sa-L cheme in timpul noptii si al zilei, asa cum Binecuvantarile Sale se revarsa necontenit asupra lor in orice vreme.

Versetele 35 la 41

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ
 الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلُّنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي
 وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾ رَبَّنَا إِنِّي أَصْبَحْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ
 غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْحَرَمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ
 تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا
 نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ
 رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا
 وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ
 الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

35. Si cand Ibrahim a spus: „Doamne, fa acest oras sigur si fereste-ma pe mine si pe fiii mei sa adoram idoli. 36. Doamne, ei i-au ratacit pe multi oameni. Cel care ma urmeaza este dintre ai mei, iar cel care nu ma asculta — Tu esti Atoateiertatorul, Indurador. 37. Doamne al nostru, am asezat o parte dintre urmasii mei intr-o vale fara semanaturi, langa Casa Ta cea sfanta, Doamne al nostru, ca ei sa implineasca rugaciunea. Fa inimile unor oameni sa tanjeasca spre ei si daruieste-le din roade, poate ca vor fi recunoscatori. 38. Doamne al nostru, Tu stii ceea ce ascundem si ceea ce dezvaluim. Nimic nu-I este ascuns lui Allah pe pamant ori in cer. 39. Toata lauda I se cuvine lui Allah, Cel care mi i-a daruit la batranete pe Isma'il si Ishaq. Cu adevarat, Domnul meu aude rugaciunea. 40. Doamne, fa-ma dintre cei care implinesc rugaciunea, si tot astfel pe unii dintre urmasii mei. Doamne al nostru, primeste rugaciunea mea. 41. Doamne al nostru, iarta-ma pe mine, pe parintii mei si pe credinciosi in Ziua cand se va tine socoteala.”

„Si cand Ibrahim a spus”, pomeneste-l pe Ibrahim, pacea fie asupra sa, in aceasta stare frumoasa, cand a rostit aceasta rugaciune aleasa: „Doamne, fa acest oras” - adica Sanctuarul din Mecca - „sigur”. Allah i-a raspuns rugaciunii atat prin Legea Sa, cat si prin Hotararea Sa: l-a facut sacru in Lege si, prin Hotararea Sa, a inlesnit mijloacele prin care sacralitatea lui este ocrotita, dupa

cum este bine cunoscut. Niciun nelegiuit nu a urmarit vreodata sa-i faca rau fara ca Allah sa-l zdrobeasca, asa cum a facut cu oamenii Elefantului si cu altii.

Dupa ce s-a rugat pentru siguranta orasului, Ibrahim s-a rugat pentru sine si pentru fiii sai sa fie ocrotiti si calauziti: „si fereste-ma pe mine si pe fiii mei sa adoram idoli”, adica tine-ma pe mine si pe ei departe de adorarea lor si de atasarea de ei.

Apoi a pomenit pricina care il facea sa se teama pentru sine si pentru fiii sai: multi oameni fusesera ispititi prin idoli si se abatusera prin adorarea lor. El a spus: „Doamne, ei i-au ratacit pe multi oameni”, adica multi oameni s-au ratacit din pricina lor.

„Cel care ma urmeaza” in Tawhidul si sinceritatea numai pentru Allah, Domnul lumilor, pe care le-am adus, „este dintre ai mei”, datorita potrivirii depline. Acela care iubeste un neam si il urmeaza se alatura lui. „Iar cel care nu ma asculta - Tu esti Atoateiertatorul, Indurador.” Aceasta arata mila lui Ibrahim al-Khalil, pacea fie asupra sa, fiindca s-a rugat pentru cei neascultatori sa primeasca Iertarea si Mila. Allah este mai Milostiv cu robii Sai decat el si nu-l pedepseste decat pe acela care se razvrateste impotriva Lui.

„Doamne al nostru, am asezat o parte dintre urmasii mei intr-o vale fara semanaturi, langa Casa Ta cea sfanta.” Ibrahim a venit din ash-Sham cu Hajar, mama lui Isma'il, si cu fiul ei Isma'il, pacea fie asupra sa, care era inca alaptat, pana i-a asezat in Mecca. Pe atunci nu se afla acolo niciun locuitor, nimeni care sa cheme ori sa raspunda. Dupa ce i-a asezat acolo, s-a rugat Domnului sau cu aceste cuvinte, smerindu-se si increzandu-se in El.

„Am asezat o parte dintre urmasii mei”, nu pe toti urmasii mei, fiindca Ishaq si ceilalti fii ai sai se aflau in ash-Sham. El i-a asezat in Mecca numai pe Isma'il si pe urmasii lui. „Intr-o vale fara semanaturi”, fiindca pamantul din Mecca nu este potrivit pentru cultivare.

„Doamne al nostru, ca ei sa implineasca rugaciunea”, adica fa-i oameni ai Tawhidului care implinesc rugaciunea. Rugaciunea a fost pomenita in mod deosebit deoarece implinirea ei este unul dintre cele mai importante si mai bune acte de adorare; acela care implineste rugaciunea isi statorniceste religia.

„Fa inimile unor oameni sa tanjeasca spre ei”, adica sa-i iubeasca pe ei si si locul in care locuiesc. Allah i-a raspuns rugaciunii: dintre urmasii lui Isma'il l-a facut sa apara pe Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, care i-a chemat pe urmasii lui Isma'il la Religia Islamului si la calea parintelui lor Ibrahim. Ei i-au raspuns si au devenit oameni care implinesc rugaciunea.

Allah a facut obligatoriu pelerinajul la aceasta Casa, langa care Ibrahim si-a asezat urmasii, si a pus in ea o taina minunata care atrage inimile. Inimile tanjesc necontenit spre ea si nu se satura de ea. Cu cat robul o viziteaza mai

des, cu atat ii cresc dorul, iubirea si atasarea fata de ea. Aceasta este taina faptului ca Allah Preainaltul a atribuit Casa Lui Insusi.

„Si daruieste-le din roade, poate ca vor fi recunoscatori.” Allah i-a raspuns rugaciunii, astfel incat roadele tuturor lucrurilor sunt aduse spre Mecca. O vezi aprovizionata cu roade in orice vreme, iar hrana vine spre ea din toate partile.

„Doamne al nostru, Tu stii ceea ce ascundem si ceea ce dezvaluim”, adica Tu ne cunosti mai bine decat ne cunoastem noi insine. Iti cerem, prin grija si carmuirea Ta asupra noastra, sa ne inlesnesti lucrurile pe care le cunoastem si pe cele pe care nu le cunoastem, potrivit Stiintei si Milei Tale.

„Nimic nu-I este ascuns lui Allah pe pamant ori in cer.” Printre acestea se afla si aceasta rugaciune prin care Ibrahim al-Khalil nu a urmarit decat binele si multa recunostinta fata de Allah, Domnul lumilor.

„Toata lauda I se cuvine lui Allah, Cel care mi i-a daruit la batranete pe Isma'il si Ishaq.” Faptul ca i-a daruit pe acesti doi fii a fost una dintre cele mai mari binecuvantari; venirea lor la batranete, cand nadejdea de a avea copii se stinge, a fost o alta binecuvantare; iar faptul ca ei au fost profeti drepti a fost o binecuvantare si mai mare.

„Cu adevarat, Domnul meu aude rugaciunea”, adica El raspunde degrabă celui care Il cheama. L-am chemat si El nu mi-a zadarnicit nadejdea.

Apoi Ibrahim s-a rugat pentru sine si pentru urmasii sai: „Doamne, fa-ma dintre cei care implinesc rugaciunea, si tot astfel pe unii dintre urmasii mei. Doamne al nostru, primeste rugaciunea mea. Doamne al nostru, iarta-ma pe mine, pe parintii mei si pe credinciosi in Ziua cand se va tine socoteala.” Allah i-a raspuns in toate acestea, cu exceptia rugaciunii pentru tatal sau, pe care o facuse numai din pricina unei fagaduinite pe care i-o daduse. Cand i s-a limpezit ca tatal sau era un dusman al lui Allah, s-a dezis de el.

Versetele 42 la 43

ج
وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفْلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشِخْصُ فِيهِ
الْأَبْصَارُ ﴿٤٢﴾ مَهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئَدَتُهُمْ
هُوَاءٌ ﴿٤٣﴾

42. Sa nu crezi nicidecum ca Allah este nepasator fata de ceea ce fac nelegiuitii. El doar le da ragaz pana intr-o Zi cand privirile vor ramane incremenite. **43.** Ei se vor grabi cu capetele ridicate, fara ca privirile sa li se intoarca, iar inimile lor vor fi goale.

Aceasta este o amenintare aspra pentru nelegiuiti si o mangaiere pentru cei nedreptatiti. Allah Preainaltul spune: „Sa nu crezi nicidecum ca Allah este nepasator fata de ceea ce fac nelegiuitii” atunci cand le da ragaz, le revarsa hrana si ii lasa sa umble prin tinuturi in siguranta si liniste. Aceasta nu arata ca starea lor este buna. Allah ii da ragaz nelegiuitului si ii prelungeste timpul ca sa sporeasca in pacat, apoi, cand il apuca, nu-i mai da drumul.

Allah Preainaltul spune: „Astfel este Lovitura Domnului tau cand loveste cetatile nelegiuite. Lovitura Lui este dureroasa si aspra.” [Hud, 11:102] Nelegiuirea de aici cuprinde atat nelegiuirea dintre rob si Domnul sau, cat si nedreptatea fata de robii lui Allah.

„El doar le da ragaz pana intr-o Zi cand privirile vor ramane incremenite”, adica ochii nu vor clipi din pricina grozaviei celor vazute si a tulburarilor care ii inspaimanta.

„Ei se vor grabi”, adica vor alerga sa raspunda chematorului atunci cand acesta ii va chema sa stea inaintea lui Allah pentru socoteala. Ei nu vor putea refuza si nu vor avea scapare ori adapost.

„Cu capetele ridicate”, adica isi vor tine capetele inaltate, pentru ca mainile le vor fi legate de barbie si astfel capetele li se vor ridica. „Fara ca privirile sa li se intoarca”, ochii lor nu vor clipi, „iar inimile lor vor fi goale”, adica inimile le vor fi lipsite de orice liniste si se vor ridica pana la gat, pline de grija, spaima, mahnire si neliniste.

Versetele 44 la 46

وَأَنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلُ مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنْتُمْ فِي مَسْكَانٍ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُم كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾

44. Avertizeaza-i pe oameni asupra Zilei cand le va veni pedeapsa. Atunci cei care au fost nedrepti vor spune: „Doamne al nostru, mai da-ne un scurt ragaz, ca sa raspundem Chemarii Tale si sa-i urmam pe trimisi!” Oare nu ati jurat mai inainte ca nu veti avea parte de nicio pieire? **45.** Ati locuit in locuintele celor care s-au nedreptatit pe ei insisi si vi s-a aratat limpede cum am procedat

cu ei; si v-am dat pilde. 46. Ei au uneltit, iar uneltirea lor era cunoscuta de Allah, chiar daca uneltirea lor era in stare sa mute muntii.

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Avertizeaza-i pe oameni asupra Zilei cand le va veni pedeapsa”, adica descrie-le acea stare si avertizeaza-i asupra faptelor care atrag pedeapsa. Cand ea va veni cu grozaviile si cutremurul ei, „cei care au fost nedrepti” prin necredinta, tagaduire si felurite pacate vor regreta ceea ce au facut si vor cere intoarcerea intr-un timp in care intoarcerea nu mai este cu putinta.

Ei vor spune: „Doamne al nostru, mai da-ne un scurt ragaz”, adica intoarce-ne in viata lumeasca, fiindca acum am vazut limpede, „ca sa raspundem Chemarii Tale” - Allah cheama spre Locuinta Pacii - „si sa-i urmam pe trimisi”. Ei vor spune toate acestea numai pentru a scapa de pedeapsa; altfel, ei mint in aceasta fagaduinta. Allah spune: „Chiar daca ar fi trimisi inapoi, s-ar intoarce negresit la ceea ce le-a fost oprit.” [al-An'am, 6:28]

De aceea vor fi mustrati si li se va spune: „Oare nu ati jurat mai inainte ca nu veti avea parte de nicio pieire?”, adica nu ati jurat ca nu veti trece din viata lumeasca in Viata de Apoi? Acum incalcarea juramantului vostru si minciuna lui au devenit vadite.

Nu ati fost lipsiti de semne limpezi. Dimpotriva, „ati locuit in locuintele celor care s-au nedreptatit pe ei insisi si vi s-a aratat limpede cum am procedat cu ei”, adica ati vazut feluritele pedepse care i-au lovit cand au tagaduit semnele clare. „Si v-am dat pilde”, pilde limpezi care nu lasa in inima nici cea mai mica indoiala. Totusi, acele semne nu v-au folosit; v-ati intors de la ele si ati staruit in falsitatea voastra, pana cand lucrurile au ajuns aici si ati sosit in Ziua in care nicio scuza mincinoasa nu va fi de folos.

„Ei au uneltit”, adica cei care i-au tagaduit pe trimisi au uneltit si si-au folosit vointa si puterea impotriva lor, „iar uneltirea lor era cunoscuta de Allah”. El a cuprins-o cu Stiinta si Puterea Sa, iar uneltirea lor s-a intors impotriva lor. Uneltirea rea nu-l cuprinde decat pe acela care o face.

„Chiar daca uneltirea lor era in stare sa mute muntii.” Uneltirea necredinciosilor impotriva trimisilor si a adevarului pe care acestia l-au adus era atat de uriasa, incat, prin marimea ei, muntii bine infipti ar fi putut fi clintiti din locurile lor. Ei au nascocit o uneltire foarte mare, a carei masura nu poate fi cuprinsa, insa Allah le-a intors viclesugul asupra lor.

Aici intra fiecare uneltire a celor care li se impotrivesc trimisilor, prin care vor sa sprijine falsitatea ori sa nimiceasca adevarul. Ideea este ca uneltirea lor nu le-a folosit la nimic, nu I-a facut lui Allah niciun rau si nu i-a vatamat decat pe ei insisi.

Versetele 47 la 52

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلَفًا وَعَدَهُ رُسُلُهُ ^{قَالَ} إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ
تَبْدُلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾
وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطَرَانٍ
وَتَغْشَى وُجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّ مَا هُوَ إِلَهُ
وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

47. Sa nu crezi nicidecum ca Allah Isi va incalca Fagaduinta data trimisilor Sai. Cu adevarat, Allah este Atotputernic, Stapan al Razbunarii. 48. In Ziua cand pamantul va fi schimbat cu un alt pamant, iar cerurile la fel, si toti se vor infatisa inaintea lui Allah, Cel Unic, Atotstapanitorul. 49. In Ziua aceea ii vei vedea pe raufacatori legati impreuna in lanturi. 50. Vesmintele lor vor fi din smoala, iar Focul le va acoperi fetele, 51. pentru ca Allah sa rasplateasca fiecare suflet dupa ceea ce a agonisit. Cu adevarat, Allah este Grabnic la socoteala. 52. Acesta este un mesaj pentru oameni, ca ei sa fie avertizati prin el, sa stie ca El este o singura Divinitate si ca oamenii priceperii sa ia aminte.

Allah Preainaltul spune: „Sa nu crezi nicidecum ca Allah Isi va incalca Fagaduinta data trimisilor Sai” privind izbavirea lor si a urmasilor lor, fericirea acestora, precum si nimicirea dusmanilor lor, dezamagirea lor in aceasta lume si pedepsirea lor in Viata de Apoi. Aceasta trebuie negresit sa se implineasca, fiindca este Fagaduinta Celui Sincer, rostita prin cei mai sinceri dintre fapturi - trimisii. Este cea mai adevarata dintre vestiri si se potriveste cu Intelegiunea dumnezeiasca, cu Legile Sale neschimbatoare si cu judecata sanatoasa.

Nimic nu-L poate face pe Allah neputincios, fiindca „Allah este Atotputernic, Stapan al Razbunarii”. Daca voieste sa Se razbune pe cineva, acela nu-L poate scapa si nu-L poate face neputincios. Aceasta va fi in Ziua Invierii.

„In Ziua cand pamantul va fi schimbat cu un alt pamant, iar cerurile la fel.” Cerurile vor fi schimbate cu alte ceruri. Aceasta este o schimbare a insusirilor, nu a esentei. In Ziua Invierii, pamantul va fi intins si netezit asemenea unei piei, iar muntii si toate semnele de pe el vor fi indepartate. Va deveni o intindere dreapta si neteda, in care nu vei vedea nicio adancitura si nicio ridicatura. Cerul

va fi asemenea aramei topite din pricina grozaviei acelei Zile, apoi Allah Preainaltul il va strange cu Mana Sa Dreapta.

„Si toti se vor infatisa”, adica fapturile vor iesi din morminte in Ziua Invierii si se vor aduna intr-un loc in care nimic din ele nu-I va fi ascuns lui Allah. Se vor infatisa „inaintea lui Allah, Cel Unic, Atotstapanitorul”: Cel Unic in Maretia, Numele, Atributele si Faptele Sale marete; Cel care supune toate lumile, fiindca ele se afla cu totul sub Stapanirea si Carmuirea Sa. Niciuna nu se misca si nu ramane nemiscata decat cu Ingaduinta Sa.

„In Ziua aceea ii vei vedea pe raufacatori”, aceia a caror trasatura era faradelegea si multimea pacatelor, „legati impreuna in lanturi”. Raufacatorii care au savarsit acelasi fel de faradelege vor fi legati impreuna cu lanturi de foc, apoi vor fi manati spre pedeapsa in cea mai urata, mai infricosatoare si mai cumplita infatisare.

„Vesmintele lor vor fi din smoala”, din pricina puterii cu care focul se aprinde in ele, a fierbintelii si a mirosului lor rau, „iar Focul le va acoperi fetele”, partea cea mai nobila a trupurilor. Focul le va inconjura fetele si le va arde din toate partile; cu atat mai mult celelalte parti ale trupului.

Aceasta nu este o nedreptate din partea lui Allah fata de ei, ci rasplata pentru ceea ce au savarsit si au agonisit. De aceea spune: „pentru ca Allah sa rasplateasca fiecare suflet dupa ceea ce a agonisit”, bine ori rau, cu dreptate si echitate, fara nicio nedreptate.

„Cu adevarat, Allah este Grabnic la socoteala.” Allah spune de asemenea: „Socoteala oamenilor s-a apropiat, iar ei se intorc nepasatori.” [al-Anbiya', 21:1] Sensul poate fi si ca Allah este Grabnic in socotire: El va incheia socoteala tuturor fapturilor intr-un singur ceas, asa cum le daruieste hrana si le carmuieste pe toate in aceeasi clipa. Nicio treaba nu-L abate de la alta, iar acest lucru nu-I este greu.

Dupa ce a oferit in acest Coran explicatii depline si limpezi, Allah il lauda spunand: „Acesta este un mesaj pentru oameni”, adica un mesaj prin care ei ajung la cele mai inalte trepte si la cele mai alese demnitati, fiindca el cuprinde principiile, ramurile lor si toate stiintele de care robii au nevoie.

„Ca ei sa fie avertizati prin el”, datorita avertismentelor impotriva faptelor rele si vestilor despre pedeapsa pe care Allah le-a pregatit-o celor care le savarsesc; „sa stie ca El este o singura Divinitate”, fiindca in Coran sunt prezentate felurite dovezi si argumente ale Dumnezeirii si Unicitatii Sale, pana cand aceasta cunoastere ajunge la treapta certitudinii.

„Si ca oamenii priceperii sa ia aminte”, adica oamenii cu minti depline sa-si aminteasca ceea ce le foloseste si sa-l implineasca, precum si ceea ce le dauneaza si sa-l paraseasca. Prin aceasta, ei devin oameni ai priceperii si ai patrunderii. Prin Coran le sporesc cunostintele si intelegerea si le sunt luminate gandurile, deoarece primesc Coranul in prospektiva si curatia lui. Coranul nu cheama decat la cele mai inalte purtari si fapte si nu aduce dovezi decat prin cele mai puternice si mai limpezi argumente. Daca omul cu minte urmeaza aceasta temelie, va urca necontenit si va dobandi fiecare insusire vrednica de lauda. Toata lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor.

Incheierea tafsirului Surei Ibrahim

Aici se incheie tafsirul Surei Ibrahim al-Khalil, pacea si binecuvantarea fie asupra sa.

Juzul 14

Sura al Hijr

VERSETELE 1 LA 99

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 5

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُبِينٍ ﴿١﴾ رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا
مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَمْتَعُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾
وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ ﴿٤﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا
يَسْتَعْرُونَ ﴿٥﴾

1. Alif. Lam. Ra. Acestea sunt versetele Cartii si ale unui Coran limpede. 2. Va veni vremea cand cei care nu cred isi vor dori sa fi fost musulmani. 3. Lasa-i sa manance si sa se bucure, iar nadejdea desarta sa-i abata; ei vor afla. 4. Noi nu am nimicit nicio cetate fara ca ea sa fi avut un termen hotarat. 5. Nicio comunitate nu-si poate grabi termenul si nici nu-l poate intarzia.

Allah Preainaltul vorbeste despre maretia Cartii Sale si o lauda: „Acestea sunt versetele Cartii”, versetele care arata cele mai frumoase sensuri si cele mai inalte scopuri, „si ale unui Coran limpede”, care lamureste adevarurile prin cele mai frumoase cuvinte, prin cea mai clara exprimare si prin cea mai vadita indrumare spre scop.

Aceasta impune fapturilor sa i se supuna, sa primeasca hotararile lui cu acceptare, bucurie si multumire. Acela care intampina aceasta binecuvantare mare prin respingere si necredinta face parte dintre necredinciosii rataciti.

Va veni vremea cand ei isi vor dori sa fi fost musulmani, adica sa fi urmat hotararile Coranului. Aceasta se va intampla cand valul va fi ridicat, cand vor

aparea inceputurile Vietii de Apoi si semnele mortii. In toate starile Vietii de Apoi isi vor dori sa fi fost musulmani, insa timpul potrivit va fi trecut. In lumea aceasta ei sunt amagiti.

„Lasa-i sa manance si sa se bucure” de placerile lor, „iar nadejdea desarta sa-i abata”, adica nadejdea unei vieti lungi in aceasta lume ii abate de la Viata de Apoi. „Ei vor afla” ca lucrul pe care il urmeaza este fals si ca faptele lor nu le aduc decat pierdere. Sa nu-i amageasca faptul ca Allah le da ragaz, fiindca aceasta este Legea Sa cu neamurile.

„Noi nu am nimicit nicio cetate” care merita pedeapsa „fara ca ea sa fi avut un termen hotarat” pentru nimicirea ei. „Nicio comunitate nu-si poate grabi termenul si nici nu-l poate intarzia.” Urmarile pacatelor trebuie negresit sa-l ajunga pe pacatos, chiar daca vin mai tarziu.

Versetele 6 la 9

وَقَالُوا يَأَيُّهَا الَّذِي نَزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ
إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾ مَا نُنْزِلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا
مُنْظَرِينَ ﴿٨﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾

6. Ei spun: „O, tu asupra caruia a fost coborata Pomenirea, esti cu adevarat nebun! 7. De ce nu ne aduci ingerii, daca esti dintre cei sinceri?” 8. Noi nu coboram ingerii decat cu adevarul, iar atunci nu li s-ar mai da ragaz. 9. Noi am coborat Pomenirea si Noi o vom pazi.

Necredinciosii i-au spus lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, in batjocura: „O, tu asupra caruia a fost coborata Pomenirea” - dupa cum pretinzi - „esti cu adevarat nebun!” Ei voiau sa spuna: daca iti inchipui ca te vom urma si vom parasi ceea ce i-am gasit pe parintii nostri urmand numai pentru cuvantul tau, atunci esti nebun.

„De ce nu ne aduci ingerii” ca sa marturiseasca adevarul mesajului pe care l-ai adus, „daca esti dintre cei sinceri?” Dupa parerea lor, faptul ca nu venise cu ingerii insemna ca nu era sincer. Aceasta era culmea nedreptatii si a nestiintei.

Nedreptatea lor este vadita, fiindca aceasta cerere era o indrazneala impotriva lui Allah si o incapatanare prin cererea unor anumite semne pe care El nu le alesese. Scopul fusese deja atins si dovada fusese statornicita prin multe alte semne care aratau adevarul mesajului. Nestiinta lor consta in faptul ca nu deosebeau ceea ce le era de folos de ceea ce le dauna. Coborarea ingerilor nu le-ar fi adus niciun bine.

„Noi nu coboram ingerii decat cu adevarul”, dupa care aceia care nu urmeaza adevarul si nu i se supune nu i se mai da ragaz. „Iar atunci nu li s-ar mai da ragaz”, adica, la coborarea ingerilor, daca nu ar crede — iar ei nu vor crede — nu li s-ar mai acorda timp. Cererea lor ca ingerii sa coboare era, asadar, o cerere de grabire a pieirii si nimicirii lor. Imanul nu se afla in mainile lor, ci in Mana lui Allah.

Allah spune: „Chiar daca Noi am cobori ingerii la ei, mortii le-ar vorbi si am aduna toate lucrurile inaintea lor, ei tot nu ar crede, decat daca Allah ar voi. Insa cei mai multi dintre ei sunt nestiutori.” [al-An'am, 6:111] Acest Coran le-ar fi de ajuns ca semn, daca ar fi sinceri.

De aceea Allah spune: „Noi am coborat Pomenirea”, adica acest Coran, in care se afla pomenirea tuturor lucrurilor, dovezi limpezi si indrumare prin care acela care voieste sa-si aminteasca isi va aminti. „Si Noi o vom pazi” atat in timpul coborarii, cat si dupa coborare.

In timpul coborarii, Allah a pazit-o de furtul oricarui shaytan blestemat. Dupa coborare, Allah a asezat-o in inima Trimisului Sau, unde s-a statornicit, apoi in inimile comunitatii sale. Allah i-a pazit cuvintele de schimbare, adaugire si omisiune si i-a pazit sensurile de inlocuire. Nimeni nu deformeaza vreun sens fara ca Allah sa ridice pe cineva care lamureste adevarul vadit.

Acesta este unul dintre cele mai mari semne ale lui Allah si una dintre Binecuvantarile Sale asupra robilor credinciosi. Din pazirea Coranului face parte si faptul ca Allah ii pazeste pe oamenii lui de dusmani si nu ingaduie ca vreun dusman sa-i stapaneasca astfel incat sa-i nimiceasca.

Versetele 10 la 13

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١١﴾ كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾ لَا
يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

10. Am trimis si inaintea ta trimisi printre comunitatile celor dintai. 11. Nu le-a venit niciun trimis fara ca ei sa-si bata joc de el. 12. Astfel facem tagaduirea sa patrunda in inimile raufacatorilor. 13. Ei nu vor crede in el, desi s-a implinit deja randuiala privitoare la cei dintai.

Cand politeistii l-au tagaduit pe Profet, Allah Preainaltul i-a spus ca acesta era obiceiul neamurilor si comunitatilor trecute: „Am trimis si inaintea ta

printre comunitatile celor dintai”, adica printre grupurile lor, trimisi care chemau la adevar si calauzire.

„Nu le-a venit niciun trimis” care sa-i cheme la adevar si calauzire „fara ca ei sa-si bata joc de el”. „Astfel facem tagaduirea sa patrunda in inimile raufacatorilor”, adica ale celor descrisi prin nedreptate si minciuna. Pedeapsa lor a fost ca inimile li s-au asemanat in necredinta, iar purtarea lor fata de profeti si trimisi s-a asemanat prin batjocura, dispret si lipsa imanului.

De aceea spune: „Ei nu vor crede in el, desi s-a implinit deja randuiala privitoare la cei dintai”, adica s-a implinit Legea lui Allah de a-i nimici pe aceia care nu cred in semnele Sale.

Versetele 14 la 15

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾ لَّقَالُوا إِنَّمَا سَكْرَتُ أَبْصَارِنَا بِمَا نَحْنُ قَوْمٌ مُّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

14. Chiar daca le-am deschide o poarta in cer si ei ar continua sa urce prin ea, 15. tot ar spune: „Privirile noastre au fost tulburate; ba chiar suntem un neam vrajit!”

Chiar daca le-ar veni fiecare semn mare, ei nu ar crede si s-ar trufi impotriva lui. Chiar daca le-am deschide o poarta in cer si ei ar urca prin ea, vazand lucrurile cu ochii lor, tot ar tagadui semnul din pricina nedreptatii si incapatanarii lor.

Ei ar spune: „Privirile noastre au fost tulburate”, adica au fost ametite si acoperite pana cand ni s-a parut ca vedem ceea ce nu este real. „Ba chiar suntem un neam vrajit!”, adica ceea ce vedem nu este adevar, ci vraja. Cand oamenii ajung la o asemenea stare de tagaduire, nu mai exista nadejde ca vor primi adevarul. Allah pomeneste apoi semnele care dovedesc adevarul adus de trimisi.

Versetele 16 la 20

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾ وَحَفَظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوْسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشٌ وَمَنْ لَسْتُ لَهُمْ بِرَزِيقٍ ﴿٢٠﴾

16. Am asezat in cer constelatii si l-am infrumusetat pentru cei care privesc. 17. Si l-am pazit de orice shaytan blestemat, 18. in afara de acela care fura cate ceva din auzire, dar este urmarit de o flacara limpede. 19. Iar pamantul l-am intins, am asezat in el munti bine infipti si am facut sa creasca in el toate lucrurile in masura cumpanita. 20. Si am asezat in el mijloace de trai pentru voi si pentru aceia carora voi nu le daruiti hrana.

Allah Preainaltul arata desavarsirea Puterii si Milei Sale fata de fapturi: „Am asezat in cer constelatii”, adica stele asemenea turnurilor si reperelor uriase, prin care oamenii se calauzesc in intunericiurile uscatului si ale marii, „si l-am infrumusetat pentru cei care privesc”. Daca nu ar exista stelele, cerul nu ar avea aceasta infatisare minunata si frumoasa, care ii cheama pe privitori sa cugete la el, sa cerceteze sensurile lui si sa vada dovezile Creatorului sau.

„Si l-am pazit de orice shaytan blestemat.” Daca vreun shaytan incearca sa fure din auzire, flacarile il urmaresc. Astfel, infatisarea cerului este impodobita cu stelele luminoase, iar launtrul lui este pazit si ocrotit de rele.

„In afara de acela care fura cate ceva din auzire.” Uneori unii shaytani pot fura pe ascuns ceva din auzire. „Dar este urmarit de o flacara limpede”, o flacara luminoasa si vadita care il ucide ori il tulbura. Uneori flacara il ajunge inainte sa transmita vestea apropiatului sau, iar vestea cerului este astfel oprita sa ajunga pe pamant. Alteori o arunca apropiatului sau inainte sa fie ajuns, iar acesta adauga o suta de minciuni si foloseste cuvantul auzit din cer drept dovada pentru minciuna sa.

„Iar pamantul l-am intins”, adica l-am facut larg, astfel incat oamenii si animalele sa poata umbla pe intinderile lui, sa-si caute hrana si sa locuiasca in partile lui. „Am asezat in el munti bine infipti”, munti uriasi prin care Allah tine pamantul nemiscat si il pazeste de clatinare.

„Si am facut sa creasca in el toate lucrurile in masura cumpanita”, adica lucruri folositoare, masurate si necesare robilor si tinuturilor: palmieri, vite-de-vie, felurite soiuri de copaci, plante si minerale.

„Si am asezat in el mijloace de trai pentru voi”, precum ogoarele, vitele, felurile castiguri si mestesuguri, „si pentru aceia carora voi nu le daruiti hrana”, adica v-am daruit robi, roabe si vite pentru folosul si binele vostru. Nu voi le dati hrana, ci Allah vi le-a pus la dispozitie si S-a ingrijit de hrana lor.

Versetul 21

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾

21. Nu exista niciun lucru ale carui vistierii sa nu fie la Noi si Noi nu-l coboram decat intr-o masura hotarata.

Toate felurile de hrana si toate lucrurile hotarate sunt stapanite numai de Allah. Vistieriile lor se afla in Mana Sa: El daruieste cui voieste si opreste de la cine voieste, potrivit Intelepciunii si Milei Sale vaste. „Si Noi nu-l coboram”, adica ploaia si celelalte lucruri hotarate, „decat intr-o masura hotarata”. Lucrul coborat nu depaseste masura hotarata de Allah si nici nu este mai putin decat atat.

Versetul 22

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَّحٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُوَ
بِخَزَائِنِ ﴿٢٢﴾

22. Si am trimis vanturile fecundatoare, apoi am coborat apa din cer si v-am dat-o sa o beti; nu voi sunteti cei care o pastreaza.

Am supus vanturile, vanturi ale milei care fecundeaza norii asa cum masculul fecundeaza femela. Din aceasta se iverseaza apa cu Ingaduinta lui Allah, cu care Allah ii adapa pe robi, le adapa vitele si le iriga pamanturile. Ea ramane pastrata in pamant pentru nevoile si trebuintele lor, potrivit Puterii si Milei Sale.

„Nu voi sunteti cei care o pastreaza”, adica nu aveti puterea sa o pastrati si sa o strangeti. Allah o pastreaza pentru voi si o face sa curga din izvoarele pamantului, ca Mila si Bunatate fata de voi.

Versetele 23 la 25

وَأَنَا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَرِثُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ
مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَخْرِينَ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

23. Noi dam viata si dam moartea si Noi suntem Mostenitorii. 24. Noi ii cunoastem pe cei care au fost inainte dintre voi si ii cunoastem pe cei care vor veni dupa. 25. Domnul tau ii va aduna pe toti. Cu adevarat, El este Preaintelept, Atotstiutor.

Numai Allah, fara niciun asociat, da viata fapturilor dupa ce ele nu fusesera nimic vrednic de pomenit si le da moartea cand li se implineste sorocul. „Si Noi suntem Mostenitorii.” Allah spune: „Noi vom mosteni pamantul si pe toti cei care se afla pe el, iar la Noi vor fi intorsi.” [Maryam, 19:40]

Aceasta nu-I este greu si nu-L poate face neputincios. Allah ii cunoaste pe cei de demult si pe cei de mai tarziu, stie ce ia pamantul din trupurile lor si ce se risipeste din partile lor. Puterea Sa nu poate fi biruita. El ii va readuce pe robi intr-o creatie noua si ii va aduna inaintea Sa.

„Cu adevarat, El este Preaintelept, Atotstiutor.” El aseaza lucrurile la locurile lor si il rasplateste pe fiecare om dupa fapta lui: daca este buna, cu bine, iar daca este rea, cu rau.

Versetele 26 la 44

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ
مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ
صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوْحِي فَقَعُوا
لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى
أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ
السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ أَكُنْ لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ
مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى

يَوْمَ الدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يَبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَا أَزِينُهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَا أَغْوِيَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾

26. L-am creat pe om din lut uscat, sonor, facut din namol negru modelat. 27. Iar pe djinn l-am creat mai inainte din focul dogoritor. 28. Si cand Domnul tau le-a spus ingerilor: „Voi crea un om din lut uscat, sonor, facut din namol negru modelat. 29. Cand il voi fi alcatuit si voi fi suflat in el din Duhul Meu, cadeti in prosternare inaintea lui.” 30. Atunci ingerii s-au prosternat cu totii, 31. in afara de Iblis, care a refuzat sa fie impreuna cu cei care s-au prosternat. 32. Allah a spus: „O, Iblis, de ce nu esti impreuna cu cei care se prosterneaza?” 33. El a spus: „Eu nu ma voi prosterna inaintea unui om pe care l-ai creat din lut uscat, sonor, facut din namol negru modelat.” 34. Allah a spus: „Iesi de aici, caci esti blestemat, 35. iar blestemul va ramane asupra ta pana in Ziua Judecatii.” 36. El a spus: „Doamne, da-mi ragaz pana in Ziua cand vor fi inviati.” 37. Allah a spus: „Esti dintre cei carora li s-a dat ragaz 38. pana in Ziua timpului hotarat.” 39. El a spus: „Doamne, pentru ca m-ai facut sa ratacesc, le voi impodobi negresit raul pe pamant si ii voi rataci pe toti, 40. in afara de robii Tai alesi si sinceri dintre ei.” 41. Allah a spus: „Aceasta este o Cale dreapta care duce la Mine. 42. Tu nu vei avea nicio putere asupra robilor Mei, in afara de cei rataciti care te urmeaza. 43. Gheena este locul fagaduit pentru ei toti. 44. Ea are sapte porti, iar fiecare poarta are o parte hotarata dintre ei.”

Allah Preainaltul pomeneste Binecuvantarea si Bunatatea Sa fata de parintele nostru Adam, pacea fie asupra sa, precum si ceea ce s-a petrecut cu dusmanul sau Iblis. In aceasta se afla si un avertisment pentru noi impotriva raului si ispitei lui.

„L-am creat pe om”, adica pe Adam, pacea fie asupra sa, „din lut uscat, sonor, facut din namol negru modelat”, adica din lut care, dupa ce a fermentat, s-a uscat pana a ajuns sa rasune asemenea lutului ars. Namolul negru modelat este lutul a carui culoare si al carui miros s-au schimbat din pricina timpului indelungat.

„Iar pe djinn”, adica pe parintele djinnilor, Iblis, „l-am creat mai inainte” decat pe Adam, „din focul dogoritor”, adica din focul de o fierbinteala puternica.

Cand Allah a voit sa-l creeze pe Adam, le-a spus ingerilor: „Voi crea un om din lut uscat, sonor, facut din namol negru modelat. Cand il voi fi alcatuit”, adica dupa ce trupul sau va fi devenit deplin, „si voi fi suflat in el din Duhul Meu, cadeti in prosternare inaintea lui.”

Ei au implinit Porunca Domnului lor: „Atunci ingerii s-au prosternat cu totii.” Aceasta este o dubla intarire a afirmatiei, aratand ca niciunul dintre ei nu a ramas in urma. Ei s-au prosternat pentru a preamari Porunca lui Allah si pentru a-l cinsti pe Adam, caruia Allah ii daduse o stiinta pe care ei nu o aveau.

„In afara de Iblis, care a refuzat sa fie impreuna cu cei care s-au prosternat.” Acesta a fost inceputul dusmaniei lui fata de Adam si urmasii sai.

„Allah a spus: O, Iblis, de ce nu esti impreuna cu cei care se prosterneaza?” Iblis a raspuns: „Eu nu ma voi prosterna inaintea unui om pe care l-ai creat din lut uscat, sonor, facut din namol negru modelat.” El s-a trufit fata de Porunca lui Allah, si-a aratat dusmania fata de Adam si urmasii sai, s-a mandrit cu materia din care fusese creat si a spus ca el este mai bun decat Adam.

Allah l-a pedepsit pentru necredinta si trufia lui: „Iesi de aici, caci esti blestemat”, alungat si indepartat de orice bine, „iar blestemul va ramane asupra ta pana in Ziua Judecatii”, adica ocară, rusinea si indepartarea de Mila lui Allah. Acest verset si cele asemenea lui arata ca el va starui in necredinta si va ramane departe de bine.

„El a spus: Doamne, da-mi ragaz pana in Ziua cand vor fi inviati. Allah a spus: Esti dintre cei carora li s-a dat ragaz pana in Ziua timpului hotarat.” Faptul ca Allah i-a raspuns rugaciunii nu a fost o cinstire pentru el, ci o incercare si un test pentru el si pentru robi, ca sa se deosebeasca cel sincer, care se supune Domnului sau, nu dusmanului sau, de acela care nu face astfel. De aceea Allah ne-a avertizat in chip deplin impotriva lui si ne-a lamurit ce urmareste Iblis in privinta noastra.

„El a spus: Doamne, pentru ca m-ai facut sa ratacesc, le voi impodobi negresit raul pe pamant”, adica le voi impodobi lumea si ii voi chema sa o puna inaintea Vietii de Apoi, pana vor savarsi toate felurile de pacate. „Si ii voi rataci pe toti”, adica ii voi opri pe toti de la Calea cea dreapta, „in afara de robii Tai alesi si sinceri dintre ei”, aceia pe care i-ai ales si i-ai curatit datorita sinceritatii, imanului si increderii lor in Tine.

„Allah a spus: Aceasta este o Cale dreapta care duce la Mine”, adica o Cale cumpanita care ajunge la Mine si la Locuinta Cinstirii Mele.

„Tu nu vei avea nicio putere asupra robilor Mei” ca sa-i inclini spre feluritele rataciri pe care le voiesti. Datorita adorarii sincere a Domnului lor si supunerii fata de Poruncile Sale, Allah ii ajuta si ii pazeste de Shaytan.

„In afara de cei rataciti care te urmeaza.” Cel numit aici ratacit este opusul celui bine calauzit: este acela care a cunoscut adevarul, dar l-a parasit. Cel care se abate fara sa fi cunoscut adevarul este nestiutor. Acestia se multumesc cu alierea si ascultarea fata de tine in locul ascultarii de Cel Milostiv.

„Gheena este locul fagaduit pentru ei toti”, pentru Iblis si ostile sale. „Ea are sapte porti”, fiecare poarta fiind mai jos decat cealalta, „iar fiecare poarta are o parte hotarata dintre ei”, dintre urmasii lui Iblis, potrivit faptelor lor. Allah spune: „Vor fi aruncati in ea cu capul inainte, ei si cei rataciti, si toate ostile lui Iblis.” [ash-Shu'ara', 26:94-95]

Dupa ce a pomenit chinul si pedeapsa aspra pe care le-a pregatit dusmanilor Sai, urmasii lui Iblis, Allah pomeneste ceea ce le-a pregatit aliatilor Sai dintre Harul maret si desfatarea neintrerupta.

Versetele 45 la 50

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ أَدْخُلُوها بِسَلَامٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾
وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَسْمَعُونَ
فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾ * نَبِيُّ عِبَادِيَ أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾

45. Cei cu taqwa vor fi in gradini si printre izvoare. **46.** „Intrati in ele cu pace si in siguranta.” **47.** Vom scoate orice pizma din piepturile lor; vor fi frati, asezati pe divane, fata in fata. **48.** Nicio oboseala nu-i va atinge acolo si nu vor fi scosi niciodata din ele. **49.** Vesteste-le robilor Mei ca Eu sunt Atoateiertatorul, Indurator **50.** si ca Pedeapsa Mea este pedeapsa dureroasa.

Allah Preainaltul spune: „Cei cu taqwa”, aceia care s-au ferit de ascultarea lui Shaytan si de toate pacatele si neascultarile la care acesta i-a chemat, „vor fi in gradini si printre izvoare”. Gradinile cuprind toate soiurile de copaci, iar in ele se afla toate roadele placute in orice vreme.

Cand vor intra, li se va spune: „Intrati in ele cu pace si in siguranta”, feriti de moarte, somn, oboseala si epuizare, de incetarea vreunei desfatari ori de imputinarea ei, precum si de boala, mahnire, grija si toate celelalte lucruri neplacute.

„Vom scoate orice pizma din piepturile lor”, astfel incat inimile lor vor ramane curate de orice ranchiuna si invidie, purificate si pline de iubire. „Vor fi frati, asezati pe divane, fata in fata.” Aceasta arata ca se vor vizita si se vor aduna, purtandu-se frumos unul cu altul. Vor sta unii in fata celorlalti, fara sa-si intoarca spatele, rezemati pe divane impodobite cu asternuturi, perle si felurite nestemate.

„Nicio oboseala nu-i va atinge acolo”, nici in exterior, nici in interior, fiindca Allah ii va crea intr-o alcatuire noua si le va darui o viata deplina, care nu primește nicio vatamare. „Si nu vor fi scosi niciodata din ele.”

Dupa ce a pomenit lucrurile care cer nadejde si teama - dintre faptele lui Allah privind Paradisul si Focul - El pomeneste Atributele Sale care duc la ele: „Vesteste-le robilor Mei”, da-le o veste hotarata si sprijinita prin dovezi, „ca Eu sunt Atoateiertatorul, Indurător”. Cand cunosc desavarsirea Milei si Iertarii Sale, ei se straduiesc sa foloseasca mijloacele care ii duc la Mila Sa, parasesc pacatele si se caiesc de ele, ca sa dobandeasca Iertarea Lui.

Totusi, nadejdea nu trebuie sa-i faca sa se creada la adapost de pedeapsa sau sa se biziue pe ea cu o incredere trufasa. De aceea Allah spune: „si ca Pedeapsa Mea este pedeapsa dureroasa”. In realitate, nu exista pedeapsa asemenea Pedepsei lui Allah; nimeni nu-i poate masura puterea si nimeni nu-i poate cuprinde insemnatatea. Cautam adapost la Allah de Pedeapsa Sa.

Daca oamenii ar cunoaste ca nimeni nu pedepseste asemenea Pedepsei Sale si nimeni nu leaga asemenea Legarii Sale, s-ar pazi, s-ar indeparta si ar fugi de fiecare pricina care atrage pedeapsa. Inima robului trebuie sa ramana mereu intre teama si nadejde, intre dorinta si frica: atunci cand priveste spre Mila, Iertarea, Generozitatea si Bunatatea Domnului sau, se naste in el nadejdea si dorinta; iar cand priveste spre pacatele sale si spre neimplinirea drepturilor Domnului sau, se nasc in el teama, frica si parasirea pacatului.

Versetele 51 la 56

وَبَشِّرُهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجُلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشْرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمِ تَبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشْرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾

51. Vesteste-le despre oaspetii lui Ibrahim. **52.** Cand au intrat la el, au spus: „Pace!” El a spus: „Cu adevarat, ne este frica de voi.” **53.** Ei au spus: „Nu te

teme! Iti aducem vestea buna a unui fiu inzestrat cu stiinta.” 54. El a spus: „Imi aduceti vestea buna acum, cand m-a ajuns batranetea? Ce veste buna imi aduceti?” 55. Ei au spus: „Iti aducem vestea buna in adevar, asa ca nu fi dintre cei care deznadajduiesc.” 56. El a spus: „Cine deznadajduieste de Mila Domnului sau in afara de cei rataciti?”

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Vesteste-le despre oaspetii lui Ibrahim”, adica despre aceasta povestire minunata. Istorisirea vestilor trimisilor si a lucrurilor petrecute cu ei cuprinde invataminte si exemple de urmat, mai ales povestea lui Ibrahim al-Khalil, a carui cale Allah ne-a poruncit sa o urmam. Oaspetii lui au fost ingerii cei nobili; Allah l-a cinstit pe Ibrahim facandu-i oaspetii sai.

„Cand au intrat la el, au spus: Pace!”, adica l-au salutat, iar el le-a raspuns salutului. „El a spus: Cu adevarat, ne este frica de voi.” Cand au intrat, i-a socotit oaspeti, a mers repede la familia sa si le-a adus in graba un vitel fript. Cand a vazut ca mainile lor nu ajungeau la mancare, s-a nelinistit din pricina lor si s-a temut ca ar putea fi hoti ori altceva asemenea.

Ei i-au spus: „Nu te teme! Iti aducem vestea buna a unui fiu inzestrat cu stiinta”, adica Ishaq, pacea fie asupra sa. Aceasta veste cuprindea faptul ca pruncul va fi baiat, nu fata, si ca va fi inzestrat cu multa stiinta. Allah spune intr-un alt verset: „Si i-am dat vestea buna despre Ishaq, un profet dintre cei drepti.” [as-Saffat, 37:112]

Ibrahim s-a mirat de aceasta veste si a spus: „Imi aduceti vestea buna acum, cand m-a ajuns batranetea?” La el aparuse un fel de deznadejde de a mai avea un copil. „Ce veste buna imi aduceti?”, adica pe ce temeii imi dati aceasta veste, cand toate pricinile obisnuite lipsesc?

Ei au spus: „Iti aducem vestea buna in adevar”, in care nu exista nicio indoiala, fiindca Allah are Putere asupra tuturor lucrurilor. Voi, oameni ai acestei Case, ati fost alesi in mod deosebit pentru Mila si Binecuvantarile lui Allah, asa ca nu este de mirare ca Harul si Bunatatea Sa continua sa se reverse asupra voastra. „Asa ca nu fi dintre cei care deznadajduiesc”, aceia care socotesc venirea binelui ca fiind putin probabila; asteapta mereu Harul, Bunatatea, Binefacerea si Darul lui Allah.

Ibrahim le-a raspuns: „Cine deznadajduieste de Mila Domnului sau in afara de cei rataciti?”, aceia care nu au cunoastere despre Domnul lor si despre desavarsirea Puterii Sale. Acela pe care Allah l-a binecuvantat cu indrumare si cu multa stiinta nu are niciun temei sa deznadajduiasca, fiindca el cunoaste numeroasele pricini, mijloace si cai prin care ajunge Mila lui Allah. Dupa ce ingerii i-au dat vestea buna, Ibrahim a inteles ca ei fusesera trimisi pentru o treaba importanta.

Versetele 57 la 77

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ
 مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا ءَالَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا أَمْرًا تَوَدُّ
 قَدَرْنَا إِنَّمَا لِمَنِ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ ءَالَ لُوطِ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾
 قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ
 يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَآتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ
 مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ
 تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمَرَ أَنَّ دَابِرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ
 مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ
 ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ
 نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾
 لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ
 مُّشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلًا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ
 سَبِيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ
 مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

57. Ibrahim a spus: „Care este treaba voastra, o, trimisilor?” 58. Ei au spus:
 „Am fost trimisi la un neam de raufacatori, 59. in afara de familia lui Lut; ii
 vom salva pe toti, 60. mai putin pe sotia lui. Am hotarat ca ea va fi dintre cei
 ramasi in urma.” 61. Cand trimisii au venit la familia lui Lut, 62. el a spus:
 „Voi sunteti oameni necunoscuti.” 63. Ei au spus: „Ba am venit la tine cu
 lucrul asupra caruia ei se indoiau. 64. Ti-am adus adevarul si suntem cu
 adevarat sinceri. 65. Pleaca impreuna cu familia ta intr-o parte a noptii si
 mergi in urma lor. Niciunul dintre voi sa nu priveasca inapoi si mergeti acolo
 unde vi se porunceste.” 66. I-am facut cunoscuta aceasta hotarare: ultimul
 dintre aceia avea sa fie nimicit pana dimineata. 67. Oamenii cetatii au venit
 bucurosi. 68. Lut a spus: „Acestia sunt oaspetii mei, asa ca nu ma faceti de

rusine. 69. Temeti-va de Allah si nu ma umiliti.” 70. Ei au spus: „Oare nu ti-am interzis sa primești pe cineva?” 71. El a spus: „Acestea sunt ficele mele, daca vreti sa faceti ceva.” 72. Pe viata ta, ei rataceau orbeste in betia poftei lor. 73. Strigatul i-a cuprins la rasaritul soarelui. 74. Am rasturnat cetatea cu susul in jos si am facut sa ploua asupra lor cu pietre din lut ars. 75. Cu adevarat, in aceasta sunt semne pentru cei care cugeta. 76. Cetatea se afla pe un drum inca umblat. 77. Cu adevarat, in aceasta este un semn pentru credinciosi.

Ibrahim le-a spus ingerilor: „Care este treaba voastra, o, trimisilor?”, adica pentru ce ati fost trimisi? Ei au spus: „Am fost trimisi la un neam de raufacatori”, un neam a carui stricaciune si al carui rau se inmultisera si se agravasera. Am fost trimisi ca sa-i pedepsim si sa-i lovim.

„In afara de familia lui Lut”, adica Lut si familia sa; „ii vom salva pe toti, mai putin pe sotia lui. Am hotarat ca ea va fi dintre cei ramasi in urma”, adica dintre aceia care vor ramane pentru pedeapsa. Pe Lut si familia sa ii vom scoate si ii vom salva de ea.

Ibrahim a inceput sa discute cu trimisii despre nimicirea lor si sa le ceara staruitor, dar i s-a spus: „O, Ibrahim, lasa aceasta! Porunca Domnului tau a venit deja, iar asupra lor va veni o pedeapsa care nu poate fi respinsa.” [Hud, 11:76] Atunci ingerii au plecat de la el.

„Cand trimisii au venit la familia lui Lut, el a spus: Voi sunteti oameni necunoscuti”, adica nu va recunosc si nu stiu cine sunteti.

Ei au spus: „Ba am venit la tine cu lucrul asupra caruia ei se indoiu”, adica am venit cu pedeapsa de care ei se indoiu si pe care o tagaduiau cand ii avertizai. „Ti-am adus adevarul”, lucrul care nu este o gluma, „si suntem cu adevarat sinceri” in ceea ce iti spunem.

„Pleaca impreuna cu familia ta intr-o parte a noptii”, cand oamenii dorm si nimeni nu va sti despre plecarea voastra. „Si mergi in urma lor. Niciunul dintre voi sa nu priveasca inapoi”, ci grabiti-va si mergeti repede, „si mergeti acolo unde vi se porunceste”. Era ca si cum ar fi avut un calauzitor care le arata pe unde sa mearga.

„I-am facut cunoscuta aceasta hotarare”, adica i-am vestit-o in chip hotarat: „ultimul dintre aceia avea sa fie nimicit pana dimineata”. Pedeapsa avea sa-i cuprinda dimineata si sa-i nimiceasca pana la ultimul.

„Oamenii cetatii au venit bucurosi”, adica locuitorii cetatii in care se afla Lut isi dadeau unii altora vestea despre oaspetii lui si despre frumusetea lor. Ei erau convinsi ca vor avea putere asupra lor si urmau sa savarseasca fapta rusinoasa. Au venit la casa lui Lut si au inceput sa se certe cu el cu privire la oaspetii sai. Lut a cautat adapost la Allah impotriva lor si le-a spus: „Acestia

sunt oaspetii mei, asa ca nu ma faceti de rusine. Temeti-va de Allah si nu ma umiliti.”

El le-a cerut mai intai sa se teama de Allah. Daca nu se temeau de Allah, macar sa nu-l faca de rusine in privinta oaspetilor sai si sa nu-i necinsteasca prin aceasta fapta respingatoare.

Ei au raspuns numai la cererea lui de a nu-l face de rusine: „Oare nu ti-am interzis sa primesti pe cineva?”, adica oare nu te-am avertizat sa nu gazduiesti pe nimeni? Acela care a fost avertizat nu mai are nicio scuza.

Sub apasarea puternica ce il cuprinsese, Lut le-a spus: „Acestea sunt fiecele mele, daca vreti sa faceti ceva.” Ei nu au luat seama la cuvintele lui. De aceea Allah i-a spus Trimisului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Pe viata ta, ei rataceau orbeste in betia poftei lor.” Aceasta betie era iubirea lor pentru fapta rusinoasa; nu dadeau atentie aceluia care ii mustra sau ii oprea.

Cand trimisii i-au lamurit lui Lut situatia, nelinistea si stramtorarea care il cuprinsesera au disparut. El a implinit Porunca Domnului sau si a plecat noaptea impreuna cu familia sa, iar ei au fost salvati.

Cat despre oamenii cetatii, „Strigatul i-a cuprins la rasaritul soarelui”, cand pedeapsa era mai aspra. „Am rasturnat cetatea cu susul in jos”, adica am intors peste ei cetatea lor, „si am facut sa ploua asupra lor pietre din lut ars”, care ii urmareau chiar si pe aceia dintre ei care parasisera cetatea.

„Cu adevarat, in aceasta sunt semne pentru cei care cerceteaza cu patrundere”, adica pentru cei care cugeta, patrund sensurile si privesc lucrurile cu intelegere. Ei pricep din aceasta intamplare ca acela care cuteaza sa nu-I dea ascultare lui Allah, indeosebi prin savarsirea acestei fapte josnice si foarte grave, va fi pedepsit de Allah in cel mai cumplit chip, asa cum li s-a intamplat acestor oameni care au indraznit sa savarseasca cea mai respingatoare dintre faptele rele.

„Ea”, adica cetatea oamenilor lui Lut, „se afla pe un drum care este si acum umblat”, cunoscut calatorilor care trec prin acel tinut. „Cu adevarat, in aceasta este un semn pentru credinciosi.”

Printre invataturile acestei istorisiri se afla grija lui Allah fata de apropiatul Sau Ibrahim, pacea fie asupra sa. Lut era unul dintre cei care il urmau pe Ibrahim si credeau in el si era asemenea unui invatacel al sau. Cand Allah a voit sa-i nimiceasca pe oamenii lui Lut, care meritau pedeapsa, le-a poruncit trimisilor Sai sa treaca mai intai pe la Ibrahim, ca sa-i aduca vestea buna a unui fiu si sa-i spuna scopul pentru care fusesera trimisi. Ibrahim a staruit sa vorbeasca cu ei despre neamul lui Lut, pana cand ingerii l-au convins si inima lui s-a linistit.

La fel s-a petrecut si cu Lut, pacea fie asupra sa. Fiindca aceia erau oamenii tinutului sau, poate ca il cuprinsesera mila si compasiunea fata de ei. Allah a hotarat insa sa se petreaca lucruri prin care el sa ajunga atat de maniat si de tulburat din pricina lor, incat sa nu mai poata astepta venirea pedepsei lor, atunci cand i s-a spus: „Termenul lor este dimineata. Oare nu este dimineata aproape?” [Hud, 11:81]

Cand Allah vointe sa nimiceasca o cetate, raul si razvratirea locuitorilor ei sporesc. Iar cand acestea ajung la culme, asupra lor se abate pedeapsa pe care o merita.

Versetele 78 la 79

وَأِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَاتَّقِمْنَا مِنْهُمْ وَإِنِّهٖمَا لِيَأْمَامٍ
مَّبِينٍ ﴿٧٩﴾

78. Si locuitorii desisului au fost, cu adevarat, nelegiuiti. 79. Astfel, Ne-am razbunat asupra lor. Ambele cetati se afla pe un drum limpede.

Ei erau oamenii lui Shu'ayb. Allah i-a numit „locuitorii desisului”, fiindca tinutul lor avea multi copaci. Prin aceasta le aminteste de Binecuvantarea Sa asupra lor si de faptul ca nu I-au fost recunoscatori. Profetul lor Shu'ayb a venit la ei si i-a chemat la Tawhid, la adorarea numai a lui Allah, si la incetarea nedreptatii fata de oameni in cantarire si masurare. El i-a sfatuit cu staruinta, insa ei au continuat sa fie nedrepti atat fata de dreptul Creatorului, cat si fata de drepturile fapturilor. De aceea Allah i-a descris drept nelegiuiti.

„Astfel, Ne-am razbunat asupra lor”: i-a cuprins pedeapsa Zilei Umbrei; cu adevarat, a fost pedeapsa unei zile cumplite. „Ambele cetati”, adica tinutul oamenilor lui Lut si tinutul locuitorilor desisului, „se afla pe un drum limpede”, un drum vadit si umblat necontenit de calatori. Urmele lor pot fi vazute, iar oamenii inzestrati cu intelegere iau aminte.

Versetele 80 la 84

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَءَاتَيْنَاهُمْ ءَايَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

80. Locuitorii din al-Hijr i-au tagaduit si ei pe trimisi. 81. Noi le-am dat semnele Noastre, insa ei se indepartau de ele. 82. Ei isi scobeau locuinte in munti, simtindu-se in siguranta. 83. Dar Strigatul i-a cuprins dimineata. 84. Iar ceea ce agonisiera nu le-a fost de niciun folos.

Allah ne spune aici despre locuitorii din al-Hijr, oamenii lui Salih, care traiau in tinutul stancos bine cunoscut din Hijaz. Ei i-au tagaduit pe trimisi, adica l-au tagaduit pe Salih. Acela care nu crede intr-un singur trimis nu crede in toti trimisii, fiindca chemarea lor este una. Cand unul dintre ei este respins, aceasta nu se datoreaza persoanei sale, ci adevarului adus de el, acelasi adevar pe care l-au adus toti trimisii.

„Noi le-am dat semnele Noastre”, care aratau adevarul mesajului adus de Salih. Printre acestea se afla camila, unul dintre marile semne ale lui Allah, „insa ei se indepartau de ele”, din trufie si cutezanta impotriva lui Allah.

Printre multele Binecuvantari daruite lor de Allah se afla faptul ca „isi scobeau locuinte in munti, simtindu-se in siguranta” de primejdii si linistiti in tinutul lor. Daca ar fi fost recunoscatori pentru aceasta Binecuvantare si ar fi crezut in profetul lor Salih, pacea fie asupra sa, Allah le-ar fi dat hrana imbelsugata si i-ar fi cinstit cu tot felul de rasplati in aceasta lume si in Viata de Apoi.

Ei insa nu au crezut, au ologit camila, s-au razvratit impotriva poruncii Domnului lor si au spus: „O, Salih, adu-ne pedeapsa cu care ne ameninti, daca esti dintre trimisi!” [al-A'raf, 7:77] Atunci „Strigatul i-a cuprins dimineata”, le-a sfasiat inimile in piepturi, iar dimineata i-a gasit prabusiti fara viata in locuintele lor, insotiti de rusinea si blestemul care au ramas asupra lor.

„Iar ceea ce agonisiera nu le-a fost de niciun folos”, fiindca, atunci cand Hotararea lui Allah soseste, nici multimea ostirilor, nici puterea sprijinitorilor si nici belsugul averilor nu o pot respinge.

Versetele 85 la 86

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ
فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

85. Noi nu am creat cerurile si pamantul si ceea ce se afla intre ele decat cu adevar. Ceasul va veni negresit, asadar iarta cu o iertare frumoasa. 86. Cu adevarat, Domnul tau este Creatorul, Atotstiutorul.

Nu le-am creat in zadar si nici pentru vreun scop fals, asa cum cred dusmanii lui Allah. Le-am creat numai „cu adevar”. Printre rosturile acestei creatii se numara faptul ca cerurile, pamantul si tot ceea ce cuprind arata desavarsirea si Puterea Creatorului lor, vastitatea Milei si Intelegiunii Sale si Stiinta Sa care cuprinde totul. Toate acestea dovedesc ca numai El merita sa fie adorat, fara niciun partas.

„Ceasul va veni negresit”, fara nicio indoiala, iar crearea cerurilor si a pamantului este mai mare decat recrearea oamenilor. „Asadar iarta cu o iertare frumoasa”, adica raspunde purtarii lor rele prin bunatate si greselilor lor prin iertare, fara sa le aduci vatamare, ca sa dobandesti o rasplata mare de la Domnul tau; caci tot ceea ce urmeaza sa vina este aproape.

Un inteles mai bun decat cel pomenit mai sus mi-a venit apoi in minte: ceea ce este poruncit este iertarea frumoasa, adica iertarea lipsita de ranchiuna si de vatamare prin cuvânt ori fapta, spre deosebire de o iertare care nu este frumoasa si care nu se potriveste locului ei. Nu trebuie sa existe iertare atunci cand se impune pedepsirea, asa cum este cazul nelegiuitorilor si raufacatorilor pentru care nimic nu este folositor in afara de pedeapsa. Acesta este intelesul.

„Cu adevarat, Domnul tau este Creatorul, Atotstiutorul”: nicio faptura pe care El a creat-o si pe care Stiinta Sa o cuprinde nu-I poate scapa. Aceasta se aplica tuturor lucrurilor create.

Versetele 87 la 93

وَلَقَدْ آتَيْنَكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ
إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَآخُفْضْ جَنَاحَكَ
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى
الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾ الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرِّكَ لَنَسْتَأْذِنَهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

87. Noi ti-am daruit cele sapte repetate si Coranul cel mare. 88. Nu-ti indrepta privirea spre lucrurile de care i-am lasat sa se bucure pe unii dintre ei si nu te mahnii pentru ei, ci coboara-ti aripa cu blandete asupra credinciosilor. 89. Si spune: „Eu sunt, cu adevarat, avertizatorul care va vorbeste limpede”, 90. [vestind o pedeapsa] asemenea celei pe care am coborat-o asupra celor care au impartit, 91. cei care au facut Coranul bucati. 92. Pe Domnul tau! Ii vom intreba negresit pe toti 93. despre ceea ce obisnuiau sa faca.

Allah ii aminteste Trimisului Sau de Binecuvantarile Sale asupra lui: „Noi ti-am daruit cele sapte repetate.” Potrivit opiniei corecte, acestea sunt cele sapte sure lungi: al-Baqarah, Al 'Imran, an-Nisa', al-Ma'idah, al-An'am, al-A'raf si al-Anfal impreuna cu at-Tawbah. Se poate insa ca expresia sa se refere la al-Fatihah, fiindca aceasta are sapte versete.

Alaturarea expresiei „Coranul cel mare” celor sapte repetate reprezinta mentionarea intregului dupa o parte a sa, datorita numeroaselor invataturi despre Tawhid, nevazut si hotararile inalte care se repeta in aceste texte. Iar potrivit opiniei ca al-Fatihah este formata din cele sapte versete repetate, intelesul este ca cele sapte versete sunt repetate in fiecare rak'ah. Daruindu-i Coranul cel mare impreuna cu cele sapte repetate, Allah i-a daruit cel mai bun lucru pentru care oamenii se pot intreca si cea mai mare pricina de bucurie a credinciosilor: „Spune: Prin Harul lui Allah si prin Mila Sa, prin acestea sa se bucure; ele sunt mai bune decat ceea ce aduna.” [Yunus, 10:58]

De aceea Allah spune apoi: „Nu-ti indrepta privirea spre lucrurile de care i-am lasat sa se bucure pe unii dintre ei.” Nu le admira pana acolo incat dorintele lumesti de care se bucura cei trairori in belsug, si prin care cei nestiutori sunt amagiti, sa te abata. Fii multumit cu ceea ce Allah ti-a daruit dintre cele sapte repetate si Coranul cel mare. „Si nu te mahnii pentru ei”, caci nu se asteapta de la ei vreun bine si nu se nadajduieste vreun folos.

În credincioși ai un înlocuitor mai bun și o rasplata mai bună, „asadar coboară-ți aripa cu blandete asupra credincioșilor”: poartă-te bland cu ei, cu bune maniere, iubire, cinstire și afecțiune.

„Si spune: Eu sunt, cu adevărat, avertizatorul limpede”, adică îndeplinește-ti datoria de avertizare și vestire față de apropiați și străini, dușmani și prieteni. Dacă ai făcut aceasta, nu vei fi tras la socoteală pentru ei și nici ei pentru tine.

„Asemenea pedepsei pe care am coborât-o asupra celor care au împartit”, adică asupra celor care s-au unit pentru a declara fals mesajul adus de tine și s-au străduit să-i împiedice pe oameni să urmeze Calea lui Allah. „Cei care au făcut Coranul bucatî”: l-au descris după poftele lor. Unii l-au numit vraja, alții ghicitorie, alții născocire și i-au dat alte nume ale necredinței și tagaduirii, folosindu-și criticile ca să-i împiedice pe oameni să urmeze Calauzirea adevărată.

„Pe Domnul tau! Îi vom întreba negresit pe toți”, adică pe toți cei care au criticat, au defăimat, au denaturat și au schimbat, „despre ceea ce obișnuiau să facă”. Aceasta este o amenințare aspră, menită să-i oprească de la staruinta în faptele lor.

Versetele 94 la 99

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ
الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّجْدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ
الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

94. Vesteste deschis ceea ce ți se poruncește și îndepartează-te de politeiști. 95. Noi îți suntem de ajuns împotriva batjocoritorilor, 96. cei care asează alături de Allah o altă divinitate; ei vor afla. 97. Știu că pieptul tău se strânge din pricina cuvintelor lor. 98. Slavește-L asadar pe Domnul tău cu lauda și fii dintre cei care se prosternează. 99. Și adora-L pe Domnul tău până când îți vine certitudinea.

Allah i-a poruncit apoi Trimisului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, să nu le dea atenție lor și nici altora, să vestească deschis ceea ce

Allah ii poruncise si sa transmita tuturor mesajul, fara ca vreun lucru sa-i stea in cale, sa-l impiedice de la vestire ori sa-l abata cuvintele celor nestiutori.

„Si indeparteaza-te de politeisti”, adica nu le da atentie si nu te angaja intr-un schimb de insulte cu ei, ci concentreaza-te asupra misiunii tale. „Noi iti suntem de ajuns impotriva batjocoritorilor” si impotriva batjocurii lor fata de mesajul adus de tine. Aceasta este o Fagaduinta de la Allah catre Trimisul Sau: cei care il batjocoreau nu-l vor putea vatama, iar Allah ii va fi de ajuns impotriva lor prin felurile de pedeapsa pe care El le va voi.

Allah a implinit aceasta Fagaduinta: nimeni nu l-a batjocorit pe fata pe Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si mesajul sau fara ca Allah sa-l nimiceasca si sa-l faca sa moara in cel mai rau chip.

Allah arata apoi ca, asa cum ei il jigneau pe Trimisul Sau, Il jigneau si pe Allah, fiindca asezau langa El „o alta divinitate”, desi numai El este Domnul, Creatorul si Carmuitorul lor. „Ei vor afla” urmarile faptelor lor cand va veni Ziua Invierii.

„Stim ca pieptul tau se strange din pricina cuvintelor lor”, a necredintei si batjocurii pe care ti le adreseaza. Noi putem sa-i nimicim prin pedeapsa si sa grabim asupra lor ceea ce merita, inasa Allah le da ragaz, fara sa-i lase sa scape.

„Slaveste-L asadar pe Domnul tau cu lauda si fii dintre cei care se prosterneaza”, adica pomeneste-L mult pe Allah, slaveste-L si lauda-L si implineste rugaciunea. Aceasta iti va mangaia inima, iti va da liniste si te va ajuta in toate treburile tale.

„Si adora-L pe Domnul tau pana cand iti vine certitudinea”, adica staruie in toate timpurile sa te apropii de Allah prin feluritele acte de adorare, pana cand iti vine moartea. Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a ascultat Porunca Domnului sau si a staruit in adorare pana cand i-a venit de la Domnul sau certitudinea.

Incheierea tafsirului Surei al-Hijr

Aici se incheie tafsirul Surei al-Hijr. Toata lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor. Amin.

Sura an Nahl

VERSETELE 1 LA 128

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 2

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾ يَنْزِلُ
الْمَلَكَةُ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾

1. Porunca lui Allah a venit, asadar nu cautati sa o grabiti. Slava Lui si Preainalt este El deasupra celor pe care ei I-i fac partasi! 2. El ii coboara pe ingeri cu Revelatia, la Porunca Sa, asupra cui voieste dintre robii Sai: „Avertizati ca nu exista alta divinitate in afara de Mine, asadar temeti-va de Mine!”

Allah confirma ca ceea ce a fagaduit este aproape si intareste certitudinea ca se va implini: „Porunca lui Allah este aproape, asadar nu cautati sa o grabiti.” Ea va veni negresit, iar tot ceea ce urmeaza sa vina este aproape.

„Slava Lui si Preainalt este El deasupra celor pe care ei I-i fac partasi!”, precum un copil, o sotie, un egal si toate celelalte lucruri pe care politeistii I le atribuiau, desi nu se potrivesc cu Maretia si Desavarsirea Sa.

Dupa ce S-a declarat mai presus de ceea ce Ii atribuie dusmanii Sai, Allah pomeneste Revelatia pe care o coboara asupra profetilor Sai si pe care oamenii trebuie sa o creada, intrucat ea arata Atributele desavarsite ale lui Allah: „El ii coboara pe ingeri cu Revelatia”, cea prin care inimile primesc viata, „la Porunca Sa, asupra cui voieste dintre robii Sai”, asupra aceluia despre care El stie ca este potrivit sa-I poarte Mesajul.

Temelia si miezul chemarii tuturor trimisilor sunt: „Avertizati ca nu exista alta divinitate in afara de Mine, asadar temeti-va de Mine!” Chemarea se intemeiaza pe cunoasterea lui Allah, pe afirmarea Unicitatii Sale prin Atributele

Maretiei, care sunt Atributele Dumnezeirii, si pe adorarea numai a Lui, fara niciun partas. Cu acest mesaj Allah a coborat Cartile Sale si i-a trimis pe trimisii Sai. El a randuit ca toate legile revelate sa cheme la aceasta, sa indemne la ea si sa lupte impotriva celor care o combat si i se impotrivesc. Allah prezinta apoi dovezile si argumentele acestui adevar.

Versetele 3 la 9

ج
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ
 مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْأَنعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ
 وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجُونَ وَحِينَ
 ج تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾ وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَلَغِيهِ إِلَّا بَشَقَّ الْأَنفُسِ
 إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَّءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً
 وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَايزٌ وَلَوْ شَاءَ
 لَهَدَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

3. El a creat cerurile si pamantul cu adevar. Preainalt este El deasupra celor pe care ei I-i fac partasi! 4. El l-a creat pe om dintr-o picatura de samanta, iar apoi omul devine un potrivnic vadit. 5. Si a creat vitele pentru voi; in ele aveti vesminte calduroase si alte foloase, iar din ele mancati. 6. In ele este frumusetate pentru voi cand le aduceti inapoi seara si cand le scoateti la pasune dimineata. 7. Ele va poarta poverile spre tinuturi la care nu ati putea ajunge decat cu mare truda. Cu adevarat, Domnul vostru este Cel Plin de bunatate si Indurador. 8. Si a creat caii, catarii si magarii ca sa-i calariti si spre podoaba. Si El creeaza ceea ce voi nu stiti. 9. Lui Allah Ii revine sa arate Calea dreapta, iar dintre cai sunt si unele abatute. Daca ar fi voit, v-ar fi calauzit pe toti.

Aceasta sura este numita Sura Binecuvantarilor. La inceputul ei, Allah pomeneste Binecuvantarile de temelie, iar la sfarsitul ei pomeneste Binecuvantarile care le desavarsesc pe cele dintai.

Allah ne spune ca a creat cerurile si pamantul „cu adevar”, pentru ca oamenii sa cugete la ele, sa recunoasca Maretia Creatorului lor si Atributele Sale desavarsite si sa stie ca El le-a facut locuinta pentru robii Sai, care Il adora prin indeplinirea indatoririlor si a Legilor pe care le-a coborat prin trimisii Sai.

De aceea Se declara mai presus de partasii pe care I-i atribuie politeistii: „Preainalt este El deasupra celor pe care ei I-i fac partasi!” El este adevarata Divinitate si nu se cuvine ca oamenii sa adore, sa iubeasca si sa se smereasca inaintea altcuiva in afara de El.

Dupa ce a pomenit crearea cerurilor si a pamantului, Allah pomeneste ceea ce se afla in ele, incepand cu cea mai nobila dintre fapturi, omul: „El l-a creat pe om dintr-o picatura de samanta.” Apoi l-a facut sa creasca si sa treaca prin etapele dezvoltarii pana cand a devenit un om deplin, cu madulare si puteri launtrice si vazute. I-a daruit Binecuvantari imbelsugate, iar cand omul a ajuns la deplinatatea trupeasca si mintala, s-a umplut de mandrie si admiratie de sine si a devenit „un potrivnic vadit”.

Se poate ca sensul sa fie acela ca omul ajunge sa se certe cu Domnul sau, sa-I fie nerecunoscator, sa se impotriveasca trimisilor Sai si sa respinga Revelatiile Sale. El uita inceputul creatiei sale si Binecuvantarile lui Allah asupra lui, apoi foloseste acele Binecuvantari in pacat.

Se poate si ca sensul sa fie ca Allah l-a creat dintr-o picatura, apoi l-a trecut prin etapele dezvoltarii pana cand a devenit o fiinta cu ratiune, in stare sa se exprime, sa cugete, sa-si formeze pareri, sa argumenteze si sa discute. Asadar omul sa-I multumeasca Domnului sau, Cel care l-a ridicat de la o stare in care nu avea nicio putere si i-a daruit toate aceste capacitati, pe care omul nu ar fi putut sa si le dea singur.

„Si a creat vitele pentru voi”, adica le-a creat pentru folosul, trebuintele si binele vostru. Printre marile foloase se afla faptul ca „in ele aveti vesminte calduroase”: din lana, parul si pieile lor faceti haine, asternuturi si corturi. „Si alte foloase” in afara celor pomenite, „iar din ele mancati”.

„In ele este frumusete pentru voi cand le aduceti inapoi seara si cand le scoateti la pasune dimineata”, adica atunci cand se intorc seara la locurile lor si cand pleaca dimineata la pasune. Frumusetea lor nu le aduce lor niciun folos; voi sunteti cei care va impodobiti prin ele, asa cum va impodobiti prin hainele, copiii si averile voastre si va bucurati de acestea.

„Ele va poarta poverile” si va poarta chiar pe voi „spre tinuturi la care nu ati putea ajunge decat cu mare truda”. Allah vi le-a supus: pe unele le calariti, iar pe altele asezati poverile pe care doriti sa le duceti in tari departate si regiuni indepartate. „Cu adevarat, Domnul vostru este Cel Plin de bunatate si Indurator”, fiindca v-a supus lucrurile de care aveti nevoie. Lui I se cuvine lauda pe masura Maretiei Fetei Sale, a Puterii Sale si a darniciei si bunatatii Sale nemarginite.

„Si a creat caii, catarii si magarii” si vi i-a supus „ca sa-i calariti si spre podoaba”. Uneori ii folositi pentru trebuinte, precum calaria, iar alteori pentru

frumuseti si podoaba. Mancarea nu este pomenita, fiindca este interzisa carnea catarilor si a magarilor, iar caii nu sunt folositi de obicei drept hrana; chiar se interzice sacrificarea lor pentru hrana atunci cand exista teama ca vor disparea. Totusi, este statornicit in cele doua Sahih-uri ca Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a ingaduit consumul carnii de cal⁵.

„Si El creeaza ceea ce voi nu stiti”, adica lucruri care urmau sa apara dupa coborarea Coranului: mijloace de transport pe uscat, pe mare si prin aer, pe care oamenii le folosesc pentru propriul folos si pentru trebuintele lor. Ele nu sunt pomenite pe nume, fiindca Allah nu pomeneste in Cartea Sa decat ceea ce oamenii cunosteau atunci ori ceva asemanator. Daca ar fi pomenit ceva fara asemanare in vremea lor, ei nu l-ar fi cunoscut si nu ar fi inteles sensul. De aceea l-a cuprins intr-o formulare generala, care include ceea ce cunosteau si ceea ce nu cunosteau.

La fel se intampla cu Binecuvantarile Paradisului: Allah pomeneste pe nume lucruri pe care le cunoastem ori carora le vedem ceva asemanator, precum palmierii, strugurii si rodiile, iar ceea ce nu are asemanare pentru noi este pomenit in general: „In ele se afla cate doua feluri din fiecare rod.” [ar-Rahman, 55:52] Tot astfel, aici pomeneste mijloace de transport cunoscute atunci - cai, catari, magari, camile si corabii - iar pe celelalte le cuprinde in cuvintele: „Si El creeaza ceea ce voi nu stiti”.

Dupa ce a pomenit drumurile vazute si mijloacele cu care oamenii calatoresc pe ele, Allah pomeneste Calea launtrica ce duce la El: „Lui Allah Ii revine sa arate Calea dreapta”, calea cea mai scurta si mai directa care duce la Allah si la Cinstirea Sa.

Cat despre calea abatuta in credinte si fapte, ea cuprinde tot ceea ce se impotriveste Caii drepte, il rupe pe om de Allah si il conduce spre locuinta pierzarii. Cei calauziti urmeaza Calea dreapta cu Ingaduinta Domnului lor, iar cei abatuti urmeaza caile ratacite. „Daca ar fi voit, v-ar fi calauzit pe toti”, insa pe unii i-a calauzit prin Bunatatea si Harul Sau, iar pe altii nu i-a calauzit, potrivit Intelepciunii si Dreptatii Sale.

⁵ Relatat de al-Bukhari (5520) si Muslim (1941), de la Jabir ibn 'Abdillah, Allah sa fie multumit de amandoi.

Versetele 10 la 11

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ
تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّيْءِ ثَمَرٌ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

10. El este Cel care coboara apa din cer. Din ea beti, iar prin ea cresc plantele pe care le pasc vitele voastre. **11.** Prin ea face sa creasca pentru voi granele, maslinii, palmierii, viile si tot felul de roade. Cu adevarat, in aceasta este un semn pentru oamenii care cugeta.

Cei care cugeta inteleg din aceasta desavarsirea Puterii lui Allah, Cel care coboara apa din norii moi si usori, si desavarsirea Milei Sale, fiindca a asezat in nori multa apa din care oamenii beau, isi adapa turmele si isi uda ogoarele. Prin ea cresc roade imbelsugate si se ivesc Binecuvantari mari.

Versetul 12

وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

12. El v-a supus noaptea si ziua, soarele si luna, iar stelele sunt supuse prin Porunca Sa. Cu adevarat, in aceasta sunt semne pentru oamenii care inteleg.

Allah v-a supus toate acestea pentru folosul vostru si pentru implinirea numeroaselor voastre trebuinte, astfel incat nu va puteti lipsi de ele. Noaptea dormiti si va odihniti, iar ziua iesiti sa va cautati hrana si sa urmariti folosul religiei si al vietii voastre lumesti.

De la soare si luna vine lumina care foloseste copacilor, semanaturilor si plantelor, inlatura umezeala si risipeste frigul care ar putea vatama pamantul si trupurile oamenilor, pe langa multe alte trebuinte legate de existenta soarelui si a lunii.

Soarele, luna si stelele sunt podoaba cerului; prin ele oamenii se orienteaza in intunericul uscatului si al marii, cunosc orele si socotesc timpul. In toate acestea sunt semne de feluri si insemnatati diferite, pentru cei care au minti pe care le folosesc la cugetare si cercetare. Pentru aceasta au fost inzestrati cu minte: ca sa inteleaga ceea ce vad si aud, spre deosebire de cei nepasatori, care nu dobandesc din vedere mai mult folos decat animalele lipsite de ratiune.

Versetul 13

وَمَا ذَرَأًا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾

13. Si v-a supus ceea ce a creat pentru voi pe pamant, in culori felurite. Cu adevarat, in aceasta este un semn pentru oamenii care iau aminte.

Tot ceea ce Allah a creat pentru robii Sai si a raspandit pe fata pamantului - animale, copaci, plante si altele - are culori, soiuri si foloase felurite. In aceasta se afla un semn al Puterii desavarsite a lui Allah, al Darniciei Sale nemarginite si al Harului Sau imbelsugat. El arata ca nimeni nu trebuie adorat in afara de El, fara niciun partas.

Semnul este pentru „oamenii care iau aminte”, adica pentru cei care isi amintesc cunostintele folositoare si cugeta la lucrurile asupra carora Allah ii cheama sa reflecte, astfel incat sa inteleaga dovezile care arata spre El.

Versetul 14

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَنَا كُلُّوْا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا
وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاحِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

14. El este Cel care v-a supus marea, ca sa mancati din ea carne proaspata si sa scoateti din ea podoabe pe care le purtati. Vezi corabiile despicand-o, ca sa cautati din Harul Sau si poate ca veti fi recunoscatori.

Numai El, fara niciun partas, „v-a supus marea” si a pregatit-o sa va ofere felurite foloase: „ca sa mancati din ea carne proaspata”, adica pestii de diferite soiuri prinsi din mare, „si sa scoateti din ea podoabe pe care le purtati”, care adauga frumuseti frumusetii voastre.

„Vezi corabiile despicand-o”, adica despicand cu prorele lor valurile urias. Ele va poarta dintr-un tinut in altul impreuna cu calatorii, proviziile si marfurile prin care cautati hrana si Harul lui Allah. Toate acestea sunt pentru ca sa-I multumiti Celui care vi le-a supus si vi le-a pregatit si sa-L laudati pe Allah pentru Binecuvantarile Sale. Lui Allah I se cuvin toata lauda si toata multumirea: El le-a daruit oamenilor pentru binele si folosul lor mai mult decat cer si doresc si le-a dat din tot ceea ce cer. Noi nu-L putem lauda dupa cum I se cuvine; El este asa cum S-a laudat pe Sine Insusi.

Versetele 15 la 16

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوْسِي أَنْ يَمْشِيَ بِكُمْ فَأَنْهَرَ سَبِيلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾
وَعَلَّمَنَّا بِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

15. El a asezat pe pamant munti bine infipti, ca sa nu se clatine cu voi, si rauri si drumuri, poate ca va veti calauzi, 16. si semne de orientare; iar prin stele ei se calauzesc.

Pentru robii Sai, Allah „a asezat pe pamant munti bine infipti”, munti uriasi, ca pamantul sa nu se miste si sa nu se clatine cu oamenii aflati pe el. Astfel, ei pot sa lucreze pamantul, sa cladeasca si sa umble pe el.

Prin Mila Sa, Allah a creat in pamant rauri pe care le face sa curga de la un tinut indepartat spre altul care are mare nevoie de apa, ca oamenii sa primeasca apa pentru ei, pentru turme si pentru semanaturi. Unele rauri curg pe fata pamantului, iar altele sunt sub pamant. Oamenii ajung la ele sapand pana la apa pe care Allah le-a supus-o, apoi o scot cu galeti si alte unelte.

Prin Mila Sa, Allah a creat pe pamant drumuri care leaga tinuturile indepartate, „poate ca va veti calauzi” spre ele. Poti gasi chiar un tinut inconjurat de munti, dar Allah a facut trecatori si cai prin care oamenii ajung acolo.

Versetele 17 la 23

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾

17. Oare Cel care creeaza este asemenea celui care nu creeaza? Nu luati voi aminte? 18. Daca ati numara Binecuvantarile lui Allah, nu le-ati putea socoti. Cu adevarat, Allah este Atoateiertator, Indurator. 19. Allah stie ceea ce ascundeti si ceea ce dezvaluiti. 20. Iar aceia pe care ii cheama in afara lui Allah nu creeaza nimic, ci ei insisi sunt creati. 21. Ei sunt morti, fara viata, si nu stiu cand vor fi inviati. 22. Dumnezeuul vostru este un Dumnezeu Unic. Cat despre cei care nu cred in Viata de Apoi, inimile lor tagaduiesc, iar ei sunt trufasi. 23. Fara indoiala, Allah stie ceea ce ascund si ceea ce dezvaluie. Cu adevarat, El nu-i iubeste pe cei trufasi.

Dupa ce a pomenit marile lucruri pe care le-a creat si Binecuvantarile uriase pe care le-a daruit, Allah arata ca nimeni nu-I seamana, iar El nu are egal ori rival. „Oare Cel care creeaza” toate aceste lucruri si face tot ceea ce vointe „este asemenea celui care nu creeaza” nimic, fie mic, fie mare? „Nu luati voi aminte?” Nu recunoasteti ca numai Cel care poate crea merita intreaga adorare? Asa cum El este Unic in creatie si carmuire, tot astfel este Unic in Dumnezeirea Sa si numai El merita sa fie adorat.

Asa cum nu a avut niciun partas cand v-a creat pe voi si celelalte fapturi, nu-I asezati partasi sau rivali in adorare, ci faceti ca adorarea voastra sa fie curata numai pentru El.

„Daca ati numara Binecuvantarile lui Allah, nu le-ati putea socoti”, cu atat mai putin ati putea sa multumiti cum se cuvine pentru ele. Binecuvantarile Sale asupra robilor, cele vazute si cele ascunse, sunt la fel de numeroase ca rasuflarile si clipele lor. Aici intra toate Binecuvantarile pe care oamenii le

cunosc si cele pe care nu le cunosc, precum si nenorocirile pe care El le indeparteaza de la ei. Ele sunt mai multe decat pot fi socotite.

„Cu adevarat, Allah este Atoateiertator, Indurator.” El este multumit cu putina voastra multumire, desi Binecuvantarile Sale sunt atat de multe. Dupa cum Mila Sa este vasta, Darnicia Sa ii cuprinde pe toti, iar Iertarea Sa le este oferita tuturor, tot astfel Stiinta Sa ii cuprinde pe toti.

„Allah stie ceea ce ascundeti si ceea ce dezvaluiti”, spre deosebire de aceia adorati in afara Lui. Acestia „nu creeaza nimic”, fie mic, fie mare, „ci ei insisi sunt creati”. Cum ar putea crea cand ei insisi au nevoie sa fie creati de Allah?

Pe langa aceasta, ei nu au niciun Atribut desavarsit, nici stiinta si nici altceva. „Ei sunt morti, fara viata”: nu aud, nu vad si nu inteleg nimic. Se cuvine oare ca asemenea lucruri sa fie luate drept divinitati alaturi de Domnul lumilor? Cat de lipsite de intelegciune sunt mintile politeistilor si cat de ratacite si stricate sunt judecatile lor!

Ei socotesc egali pe acela care este lipsit din toate punctele de vedere, nu are niciun atribut desavarsit si nu poate face nimic si pe Cel desavarsit in toate privintele, Caruia Ii apartin toate Atributele desavarsirii in chipul cel mai mare si deplin. El are Stiinta care cuprinde totul, Puterea nemarginita si Mila vasta care umple intregul univers. Lui I se cuvin toata lauda si toata Slava, caci El are Forta si Maretia pe care niciuna dintre fapturile Sale nu le poate cuprinde.

„Dumnezeul vostru este un Dumnezeu Unic.” El este Allah, Unicul, Cel de care depind toate fapturile, Care nu naste si nu este nascut si Caruia nimeni nu-I este asemenea. Oamenii credintei si ai ratiunii Il cinstesc si se tem de El in inimile lor, Il iubesc foarte mult si Ii daruiesc toate actele trupesti si materiale de adorare pe care le pot face. Toate actele inimii lor sunt indreptate catre El si toate faptele trupurilor lor sunt savarsite pentru El. Ei Il lauda prin afirmarea celor mai frumoase Nume si Atribute ale Sale si a Faptelor Sale marete.

„Cat despre cei care nu cred in Viata de Apoi, inimile lor tagaduiesc” acest adevar mare pe care nu-l respinge decat cel mai nestiutor si incapatanat dintre oameni: Unicitatea lui Allah, Tawhidul. „Iar ei sunt trufasi”, adica se socotesc prea mari ca sa-L adore.

„Fara indoiala, Allah stie ceea ce ascund si ceea ce dezvaluie” dintre faptele rele. „Cu adevarat, El nu-i iubeste pe cei trufasi”, ci ii uraste cu cea mai mare ura si ii va rasplati dupa faptele lor: „Cei care se trufesc fata de adorarea Mea vor intra in Iad umiliti.” [Ghafir, 40:60]

Versetele 24 la 29

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَآذَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ نَحْرًا عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَنَّهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَلِّقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ نَتَوَقَّعُهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبَلِيسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾

24. Cand li se spune: „Ce a coborat Domnul vostru?”, ei spun: „Povesti ale celor de demult.” 25. Ei isi vor purta poverile pe deplin in Ziua Invierii si o parte din poverile celor pe care i-au ratacit fara stiinta. Cat de rea este povara lor! 26. Au uneltit si cei de dinaintea lor, insa Allah a lovit temeliile cladirii lor, iar acoperisul a cazut peste ei de deasupra. Pedeapsa a venit asupra lor de unde nu simteau. 27. Apoi, in Ziua Invierii, El ii va acoperi de rusine si va spune: „Unde sunt partasii Mei pentru care va impotrivateati?” Cei carora li s-a daruit stiinta vor spune: „Cu adevarat, astazi rusinea si raul sunt asupra necredinciosilor”, 28. cei carora ingerii le iau sufletele pe cand ei se nedreptatesc pe ei insisi. Atunci ei se vor supune, spunand: „Noi nu faceam niciun rau.” Ba da! Cu adevarat, Allah stie bine ceea ce faceti. 29. Intrati, asadar, pe portile Iadului, unde veti ramane vesnic. Cat de rea este locuinta celor trufasi!

Allah ne spune cat de aprig respingeau politeistii Revelatia Sa. „Cand li se spune: Ce a coborat Domnul vostru?”, adica atunci cand sunt intrebati despre Coran si Revelatie, cea mai mare Binecuvantare daruita de Allah robilor Sai: ce spuneti despre ea, o pretuiti si o recunoasteti sau o tagaduiti cu nerecunostinta si incapatanare? Raspunsul lor este cel mai rau si mai lipsit de intelegiune: „Povesti ale celor de demult”.

Ei pretindeau ca Revelatia este o minciuna nascocita de Muhammad despre Allah si ca nu este decat un sir de povestiri despre cei dintai, transmise din generatie in generatie, unele adevarate si altele false. Aceasta a fost parerea lor si la ea i-au chemat si pe urmasii lor. De aceea isi vor purta propria povara si povara tuturor celor care ii urmeaza pana in Ziua Invierii.

„Si o parte din poverile celor pe care i-au ratacit fara stiinta”, adica din povara urmasilor orbi care nu aveau alta stiinta decat ceea ce ii chemau acestia sa creada. Ei vor purta pacatul lucrului la care i-au chemat. In schimb, acela care a avut stiinta isi va purta propria povara a pacatului, fiindca a stiut ceea ce stiau si ei. „Cat de rea este povara lor!”, povara grea a propriilor pacate si a pacatelor celor pe care i-au ratacit.

„Au uneltit si cei de dinaintea lor” impotriva trimisilor lor si au nascocit felurite viclesuguri ca sa respinga mesajul. Din uneltirile lor au cladit palate uriase. „Insa Allah a lovit temeliile cladirii lor”, adica a nimicit lucrul chiar de la radacina, „iar acoperisul a cazut peste ei de deasupra”. Ceea ce au uneltit a devenit insasi pedeapsa lor, iar pedeapsa a venit asupra lor dintr-o parte pe care nu o asteptau. Ei credeau ca uneltirea le va fi de folos si ii va ocroti, insa tocmai lucrul cladit de ei si temeliile lui mincinoase au devenit pricina pedepsei.

Aceasta este o pilda frumoasa despre felul in care Allah nimiceste uneltirile dusmanilor Sai. Dupa ce hotarasc sa respinga ceea ce au adus trimisii, ei cugeta si nascocesc principii si reguli cladite pe fals, la care se intorc ca sa combata adevarul adus de trimisi. Se folosesc si de viclesuguri ca sa-i vatame pe trimisi si pe urmasii lor. Insa uneltirea devine nenorocirea lor, iar planul lor pricina pieirii, fiindca „uneltirea rea nu-l cuprinde decat pe cel care o face”. [Fatir, 35:43]

Aceasta este starea lor in lumea aceasta; pedeapsa Vietii de Apoi este insa si mai umilitoare. „Apoi, in Ziua Invierii, El ii va acoperi de rusine”: ii va face de ocară inaintea tuturor oamenilor si le va dezvalui minciunile si nascocirile impotriva Lui. Va spune: „Unde sunt partasii Mei pentru care va impotriveati?”, adica pentru care va luptati impotriva lui Allah si a oamenilor Sai si sustineati ca sunt partasii Lui.

Cand vor fi intrebati astfel, nu vor avea alt raspuns decat sa-si recunoasca ratacirea si incapatanarea: „Ei au disparut dinaintea noastra”, si vor marturisi impotriva lor insisi ca au fost necredinciosi. „Cei carora li s-a daruit stiinta”, invatatii devotati, vor spune: „Cu adevarat, astazi rusinea si raul sunt asupra necredinciosilor.” Aceasta arata virtutea invatatilor: ei rostesc adevarul in lumea aceasta si il vor rosti in Ziua Invierii, iar cuvintele lor au greutate inaintea lui Allah si a fapturilor Sale.

Allah ne spune apoi ce li se va intampla la moarte si in Ziua Invierii: „cei carora ingerii le iau sufletele pe cand ei se nedreptatesc pe ei insisi”, intr-o stare in care au savarsit multa nedreptate si razvratire. Este cunoscut ceea ce ii asteapta pe nelegiuiti in Ziua Invierii: felurite pedepse, rusine si umilire.

„Atunci ei se vor supune” si vor tagadui ceea ce adorau in afara lui Allah, spunand: „Noi nu faceam niciun rau.” Li se va raspunde: „Ba da! Cu adevarat, Allah stie bine ceea ce faceti.” Tagaduirea nu le va folosi. Intr-una dintre etapele Zilei Invierii, ei vor tagadui faptele savarsite in aceasta lume, crezand ca astfel vor scapa. Cand insa madularele lor vor marturisi impotriva lor si faptele vor deveni vadite, vor recunoaste si vor marturisi. Ei nu vor intra in Iad pana cand nu-si vor recunoaste pacatele.

Cand intra pe portile Iadului, cei care au savarsit acelasi fel de fapte trec prin poarta potrivita lor. „Cat de rea este locuinta celor trufasi!” Ea este focul Iadului, locuinta intristarii si a regretului, locul nenorocirii, durerii, stramtorarii, chinului si Maniei Celui Viu, Celui care Se sustine pe Sine si sustine toate fapturile. Pedeapsa dureroasa nu le va fi micsorata si nici usurata, nici macar pentru o zi, fiindca Domnul Indurador Se va indeparta de ei si ii va face sa guste chinul cel greu.

Versetele 30 la 32

* وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ
 الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾ جَنَّتُ عَدْنٍ
 يَدْخُلُونَهَا يُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ
 الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا
 الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

30. Iar cand li se spune celor cu taqwa: „Ce a coborat Domnul vostru?”, ei spun: „Bine.” Pentru cei care fac bine este bine in aceasta lume, iar Locuinta Vietii de Apoi este mai buna. Cat de minunata este locuinta celor cu taqwa: **31.** Gradinile Edenului, in care vor intra si pe sub care curg rauri. In ele vor avea tot ceea ce voiesc. Astfel ii rasplateste Allah pe cei cu taqwa, **32.** cei carora ingerii le iau sufletele cand sunt curati, spunandu-le: „Pace voua! Intrati in Paradis pentru ceea ce obisnuiati sa faceti.”

Dupa ce a pomenit ceea ce spun necredinciosii despre Revelatie, Allah ne spune ce spun cei cu taqwa. Ei recunosc si afirma ca ceea ce Allah a coborat

este o Binecuvantare mare si un bine nemarginit daruit robilor Sai. Ei primesc cu bucurie Binecuvantarea, I se supun lui Allah si Ii multumesc, apoi o invata si lucreaza potrivit ei.

„Pentru cei care fac bine”, adorandu-L pe Allah si purtandu-se frumos cu robii Sai, „este bine in aceasta lume”: hrana imbelsugata, viata placuta, liniste, siguranta si bucurie. „Iar Locuinta Vietii de Apoi este mai buna” decat lumea aceasta si toate placerile si lucrurile ei dorite. Bucuria acestei lumi este mica, amestecata cu necazuri si se sfarseste repede, spre deosebire de bucuria Vietii de Apoi. De aceea Allah spune: „Cat de minunata este locuinta celor cu taqwa!”

Aceasta este formata din „Gradinile Edenului, in care vor intra si pe sub care curg rauri. In ele vor avea tot ceea ce voiesc.” Orice isi vor dori si orice vor cere le va fi daruit in chipul cel mai desavarsit si deplin. Nu vor putea cere vreo bucurie care sa le aduca desfatere si placere nemarginita fara ca ea sa le fie data. Allah ii va indemna chiar sa ceara feluri de bucurie care nu le-au trecut vreodata prin minte.

Binecuvantat este Cel a Carui Darnicie nu se sfarseste si al Carui Belsug nu are hotar. Nimic nu-I este asemenea in Esenta, Atributele si Faptele Sale, in felul in care se vad urmarile acestor Atribute si in Maretia Stapanirii si Carmuirii Sale.

„Astfel ii rasplateste Allah pe cei cu taqwa”, care se tem de Mania si Pedepsa Sa prin implinirea indatoririlor inimii, trupului si limbii, privitoare la dreptul Sau si la drepturile robilor Sai si prin parasirea lucrurilor pe care Allah li le-a interzis.

Ingerii le iau sufletele in timp ce staruie in aceasta taqwa si sunt „curati”, lipsiti de orice cusur ori murdarie care le-ar putea atinge si slabi credinta. Inimile lor sunt multumite cu cunoasterea si iubirea lui Allah, limbile Il pomenesc si Il lauda necontenit, iar madularele le sunt ocupate cu ascultarea si intoarcerea spre El.

Ingerii le spun: „Pace voua!”, adica voua vi se cuvine salutul deplin si siguranta de orice rau, caci de acum sunteti ocrotiti de tot ceea ce v-ar putea neplacea. „Intrati in Paradis pentru ceea ce obisnuiati sa faceti”, prin credinta voastra in Allah si supunerea fata de Porunca Sa. Faptele bune sunt cauza, temeiul si mijlocul intrarii in Paradis si al salvarii de Iad, iar oamenii au putut savarsi aceste fapte numai prin Harul si Mila lui Allah, nu prin puterea si taria lor.

Versetele 33 la 34

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٤﴾

33. Oare asteapta ei altceva decat sa vina ingerii la ei ori sa vina Porunca Domnului tau? La fel au facut si cei de dinaintea lor. Nu Allah i-a nedreptatit, ci ei insisi s-au nedreptatit. **34.** Urmarile rele ale faptelor lor i-au lovit, iar lucrul de care isi bateau joc i-a cuprins.

Allah intreaba: oare acesti oameni, carora le-au venit Revelatiile, dar nu au crezut, si care au fost povatuiti, dar nu au luat aminte, asteapta „sa vina ingerii la ei” ca sa le ia sufletele la moarte, „ori sa vina Porunca Domnului tau”, adica pedeapsa pe care au ajuns sa o merite?

„La fel au facut si cei de dinaintea lor”: au tagaduit si nu au crezut pana cand a venit pedeapsa asupra lor. „Nu Allah i-a nedreptatit” atunci cand i-a pedepsit, „ci ei insisi s-au nedreptatit”. Ei fusesera creati ca sa-L adore pe Allah, pentru a dobandi Multumirea Sa si intrarea in Paradis, insa s-au nedreptatit, au parasit scopul pentru care fusesera creati si s-au expus umilintei necontenite si nenorocirii vesnice.

„Urmarile rele ale faptelor lor i-au lovit”, adica pedeapsa izvorata din faptele lor, „iar lucrul de care isi bateau joc i-a cuprins”. Cand trimisii le vorbeau despre pedeapsa, ei o batjocoreau si radeau de cei care ii avertizau, iar apoi tocmai lucrul batjocorit i-a inconjurat.

Versetul 35

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عِجَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا ءَابَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾

35. Cei care Ii fac partasi lui Allah spun: „Daca Allah ar fi voit, noi nu am fi adorat nimic in afara de El, nici noi si nici parintii nostri, si nu am fi oprit nimic fara Porunca Sa.” La fel au facut si cei de dinaintea lor. Oare le revine trimisilor altceva decat vestirea limpede?

Politeistii au incercat sa-si indreptateasca politeismul prin Vointa lui Allah. Ei spuneau ca, daca Allah nu ar fi voit, nu I-ar fi asezat partasi si nu ar fi declarat oprite fara Porunca Sa unele dintre animalele pe care El le ingaduisese, precum bahirah, wasilah, ham si altele asemenea.

Acesta era un argument fals. Daca ar fi fost adevarat, Allah nu i-ar fi pedepsit pe cei de dinaintea lor atunci cand I-au asezat partasi si nu i-ar fi lovit cu cea mai aspra pedeapsa. Daca I-ar fi placut fapta lor, nu i-ar fi pedepsit. Scopul lor nu era decat sa respinga ceea ce adusesera trimisii.

Ei stiau foarte bine ca nu aveau inaintea lui Allah nicio indreptatire. Allah le daduse porunci si interdictii, le inlesnise sa faca ceea ce le poruncise si le daruise puterea si vointa din care izvorasc faptele lor. A invoca Vointa si Hotararea dumnezeiasca drept scuza era, asadar, un fals vadit.

Fiecare om stie prin simturile si judecata sa fireasca faptul ca poate face ceea ce vointe, fara ca nimeni sa-l impiedice. Ei au unit astfel necredinta in Allah si in trimisii Sai cu respingerea unei concluzii pe care o confirma ratiunea si simturile.

„Oare le revine trimisilor altceva decat vestirea limpede?“, vestirea care ajunge la inima si nu mai lasa nimanui nicio scuza inaintea lui Allah. Daca trimisii le-au transmis Poruncile si interdictiile Domnului lor, iar ei au folosit Hotararea dumnezeiasca drept scuza ca sa nu raspunda chemarii, atunci trimisii nu au putere asupra acestui lucru; socoteala lor este la Allah.

Versetele 36 la 37

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ ۚ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا ۚ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٦﴾ ۚ إِنَّ تَحْرِصَ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَن يُضِلُّ ۚ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٧﴾

36. Am trimis in fiecare comunitate un trimis: „Adorati-L pe Allah si feriti-va de Taghut.” Dintre ei au fost unii pe care i-a calauzit Allah, iar printre ei au fost unii asupra carora s-a implinit ratacirea. Calatoriti asadar prin pamant si priviti cum a fost sfarsitul celor care au tagaduit. **37. Oricat ai starui pentru calauzirea lor, Allah nu-l calauzeste pe acela pe care il duce in ratacire, iar ei nu vor avea niciun ajutor.**

Allah ne spune ca dovada Sa a fost adusa tuturor comunitatilor si ca nu a existat nicio comunitate, dintre cele dintai ori cele de mai tarziu, fara ca Allah sa fi trimis in ea un trimis. Toti trimisii au fost de acord asupra unei singure chemari si a unei singure religii: adorarea numai a lui Allah, fara niciun partas. „Adorati-L pe Allah si feriti-va de Taghut.”

Comunitatile s-au impartit in doua categorii, potrivit felului in care au raspuns ori nu chemarii trimisilor. „Dintre ei au fost unii pe care i-a calauzit Allah”: ei i-au urmat pe trimisi prin stiinta si fapta. „Iar printre ei au fost unii asupra carora s-a implinit ratacirea”: ei au urmat calea abaterii.

„Calatoriti asadar prin pamant” cu trupurile si cu inimile voastre „si priviti cum a fost sfarsitul celor care au tagaduit”. Vetii vedea lucruri uimitoare: nu veti gasi pe niciunul care a tagaduit fara ca sfarsitul lui sa fi fost pieirea.

Chiar daca starui pentru calauzirea lor si depui toata stradanina in acest scop, Allah nu-l calauzeste pe acela pe care il duce in ratacire. Chiar daca ar fi folosite toate mijloacele, nimeni in afara de Allah nu l-ar putea calauzi. „Iar ei nu vor avea niciun ajutor” care sa-i apere de Pedeapsa lui Allah si sa-i fereasca de Asprimea Sa.

Versetele 38 la 40

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعُثُ اللَّهُ مِنْ مَيِّتٍ بَلَىٰ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا
 وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لَيَبْيَنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلَيَعْلَمَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ
 نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

38. Ei au jurat pe Allah cu cele mai puternice juraminte ale lor ca Allah nu-l va invia pe cel care moare. Ba da! Este o Fagaduinta adevarata care Ii revine, insa cei mai multi oameni nu stiu. **39.** [El ii va invia] ca sa le lamureasca lucrul asupra caruia se deosebeau si pentru ca cei care nu au crezut sa stie ca au fost mincinosi. **40.** Cand voim un lucru, Cuvantul Nostru catre el este doar sa-i spunem: „Fii!”, si el este.

Allah ne spune despre politeistii care il tagaduiau pe Trimisul Sau ca ei „au jurat pe Allah cu cele mai puternice juraminte ale lor”, adica au depus juraminte intarite si solemne, tagaduind ceea ce Allah a vestit si pretinzand ca El nu-i va invia pe morti si nu-i poate readuce la viata dupa ce s-au prefacut in tarana. Allah ii dezmente: „Ba da!” El ii va invia si ii va aduna intr-o Zi asupra

careia nu exista nicio indoiala. „Este o Fagaduinta adevarata care Ii revine”: El nu o incalca si nu o schimba, „insa cei mai multi oameni nu stiu”. Din pricina marii lor nestiinte, ei tagaduiesc invierea si rasplatirea.

Apoi Allah arata intelepciunea rasplatirii si a invierii: „Ca sa le lamureasca lucrul asupra caruia se deosebeau”, fie ca este vorba despre chestiuni mari ori mici; El le va arata si le va lamuri adevarul. „Si pentru ca cei care nu au crezut sa stie ca au fost mincinosi”, atunci cand vor vedea ca faptele lor s-au prefacut in pricini de regret amar si ca divinitatile pe care le chemau alaturi de Allah nu le-au folosit cu nimic cand a venit Porunca Domnului tau. Ei vor vedea ceea ce adarau devenind vreascuri pentru Gheena; soarele si luna vor fi infasurate, iar stelele se vor risipi. Celor care le adarau li se va arata limpede ca acestea erau robi supusi si ca aveau nevoie de Allah in toate imprejurarile.

Acest lucru nu este greu ori anevoios pentru Allah. Cand voieste un lucru, ii spune: „Fii!”, si el este, fara impotrivire si fara refuz; lucrul se implineste intocmai asa cum El a voit si a dorit.

Versetele 41 la 42

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبُوْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَلَا جَزَٰءَ
 الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
 يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

41. Celor care au emigrat pentru Allah dupa ce au fost nedreptatiti le vom darui negresit o asezare buna in lumea aceasta; iar rasplata Vietii de Apoi este mai mare, daca ar sti. 42. Ei sunt cei care rabda si se incred in Domnul lor.

Allah ne spune despre virtutea credinciosilor care au fost pusi la incercare: „Celor care au emigrat pentru Allah”, adica pe Calea Sa si cautand Multumirea Sa, „dupa ce au fost nedreptatiti” prin vatamare si incercare din partea neamului lor, care ii ispitea sa se intoarca la necredinta si politeism. Ei si-au parasit patria si pe cei iubiti si s-au mutat pentru ascultarea Celui Milostiv.

Allah le-a fagaduit doua rasplati. Cea grabnica, in lumea aceasta, este hrana imbelsugata si traiul placut, pe care le-au vazut cu ochii lor dupa ce au emigrat: si-au biruit dusmanii, au cucerit tinuturi si au dobandit din ele prazi insemnate, ajungand astfel instariti. Allah le-a daruit bine in aceasta lume. „Iar rasplata Vietii de Apoi”, pe care le-a fagaduit-o prin cuvintele Trimisului Sau, este mai buna si „mai mare” decat rasplata lumii acesteia, asa cum spune Allah: „Cei care au crezut, au emigrat si s-au straduit pe Calea lui Allah cu averile si vietile

lor au un rang mai înalt la Allah; ei sunt cei care izbutesc. Domnul lor le da vestea bună a unei Mile din partea Sa, a Bunei Sale Placeri și a unor Grădini în care vor avea o fericire statornică. Vor rămâne acolo vesnic. Cu adevărat, la Allah este o rasplata imensă.” [at-Tawbah, 9:20-22]

„Dacă ar ști”, adică dacă ar avea cunoașterea sigură a rasplatii pe care Allah o pastrează pentru cei care cred în El și emigrează pentru El, niciunul dintre ei nu ar rămâne în urmă.

Allah îi descrie apoi pe apropiații Sai: „Ei sunt cei care rabdă” în împlinirea Poruncilor și parăsirea interdicțiilor Sale, în primirea Hotărârii Sale chiar și atunci când este dureroasă și în îndurarea vătămării și a încercărilor pe Calea Lui. „Si se încred în Domnul lor”: se biziue pe El pentru a împlini ceea ce El iubește, nu pe ei însșiși. Astfel dobândesc izbândă și treburile lor se îndreaptă, fiindcă rabdarea și încrederea în Allah sunt temelia reușitei în toate lucrurile. Nimeni nu pierde vreun bine decât din lipsa de rabdare și de stăruință în ceea ce i se cere ori din pricina că nu se încrede în Allah și nu se biziue pe El.

Versetele 43 la 44

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِيْ اِلَيْهِمْ فَسَلُّوْا اَهْلَ الدِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الدِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿٤٤﴾

43. Nu am trimis înaintea ta decât bărbați carora le-am revelat. Întrebați-i asadar pe oamenii Pomenirii, dacă nu știți. 44. [I-am trimis] cu dovezi limpezi și Scripturi. Iar Noi ti-am coborat Pomenirea, pentru că tu să le lamurești oamenilor ceea ce le-a fost coborat și pentru că ei să cugete.

Allah îi spune Profetului Sau Muhammad, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa: „Nu am trimis înaintea ta decât bărbați”, adică tu nu ești ceva nemaivăzut printre trimisi. Înaintea ta nu am trimis îngeri, ci bărbați deplin, nu femei, „carora le-am revelat” Legile și Hotărârile ce tin de Harul și Bunătatea Sa față de robi; ei nu au adus nimic din partea lor.

„Întrebați-i asadar pe oamenii Pomenirii, dacă nu știți” vestile celor dintai și aveți îndoieli dacă Allah a trimis bărbați. Întrebați-i pe oamenii științei despre aceasta, pe cei carora le-au fost coborate Scripturile și dovezile limpezi și care le-au cunoscut și înțeles. La toți este statornicit faptul că Allah nu a trimis decât bărbați carora le-a revelat, dintre locuitorii cetăților.

Sensul general al acestui verset cuprinde lauda invatatilor si arata ca cea mai inalta stiinta este cunoasterea Cartii coborate de Allah. Allah le-a poruncit celor care nu stiu sa se intoarca la ei in toate imprejurarile. In aceasta se afla confirmarea dreptatii si lauda lor, fiindca Allah a poruncit ca ei sa fie intrebati si fiindca, prin intrebare, cel nestiutor scapa de raspundere. Aceasta arata ca Allah le-a incredintat Revelatia si Cuvantul Sau coborat si ca li se porunceste sa se curateasca si sa dobandeasca insusirile desavarsirii.

Cei mai alesi dintre oamenii Pomenirii sunt cunosculatorii acestui Coran mare. Ei sunt cu adevarat oamenii Pomenirii si sunt mai vrednici decat altii de acest nume. De aceea Allah spune: „Iar Noi ti-am coborat Pomenirea”, adica acest Coran in care este pomenit tot ceea ce au nevoie robii in treburile vazute si ascunse ale religiei si ale vietii lor lumesti, „pentru ca tu sa le lamoresti oamenilor ceea ce le-a fost coborat”. Aceasta cuprinde lamurirea cuvintelor lui si lamurirea sensurilor lui.

„Si pentru ca ei sa cugete” la el si sa scoata din comorile si stiintele lui potrivit pregatirii lor si felului in care se indreapta spre el.

Versetele 45 la 47

أَفَأَمِّنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾

45. Oare cei care uneltesc fapte rele se simt in siguranta ca Allah nu va face pamantul sa-i inghita ori ca pedeapsa nu va veni asupra lor de unde nu-si dau seama? **46.** Sau ca nu-i va apuca in timp ce se misca de colo-colo, fara ca ei sa-I poata scapa? **47.** Sau ca nu-i va apuca in vreme ce se tem? Cu adevarat, Domnul vostru este Cel Plin de bunatate, Indurador.

Allah ii inspaimanta aici pe necredinciosii care savarsesc felurite pacate, amintindu-le ca pedeapsa poate veni asupra lor pe neasteptate, fara ca ei sa-si dea seama. Poate veni de deasupra lor ori de sub picioarele lor, prin surparea pamantului si alte asemenea lucruri; poate veni in timp ce merg de colo-colo si isi vad de treburi, fara sa se gandeasca deloc la ea; sau poate veni atunci cand asteapta si se tem ca va sosi.

In niciuna dintre aceste stari nu-I pot scapa lui Allah. Ei se afla sub Stapanirea Sa, iar fruntile lor sunt in Mana Lui.

Domnul vostru este insa Cel Plin de bunatate, Indurator. El nu grabeste pedeapsa pacatosilor, ci le da ragaz, le daruieste sanatare si le trimite hrana, desi ei Il ofenseaza pe El si ii vatama pe apropiatii Sai. Cu toate acestea, El le deschide portile caintei, ii cheama sa paraseasca faptele rele care le aduc vatamare si le fagaduieste, in schimbul acestui lucru, cea mai aleasa cinste si iertarea pacatelor savarsite.

Pacatosul sa se rusineze asadar inaintea Domnului sau: Binecuvantarile lui Allah coboara necontenit asupra lui, iar pacatele sale se ridica necontenit la Domnul sau. Sa stie ca Allah da ragaz, dar nu-l lasa pe nelegiuit sa-l scape; iar cand il apuca, il apuca asemenea Celui Atotputernic, Capabil de toate. Sa se caiasca inaintea lui Allah si sa se intoarca la El in toate treburile sale, caci El este Cel Plin de bunatate, Indurator.

Sa se grabeasca spre Mila Sa atotcuprinzatoare si spre Marea Sa Bunatate si sa urmeze caile care duc la Harul Domnului Indurator, temandu-se de El si straduindu-se sa faca ceea ce El iubeste si Ii este placut.

Versetele 48 la 50

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالْشَّمَائِلِ سُجَّدًا
لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ
دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يُسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

48. Oare nu au privit ei la toate lucrurile pe care le-a creat Allah, ale caror umbre se intorc spre dreapta si spre stanga, prosternandu-se inaintea lui Allah, smerite? **49.** Inaintea lui Allah se prosterneaza toate cele din ceruri si toate vietatile de pe pamant, precum si ingerii, fara ca ei sa se trufiasca. **50.** Ei se tem de Domnul lor, Care este deasupra lor, si fac ceea ce li se porunceste.

„Oare nu au privit ei”, adica aceia care se indoiesc de Uinitatea, Maretia si Desavarsirea Domnului lor, „la toate lucrurile pe care le-a creat Allah”, la toate fapturile Sale, „ale caror umbre se intorc spre dreapta si spre stanga, prosternandu-se inaintea lui Allah”? Toate se prosterneaza inaintea Domnului lor si se smeresc inaintea Maretiei si Maiestatii Sale, fiind umilite, supuse Stapanirii Sale si tinute sub Porunca Sa. Fruntile lor sunt in Mana lui Allah si sub Carmuirea Lui.

„Inaintea lui Allah se prosterneaza toate cele din ceruri si toate vietatile de pe pamant”, oameni si animale deopotriiva, „precum si ingerii”. Ingerii sunt pomeniti in mod aparte dupa pomenirea generala a tuturor fapturilor, datorita virtutii si firii lor nobile si a numeroaselor lor acte de adorare. „Fara ca ei sa se trufeara”: ei nu socotesc ca este mai prejos de ei sa-L adore, in ciuda numarului, maretiei si puterii lor, asa cum spune Allah: „Mesia nu va socoti niciodata ca este mai prejos de el sa fie rob al lui Allah, si nici ingerii apropiati.” [an-Nisa', 4:172]

„Ei se tem de Domnul lor, Care este deasupra lor.” Dupa ce i-a laudat pentru ascultarea si supunerea lor necontenita fata de Allah, El ii lauda pentru teama lor de Allah, Care este deasupra lor prin Esenta Sa, prin Atotputernicia Sa si prin desavarsirea Atributelor Sale. Ei sunt dedesubtul Lui, smeriti si supusi.

„Si fac ceea ce li se porunceste”: orice le porunceste Allah Preainaltul, ei implinesc de bunavoie Porunca Sa.

Prosternarea fapturilor inaintea lui Allah este de doua feluri. Primul fel este prosternarea silita, care dovedeste Atributele Desavarsirii si Maretiei Sale; aceasta cuprinde toate fapturile: credinciosi si necredinciosi, drepti si pacatosi, oameni si animale. Al doilea este prosternarea de bunavoie, care se aplica numai apropiatilor Sai si robilor credinciosi dintre ingeri si dintre celelalte fapturi.

Versetele 51 la 55

* وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَحْدٌ فَإِذَا فَرَهَبُونَ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

51. Allah a spus: „Nu luati doua divinitati; El este o singura Divinitate, asadar numai de Mine sa va temeti.” 52. Ale Lui sunt toate cele din ceruri si de pe pamant, iar numai Lui I se cuvine supunerea necontenita. Oare va veti teme de altcineva in afara de Allah? 53. Orice binecuvantare aveti este de la Allah, iar cand va atinge nenorocirea, numai catre El strigati dupa ajutor. 54. Apoi, cand El indeparteaza nenorocirea de la voi, iata ca o parte dintre voi li fac

partasi Domnului lor, 55. ca sa arate nerecunostinta pentru ceea ce le-am daruit. Bucurati-va pentru o vreme, caci veti afla curand.

Allah porunceste aici sa fie adorat numai El, fara niciun partas, fiindca El este Singurul care daruieste binecuvantarile si nu exista alta divinitate in afara de El.

„Nu luati doua divinitati”, adica nu-I atribuiti un partas in dumnezeire, de vreme ce „El este o singura Divinitate”, Unul in Atributele Sale marete si fara pereche in toate Faptele Sale. Asa cum El este Unul in Esenta, Numele, Atributele si Faptele Sale, tot astfel trebuie sa-L adorati numai pe El. De aceea spune: „Asadar numai de Mine sa va temeti”: impliniti Poruncile Mele si feriti-va de interdictiile Mele, fara sa asociati cu Mine pe vreuna dintre fapturile Mele, fiindca ele se afla sub Stapanirea lui Allah.

„Ale Lui sunt toate cele din ceruri si de pe pamant, iar numai Lui I se cuvine supunerea necontenita”, adica numai lui Allah I se cuvin devotamentul, adorarea si smerenia in toate timpurile. Oamenilor li se cere sa fie sinceri fata de Allah si sa-I fie robi adevarati.

„Oare va veti teme de altcineva in afara de Allah”, dintre locuitorii cerurilor si ai pamantului? Ei nu au puterea de a va vatama ori de a va aduce vreun folos. Numai Allah daruieste si revarsa Bunatate.

„Orice binecuvantare aveti”, vazuta ori ascunsa, „este de la Allah” si nimeni altcineva nu are vreo parte in ea. „Iar cand va atinge nenorocirea”, precum saracia, boala sau greutatea, „numai catre El strigati dupa ajutor”: va ridicati vocile chemandu-L si rugandu-L staruitor, fiindca stiti ca nimeni in afara de El nu indeparteaza raul si greutatea. Numai El va daruieste ceea ce iubiti si indeparteaza de la voi ceea ce urati. De aceea nimeni in afara de El nu merita adorarea.

Multi oameni se nedreptatesc insa pe ei insisi, tagaduind Binecuvantarile daruite de Allah. Cand El ii salveaza din greutate, ei ajung, in vreme de usurare, sa-I atribuiе drept partasi unele dintre fapturile Sale neputincioase. „Ca sa arate nerecunostinta pentru ceea ce le-am daruit”, adica pentru faptul ca i-am salvat din necaz si greutate.

„Bucurati-va pentru o vreme”, adica pentru putina vreme, de aceasta lume, „caci veti afla curand” urmarile necredintei voastre.

Versetele 56 la 60

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ ۚ تَاللَّهِ لَتَسْتَثْنَىٰ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَنَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾
وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾ يَتَوَدَّى
مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ ۚ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَّا
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ
الْأَعْلَىٰ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

56. Ei le randuiesc celor despre care nu au nicio stiinta o parte din ceea ce le-am daruit drept hrana. Pe Allah! Vetii fi intrebati negresit despre minciunile pe care le nascociti. 57. Ei li atribuie lui Allah fiice — slava Lui! — iar pentru ei insisi aleg ceea ce doresc. 58. Cand unuia dintre ei i se aduce vestea [nasterii] unei fete, chipul lui se intuneca si este plin de mahnire. 59. Se ascunde de oameni din pricina vestii rele primite: sa o pastreze in umilinta ori sa o ingroape in tarana? Cat de rau judeca ei! 60. Cei care nu cred in Viata de Apoi au insusirile rele, iar lui Allah li apartin Insusirile cele mai inalte. El este Atotputernicul, Preainteleptul.

Allah ne spune despre nestiinta si nedreptatea politeistilor si despre minciunile pe care le-au nascocit impotriva Lui. Ei le randuiau idolilor lor, care nu aveau stiinta, nu puteau aduce niciun folos si nici respinge vreo vatamare, o parte din hrana si Binecuvantarile pe care Allah li le daruise. Foloseau hrana daruita de El pentru a-I aseza partasi si pentru a se apropia de idolii ciopliti.

Allah spune in alta parte: „Ei I-au randuit lui Allah o parte din ceea ce El a creat dintre roade si vite si au spus: Aceasta este pentru Allah — dupa pretentia lor — iar aceasta este pentru partasii nostri. Ceea ce era pentru partasii lor nu ajungea la Allah, iar ceea ce era pentru Allah ajungea la partasii lor. Cat de rau judeca ei!” [al-An'am, 6:136]

„Vetii fi intrebati negresit despre minciunile pe care le nascociti”, iar lor li se va spune: „Allah v-a poruncit aceasta ori nascociti minciuni impotriva lui Allah?” Si: „Ce cred despre Ziua Invierii cei care nascocesc minciuni impotriva lui Allah?” [Yunus, 10:60] Allah ii va pedepsi aspru pentru aceasta.

„Ei li atribuie lui Allah fiice”, fiindca ii descriau pe ingerii apropiati de Allah drept ficele Sale, „iar pentru ei insisi aleg ceea ce doresc”, adica fii, deoarece urau nespun sa aiba fiice.

„Cand unuia dintre ei i se aduce vestea [nasterii] unei fete, chipul lui se intuneca” din pricina necazului care il lovise, „si este plin de mahnire”. Este cuprins de amaraciune si tristete cand primeste vestea unei fiice, pana acolo incat se rusineaza de semenii sai si se ascunde de oameni din pricina acestei vesti rele. Apoi cugeta, potrivit gandirii sale stricate, ce sa faca cu fiica despre a carei nastere fusese instiintat.

„Sa o pastreze in umilinta”, adica sa o lase sa traiasca, fara sa o omoare, si sa indure ceea ce socotea el a fi rusine si injosire, „ori sa o ingroape in tarana”, adica sa o ingroape de vie? Aceasta se refera la uciderea fetelor nou-nascute, pentru care Allah i-a condamnat pe politeisti.

„Cat de rau judeca ei!” li atribuie lui Allah ceea ce nu se potriveste cu Maiestatea Sa, pretinzand ca El ar avea copii. Nu s-au oprit insa aici, ci I-au atribuit ceea ce socoteau mai prejos dintre cele doua, si anume fiice, pe care ei insisi le dispretuiau si le urau. Cum au putut sa-I atribuie aceasta lui Allah? Cat de rea a fost judecata lor!

Fiindca aceasta era una dintre insusirile rele pe care dusmanii Sai politeisti I le atribuiau, Allah spune: „Cei care nu cred in Viata de Apoi au insusirile rele”, adica insusiri de lipsa si nedesavarsire, „iar lui Allah li apartin Insusirile cele mai inalte”. Aceasta cuprinde fiecare Insusire a Desavarsirii: orice desavarsire exista, Allah este Cel mai vrednic de ea, fara ca desavarsirea Sa sa fie insotita de vreo lipsa.

Lui li apartin Insusirile cele mai inalte in inimile apropiatilor Sai: preamarire, respect, iubire, intoarcere catre El si cunoastere a Lui. „El este Atotputernicul”, Cel care supune toate lucrurile si Caruia I se supun toate fapturile, „Preainteptul”, Cel care aseaza fiecare lucru la locul potrivit. El nu porunceste si nu face decat ceea ce merita sa fie laudat si preamarit, datorita Desavarsirii dumnezeiesti cuprinse in acel lucru.

Versetul 61

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَحْزِرُونَ سَاعَةً ۚ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾

61. Daca Allah i-ar lua pe oameni la socoteala pentru nedreptatea lor, nu ar mai lasa pe pamant nicio vietate, insa El le da ragaz pana la un termen

hotarat. Iar cand le soseste termenul, ei nu-l pot intarzia nici macar un ceas si nici nu-l pot grabi.

Dupa ce a pomenit minciunile nascocite de nelegiuiti impotriva Lui, Allah pomeneste aici desavarsirea Blandetii si Rabdarii Sale. „Daca Allah i-ar lua pe oameni la socoteala pentru nedreptatea lor”, nici mai mult, nici mai putin, „nu ar mai lasa pe pamant nicio vietate”, fiindca i-ar nimici pe cei care savarsesc pacatul si, odata cu ei, toate celelalte fapturi si animale. Urmarile rele ale pacatelor pot duce la nimicirea roadelor si a vietelor.

„Insa El le da ragaz pana la un termen hotarat”: nu grabeste pedeapsa lor pana la vremea randuita, Ziua Invierii. „Iar cand le soseste termenul, ei nu-l pot intarzia nici macar un ceas si nici nu-l pot grabi.” Sa se pazeasca asadar cat timp se afla in vremea ragazului, inainte de a sosi timpul in care nu va mai exista niciun ragaz.

Versetele 62 la 63

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكُذْبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَرِيقٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ أَعْمَلَهُمْ فَبُهِتَ الَّذِينَ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

62. Ei li atribuie lui Allah ceea ce urasc pentru ei insisi, iar limbile lor rostesc minciuna ca lucrurile cele mai bune vor fi ale lor. Fara indoiala, pentru ei este Focul si ei vor fi grabiti spre el. 63. Pe Allah! Am trimis si comunitatilor de dinaintea ta, insa Shaytan le-a impodobit faptele. El este ocrotitorul lor astazi, iar pentru ei este o pedeapsa dureroasa.

Allah ne spune ca politeistii „li atribuie lui Allah ceea ce urasc pentru ei insisi”, adica fiice si insusiri respingatoare. Aici intra si asocierea altora cu Allah prin indreptarea unor acte de adorare catre fapturi care sunt robi ai lui Allah. Asa cum ei ar uri ca robii lor, fapturi asemenea lor, sa le fie partasi la ceea ce Allah le-a daruit drept hrana, cum pot sa-I atribuie lui Allah partasi dintre robii Sai?

Pe langa aceasta fapta foarte grava, „limbile lor rostesc minciuna ca lucrurile cele mai bune vor fi ale lor”, adica pretind ca vor avea o stare buna in lumea aceasta si in Viata de Apoi. Allah respinge aceasta pretentie: „Fara indoiala, pentru ei este Focul si ei vor fi grabiti spre el”, adica vor fi impinsi in el, vor ramane acolo si nu vor iesi niciodata.

Allah ii arata apoi Trimisului Sau ca el nu este primul trimis care a fost tagaduit: „Pe Allah! Am trimis si comunitatilor de dinaintea ta”, chemandu-le sa afirme Unicitatea lui Allah, „insa Shaytan le-a impodobit faptele”. Ele i-au tagaduit pe trimisi si au pretins ca drumul urmat de ele era adevarul care le-ar fi salvat de orice rau, iar chemarea trimisilor era contrariul acestuia.

Cand Shaytan le-a impodobit faptele, a devenit ocrotitorul lor; l-au ascultat, l-au urmat si l-au luat drept aliat: „Il veti lua pe el si pe urmasii sai drept aliati in locul Meu, desi ei va sunt dusmani? Cat de rau schimb pentru nelegiuiti!” [al-Kahf, 18:50]

„Iar pentru ei este o pedeapsa dureroasa” in Viata de Apoi, fiindca au parasit alianta cu Cel Milostiv si s-au multumit cu alianta lui Shaytan. De aceea merita acea pedeapsa umilitoare.

Versetele 64 la 65

وَمَا أُنزِلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾ وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾

64. Noi nu ti-am coborat Cartea decat ca sa le lamuresti lucrurile asupra carora se deosebesc si pentru ca ea sa fie calauzire si mila pentru oamenii care cred. **65. Allah coboara apa din cer si prin ea da viata pamantului dupa moartea sa. Cu adevarat, in aceasta este un semn pentru oamenii care asculta.**

Comentariul versetului 65

In aceasta este un semn pentru oamenii care asculta Povata si Indemnul lui Allah si inteleg de aici ca numai El merita sa fie adorat si ca niciun act de adorare nu trebuie indreptat catre altcineva in afara de El. El este Cel care daruieste Binecuvantarea prin coborarea ploii si prin scoaterea tuturor felurilor de plante.

El este Capabil de toate, iar Cel care da viata pamantului dupa ce acesta a fost mort este Capabil sa-i readuca la viata pe cei morti. Cel care daruieste toate aceste binefaceri este Stapanul Milei nemarginite si al Darnicieii imense.

⁶ Nota editiei arabe: Versetul 64 nu are un comentariu separat al autorului in manuscrisele folosite pentru aceasta editie.

Versetele 66 la 67

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ ۚ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبْنَا
 خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تُتَّخَذُونَ مِنْهُ
 سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

66. Cu adevarat, si in vite se afla o invatatura pentru voi. Va dam sa beti din ceea ce se afla in pantecele lor, dintre hrana mistuita si sange: lapte curat, placut celor care il beau. **67.** Iar din roadele curmalilor si ale vitei-de-vie va faceti bautura ametitoare si hrana buna. Cu adevarat, in aceasta este un semn pentru oamenii care pricep.

„Cu adevarat, si in vite”, pe care Allah vi le-a supus, „se afla o invatatura pentru voi”, prin care aflati Puterea desavarsita si Bunatatea nemarginita a lui Allah. El va da sa beti din pantecele lor, care cuprind hrana mistuita si sange; dintre acestea iese lapte curat, neamestecat cu murdarie si placut celor care il beau, fiindca are gust bun, potoleste setea si hraneste.

Poate aceasta sa fie altceva decat lucrarea Puterii dumnezeiesti, si nu simpla lucrare a naturii? Ce lucru din natura poate preface nutretul pe care il mananca animalele si apa pe care o beau, fie ea dulce ori sarata, intr-un lapte curat si placut celor care il beau?

Allah a asezat pentru robii Sai numeroase foloase in roadele curmalilor si ale vitei-de-vie: felurite alimente mancate crude ori gatite, proaspete ori pastrate, precum si mancarea si bautura facute din zeama sau din roadele puse la inmuiat. Tot dintre ele isi faceau bautura ametitoare, care fusese ingaduita mai inainte; apoi Allah a abrogat ingaduirea tuturor bauturilor ametitoare si le-a inlocuit cu lucruri bune, precum nabidh, o bautura facuta din curmale si alte roade puse la inmuiat, si cu alte bauturi gustoase si ingaduite. De aceea, unii au spus ca prin „sakar” se inteleg aici mancarea si bautura placute; aceasta interpretare este mai potrivita decat cea dintai.

„Cu adevarat, in aceasta este un semn pentru oamenii care pricep” Puterea desavarsita a lui Allah: El scoate hrana din copaci asemenea unor bucati de lemn, iar acestia dau roade gustoase. Asa cum ii cuprinde pe toti robii Sai cu Mila Sa si le pune aceasta hrana la indemana, El este singura Divinitate care merita adorarea, fiindca numai El face toate acestea.

Versetele 68 la 69

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا
يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلَالًا يَخْرُجُ
مِنْ بَطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾

68. Domnul tau i-a inspirat albinei: „Fa-ti locuinte in munti, in copaci si in ceea ce ridica oamenii. **69.** Apoi mananca din toate roadele si urmeaza caile Domnului tau, facute usoare pentru tine.” Din pantecele lor iese o bautura de culori felurite, in care este vindecare pentru oameni. Cu adevarat, in aceasta este un semn pentru oamenii care cugeta.

In crearea acestei albine marunte se afla un semn. Allah a inspirat-o si a invatat-o in acest chip minunat; i-a aratat locurile unde isi poate gasi hrana, apoi se intoarce la stupii pe care albinele ii cladesc in felul in care Allah le-a invatat.

Apoi din pantecele lor iese aceasta miere placuta, cu felurite culori potrivit tinuturilor si locurilor in care albinele si-au gasit hrana. In ea se afla vindecare pentru oameni de multe boli. Aceasta arata Grija desavarsita a lui Allah si Bunatatea Sa desavarsita fata de robii Sai si faptul ca nimeni in afara de El nu trebuie iubit si chemat.

Versetul 70

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لَكُمْ لَا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ
شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

70. Allah v-a creat, apoi El va ia sufletele. Printre voi sunt unii care sunt intorsi la cea mai neputincioasa varsta, astfel incat nu mai stiu nimic dupa ce au avut stiinta. Cu adevarat, Allah este Atotstiutor, Atotputernic.

Allah ne spune ca El ii creeaza pe oameni, apoi ii trece prin etapele vietii una dupa alta. Dupa ce isi implinesc termenul hotarat, El le ia sufletele, iar pe unii ii lasa sa traiasca pana cand sunt „intorsi la cea mai neputincioasa varsta”, adica la cea mai rea stare la care poate ajunge omul.

Trupul lui slabeste si sanatatea i se inrautateste, pana cand chiar si mintea, care este miezul omului, slabeste tot mai mult. Ajunge sa uite tot ceea ce stia, iar mintea lui devine asemenea mintii unui copil. De aceea Allah spune: „Astfel incat nu mai stiu nimic dupa ce au avut stiinta. Cu adevarat, Allah este Atotstiutor, Atotputernic.”

Stiinta si Puterea lui Allah cuprind toate lucrurile, inclusiv etapele vietii prin care omul trece una dupa alta, asa cum spune Allah: „Allah este Cel care v-a creat in slabiciune, apoi dupa slabiciune v-a daruit putere, iar dupa putere a randuit slabiciune si caruntete. El creeaza ceea ce vointe si El este Atotstiutorul, Atotputernicul.” [ar-Rum, 30:54]

Versetul 71

ج
وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادٍّ رِزْقِهِمْ عَلَى
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾

71. Allah i-a favorizat pe unii dintre voi fata de altii in ceea ce priveste hrana. Cei favorizati nu sunt dispusi sa-si imparta cele primite cu robii pe care ii stapanesc, astfel incat sa fie egali cu ei in aceasta privinta. Oare Binecuvantarea lui Allah o tagaduiesc?

Acesta este unul dintre argumentele pentru Unicitatea lui Allah si pentru uratenia politeismului. Asa cum toti oamenii au in comun faptul ca sunt creati si primesc hrana, Allah „i-a favorizat pe unii dintre voi fata de altii in ceea ce priveste hrana”. Pe unii i-a facut oameni liberi si bogati, iar pe altii i-a facut robi ai acestora, fara sa stapaneasca nimic din averea lumii.

Asa cum stapanii, pe care Allah i-a favorizat cu hrana, „nu sunt dispusi sa-si imparta cele primite cu robii pe care ii stapanesc” si socotesc imposibil ca robii sa fie egali cu ei, tot astfel cei pe care ii faceti partasi lui Allah sunt robi care nu stapanesc nici macar greutatea unui atom. Cum puteti atunci sa-i faceti partasi lui Allah? Poate fi aceasta altceva decat cea mai mare nedreptate si nerecunostinta fata de Binecuvantarea lui Allah?

De aceea spune: „Oare Binecuvantarea lui Allah o tagaduiesc?” Daca ar fi recunoscut Binecuvantarea si ar fi atribuit-o Celui care a daruit-o, nu I-ar fi facut lui Allah niciun partas.

Versetele 72 la 76

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً
 وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾
 وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا
 وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
 تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ * ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمِنْ
 رَزْقِهِ مَنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا
 يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ
 وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾

72. Allah v-a facut sotii dintre voi insiva si v-a daruit, prin sotiile voastre, fii si nepoti si v-a dat drept hrana lucruri bune. Oare vor crede ei in fals si vor tagadui Binecuvantarea lui Allah? 73. Ei adora in afara de Allah lucruri care nu stapanesc pentru ei nicio hrana din ceruri si de pe pamant si care nu au nicio putere. 74. Nu-I dati asadar lui Allah asemanari! Cu adevarat, Allah stie, iar voi nu stiti. 75. Allah da ca pilda un rob stapanit, care nu are putere asupra niciunui lucru, si un om caruia Noi i-am daruit o hrana buna si care cheltuiește din ea pe ascuns si pe fata. Sunt ei egali? Toata lauda I se cuvine lui Allah, insa cei mai multi dintre ei nu stiu. 76. Allah da ca pilda doi barbati: unul dintre ei este mut, nu are putere asupra niciunui lucru si este o povara pentru stapanul sau; oriunde l-ar trimite, nu aduce niciun bine. Este el oare egal cu acela care porunceste dreptatea si se afla pe o Cale dreapta?

Allah ne vorbeste aici despre marile Binecuvantari pe care le daruieste robilor Sai. El le-a facut sotii pentru ca ei sa gaseasca liniste la ele si le-a daruit, prin sotiile lor, copii si nepoti, de care se bucura, care ii ajuta, le implinesc trebuintele si le sunt de folos in multe chipuri. Le-a daruit de asemenea o hrana buna si curata, din toate felurile de mancare si bautura, precum si alte Binecuvantari vazute, mai multe decat ar putea numara vreodata.

„Oare vor crede ei in fals si vor tagadui Binecuvantarea lui Allah?“, adica vor crede in lucruri false care inainte nu existau, apoi Allah le-a creat, si care nu

pot face ori crea nimic, nu pot darui hrana si nu stapanesc nimic? Sensul este general si cuprinde tot ceea ce este adorat in afara de Allah: toate acestea sunt false. Cum pot politeistii sa le ia drept obiecte ale adorarii in afara de Allah?

Ei tagaduiesc Binecuvantarile lui Allah, le neaga si le folosesc pentru a nu-I da ascultare si pentru a nu crede in El. Poate fi aceasta altceva decat cea mai rea nedreptate, ticalosie si nechibzuinta?

„Ei adora in afara de Allah lucruri care nu stapanesc pentru ei nicio hrana din ceruri si de pe pamant si care nu au nicio putere.” Allah arata aici nestiinta si nedreptatea politeistilor. Ei adora, in afara de El, divinitati pe care le socotesc partasi ai lui Allah, desi acestea nu pot darui nicio hrana din ceruri ori de pe pamant. Nu coboara ploaia sau hrana, nu fac sa creasca plante din pamant, nu au nicio stapanire asupra cerurilor si a pamantului si nici nu ar putea face vreunul dintre aceste lucruri, chiar daca ar voi. Cineva care nu stapaneste un lucru poate totusi sa aiba forta si capacitatea de a-i ajuta pe cei aflati in legatura cu el; aceste divinitati insa nici nu stapanesc, nici nu au putere.

Aceasta este descrierea divinitatilor lor. Cum pot sa le socoteasca egale cu Allah ori sa le asemene cu Cel caruia Ii apartine Stapanirea cerurilor si a pamantului si Caruia Ii apartin intreaga Stapanire, toata Lauda si toata Puterea? De aceea Allah spune: „Nu-I dati asadar lui Allah asemanari”, facand egalitate intre El si fapturile Sale. „Cu adevarat, Allah stie, iar voi nu stiti.” Nu trebuie asadar sa vorbim despre El fara stiinta, ci trebuie sa ascultam pildele pe care El le da.

Allah da doua pilde despre El si despre cei adorati in afara Lui. Prima este pilda unui rob care nu se stapaneste nici macar pe el insusi si nu are nicio avere lumeasca, si a unui om liber si bogat, caruia Allah i-a daruit o hrana buna din toate felurile de avere. Acesta este darnic si ii place sa le daruiasca altora, asa ca cheltuiește pe ascuns si pe fata. Pot fi cei doi egali? Nu, nu sunt egali, cu toate ca amandoi sunt fapturi si nu este imposibil ca doua fapturi sa fie socotite egale.

Daca ei nu sunt egali, cum ar putea un rob creat, care nu are stapanire, putere ori capacitate si care este lipsit si dependent in toate privintele, sa fie egal cu Domnul, Creatorul si Stapanul tuturor lumilor, Cel Capabil de toate? De aceea Allah Se lauda pe Sine, iar toate felurile de lauda Ii apartin numai Lui: „Toata lauda I se cuvine lui Allah.”

Este ca si cum s-ar spune: daca lucrurile stau astfel, de ce politeistii le-au facut pe divinitatile lor egale cu Allah? El raspunde: „Insa cei mai multi dintre ei nu stiu.” Daca ar fi avut stiinta adevarata, nu ar fi indraznit sa savarseasca aceasta fapta cumplita a politeismului.

A doua pilda este cea a „doi barbati: unul dintre ei este mut”, nu aude si nu vorbeste, „nu are putere asupra niciunui lucru”, mic ori mare, „si este o povara pentru stapanul sau”. Stapanul lui il slujeste, iar el nu poate sa-i fie de folos stapanului sau si nici sa se ajute pe sine; este lipsit in toate privintele.

Este el egal cu acela care porunceste dreptatea si urmeaza Calea dreapta, ale carui cuvinte sunt drepte si ale carui fapte sunt bune? Dupa cum cei doi nu sunt egali, tot astfel cel adorat in afara de Allah, care nu se poate ingriji de sine in niciun chip si care, daca Allah nu l-ar ingriji, nu ar putea face nimic pentru sine, nu poate fi un egal si un rival al Celui care rosteste numai adevarul si face numai ceea ce este vrednic de lauda.

Versetul 77

ج
وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ
أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾

77. Ale lui Allah sunt tainele cerurilor si ale pamantului. Venirea Ceasului nu va fi decat ca o clipire din ochi ori chiar mai aproape. Cu adevarat, Allah este Capabil de toate.

Allah este Singurul care cunoaste tainele cerurilor si ale pamantului. Nimeni in afara de El nu cunoaste lucrurile ascunse si tainele. Aici intra si cunoasterea Ceasului: nimeni nu stie cand va veni in afara de Allah.

Cand va veni, el nu va fi „decat ca o clipire din ochi ori chiar mai aproape”. Atunci oamenii se vor ridica din morminte in Ziua Invierii, iar pentru cei care isi doresc ragaz prilejul va fi trecut. „Cu adevarat, Allah este Capabil de toate.” Intrucat Puterea Sa cuprinde totul, invierea mortilor nu este nicidecum ceva uimitor.

Versetul 78

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

78. Allah v-a scos din pantecele mamelor voastre fara ca voi sa stiti nimic si v-a daruit auzul, vazul si inimile, pentru ca voi sa fiti recunoscatori.

El este Singurul care daruieste aceste Binecuvantari: „Allah v-a scos din pantecele mamelor voastre fara ca voi sa stiti nimic” si fara sa puteti face ceva,

apoi „v-a daruit auzul, vazul si inimile”. Aceste trei puteri sunt pomenite in mod deosebit datorita importantei lor, fiindca ele sunt cheia oricarei stiinte si nimeni nu poate dobandi stiinta decat prin una dintre ele.

Cat despre toate celelalte simturi si puteri ale trupului, vazute si ascunse, tot El le-a daruit si le-a facut sa creasca in oameni treptat, pana cand fiecare a ajuns la deplinatarea sa.

Toate acestea sunt pentru ca ei sa-I multumeasca lui Allah, folosind in ascultarea fata de El puterile trupesti pe care El le-a daruit. Acela care le foloseste in alte scopuri va avea impotriva sa dovada acestor Binecuvantari si le va fi raspuns in cel mai rau chip.

Versetul 79

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

79. Oare nu privesc ei la pasarile supuse in vazduhul cerului? Nimeni nu le tine in afara de Allah. Cu adevarat, in aceasta sunt semne pentru oamenii care cred.

Credinciosii sunt cei care trag folos din Semnele lui Allah si cugeta la lucrurile pe care El le-a facut semne ce arata catre El. In schimb, atunci cand ceilalti privesc, o fac cu nepasare si neatentie.

Semnul din pasari este ca Allah le-a creat in asa fel incat sa poata zbura. Apoi le-a supus acest aer usor ca sa poata zbura prin el si a asezat in ele puterea de miscare prin care pot face aceasta. Acest lucru arata Intelegiunea Sa desavarsita, Stiinta Sa nemarginita, Grija Sa dumnezeiasca fata de toate fapturile si Puterea Sa desavarsita. Binecuvantat este Allah, Domnul lumilor.

Versetele 80 la 83

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا
تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا
وَمِثْلًا إِلَى حِينٍ ﴿٨٠﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ
الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَبِيلَ تَقِيكُمْ الْحَرَّ وَسَرَبِيلَ تَقِيكُمْ بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ
يُمِيتُ نِعْمَتُهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْلُمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ
الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْكُرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

80. Allah a facut pentru voi din casele voastre locuri de odihna si v-a facut, din pieile vitelor, corturi pe care le gasiti usoare in ziua calatoriei si in ziua asezarii voastre. Iar din lana, parul fin si parul lor v-a dat lucruri de folos si bunuri pentru o vreme. **81.** Allah a facut pentru voi, din ceea ce a creat, umbra; v-a facut adaposturi in munti si v-a dat vesminte care va pazesc de caldura si zale care va pazesc in lupta. Astfel Isi desavarseste El Binecuvantarea asupra voastra, pentru ca voi sa va supuneti. **82.** Daca ei se intorc, tie iti revine numai vestirea limpede. **83.** Ei cunosc Binecuvantarea lui Allah, apoi o tagaduiesc, iar cei mai multi dintre ei sunt necredinciosi.

Allah le aminteste robilor Sai Binecuvantarile Sale si le cere sa-I multumeasca si sa le recunoasca. „Allah a facut pentru voi din casele voastre locuri de odihna”, adica locuinte, palate si altele asemenea, care va pazesc de caldura si frig, va ascund pe voi, pe copiii si bunurile voastre si in care amenajati incaperi pentru diferite trebuinte. In ele va pastrati averile si familiile, pe langa multe alte foloase vazute.

„Si v-a facut, din pieile vitelor, corturi”, fie din pielea insasi, fie din ceea ce creste pe ea, precum lana ori parul, „pe care le gasiti usoare in ziua calatoriei si in ziua asezarii voastre”. Ele sunt usor de purtat cand calatoriti si cand va opriti in locuri unde nu vreti sa ramaneti. Va pazesc de caldura, frig si ploaie si va ocrotesc bunurile si poverile de ploaie.

„Iar din lana, parul fin si parul lor”, care provin de la vite, v-a dat „lucruri de folos”. Aici intra toate lucrurile facute din ele: vase, asternuturi, imbracaminte, paturi si altele asemenea. „Si bunuri pentru o vreme”: va bucurati de ele si trageți folos din ele in lumea aceasta. Acestea se numara printre lucrurile pe care Allah i-a facut pe robii Sai in stare sa le produca.

„Allah a facut pentru voi, din ceea ce a creat”, adica din lucruri la crearea carora voi nu ati avut nicio parte, „umbra”: umbra copacilor, muntilor, dealurilor si a altor lucruri. „V-a facut adaposturi in munti”, adica pesteri in care va aparati de caldura, frig, ploaie si dusmani.

„Si v-a dat vesminte care va pazesc de caldura.” Frigul nu este pomenit aici fiindca a fost amintit la inceputul acestei sure, acolo unde sunt pomenite Binecuvantarile de temelie, cele de care omul are neaparat nevoie. Spre sfarsitul surei sunt pomenite Binecuvantarile care le desavarsesc pe cele dintai. Apararea de frig este o Binecuvantare de temelie si o necesitate, de aceea a fost pomenita la inceput: „Si a creat vitele pentru voi; in ele aveti vesminte calduroase si alte foloase.” [an-Nahl, 16:5]

„Si zale care va pazesc in lupta”, adica vesminte care va apara in vreme de lupta si razboi, precum platosele, camasile de zale si alte asemenea lucruri. Astfel Isi desavarseste El Binecuvantarile asupra voastra, daruindu-va binefaceri care nu pot fi numarate.

Cand va amintiti Binecuvantarile lui Allah si le vedeti coplesindu-va din toate partile, se cuvine „sa va supuneti” Maretiei Sale, sa impliniti Poruncile Lui si sa folositi Binecuvantarile in ascultarea Celui care le-a daruit. Multimea Binecuvantarilor este unul dintre motivele care ii fac pe oameni sa-I multumeasca mai mult si sa-L laude pe Allah pentru ele, insa nelegiuitii staruie in razvratire si incapatanare.

De aceea Allah spune despre ei: „Daca ei se intorc” de la Allah si de la ascultarea fata de El, dupa ce le-au fost amintite Binecuvantarile si Semnele Sale, „tie iti revine numai vestirea limpede”. Nu tie iti revine sa-i calauzesti; tie ti se cere numai sa-i povatuiesti, sa le aduci aminte, sa-i avertizezi si sa-i inspaimanti.

Dupa ce ai implinit ceea ce ti se cere, socoteala lor ti revine lui Allah. Ei vad Binecuvantarile Sale si cunosc Binefacerile Lui, insa le tagaduiesc si sunt nerecunoscatori. „Iar cei mai multi dintre ei sunt necredinciosi” si nu este niciun bine in ei. Din pricina gandirii lor stricate si a intentiilor lor rele, succesiunea Semnelor nu le este de folos; ei vor vedea insa cum il rasplateste Allah pe fiecare tiran incapatanat, nerecunoscator fata de Binecuvantarile Sale si razvratit impotriva lui Allah si a trimisilor Sai.

Versetele 84 la 87

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ
يَسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يَخَفُّ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
يَنْظُرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ أَشْرَكُوا شَرَّكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ
شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

84. In Ziua in care vom ridica din fiecare comunitate un martor, celor care nu au crezut nu li se va ingadui sa se dezvinovateasca si nici nu li se va ingadui sa indrepte lucrurile. 85. Cand cei care au fost nedrepti vor vedea pedeapsa, ea nu le va fi usurata si nici nu li se va da ragaz. 86. Cand politeistii isi vor vedea partasii, vor spune: „Domnul nostru, acestia sunt partasii nostri, pe care ii chemam in afara de Tine.” Atunci aceia le vor raspunde: „Cu adevarat, voi sunteti mincinosi!” 87. In Ziua aceea, ei I se vor supune pe deplin lui Allah, iar ceea ce obisnuiau sa nascoceasca va pieri de la ei.

Allah ne spune aici despre starea celor necredinciosi in Ziua Invierii: nicio scuza nu le va fi primita, pedeapsa nu le va fi usurata, partasii lor se vor deice de ei, iar ei isi vor marturisi propria necredinta si minciunile nascocite impotriva lui Allah.

„In Ziua in care vom ridica din fiecare comunitate un martor”, care va marturisi impotriva ei despre faptele ei si despre raspunsul dat celui care a chemat-o la Calauzirea adevarata. Martorii pe care Allah ii va ridica sunt cei mai sinceri si mai drepti dintre martori: trimisii. Dupa ce isi vor da marturia, se va rosti judecata.

„Celor care nu au crezut nu li se va ingadui sa se dezvinovateasca”, fiindca orice scuza ar aduce, dupa ce falsitatea lucrului pe care l-au urmat a devenit sigura, va fi o scuza neintemeiata, care nu le va fi de niciun folos. Daca vor cere sa fie trimisi inapoi in lume ca sa indrepte lucrurile, nu li se va raspunde, iar scuza nu le va fi primita.

Dimpotriva, pedeapsa aspra va fi grabita asupra lor, nu le va fi usurata si nu li se va da ragaz din clipa in care o vor vedea. Aceasta, fiindca ei nu vor avea

fapte bune. Faptele lor rele vor fi cercetate si numarate, le vor fi aratate, vor fi siliti sa le recunoasca si vor fi acoperiti de rusine.

„Cand politeistii isi vor vedea partasii” in Ziua Invierii si isi vor da seama ca acestia au fost falsi si ca nu vor putea tagadui, „vor spune: Domnul nostru, acestia sunt partasii nostri, pe care ii chemam in afara de Tine”. Ei nu au nicio putere sa le fie de folos ori sa mijloceasca pentru ei. Politeistii insisi vor recunoaste falsitatea acelor partasi, se vor lepada de ei, iar intre ei si partasii lor se vor arata dusmania si ura.

„Atunci aceia le vor raspunde”, adica asa-numitii partasi le vor spune: „Cu adevarat, voi sunteti mincinosi!” Voi ne-ati socotit partasi ai lui Allah si ne-ati adorat in afara Lui, insa noi nu v-am poruncit sa faceti aceasta si nu am pretins ca meritam sa fim socotiti divini. Vina va apartine voua.

Atunci ei se vor supune lui Allah si Hotararii Sale si vor recunoaste ca merita pedeapsa. „Iar ceea ce obisnuiau sa nascoceasca va pieri de la ei.” Ei vor intra in Iad, iar inimile lor se vor umple de ura fata de ei insisi si de lauda fata de Domnul lor, fiindca vor fi pedepsiti numai potrivit faptelor lor.

Versetul 88

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا
يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

88. Celor care nu au crezut si i-au impiedicat pe altii de la Calea lui Allah le vom adauga pedeapsa peste pedeapsa, pentru stricaciunea pe care o raspandeau.

Ei au raspandit stricaciune prin propria necredinta, prin tagaduirea Versetelor lui Allah, prin lupta impotriva trimisilor Sai, prin impiedicarea oamenilor de la Calea lui Allah si prin faptul ca au devenit chematori la ratacire. De aceea merita o pedeapsa inmultita, asa cum si-au inmultit pacatele si au raspandit stricaciune pe pamantul lui Allah.

Versetul 89

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

89. In Ziua in care vom ridica din fiecare comunitate un martor impotriva lor, dintre ei insisi, te vom aduce pe tine martor impotriva acestora. Si ti-am coborat Cartea ca lamurire pentru toate lucrurile, drept calauzire, mila si veste buna pentru musulmani.

Dupa ce a pomenit mai inainte ca va ridica din fiecare comunitate un martor, Allah pomeneste aici acelasi lucru si il deosebeste dintre ei pe acest Trimis nobil.

„Te vom aduce pe tine martor impotriva acestora”, adica impotriva comunitatii tale, ca sa marturisesti despre binele si raul lor. Aceasta tine de desavarsirea Dreptatii lui Allah Preainaltul: fiecare trimis va marturisi despre comunitatea sa, fiindca el cunoaste mai bine decat altii faptele comunitatii sale, este mai drept si mai milostiv decat sa marturiseasca impotriva lor altceva decat ceea ce merita.

Aceasta este asemenea Cuvantului lui Allah: „Astfel v-am facut o comunitate dreapta, ca sa fiti martori asupra oamenilor, iar Trimisul sa fie martor asupra voastra.” [al-Baqarah, 2:143]

Allah mai spune: „Cum va fi cand vom aduce din fiecare comunitate un martor si te vom aduce pe tine martor impotriva acestora? In Ziua aceea, cei care nu au crezut si nu i-au dat ascultare Trimisului vor dori ca pamantul sa fie nivelat peste ei.” [an-Nisa', 4:41-42]

„Si ti-am coborat Cartea ca lamurire pentru toate lucrurile”: in principiile si ramurile religiei, in Hotararile celor doua lumi si in tot ceea ce le este necesar robilor. Ea le lamureste pe toate in cuvinte limpezi, pana intr-atat incat Allah repeta in ea lucrurile importante de care oamenii au nevoie in orice vreme. Le repeta prin cuvinte si forme diferite si prin dovezi felurite, pentru ca ele sa se statorniceasca in inimi si sa rodeasca binele potrivit statornicieii lor. Allah foloseste cuvinte putine, limpezi si cuprinzatoare, care contin numeroase sensuri. Priveste, de pilda, versetul care urmeaza si ceea ce cuprinde el dintre porunci si opriri, care nu pot fi numarate.

Intrucat acest Coran este o lamurire pentru toate lucrurile, el este Dovada lui Allah impotriva tuturor robilor. El nu-i mai lasa celui nedrept nicio scuza.

Musulmanii au dobandit folos prin el, caci el este „calauzire” pentru ei, prin care sunt calauziti in toate treburile religiei si ale vietii lor, si „mila” prin care dobandesc tot binele acestei lumi si al Vietii de Apoi.

Calauzirea este ceea ce ii face sa dobandeasca stiinta folositoare si faptele drepte, iar mila este rasplata care rezulta din acestea in lumea aceasta si in Viata de Apoi: buna stare a inimii, linistea si desavarsirea mintii - care nu poate fi desavarsita decat prin sensurile Coranului, cele mai inalte dintre sensuri -, faptele bune, purtarile frumoase, hrana imbelsugata, biruinta asupra dusmanilor prin cuvânt si fapta, dobandirea Bunei Placeri a lui Allah si a Paradisului Sau, in care sunt binecuvantari vesnice pe care nimeni nu le cunoaste in afara de Domnul Indurător.

Versetul 90

* إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

90. Cu adevarat, Allah porunceste dreptatea, binefacerea si daruirea catre rude si opreste de la necuviinta, fapta rea si asuprire. El va povatuiește, pentru ca voi sa luati aminte.

Dreptatea pe care Allah o porunceste cuprinde dreptatea in privinta drepturilor Sale si a drepturilor robilor Sai. Dreptatea inseamna implinirea deplina a acestor drepturi, prin indeplinirea a ceea ce Allah a facut obligatoriu dintre indatoririle legate de avere si de trup si dintre cele care le reunesc pe amandoua, fie ca este vorba despre drepturile Lui, fie despre drepturile robilor Sai, precum si purtarea cu oamenii pe temeiul dreptatii depline.

Oricine are o autoritate trebuie sa-si implineasca indatorirea fata de aceia care se afla sub autoritatea sa. Aceasta ii priveste deopotriva pe conducator, pe judecator, pe reprezentantii conducatorului si pe reprezentantii judecatorului. Dreptatea este ceea ce Allah le-a poruncit in Cartea Sa si prin cuvintele Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si le-a poruncit sa o urmeze.

Din dreptatea in relatiile dintre oameni fac parte cumpararea si vanzarea, precum si toate celelalte tranzactii. Ea cere implinirea tuturor indatoririlor si obligatiilor, fara a lipsi pe nimeni de dreptul sau si fara inselaciune, amagire ori nedreptate.

Dreptatea este obligatorie, iar binefacerea este o virtute recomandata. Ea inseamna sa le aduci oamenilor folos prin avere, prin faptele trupului, prin

stiinta si prin toate celelalte mijloace prin care le poti fi de folos. Aici intra chiar si bunatatea fata de animale, atat fata de cele a caror carne este ingaduita, cat si fata de celelalte.

Allah a pomenit in mod deosebit daruirea catre rude, desi aceasta intra in sensul general al binefacerii, pentru a intari dreptul lor si a indemnna la implinirea lui, deoarece legaturile cu ele trebuie pastrate si fata de ele trebuie aratata bunatate. Sunt cuprinse toate rudele, apropiate si indepartate; cu cat legatura de rudenie este mai apropiata, cu atat dreptul la binefacere este mai mare.

„Si opreste de la necuviinta”: aceasta este fiecare pacat mare pe care Legea si firea sanatoasa il socotesc respingator, precum asocierea de parteneri lui Allah, uciderea fara drept, preacurvia, furtul, admiratia de sine, trufia, dispretuirea oamenilor si alte fapte urate.

In „fapta rea” intra fiecare pacat legat de drepturile lui Allah Preainaltul, iar in „asuprire” intra fiecare incalcare a drepturilor oamenilor, fie ca priveste vietile, averile ori onoarea lor.

Acest verset este cuprinzator pentru toate poruncile si toate opririle; nu exista nimic care sa ramana in afara lui. El este o temelie la care se intorc toate chestiunile de amanunt. Orice lucru care cuprinde dreptate, binefacere ori daruire catre rude intra in ceea ce Allah a poruncit, iar orice lucru care cuprinde necuviinta, fapta rea ori asuprire intra in ceea ce Allah a oprit.

Prin aceasta este cunoscuta frumusetea si bunatatea celor poruncite de Allah, precum si uratenia si raul celor oprite de El. Toate cuvintele si faptele oamenilor sunt cantarite cu aceasta masura. Bindecuvantat este Cel care a asezat in Cuvantul Sau calauzire, vindecare, lumina si deosebirea dintre bine si rau in toate lucrurile.

De aceea spune: „El va povatuieste” prin ceea ce va lamureste in Cartea Sa, poruncindu-va ceea ce va aduce binele si oprindu-va de la ceea ce va vatama, „pentru ca voi sa luati aminte” la povata Lui si sa o inteleti. Daca luati aminte si inteleti, veti lucra potrivit ei si veti dobandi o fericire dupa care nu mai este nefericire.

Dupa ce a poruncit ceea ce este obligatoriu prin temeliile Legii, Allah porunceste apoi implinirea lucrurilor pe care robul si le-a facut singur obligatorii.

Versetele 91 la 92

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ
 اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ
 غَزْلَهَا مِنْ بَعْلٍ قَوِيٍّ أَنْكَرْنَا تَخِذُودَ إِيْمَانِكُمْ دَخَلَا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ
 أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ
 تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾

91. Impliniti legamantul lui Allah dupa ce l-ati incheiat si nu va incalcati juramintele dupa ce le-ati intarit, facandu-L pe Allah Garant pentru voi. Cu adevarat, Allah stie ceea ce faceti. 92. Nu fiti asemenea femeii care desface firul pe care l-a tors bine, rupandu-l in suvite, facandu-va juramintele mijloc de inselare intre voi doar pentru ca un neam este mai numeros decat altul. Allah doar va incerca prin aceasta, iar in Ziua Invierii El va va lamuri negresit lucrurile asupra carora va deosebeati.

Aceasta cuprinde tot ceea ce robul Ii fagaduieste Domnului sau dintre actele de adorare, legamintele si juramintele pe care le face, atunci cand implinirea lor este o fapta dreapta. Cuprinde si legamintele dintre el si altcineva, precum intelegerea dintre doua parti intr-o tranzactie ori fagaduinta pe care omul o face altuia si prin care se obliga. In toate acestea el trebuie sa-si implineasca fagaduinta daca poate.

De aceea Allah a oprit incalcarea legamintelor: „si nu va incalcati juramintele dupa ce le-ati intarit, facandu-L pe Allah Garant pentru voi”, prin pomenirea Numelui Sau in legamant. Nu va este ingaduit sa nu impliniti lucrul pentru care L-ati facut pe Allah Garant, caci aceasta ar insemna lipsa de venerare si de respect fata de El, dupa ce cealalta parte a primit juramantul si s-a multumit cu aceasta intarire prin care L-ati facut pe Allah Garant.

Dupa cum celalalt s-a increzut in tine si a avut o parere buna despre tine, implineste ceea ce ai spus si ai intarit. „Cu adevarat, Allah stie ceea ce faceti” si il va rasplati pe fiecare pentru fapta lui, potrivit intentiei si scopului sau.

Nu fiti, prin incalcarea legamintelor, asemenea celei mai urate pilde, care arata cel mai limpede nechibzuinta celui care isi incalca legamantul: femeia care toarce un fir puternic, iar dupa ce acesta a devenit trainic, asa cum voia, il desface si il rupe in suvite. S-a ostenit sa-l toarca, apoi, dupa ce l-a destramat, s-a ostenit din nou si nu a castigat decat dezamagire, oboseala, nechibzuinta si

mente slaba. Tot astfel este cel care isi incalca legamantul: nedrept, nesabuit si lipsit de religie si demnitate.

„Facandu-va juramintele mijloc de inselare intre voi doar pentru ca un neam este mai numeros decat altul.” Nu se cuvine sa jurati si sa incheiati un legamant, apoi sa cautati prilejul de a-l incalca: cand cel care a dat legamantul este slab, il implineste deoarece nu are alta alegere, nu din respect pentru legamant si juramant; iar cand ajunge puternic si vede un castig lumesec in incalcarea juramantului, il incalca fara sa tina seama de Legamantul lui Allah si de juramantul facut in Numele Lui.

Toate acestea inseamna urmare a poftelor si punerea lor inaintea celor cerute de Allah si a celor cerute de demnitatea omeneasca si de purtarea sanatoasa, numai pentru ca o parte este mai numeroasa si mai puternica decat alta.

Aceasta este o incercare de la Allah prin care va pune la proba. El creeaza imprejurarile prin care oamenii sunt incercati, pentru a se arata cine este sincer si credincios cuvantului sau si cine este nelegiuit si ticalos.

„Iar in Ziua Invierii El va va lamuri negresit lucrurile asupra carora va deosebeati”, il va rasplati pe fiecare pentru faptele sale si il va face de rusine pe cel care a tradat.

Versetul 93

ج

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَلَتَسْتَلْنَ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

93. Daca Allah ar fi voit, v-ar fi facut o singura comunitate. Insa El duce in ratacire pe cine vointe si calauzeste pe cine vointe, iar voi veti fi intrebati negresit despre ceea ce faceati.

„Daca Allah ar fi voit”, i-ar fi adunat pe toti oamenii asupra calauzirii si i-ar fi facut „o singura comunitate”. Insa numai El are Puterea de a-i calauzi pe oameni ori de a-i duce in ratacire. Calauzirea si ducerea in ratacire fac parte dintre Faptele Sale, legate de Stiinta si Intelegiunea Sa. Prin Harul Sau, El daruieste calauzirea celui care o merita si, prin Dreptatea Sa, o opreste de la cel care nu o merita.

„Iar voi veti fi intrebati negresit despre ceea ce faceati”, bine ori rau, apoi El va va rasplati pentru aceasta in chipul cel mai deplin si mai drept.

Versetul 94

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا أَلْسَاءَ بِمَا
صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾

94. Nu va faceti juramintele mijloc de inselare intre voi, ca nu cumva vreun picior sa alunece dupa ce fusese bine statornicit si sa gustati raul pentru ca ati abatut de la Calea lui Allah; si veti avea o pedeapsa cumplita.

Nu va faceti juramintele, legamintele si fagaduintele supuse poftelor voastre, implinindu-le ori incalcandu-le dupa cum voiti. Daca faceti aceasta, picioarele voastre vor aluneca dupa ce fusesera bine statornicite pe Calea cea Dreapta si „veti gusta raul”, adica pedeapsa care va va intrista si chinui, „pentru ca ati abatut de la Calea lui Allah”, ratacind voi insiva si facandu-i si pe altii sa rataceasca. „Si veti avea o pedeapsa cumplita”, sporita pentru voi.

Versetele 95 la 97

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا
أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

95. Nu vindeti Legamantul lui Allah pentru un pret neinsemnat. Cu adevarat, ceea ce se afla la Allah este mai bun pentru voi, daca ati sti. 96. Ceea ce aveti voi se va sfarsi, iar ceea ce se afla la Allah este vesnic. Ii vom rasplati negresit pe cei rabdatori potrivit celor mai bune fapte pe care le-au savarsit. 97. Pe cel care face o fapta dreapta, barbat ori femeie, si este credincios, il vom face negresit sa traiasca o viata buna si ii vom rasplati negresit potrivit celor mai bune fapte pe care le-au savarsit.

Allah ii avertizeaza aici pe robii Sai sa nu incalce legamintele si juramintele pentru lucrurile neinsemnate ale lumii. „Nu vindeti Legamantul lui Allah pentru un pret neinsemnat” pe care il dobanditi prin incalcarea lui si prin neimplinirea fagaduintei.

„Cu adevarat, ceea ce se afla la Allah” dintre rasplatile acestei lumi si ale Vietii de Apoi pentru cel care pune mai presus Buna Sa Placere si isi implineste fagaduinta facuta lui Allah „este mai bun pentru voi” decat castigul lumesc neinsemnat, „daca ati sti”.

Puneti, asadar, ceea ce ramane inaintea a ceea ce pierе. Tot ceea ce aveti voi, oricat de mult ar fi, „se va sfarsi” si va pieri, iar „ceea ce se afla la Allah este vesnic”, asa cum El este Vesnic, si nu va inceta ori pieri niciodata. Nu este intelept cel care pune lucrul pieritor si neinsemnat inaintea celui vesnic si pretios.

Aceasta este asemenea Cuvintelor lui Allah Preainaltul: „Insa voi puneti mai presus viata acestei lumi, desi Viata de Apoi este mai buna si mai trainica.” [al-A'la, 87:16-17] Si: „Iar ceea ce se afla la Allah este mai bun pentru cei evlaviosi.” [Al 'Imran, 3:198]

Aici se afla indemnul la renuntarea la lucrurile lumesti, mai ales la renuntarea obligatorie: aceea de a parasii lucrurile care vatama, il abat pe om de la cele poruncite de Allah si ajung sa fie puse inaintea drepturilor Lui. Aceasta renuntare este obligatorie.

Printre lucrurile care il ajuta pe rob sa renunte la lume este sa compare in mintea lui placerile si poftele ei cu bunatatile Vietii de Apoi. El va vedea intre ele o deosebire care il va face sa puna mai presus ceea ce este mai inalt. Renuntarea laudata nu inseamna ca omul sa-si petreaca tot timpul in acte de adorare limitate la ritualuri, precum rugaciunea, postul si pomenirea lui Allah.

Omul nu devine cu adevarat neatasat de lume pana cand nu implineste, dupa putinta, toate faptele launtrice si vazute pe care Legea le-a poruncit si tot ceea ce poate din chemarea oamenilor la Allah si la Religia Sa prin cuvant si fapta. Adevarata renuntare la lume inseamna sa nu doresti ceea ce nu aduce folos religiei ori vietii si sa doresti si sa urmaresti tot ceea ce este folositor.

„Ii vom rasplati negresit pe cei rabdatori” in ascultarea de Allah, in parasirea neascultarii fata de El si in dezvatarea sufletelor lor de poftele lumesti care le vatama religia, „potrivit celor mai bune fapte pe care le-au savarsit”. Fiecare fapta buna este rasplatita de zece ori pana la sapte sute de ori si chiar de multe ori mai mult. Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac binele.

De aceea El pomeneste rasplata celor care fac binele in aceasta lume si in Viata de Apoi: „Pe cel care face o fapta dreapta, barbat ori femeie, si este credincios” - imanul este conditia valabilitatii si primirii faptelor drepte. O fapta nici nu poate fi numita dreapta daca nu este intemeiata pe iman. Imanul care indeamna la faptele bune este imanul statornic, care rodeste faptele trupului, atat obligatorii, cat si recomandate.

Pe cel care reuneste imanul si fapta dreapta, „il vom face negresit sa traiasca o viata buna”, asezand in inima lui liniste si impacare, astfel incat sa nu ia aminte la ceea ce l-ar tulbura, si daruindu-i o hrana ingaduita si buna de unde nici nu se asteapta.

„Si ii vom rasplati negresit”, in Viata de Apoi, „potrivit celor mai bune fapte pe care le-au savarsit”, cu felurite placeri pe care niciun ochi nu le-a vazut, nicio ureche nu le-a auzit si care nu s-au ivit vreodata in inima unui om. Allah ii daruieste, asadar, binele acestei lumi si binele Vietii de Apoi.

Versetele 98 la 100

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ
 سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى
 الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

98. Cand citesti Coranul, cauta adapost la Allah de Shaytan cel alungat. 99. Cu adevarat, el nu are nicio putere asupra celor care cred si isi pun increderea in Domnul lor. 100. El are putere numai asupra celor care il iau drept aliat si care, sub inraurirea lui, Ii fac asociati lui Allah.

Cand voiesti sa citesti Cartea lui Allah - cea mai nobila si mai inalta dintre carti, in care se afla vindecarea inimilor si multa stiinta -, Shaytan arata cea mai mare staruinta in a-l vatama pe rob atunci cand acesta incepe o fapta dreapta. El cauta sa-l abata de la scopurile si intelesurile acelor fapte.

Calea de a fi ferit de raul lui este intoarcerea la Allah si cautarea adapostului la El impotriva raului sau. Cititorul sa spuna: „A'udhu billahi min ash-Shaytan ir-rajim” - caut adapost la Allah de Shaytan cel alungat -, cugetand la sensul acestor cuvinte, sprijinindu-se in inima sa pe Allah pentru ca El sa-l indeparteze pe Shaytan, luptandu-se din rasputeri impotriva soaptelor si gandurilor lui rele si cautand cel mai puternic mijloc de a-l respinge: recurgerea la iman si punerea increderii in Allah.

Shaytan „nu are nicio putere” ori stapanire „asupra celor care cred si isi pun increderea in Domnul lor”, numai in El, fara asociat. Allah indeparteaza de credinciosii care isi pun increderea in El raul lui Shaytan, astfel incat acesta nu are asupra lor nicio putere ori stapanire.

El are putere si stapanire „numai asupra celor care il iau drept aliat”: ei il iau drept aliat prin faptul ca se intorc de la Allah, incep sa-l asculte pe Shaytan si se

alatura ostirii lui. Ei sunt cei care ii dau stapanire asupra lor, iar el ii indeamna la pacate si ii conduce spre Foc.

Versetele 101 la 102

وَاِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَنْزِلُ قَالُوا اِنَّمَا اَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ
 اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
 الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَهُدًى وَبُشْرًى لِّلْمُسْلِمِيْنَ ﴿١٠٢﴾

101. Cand inlocuim un verset cu altul - iar Allah stie mai bine ceea ce coboara -, ei spun: „Tu esti doar un nascocitor!” Insa cei mai multi dintre ei nu stiu.
102. Spune: „Duhul cel Sfânt l-a coborat de la Domnul tau cu adevarul, pentru a-i intari pe cei care cred si drept calauzire si buna vestire pentru musulmani.”

Allah ne vesteste ca aceia care nu cred in acest Coran cauta ceea ce isi inchipuie ca ar fi o dovada pentru afirmatia lor ca el este nascocit. Allah Preainteleptul hotaraste legi si inlocuieste o hotarare cu alta, prin Intelepciunea si Mila Sa. Cand au vazut aceasta, ei l-au defaimat pe Trimis, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si ceea ce a adus el si au spus: „Tu esti doar un nascocitor!”

Allah a spus: „Insa cei mai multi dintre ei nu stiu”. Ei sunt nestiutori si nu au cunostinta despre Domnul lor ori despre Legea Lui. Este stiut ca defaimarea venita de la un nestiutor, fara stiinta, nu are nicio greutate, caci judecata asupra unui lucru izvoraste din cunoasterea lui si a aspectelor sale care merita lauda ori critica.

De aceea Allah a pomenit Intelepciunea Sa in aceasta si a spus: „Spune: Duhul cel Sfânt” - Jibril, pacea fie asupra sa, trimisul dintre ingeri, care este mai presus de orice cusur, tradare ori boala - „l-a coborat de la Domnul tau cu adevarul”. El l-a coborat in adevar, iar continutul sau este adevar in vestiri, porunci si opriri. Nimeni nu-l poate critica printr-o dovada sanatoasa, caci, odata stiut ca el este adevarul, se stie ca tot ceea ce i se impotrивeste este fals.

„Pentru a-i intari pe cei care cred”: versetele lui au fost coborate unul dupa altul, din vreme in vreme, iar adevarul a ajuns neincetat, treptat, la inimile lor, pana cand imanul lor a devenit mai statornic decat muntii neclintiti. Ei stiu ca el este adevarul. Cand Allah da o hotarare, apoi o abroga, ei stiu ca a inlocuit-o cu una asemenea ei ori cu una mai buna pentru ei si ca orice abrogare se face potrivit Intelepciunii dumnezeiesti si ratiunii sanatoase.

„Si drept calauzire si buna vestire pentru musulmani”: el ii calauzeste spre realitatile lucrurilor, deosebind adevarul de falsitate si calauzirea de ratacire, si le vesteste o rasplata frumoasa in care vor ramane vesnic. Coborarea lui treptata este mai puternica in calauzire si buna vestire si are un efect mai mare decat daca ar fi coborat deodata, caci atunci oamenii nu s-ar fi putut concentra asupra lui in intregime.

Allah cobora o hotarare, iar uneori mai multe; dupa ce ei le intelegeau, cugetau la ele, le cunoasteau sensul si le cuprindeau pe deplin, El cobora altceva asemenea lor, si tot astfel. Prin aceasta, Companionii au ajuns la culmea desavarsirii: starile si purtarile lor s-au schimbat, iar ei au dobandit purtari, obiceiuri si fapte prin care i-au intrecut pe cei dintai si pe cei de pe urma.

De aceea, se cuvine cu atat mai mult ca aceia care vin dupa ei sa se formeze prin stiinta lui, sa se impodobeasca prin purtarile la care el cheama, sa-i caute lumina in intunericurile nedreptatii si nestiintei si sa-l ia drept calauza in toate treburile lor. Astfel li se vor indrepta atat treburile religiei, cat si cele ale vietii.

Versetele 103 la 105

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

103. Stim prea bine ca ei spun: „Il invata doar un om.” Limba celui la care fac aluzie este straina, pe cand aceasta este limba araba limpede. **104.** Pe cei care nu cred in Semnele lui Allah, Allah nu-i va calauzi, iar ei vor avea o pedeapsa dureroasa. **105.** Numai cei care nu cred in Semnele lui Allah nascocesc minciuna; ei sunt mincinosii.

Allah ne vesteste despre cuvintele politeistilor care nu credeau in Trimisul Sau: „Il invata doar un om”, adica il invata aceasta Carte pe care a adus-o. Omul la care faceau aluzie vorbea o limba straina, „pe cand aceasta” - Coranul - „este limba araba limpede”. Cum ar putea fi adevarat ceea ce spuneau?

Mincinosul rosteste minciuna fara sa cugete la ceea ce decurge din ea. Cuvintele lui ajung astfel sa cuprinda asemenea contradictii si stricaciuni, incat simpla cugetare asupra lor este de ajuns pentru a le respinge.

„Pe cei care nu cred in Semnele lui Allah”, desi acestea arata limpede adevarul, ci le tagaduiesc si nu le primesc, „Allah nu-i va calauzi” cand le vine calauzirea. Ei o resping, iar pedeapsa lor este lipsirea de ea si parasirea lor de catre Allah. „Iar ei vor avea”, in Viata de Apoi, „o pedeapsa dureroasa”.

„Numai cei care nu cred in Semnele lui Allah”, precum aceia care poarta ura Trimisului Sau dupa ce le-a venit dovada limpede, „nascocesc minciuna”: nascocirile si minciunile vin de la ei. „Ei sunt mincinosii”, adica ei sunt mincinosii adevarati, iar aceasta descriere li se potriveste mai mult decat oricui altcuiva.

In ceea ce-l priveste pe Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, care crede in Semnele lui Allah si se smereste inaintea Domnului sau, este cu neputinta sa minta despre Allah si sa-I atribuie cuvinte pe care El nu le-a rostit. Dusmanii lui l-au acuzat de minciuna, insa ceea ce i-au atribuit lui li se potriveste lor insisi. Allah i-a dat in vileag si le-a aratat faptele rusinoase. A Lui este toata lauda.

Versetele 106 la 109

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ
مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعَهُمْ
وَأَبْصَرَهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ
الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾

106. Asupra celui care nu crede in Allah dupa ce a crezut se abate Mania lui Allah, iar el va avea o pedeapsa cumplita - in afara de cel care este silit, in vreme ce inima lui ramane statornica in iman; pedeapsa ii priveste insa pe cei care isi deschid piepturile necredintei. **107.** Aceasta pentru ca au iubit viata acestei lumi mai mult decat Viata de Apoi si pentru ca Allah nu calauzeste neamul necredincios. **108.** Acestia sunt cei ale caror inimi, auz si vaz Allah le-a pecetluit; ei sunt cei nepasatori. **109.** Fara indoiala, in Viata de Apoi ei vor fi cei pierduti.

Allah ne vesteste despre starea respingatoare a celor care nu cred in El dupa ce au crezut, care orbesc dupa ce au vazut si se intorc la ratacire dupa ce au fost

calauziti. Ei isi deschid piepturile necredintei, multumiti si impacati cu ea, si astfel atrag Mania mare a Domnului Indurador. Cand Mania Lui este atrasa, nimeni nu o poate respinge, iar toate fapturile se vor mania pe cei asupra carora ea s-a coborat.

„Si vor avea o pedeapsa cumplita”, de cea mai mare asprime, pe langa faptul ca va fi vesnica si neintrerupta.

„Aceasta pentru ca au iubit viata acestei lumi mai mult decat Viata de Apoi”: ei s-au intors de la Viata de Apoi si au cautat castigul neinsemnat al lumii, alergand dupa el si renuntand la binele Vietii de Apoi. Cand au ales necredinta in locul imanului, Allah i-a lipsit de calauzire si nu i-a calauzit, deoarece necredinta devenise o insusire statornica a lor.

El le-a pecetluit inimile, astfel incat niciun bine sa nu intre in ele, si le-a pecetluit auzul si vazul, astfel incat nimic folositor sa nu ajunga prin ele la inimi. Nepasarea i-a inconjurat si au intalnit esecul din toate partile. Au fost lipsiti de Mila lui Allah care cuprinde toate lucrurile, deoarece ea le-a venit, dar au respins-o, si le-a fost infatisata, dar nu au primit-o.

„Fara indoiala, in Viata de Apoi ei vor fi cei pierduti”: in Ziua Invierii isi vor pierde sufletele, averile si familiile, vor pierde desfatarea vesnica si vor atrage asupra lor pedeapsa dureroasa.

Aceasta nu se aplica celui silit si constrans sa rosteasca necredinta, in vreme ce inima lui ramane statornica in iman si doreste imanul. Asupra lui nu este nicio vina si niciun pacat. Celui silit si constrans ii este ingaduit sa rosteasca un cuvânt al necredintei.

Aceasta arata ca vorbele celui silit sa rosteasca divortul, sa elibereze un rob, sa incheie o vanzare ori o cumparare si alte lucruri asemenea nu sunt luate in seama si nu se intemeiaza pe ele nicio hotarare a Legii. Daca, in caz de constrangere, nu exista pedeapsa pentru rostirea cuvântului necredintei, cu atat mai mult aceasta se aplica lucrurilor mai putin grave.

Versetele 110 la 111

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهِدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ
بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾ * يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا
وَتَقُولُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلْتُ وَهُمْ لَا يُلْظَمُونَ ﴿١١١﴾

110. Apoi, cu adevarat, fata de cei care au emigrat dupa ce au fost supusi incercarii, apoi au luptat si au rabdat, Domnul tau este, dupa toate acestea,

Atoateiertator, Indurator. 111. In Ziua cand fiecare suflet va veni aparandu-se pe sine, fiecarui suflet i se va da pe deplin ceea ce a agonisit si ei nu vor fi nedreptatiti.

Cu adevarat, Domnul tau, care ii ocroteste pe robii Sai sinceri prin bunatatea si binecuvantarile Sale, este Atoateiertator si Indurator fata de cei care au emigrat pe Calea Lui, parasindu-si casele si averile pentru a cauta Buna Placere a lui Allah, dupa ce fusesera supusi incercarii si prigoniti ca sa se intoarca la necredinta, dar au staruit in imanul lor si si-au pastrat certitudinea.

Apoi ei s-au straduit impotriva dusmanilor lui Allah, cautand sa-i aduca in Religia Lui prin cuvant si fapta, si au rabdat statornic in aceste acte de adorare care sunt grele pentru cele mai multe suflete.

Acestea sunt dintre cele mai mari mijloace prin care este dobandita cea mai inalta rasplata si cel mai mare dar: Iertarea lui Allah pentru pacatele mici si mari, care cuprinde izbavirea de toate lucrurile urate, si Mila Sa vasta, prin care dobandesc binele, iar treburile religiei si ale vietii lor se indreapta.

Ei vor avea Mila lui Allah in Ziua Invierii, cand „fiecare suflet va veni aparandu-se pe sine”, fiecare spunand: „Eu insumi, eu insumi!”, fara sa se ingrijeasca de altcineva. In Ziua aceea, fiecare va avea nevoie disperata chiar si de cea mai mica farama de bine.

„Fiecarui suflet i se va da pe deplin ceea ce a agonisit”, bine ori rau, „si ei nu vor fi nedreptatiti”: nimic nu se va adauga la faptele lor rele si nimic nu se va scadea din faptele lor bune. „Astazi niciun suflet nu va fi nedreptatit cu nimic si nu veti fi rasplatiti decat pentru ceea ce faceti.” [Ya-Sin, 36:54]

Versetele 112 la 113

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾

112. Allah da drept pilda o cetate care era in siguranta si liniste, iar hrana ii venea din belsug din toate locurile. Insa ea s-a aratat nerecunoscatoare pentru Binecuvantarile lui Allah, asa ca Allah a facut-o sa guste vesmantul foametei si al fricii pentru ceea ce savarseau. 113. Le-a venit un Trimis dintre ei, insa l-au tagaduit, iar pedeapsa i-a cuprins in vreme ce erau nedrepti.

Aceasta cetate este Mecca cea venerata, care era in siguranta si liniste, fara ca cineva sa fie tulburat in ea. Oamenii din Jahiliyyah o venerau atat de mult, incat unul dintre ei il putea intalni acolo pe ucigasul tatalui ori fratelui sau, dar nu-l tulbura, in ciuda puternicei solidaritati tribale si mandrii arabe care existau intre ei.

Ea a dobandit astfel o siguranta deplina, cum nu dobandise nicio alta cetate. A primit si hrana din belsug. Desi era un tinut fara ogoare si fara pomi, Allah ii inlesnea hrana care venea spre ea din toate locurile.

Apoi le-a venit un Trimis dintre ei, a carui cinste si sinceritate le erau bine cunoscute. El i-a chemat la cele mai desavarsite purtari si i-a oprit de la toate lucrurile rele. Insa ei l-au tagaduit si au fost nerecunoscatori pentru Binecuvantarea pe care Allah le-o daruise.

Allah i-a facut atunci sa guste contrariul lucrurilor de care se bucurasera: i-a facut sa guste foamea aspra, contrariul belsugului, si frica, contrariul sigurantei. Aceasta s-a intamplat din pricina faptelor, necredintei si nerecunostintei lor. „Nu Allah i-a nedreptatit, ci ei insisi s-au nedreptatit.” [an-Nahl, 16:33]

Versetele 114 la 118

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلَ لْغَيْرِ
اللَّهِ بِهِ ۖ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا
تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَّعٌ قَلِيلٌ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ
قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

114. Mancati, asadar, din ceea ce v-a daruit Allah drept hrana ingaduita si buna si fiti recunoscatori pentru Binecuvantarea lui Allah, daca numai Lui Li aduceti adorare. 115. El v-a oprit numai mortaciunea, sangele, carnea de porc si ceea ce asupra caruia a fost pomenit alt nume decat cel al lui Allah. Insa cel care este silit de nevoie, fara sa doreasca pacatul si fara sa intreaca masura, va afla ca Allah este Atoateiertator, Indurator. 116. Nu spuneti, potrivit minciunii

rostitute de limbile voastre: „Acesta este ingaduit si acesta este oprit”, nascocind astfel minciuni despre Allah. Cu adevarat, cei care nascocesc minciuni despre Allah nu vor izbandi. 117. Ei vor avea o desfatara neinsemnata, iar apoi vor avea o pedeapsa dureroasa. 118. Iar iudeilor le-am oprit ceea ce ti-am istorisit mai inainte. Nu Noi i-am nedreptatit, ci ei insisi se nedreptateau.

Allah le porunceste robilor Sai sa manance din animalele, cerealele, roadele si celelalte lucruri pe care El li le-a daruit drept hrana, „ingaduita si buna”, adica purtand aceste doua insusiri: sa nu fie dintre lucrurile pe care Allah le-a oprit si sa nu fi fost dobandita printr-un mijloc neingaduit ori ceva asemanator. Bucurati-va, asadar, de ceea ce Allah a creat pentru voi, fara risipa si fara intrecerea masurii.

„Si fiti recunoscatori pentru Bindecuvantarea lui Allah” prin recunoasterea ei cu inimile, laudarea lui Allah pentru ea si folosirea ei in ascultarea de Allah, „daca numai Lui Ii aduceti adorare”, adica daca sunteti sinceri fata de El in adorare. Nu multumiti, asadar, nimanui altuia si nu-L uitati pe Daruitorul bindecuvarilor.

„El v-a oprit numai” lucrurile care va vatama, pentru a va ocroti de rau. Printre acestea se afla „mortaciunea”, care cuprinde tot ceea ce a murit fara a fi injunghiat in chipul poruncit, cu exceptia lacustelor si a pestelui.

Apoi „sangele”, adica sangele varsat la injunghiere; in privinta celui care ramane in vene si in carne nu este nicio greutate. Si „carnea de porc”, deoarece este spurcata si necurata; aici intra carnea, grasimea si toate partile porcului.

Si „ceea asupra caruia a fost pomenit alt nume decat cel al lui Allah”, precum animalul injunghiat pentru idoli, morminte si altele asemenea, deoarece scopul acelei injunghieri este asocierea de parteneri lui Allah.

„Insa cel care este silit de nevoie” sa manance unul dintre lucrurile oprite, dintr-o nevoie grabnica si de teama ca va pieri daca nu mananca, nu are niciun pacat, cu conditia sa nu doreasca neascultarea si sa nu intreaca masura. Sa nu caute lucrul oprit cand nu are nevoie de el, sa nu paraseasca lucrul ingaduit pentru cel oprit si sa nu manance mai mult decat ii este de neaparata trebuinta. In aceste conditii, lucrurile pomenite ii sunt ingaduite.

„Nu spuneti, potrivit minciunii rostitute de limbile voastre: Acesta este ingaduit si acesta este oprit”, adica nu declarati din partea voastra lucrurile ingaduite ori oprite, nascocind minciuna despre Allah si atribuindu-I cuvinte pe care nu le-a rostit.

„Cu adevarat, cei care nascocesc minciuni despre Allah nu vor izbandi” nici in aceasta lume, nici in Viata de Apoi. Allah ii va face negresit de rusine. Chiar

daca au parte de o desfatatare in aceasta lume, aceasta este „o desfatatare neinsemnata”, iar sfarsitul lor este Focul si „vor avea o pedeapsa dureroasa”.

Prin Harul Sau, Allah ne-a oprit numai lucrurile necurate, ca sa ne ocroteasca de tot ceea ce este respingator. Insa iudeilor le-a oprit lucruri bune care mai inainte le fusesera ingaduite, din pricina nedreptatii lor si drept pedeapsa pentru ei, dupa cum a fost istorisit in Sura al-An'am.

Allah spune: „Iar iudeilor le-am oprit toate animalele cu copita nedespicata si le-am oprit grasimea vitelor si a oilor, in afara de cea care se afla pe spatelul ori pe maruntaiele lor sau este amestecata cu oasele. Astfel i-am rasplatit pentru razvratirea lor si Noi spunem adevarul.” [al-An'am, 6:146]

Versetul 119

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمَلُوا السَّوْءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

119. Apoi, cu adevarat, fata de cei care savarsesc raul din nestiinta, apoi se caiesc si se indreapta, Domnul tau este, dupa aceea, Atoateiertator, Indurator.

Allah ii indeamna aici pe robii Sai la cainta si ii cheama sa se intoarca la El. El ne vesteste despre cel care savarseste raul „din nestiinta”, adica nestiind urmarile pe care pacatul le atrage asupra lui. Chiar daca savarseste pacatul cu voia sa, cunostinta din inima lui scade negresit in clipa savarsirii lui.

Daca apoi se caieste si se indreapta, parasind pacatul, regretandu-l si savarsind fapte drepte, Allah il iarta si are mila de el. Ii primeste cainta si il readuce la starea sa de mai inainte, ori il ridica la o stare chiar mai buna.

Versetele 120 la 123

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِأَنْعَمِهِ أَجْتَبَنَاهُ وَهَدَيْنَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾ وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمَنِ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

120. Cu adevarat, Ibrahim a fost un model de credinta, supus cu devotament lui Allah, drept-credincios, si nu a fost dintre politeisti. 121. El era

recunoscator pentru Binecuvantarile Lui. Allah l-a ales si l-a calauzit pe o Cale Dreapta. 122. I-am daruit bine in aceasta lume, iar in Viata de Apoi va fi negresit dintre cei drepti. 123. Apoi ti-am revelat tie: „Urmeaza religia lui Ibrahim, drept-credincios, care nu a fost dintre politeisti.”

Allah ne vesteste despre binecuvantarile pe care le-a daruit prietenului Sau apropiat Ibrahim, pacea fie asupra sa, si despre felul in care l-a ales pentru virtuti inalte si insusiri desavarsite.

„Cu adevarat, Ibrahim a fost un model de credinta”, adica un conducator care a reunit toate insusirile bune; el era o calauza si era el insusi calauzit. Era „supus cu devotament lui Allah”, adica staruia in ascultarea Domnului sau si era sincer numai fata de El.

Era „drept-credincios”: se indrepta spre Allah cu iubire, cainta si robie adevarata si se intorcea de la tot ceea ce se afla in afara Lui. „Si nu a fost dintre politeisti” nici in cuvânt, nici in fapta si in nicio stare, caci el era conducatorul celor care implinesc Tawhidul.

„El era recunoscator pentru Binecuvantarile Lui”: Allah ii daruise binele acestei lumi si binecuvantari vazute si nevazute, iar el multumea pentru ele.

Urmarea acestor insusiri inalte a fost ca „Allah l-a ales”, l-a deosebit prin Prietenia Sa apropiata, l-a facut dintre cei alesi ai fapturilor Sale si dintre robii apropiati Lui, „si l-a calauzit pe o Cale Dreapta” in stiinta si faptele sale. El a cunoscut adevarul si l-a pus mai presus de toate celelalte lucruri.

„I-am daruit bine in aceasta lume”: hrana imbelsugata, o sotie frumoasa, urmasi drepti si purtari frumoase. „Iar in Viata de Apoi va fi negresit dintre cei drepti”, care vor avea o treapta inalta si o apropiere foarte mare de Allah.

Una dintre cele mai mari virtuti ale lui este ca Allah i-a revelat conducatorului omenirii si celui mai desavarsit dintre oameni ca el si comunitatea lui sa urmeze religia lui Ibrahim si sa-l ia drept pilda.

Versetul 124

ج
 إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
 فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

124. Sabatul a fost randuit numai pentru cei care s-au deosebit cu privire la el. Cu adevarat, Domnul tau va judeca intre ei in Ziua Invierii cu privire la lucrurile asupra carora se deosebeau.

„Sabatul a fost randuit”, adica a fost facut obligatoriu, „numai pentru cei care s-au deosebit cu privire la el”, dupa ce s-au abatut de la ziua de vineri. Acestia sunt iudeii, iar deosebirea lor a fost pricina pentru care li s-a facut obligatorie respectarea si venerarea Sabatului. Altminteri, adevarata virtute este a zilei de vineri, spre care Allah a calauzit aceasta Ummah.

„Cu adevarat, Domnul tau va judeca intre ei in Ziua Invierii cu privire la lucrurile asupra carora se deosebeau” si le va lamuri cine a avut dreptate si cine a gresit, cine merita rasplata si cine merita pedeapsa.

Versetul 125

ج
 أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدَلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
 إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

125. Cheama la Calea Domnului tau cu intelepciune si povata frumoasa si discuta cu ei in chipul cel mai bun. Cu adevarat, Domnul tau il cunoaste cel mai bine pe cel care s-a ratacit de la Calea Sa si ii cunoaste cel mai bine pe cei calauziti.

Chemarea ta catre toti oamenii, musulmani si necredinciosi, la Calea cea Dreapta a Domnului tau - care cuprinde stiinta folositoare si fapta dreapta - sa fie „cu intelepciune”: fiecaruia sa i se vorbeasca potrivit starii lui, puterii sale de intelegere si masurii in care primește si se supune.

Chemarea la Islam trebuie sa fie intemeiata pe stiinta, nu pe nestiinta. Ea incepe cu lucrurile cele mai importante, apoi cu cele care le urmeaza ca importanta, cu lucrurile care sunt mai limpezi mintii, mai usor de inteles si mai apropiate de primirea deplina. Chemarea se face cu bunatate si blandete.

Daca cel chemat raspunde acestei cai intemeiate pe intelepciune, acesta este lucrul dorit. Daca nu, chematorul trece la povata frumoasa: poruncirea binelui si oprirea raului insotite de indemn si avertizare. El pomeneste si numara foloasele pe care le dobandeste cel care implineste poruncile si vatamarile care il lovesc pe cel care savarseste lucrurile oprite.

El poate arata cinstea celui care urmeaza Religia lui Allah si umilinta celui care nu o urmeaza, poate descrie rasplata pe care Allah a pregatit-o in aceasta lume si in Viata de Apoi pentru cei ascultatori si pedeapsa pe care a pregatit-o in ambele lumi pentru cei neascultatori.

Daca cel chemat socoteste ca lucrul pe care il urmeaza este adevarul ori daca el cheama la falsitate, chematorul la Islam discuta cu el „in chipul cel mai bun”.

Acestea sunt caile care, potrivit mintii sanatoase si textelor Revelatiei, sunt cele mai potrivite pentru a-l face sa raspunda.

Din aceasta face parte folosirea dovezii pe care el o socoteste adevarata, caci aceasta este mai aproape de atingerea scopului si impiedica disputa si schimbul de insulte, care ar nimici scopul si nu ar aduce niciun folos. Scopul este calauzirea oamenilor la adevar, nu simpla lor infrangere in disputa si altele asemenea.

„Cu adevarat, Domnul tau il cunoaste cel mai bine pe cel care s-a ratacit de la Calea Sa”: El cunoaste pricina care l-a dus la ratacire, cunoaste faptele care izvorasc din ea si il va rasplati pentru ele. „Si ii cunoaste cel mai bine pe cei calauziti”: El stie ca ei sunt potriviti pentru calauzire, asa ca i-a calauzit, apoi i-a binecuvantat si i-a ales.

Versetele 126 la 128

وَأِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوْقِبْتُمْ بِهِ ۚ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ
لِّلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ ۚ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي
ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

126. Daca pedepsiti, pedepsiti in aceeasi masura in care ati fost vatamati. Insa, daca rabdati, aceasta este mai bine pentru cei rabdatori. 127. Rabda, iar rabdarea ta nu este decat cu ajutorul lui Allah. Nu te intrista pentru ei si nu fi mahnit din pricina uneltirilor lor. 128. Cu adevarat, Allah este cu cei care au taqwa si cu cei care fac binele.

Allah spune aici, ingaduind dreptatea, dar recomandand generozitatea si binefacerea: „Daca pedepsiti” pe cel care v-a vatamat prin cuvant ori fapta, „pedepsiti in aceeasi masura in care ati fost vatamati”, fara sa intreceti aceasta masura si fara sa faceti mai mult decat vi s-a facut.

„Insa, daca rabdati”, va opriti de la rasplatirea raului si iertati vatamarea, „aceasta este mai bine pentru cei rabdatori” decat razbunarea, caci ceea ce se afla la Allah este mai bun pentru voi si are o urmare mai buna. Allah Preainaltul spune in alta parte: „Iar acela care iarta si indreapta lucrurile isi are rasplata la Allah.” [ash-Shura, 42:40]

Apoi Allah îi poruncește Trimisului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, să rabde în chemarea oamenilor la Allah, să ceară Ajutorul Lui în aceasta și să nu se bizuie pe sine însuși.

„Rabda, iar rabdarea ta nu este decât cu ajutorul lui Allah”, căci El este Cel care te ajută la aceasta și te face statornic. „Nu te întrista pentru ei” dacă îi chemi și vezi că nu răspund chemării tale, deoarece o asemenea întristare nu-ți aduce niciun folos.

„Si nu fi mahnit”, tulburat ori apasat, „din pricina uneltirilor lor”, deoarece uneltirea lor se va întoarce împotriva lor, iar tu ești dintre cei care au taqwa și fac binele.

Allah este cu cei care au taqwa și fac binele, prin Ajutorul, Calauzirea și Sprijinul Său. Ei sunt aceia care se feresc de necredință și pacate și fac bine în adorarea lui Allah: El adora ca și cum L-ar vedea și, chiar dacă ei nu-L vad, El îi vede. Ei fac bine și fata de oameni, străduindu-se să le aducă folos pe toate caile. Îi cerem lui Allah să ne facă dintre cei care au taqwa și fac binele.

Incheierea tafsirului Surei an-Nahl

Aici se încheie tafsirul Surei an-Nahl. Toată lauda și mulțumirea I se cuvin lui Allah.

Juzul 15

Sura al Isra

VERSETELE 1 LA 111

Numita si Banu Isra'il. Revelata la Mecca.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetul 1

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ ۚ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا
الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ ۚ وَمِنَ آيَاتِنَا أَنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾

1. Slava Celui care l-a purtat noaptea pe robul Sau de la Moscheea cea Sfanta la Moscheea cea Indepartata, ale carei imprejurimi le-am binecuvantat, pentru a-i arata unele dintre Semnele Noastre. Cu adevarat, El este Cel care Aude Totul, Cel care Vede Totul.

Allah Se declara mai presus de orice lipsa si Isi arata Maretia, caci toate Faptele marete sunt ale Lui si toate darurile uriase vin de la El. Printre acestea este faptul ca El „l-a purtat noaptea pe robul Sau”, adica pe Trimisul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, „de la Moscheea cea Sfanta”, cea mai nobila dintre toate moscheile, „la Moscheea cea Indepartata”, una dintre cele mai virtuose moschei, deoarece este locul profetilor.

El l-a purtat intr-o singura noapte peste aceasta departare uriasa, apoi l-a adus inapoi in aceeasi noapte. I-a aratat unele dintre Semnele Sale, care i-au sporit calauzirea, patrunderea adanca, statornicia si discernamantul. Aceasta s-a datorat grijii si bunatatii lui Allah fata de el: El l-a calauzit spre usurinta in toate treburile sale si i-a daruit binecuvantari prin care i-a intrecut pe cei dintai si pe cei de pe urma.

Sensul vadit al versetului arata ca Isra' a avut loc la inceputul noptii si ca drumul a inceput chiar din Moscheea cea Sfanta. Insa in Sahih este statornicit

ca Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a fost purtat noaptea din casa lui Umm Hani', Allah sa fie multumit de ea.⁷

Pe acest temei, virtutea atribuita Moscheii celei Sfinte cuprinde intreaga zona a Haramului, iar rasplata sporita pentru adorare se aplica actelor de adorare savarsite oriunde in cuprinsul Haramului. Versetul mai arata ca Isra' a cuprins trupul si sufletul impreuna; altfel, nu ar fi fost un Semn mare si o virtute uriasa.

Sunt statornicite multe hadithuri de la Profet, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, despre Isra'⁸, care pomenesc amanuntele celor vazute de el. Ele arata ca a fost purtat noaptea la Bayt al-Maqdis, apoi a fost inaltat de acolo spre ceruri, pana a ajuns deasupra celor mai inalte ceruri.

El a vazut Paradisul si Focul si i-a vazut pe profeti in treptele lor din ceruri. Allah i-a facut obligatorii cincizeci de rugaciuni, apoi el a continuat sa se intoarca si sa-I ceara Domnului sau usurarea lor, la sfatul lui Musa, cel caruia Allah i-a vorbit nemijlocit, pana cand au devenit cinci rugaciuni prin fapta si cincizeci prin rasplata.

El si Ummah lui au dobandit in noaptea aceea o cinste uriasa, a carei intindere nu o cunoaste nimeni in afara de Allah Preainaltul.

Allah il numeste pe Profet „rob” aici, precum si atunci cand pomeneste coborarea Coranului si provocarea adresata celor care il tagaduiesc, deoarece el a dobandit aceste trepte inalte prin desavarsirea robiei sale fata de Domnul sau.

„Ale carei imprejurimi le-am binecuvantat” cu multi pomi si rauri si cu un pamant mereu roditor. Din binecuvantarea ei face parte si faptul ca are o virtute mai mare decat toate celelalte moschei, in afara de Moscheea cea Sfanta si Moscheea din Medina. Este recomandat sa se calatoreasca spre ea pentru adorare si rugaciune, iar Allah a ales acest loc drept salas pentru profetii si alesii Sai.

Versetele 2 la 8

وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ أَلَّا يَتَّخِذُوا مِن دُونِي
وَكَيْلًا ﴿٢﴾ ذُرِّيَّةً مِّن حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾ وَقَضَيْنَا
إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا

⁷ Nota editiei arabe: Vezi Sirat Ibn Hisham, 2/15, editia Dar Ihya' at-Turath al-'Arabi, si Fath al-Bari, 7/204, unde al-Hafiz Ibn Hajar a armonizat relatarile.

⁸ Nota editiei arabe: Asa cum se afla in Sahih al-Bukhari (3207, 3887) si Muslim (162). Al-Hafiz Ibn Kathir a redat hadithurile despre Isra' la inceputul comentariului Surei al-Isra'.

كَبِيرًا ﴿٤﴾ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَىٰ بَأْسٍ شَدِيدٍ
فَجَاسُوا خَلَلِ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ
وَأَمَدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿٦﴾ إِنَّ أَحْسَنَهُمْ أَحْسَنُ
لَأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ
وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبَرَّوْا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ﴿٧﴾ عَسَىٰ
رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُم وَإِنْ عُدتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

2. I-am daruit lui Musa Cartea si am facut-o calauzire pentru fiii lui Isra'il, spunand: „Nu luati in afara Mea niciun Ocrotitor al treburilor voastre. 3. O, urmasi ai celor pe care i-am purtat impreuna cu Nuh! Cu adevarat, el a fost un rob recunoscator.” 4. Le-am vestit fiilor lui Isra'il in Carte: „Veti raspandi stricaciunea pe pamant de doua ori si va veti ridica printr-o trufie mare.” 5. Cand a venit fagaduinta celei dintai dintre ele, am trimis impotriva voastra robi ai Nostri inzestrati cu mare putere, care au patruns pana inlauntrul caselor, iar aceasta a fost o fagaduinta implinita. 6. Apoi v-am dat din nou biruinta asupra lor si v-am sprijinit cu averi si fii si v-am facut mai numerosi. 7. Daca faceti bine, pentru sufletele voastre faceti bine, iar daca faceti rau, impotriva lor este. Cand a venit fagaduinta celei de-a doua, i-am trimis ca sa va intunece chipurile, sa intre in Moschee asa cum au intrat prima data si sa nimiceasca in intregime tot ceea ce au cucerit. 8. Poate ca Domnul vostru va avea mila de voi; insa, daca va intoarcati, Ne vom intoarce si Noi. Am facut Gheena temnita pentru necredinciosi.

Allah pomeneste adesea impreuna profetia lui Muhammad si profetia lui Musa, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra amandurora, si pomeneste impreuna Cartile si Legile lor, deoarece Cartile lor sunt cele mai bune dintre toate cartile, Legile lor sunt cele mai desavarsite dintre toate legile, profetiile lor sunt cele mai inalte dintre toate profetiile, iar urmasii lor alcatuiesc cea mai mare parte a credinciosilor.

De aceea Allah spune aici: „I-am daruit lui Musa Cartea”, adica Tora, „si am facut-o calauzire pentru fiii lui Isra'il”, prin care sa fie calauziti din intuneriturile nestiintei spre cunoasterea adevarului.

„Nu luati in afara Mea niciun Ocrotitor al treburilor voastre”: Noi le-am spus aceasta si le-am revelat Cartea pentru acest scop, ca ei sa-L adore numai pe Allah, sa se intoarca spre El si sa-L ia numai pe El drept Ocrotitor si Carmuitor in toate treburile religiei si ale vietii lor. Sa nu se ataseze de nimeni in afara Lui

dintre fapturile care nu au nicio putere asupra vreunui lucru si nu le pot aduce niciun folos.

„O, urmasi ai celor pe care i-am purtat impreuna cu Nuh”, adica o, urmasi ai celor pe care i-am binecuvantat si i-am purtat impreuna cu Nuh! „Cu adevarat, el a fost un rob recunoscator.” Acestea sunt cuvinte de lauda pentru Nuh, caci a multumit lui Allah si a fost descris prin aceasta insusire.

In aceste cuvinte se afla si indemnul adresat urmasilor lui sa-i urmeze pilda in recunostinta si sa-si aminteasca Binecuvantarea lui Allah asupra lor, cand i-a salvat, i-a facut mostenitorii pamantului si i-a inecat pe ceilalti.

„Le-am vestit fiilor lui Isra'il in Carte” ca vor raspandi stricaciunea pe pamant de doua ori prin savarsirea pacatelor, nerecunostinta fata de Binecuvantarile lui Allah, trufie si tiranie. Cand avea loc oricare dintre aceste doua abateri, Allah urma sa le dea dusmanilor lor putere asupra lor si sa Se razbune pe ei. Aceasta era o avertizare pentru ca ei sa se opreasca si sa ia aminte.

„Cand a venit fagaduinta celei dintai dintre ele”, adica prima dintre cele doua dati cand aveau sa raspandeasca stricaciunea, si aceasta a avut loc, „am trimis impotriva voastra”, potrivit hotararii Noastre, „robi ai Nostri inzestrati cu mare putere”, carora le-am dat putere asupra voastra prin randuirea Noastra, drept pedeapsa. Ei erau viteji si puternici prin numar si arme. Allah le-a dat biruinta asupra voastra, iar ei v-au ucis, v-au luat copiii prizonieri, v-au jefuit averile si au strabatut tinuturile voastre, patrundand in case si intrand in Bayt al-Maqdis, pe care l-au profanat.

„Iar aceasta a fost o fagaduinta implinita”, care trebuia negresit sa aiba loc, deoarece ei insisi savarsisera faptele care au atras-o.

Comentatorii au pareri diferite cu privire la identificarea celor carora li s-a dat stapanire asupra lor, inasa au fost de acord ca ei erau un neam necredincios, fie dintre locuitorii Irakului, fie ai Jazirei sau din alta parte. Allah le-a dat stapanire asupra fiilor lui Isra'il atunci cand pacatele s-au inmultit printre ei, cand au parasit multe dintre randuielile Legii lor si au savarsit tiranie pe pamant.

„Apoi v-am dat din nou biruinta asupra lor”, adica asupra acelor carora li se daduse stapanire asupra voastra, iar voi i-ati alungat din tinuturile voastre. „Si v-am sprijinit cu averi si fii”, adica v-am sporit mijloacele de trai, v-am sporit numarul si v-am intarit impotriva lor, „si v-am facut mai numerosi” decat ei. Aceasta s-a datorat binefacerii voastre si supunerii fata de Allah.

„Daca faceti bine, pentru sufletele voastre faceti bine”, deoarece folosul binefacerii se intoarce la voi chiar si in aceasta lume, asa cum ati vazut prin biruinta voastra asupra dusmanilor. „Iar daca faceti rau, impotriva lor este”,

adica vatamarea se intoarce asupra sufletelor voastre, asa cum v-a aratat Allah atunci cand le-a dat dusmanilor vostri stapanire asupra voastra.

„Cand a venit fagaduinta celei de-a doua”, adica a doua oara cand ati raspandit stricaciunea pe pamant, le-am dat din nou dusmanilor vostri stapanire asupra voastra, „ca sa va intunece chipurile” prin biruinta asupra voastra si prin luarea voastra in robie, „sa intre in Moschee asa cum au intrat prima data”. Prin Moschee se intelege Bayt al-Maqdis. „Si sa nimiceasca in intregime tot ceea ce au cucerit”, adica sa distruga si sa ruineze casele, locurile voastre de adorare si semanaturile voastre.

„Poate ca Domnul vostru va avea mila de voi” si va va reda biruinta asupra lor. El a avut, intr-adevar, mila de ei si le-a redat biruinta, apoi i-a avertizat sa nu se intoarca la pacat: „insa, daca va intoarcati” la raspandirea stricaciunii pe pamant, „Ne vom intoarce si Noi” la pedeapsirea voastra. Ei s-au intors la stricaciune, iar Allah l-a trimis impotriva lor pe Trimisul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si S-a razbunat pe ei. Aceasta este rasplata din lumea aceasta, iar pedeapsa care se afla la Allah este mai mare si mai cumplita.

De aceea El spune: „Am facut Gheena temnita pentru necredinciosi.” Ei vor arde in ea si vor ramane acolo, fara sa iasa vreodata din ea.

In aceste versete se afla un avertisment pentru aceasta Ummah impotriva pacatelor, ca sa nu o loveasca ceea ce i-a lovit pe fiii lui Isra'il. Calea lui Allah este una singura, nu se schimba si nu se preschimba. Cine priveste la felul in care necredinciosii si cei nedrepti primesc stapanire asupra musulmanilor va cunoaste ca aceasta se datoreaza pacatelor lor si este o pedeapsa pentru ei. Daca ei ar statornici Cartea lui Allah si Sunnah Trimisului Sau, Allah le-ar da putere pe pamant si i-ar ajuta impotriva dusmanilor lor.

Versetele 9 la 10

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾ وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

9. Cu adevarat, acest Coran calauzeste spre ceea ce este mai drept si le vesteste credinciosilor care savarsesc fapte drepte ca vor avea o rasplata mare. 10. Iar pentru cei care nu cred in Viata de Apoi am pregatit o pedeapsa dureroasa.

Allah Preainaltul ne vesteste despre nobletea si maretia Coranului si despre faptul ca el „calauzeste spre ceea ce este mai drept”, adica spre cele mai drepte si mai inalte credinte, fapte si purtari. Cel care urmeaza calea la care cheama Coranul este cel mai desavarsit dintre oameni, cel mai drept si cel mai bine calauzit in toate treburile sale.

„Si le vesteste credinciosilor care savarsesc fapte drepte”, atat obligatorii, cat si recomandate, „ca vor avea o rasplata mare”, pe care Allah le-a pregatit-o in Paradisul Sau si a carei descriere nu o cunoaste nimeni in afara Lui.

„Iar pentru cei care nu cred in Viata de Apoi am pregatit o pedeapsa dureroasa.” Coranul cuprinde, asadar, buna vestire si avertizarea. El pomeneste mijlocul prin care se dobandeste buna vestire - credinta si fapta dreapta - si ceea ce atrage avertizarea, anume contrariul acestora.

Versetul 11

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ ^ط وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾

11. Omul se roaga pentru rau asa cum se roaga pentru bine, caci omul este mereu grabit.

Aceasta se datoreaza nestiintei si grabei omului. Cand se manie, el se roaga impotriva sa si a copiilor sai si se grabeste sa ceara raul asa cum se grabeste sa ceara binele. Insa Allah, prin Blandetea Sa, ii raspunde cand cere binele si nu-i raspunde cand cere raul. „Daca Allah ar grabi raul pentru oameni asa cum ei se grabesc sa ceara binele, sorocul lor ar fi incheiat.” [Yunus, 10:11]

Versetul 12

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ ^ط فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلُّ شَيْءٍ فَصْلَانُهُ
تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾

12. Am facut noaptea si ziua doua semne. Am facut semnul noptii intunecat si am facut semnul zilei luminos, pentru ca voi sa cautati din Harul Domnului vostru si sa cunoasteti numarul anilor si socotirea timpului. Si am lamurit toate lucrurile in amanunt.

Allah Preainaltul spune: „Am facut noaptea si ziua doua semne”, adica doua dovezi ale desavarsirii Puterii lui Allah, ale cuprinderii Milei Sale si ale faptului ca nimeni nu merita adorarea in afara Lui.

„Am facut semnul noptii intunecat”, adica am facut-o intunecoasa, pentru liniste si odihna; „si am facut semnul zilei luminos”, adica stralucitor, „pentru ca voi sa cautati din Harul Domnului vostru” prin indeletnicirile voastre, mestesuguri, negot si calatorii.

„Si sa cunoasteti”, prin succesiunea noptii si a zilei si prin schimbarile lunii, „numarul anilor si socotirea timpului”, pe baza carora va randuiti treburile. „Si am lamurit toate lucrurile in amanunt”, adica am limpezit semnele pentru ca lucrurile sa fie deosebite, iar adevarul sa se arate limpede fata de falsitate. Allah Preainaltul spune: „Nu am lasat nimic nepomenit in Carte.” [al-An'am, 6:38]

Versetele 13 la 14

وَكُلِّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ
مَنْشُورًا ﴿١٣﴾ أَقْرَأَ كِتَابِكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾

13. Fiecarui om i-am legat faptele de gat, iar in Ziua Invierii ii vom scoate o carte pe care o va gasi deschisa. 14. „Citeste-ti cartea! Astazi tu insuti esti de ajuns ca socotitor impotriva ta.”

Aceasta este o vestire despre desavarsirea Dreptatii lui Allah: fapta fiecarui om ramane legata de gatul sau. Orice bine sau rau savarseste, Allah il face sa ramana impreuna cu el si nu-l trece asupra altuia. Nimeni nu va fi tras la raspundere pentru fapta altuia si nimeni altcineva nu va fi tras la raspundere pentru fapta lui.

„Iar in Ziua Invierii ii vom scoate o carte pe care o va gasi deschisa”, in care se afla tot ceea ce a facut, bine ori rau, mic ori mare. I se va spune: „Citeste-ti cartea! Astazi tu insuti esti de ajuns ca socotitor impotriva ta.” Aceasta este cea mai desavarsita dreptate si echitate: robului i se spune sa se socoteasca singur, pentru a recunoaste ce anume il face vrednic de pedeapsa.

Versetul 15

^ج ^ص
 مِّنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
 وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

15. Cine se calauzeste se calauzeste numai pentru sine, iar cine ratacesta ratacesta numai impotriva sa. Niciun purtator de povara nu va purta povara altuia. Si Noi nu pedepsim pana cand nu trimitem un mesager.

Calauzirea si ratacirea fiecarui om il privesc numai pe el. Nimeni nu poarta povara pacatului altuia si nu indeparteaza de la altul nici macar greutatea unui graunte din rau. Allah Preainaltul este Cel mai drept dintre judecatori: El nu pedepseste pe nimeni pana cand dovada nu este statornicita impotriva lui prin trimiterea mesajului, iar apoi el se impotriveste cu incapatanare.

Cat despre cel care se supune dovezii si o urmeaza ori acela la care nu a ajuns Dovada lui Allah, Allah Preainaltul nu-l pedepseste. Acest verset este folosit drept dovada ca oamenii care au trait in perioadele dintre mesageri si copiii politeistilor care mor in copilarie nu sunt pedepsiti de Allah pana cand El nu le trimite un mesager, caci El este mai presus de orice nedreptate.

Verselele 16 la 17

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا
 تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبٍ
 عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

16. Cand voim sa nimicim o cetate, le poruncim celor instariti ai ei, insa ei se razvratesc in ea. Atunci cuvantul pedepsei se adevereste impotriva ei si o nimicim cu desavarsire. 17. Cate neamuri am nimicit dupa Nuh! Domnul tau este de ajuns Cunoscator si Vazator al pacatelor robilor Sai.

Allah Preainaltul ne vesteste ca, atunci cand voieste sa nimiceasca o cetate nedreapta si sa o dezradacineze prin pedeapsa, le da celor instariti ai ei o porunca ce tine de hotararea divina, iar ei se razvratesc si nelegiuirea lor ajunge atat de mare incat „cuvantul pedepsei se adevereste impotriva ei”, adica hotararea pedepsei nu mai poate fi respinsa; „si o nimicim cu desavarsire”.

Multe neamuri au fost pedepsite si nimicite de Allah dupa poporul lui Nuh: 'Ad, Thamud, poporul lui Lut si altii. Allah i-a pedepsit atunci cand tirania lor a

devenit mare si necredinta lor s-a inasprit, iar El a coborat asupra lor pedeapsa Sa uriasa. „Domnul tau este de ajuns Cunoscator si Vazator al pacatelor robilor Sai.” Ei nu au de ce sa se teama de nedreptate, ci vor primi o rasplata pe masura faptelor lor.

Versetele 18 la 21

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ
يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَذْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾ كَلَّا نُمَدِّهُنَّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ
عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾

18. Celui care voieste viata grabnica ii grabim in ea ceea ce voim, pentru cine voim. Apoi ii randuim Gheena, in care va intra blamat si izgonit. **19.** Iar cel care voieste Viata de Apoi, se straduieste pentru ea asa cum se cuvine si este credincios - stradania acestora va fi rasplatita. **20.** Tuturor, si acestora si acelora, le daruim din Darul Domnului tau, iar Darul Domnului tau nu este oprit. **21.** Priveste cum i-am ridicat pe unii deasupra altora, insa Viata de Apoi are trepte mai mari si o intaietate mai inalta.

Allah Preainaltul ne vesteste despre „cel care voieste viata grabnica”, aceasta lume care se sfarseste si piere, astfel incat munceste si se straduieste pentru ea si uita de inceputul si sfarsitul sau. Allah ii grabeste din podoabele si placerile ei lipsite de insemnatate ceea ce voieste, pentru cine voieste, potrivit celor scrise pentru el in Tabla Pazita. Acea placere nu-i aduce folos si nu dainuie.

Apoi, in Viata de Apoi, „ii randuim Gheena, in care va intra” si va fi pedepsit, „blamat si izgonit”, adica intr-o stare de rusine si umilire, sub blamul lui Allah si al fapturilor Sale si indepartat de Mila lui Allah. Pentru el se reunesc pedeapsa si rusinea.

„Iar cel care voieste Viata de Apoi”, se multumeste cu ea si o pune inaintea acestei lumi, „se straduieste pentru ea asa cum se cuvine”, potrivit celor aduse de Cartile dumnezeiesti si de relatarile profetice, lucrand dupa putinta sa, „si este credincios” in Allah, in ingerii, Cartile si Mesagerii Sai si in Ziua de Apoi, „stradania acestora va fi rasplatita”, adica va fi primita, inmultita si pastrata, iar ei isi vor gasi rasplata la Domnul lor.

Pe langa aceasta, ei nu vor pierde partea lor din aceasta lume, caci Allah le daruieste din binele lumesc atat credinciosilor, cat si necredinciosilor, fiindca El este Generos si Binefacator. „Iar Darul Domnului tau nu este oprit”, adica nu este retinut de la nimeni, ci toate fapturile se bucura de Darul si Binefacerea Lui.

„Priveste cum i-am ridicat pe unii deasupra altora” in aceasta lume prin largirea ori restrangerea mijloacelor de trai, usurinta si greutate, stiinta si nestiinta, intelepciune si nechibzuinta si alte lucruri prin care Allah i-a ridicat pe unii robi deasupra altora. „Insa Viata de Apoi are trepte mai mari si o intaietate mai inalta.” Nu exista nicio comparatie intre binecuvantarile lumii acesteia si ale Vietii de Apoi. Cat de mare este deosebirea dintre cel aflat in incaperile inalte ale Paradisului, in felurite placeri, bucurii si desfatate, si cel care se zbate in Gheena si este pedepsit dureros, asupra caruia s-a statornicit Mania Domnului Indurador! In fiecare dintre cele doua salasuri exista intre locuitorii sai deosebiri de rang pe care nimeni nu le poate cuprinde.

Versetul 22

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَقَعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا ﴿٢٢﴾

22. Nu aseza alaturi de Allah o alta divinitate, ca sa nu ramai blamat si parasit.

Nu socoti ca vreuna dintre fapturi merita ceva din adorare si nu li face lui Allah niciun asociat, caci aceasta atrage blamul si parasirea de catre Allah. Allah, ingerii si Mesagerii Sai au interzis shirkul, l-au osandit cu cea mai aspra osanda pe cel care il savarseste si i-au atribuit nume de osanda si insusiri urate, care fac din cel ce il savarseste una dintre fapturile cu cele mai urate si mai respingatoare insusiri.

Cel care face aceasta este parasit in treburile religiei si ale vietii sale pe masura indepartarii lui de Domnul sau. Cine se ataseaza de altcineva in afara lui Allah este parasit si lasat in seama aceluia de care s-a atasat, iar nimeni dintre fapturi nu-i poate aduce folos decat cu Voia lui Allah. Asa cum cel care li asociaza lui Allah o alta divinitate este blamat si parasit, cel care afirma Unicitatea Sa, isi dedica adorarea numai Lui si se ataseaza de El, nu de altcineva, este laudat si ajutat in toate treburile sale.

Versetele 23 la 24

ج

* وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا ۚ إِنَّمَا يَبْغُنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرُ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفْ وَلَا تَهَرَّهْمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾

23. Domnul tau a hotarat sa nu adorati pe nimeni in afara Lui si sa va purtati frumos cu parintii. Daca unul dintre ei sau amandoi ajung la batranete langa tine, nu le spune nici macar „Of!” si nu-i certa, ci spune-le vorbe nobile. 24. Si coboara pentru ei aripa smereniei din mila si spune: „Domnul meu, ai mila de ei, asa cum m-au crescut cand eram mic.”

Dupa ce a oprit de la asocierea de parteneri, Allah a poruncit Tawhidul: „Domnul tau a hotarat”, ca hotarare religioasa, „sa nu adorati pe nimeni” dintre locuitorii cerurilor si ai pamantului, vii ori morti, „in afara Lui”. El este Unicul, As-Samad, Cel de care toate fapturile au nevoie, Stapanul tuturor insusirilor desavarsirii in forma lor cea mai inalta, fara ca vreuna dintre fapturi sa-I semene. El daruieste binecuvantarile vazute si ascunse, indeparteaza toate nenorocirile, creeaza, hraneste si carmuieste toate lucrurile. Numai El face toate acestea, fara vreun partas.

Dupa ce a pomenit Dreptul Sau, Allah a poruncit implinirea dreptului parintilor: „si sa va purtati frumos cu parintii”, adica sa le faceti bine in toate chipurile, prin cuvânt si fapta. Ei sunt pricina existentei copilului, il iubesc, ii fac bine si ii sunt apropiati, iar aceasta intareste dreptul lor asupra lui si obligatia copilului de a le face bine.

„Daca unul dintre ei sau amandoi ajung la batranete langa tine”, adica ajung la varsta la care puterile lor slabesc si au nevoie de blandete si bunatate, „nu le spune nici macar: Of!” Acesta este cel mai mic grad al jignirii, iar interzicerea lui avertizeaza cu atat mai mult impotriva oricarei jigniri mai mari. Nu le face nici cel mai mic rau. „Si nu-i certa”, adica nu-i mostra si nu le vorbi aspru; „ci spune-le vorbe nobile”, cuvinte pe care le iubesc, rostite cu politete, blandete si gingasie, care le bucura inimile si le linistesc sufletele. Acest lucru se schimba dupa imprejurari, obiceiuri si vremuri.

„Si coboara pentru ei aripa smereniei din mila”, adica fii smerit fata de ei din mila si cautand rasplata lui Allah, nu de frica lor ori pentru a dobandi ceea ce se afla la ei si nici pentru vreun scop care il lipseste pe om de rasplata. „Si spune:

Domnul meu, ai mila de ei”, adica roaga-te ca Allah sa aiba mila de ei cat timp traiesc si dupa moarte, drept rasplata pentru cresterea ta cand erai mic.

Din aceasta se intelege ca dreptul lor creste pe masura cresterii si ingrijirii pe care ti le-au oferit. Tot astfel, daca altcineva in afara parintilor se ocupa de cresterea religioasa si lumeasca a omului si ii ofera o educatie dreapta, cel educat are, pentru aceasta, o datorie fata de educatorul sau.

Versetul 25

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۚ إِنَّ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّيْنِ
غَفُورًا ﴿٢٥﴾

25. Domnul vostru stie mai bine ceea ce se afla in sufletele voastre. Daca sunteti drepti, El este Atoateiertator cu cei care se intorc mereu la El.

Domnul vostru Preainaltul cunoaste ceea ce ascund inimile voastre dintre bine si rau. El nu priveste la faptele si trupurile voastre, ci priveste la inimile voastre si la binele ori raul din ele. „Daca sunteti drepti”, adica intentiile si scopurile voastre urmaresc Buna Placere a lui Allah, doriti apropierea de El si nu aveti in inimi intentii statornice indreptate spre altcineva in afara Lui, „El este Atoateiertator cu cei care se intorc mereu la El”, adica aceia care se intorc la El in toate vremurile.

Daca Allah priveste in inima robului si stie ca in ea nu se afla decat intoarcerea spre El, iubirea pentru El si iubirea pentru ceea ce il apropie de El, atunci, chiar daca omul savarseste uneori ceea ce este cerut de firea omeneasca, Allah il iarta si ii trece cu vederea abaterile trecatoare, care nu sunt inradacinate in el.

Versetele 26 la 30

وَأَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تَبْذُرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ
 الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾ وَإِمَّا
 تَعْرِضْنَهُنَّ أَبْغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾
 وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا
 مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَّبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ
 خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾

26. Da-i rudei dreptul sau, precum si celui sarac si calatorului ramas fara mijloace, dar nu risipi cu nechibzuinta. 27. Risipitorii sunt fratii shaytanilor, iar Shaytan este foarte nerecunoscator fata de Domnul sau. 28. Iar daca te indepartezi de ei, cautand o mila de la Domnul tau pe care o nadajduiesti, spune-le vorbe blande. 29. Nu-ti tine mana legata de gat si nici nu o intinde cu totul, ca sa nu ramai blamat si lipsit. 30. Cu adevarat, Domnul tau largeste mijloacele de trai pentru cine vointe si le restrange. Cu adevarat, El este Cunoscator si Vazator al robilor Sai.

„Da-i rudei dreptul sau” dintre binefacerea si cinstirea obligatorie si recomandata. Intinderea acestui drept variaza in functie de imprejurari, gradul de rudenie, existenta ori lipsa nevoii si vreme. „Precum si celui sarac”, caruia i se da dreptul sau din zakah si din alte milostenii, pentru inlaturarea nevoii sale, „si calatorului ramas fara mijloace”, adica strainului despartit de tara sa.

Tuturor acestora li se da din avere fara ca aceasta sa-l vatame pe cel care daruieste si fara sa depaseasca masura potrivita, caci aceasta ar fi risipa, pe care Allah a oprit-o. „Risipitorii sunt fratii shaytanilor”, deoarece Shaytan nu cheama decat la o insusire osandita: il cheama pe om la zgarcenie si la refuzul de a darui, iar daca omul nu-l asculta, il cheama la cheltuiala excesiva si risipa. Allah Preainaltul porunceste cea mai dreapta si echilibrata purtare si ii lauda pe cei care o urmeaza: „Cei care, atunci cand cheltuiesc, nu risipesc si nici nu sunt zgarciti, ci pastreaza o cale de mijloc intre acestea.” [al-Furqan, 25:67]

„Nu-ti tine mana legata de gat” este o pilda pentru refuzul de a darui si pentru zgarcenia extrema, „si nici nu o intinde cu totul”, cheltuind acolo unde

⁹ Nota editiei arabe: Autorul a asezat comentariul versetului 29 dupa cel al versetului 27, datorita legaturii dintre ele.

nu se cuvine ori mai mult decat se cuvine, „ca sa nu ramai”, daca faci aceasta, „blamat” pentru fapta ta si „lipsit”, cu mana goala si fara avere, fara sa dobandesti lauda.

Porunca de a-i da rudei dreptul sau se adreseaza celui care are mijloace si poate darui. Cat despre cel lipsit si neputincios, Allah Preainaltul ii porunceste sa raspunda frumos: „Iar daca te indepartezi de ei, cautand o mila de la Domnul tau pe care o nadajduiesti”, adica daca nu le poti da acum si astepti pana cand Allah iti va usura situatia, „spune-le vorbe blande”: promite-le frumos ca le vei da atunci cand vei putea si cere-ti iertare pentru neputinta de acum, astfel incat sa plece de la tine cu inimile linistite. Allah spune: „Un cuvânt bun si iertarea sunt mai bune decat o milostenie urmata de vatamare.” [al-Baqarah, 2:263]

Din Blandetea lui Allah fata de robi face parte si faptul ca le porunceste sa astepte Mila si mijloacele de trai de la El, caci aceasta asteptare este un act de adorare. A promite milostenie si binefacere atunci cand va exista putinta constituie deja un act de adorare, fiindca intentia de a face bine este un bine. Omul sa faca binele pe care il poate face si sa aiba intentia de a-l face si pe acela pe care nu-l poate savarsi, ca sa fie rasplatit pentru intentie si poate ca Allah ii va usura implinirea datorita nadejdii sale.

Apoi Allah ne vesteste ca El „largeste mijloacele de trai pentru cine vointe” dintre robii Sai si „le restrange” pentru cine vointe, potrivit Intelegiunii Sale. „Cu adevarat, El este Cunoscator si Vazator al robilor Sai”: le da ceea ce stie ca este potrivit pentru ei si ii carmuiește prin Blandetea si Generozitatea Sa.

Versetul 31

ط
ج
وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ
خَطَأً كَبِيرًا ﴿٣١﴾

31. Nu va ucideti copiii de teama saraciei. Noi le daruim hrana lor si voua. Cu adevarat, uciderea lor este un pacat urias.

Aceasta face parte din Mila lui Allah fata de robii Sai, caci El este mai Milostiv cu ei decat parintii lor. El le-a interzis parintilor sa-si ucida copiii de teama saraciei si a lipsei si a garantat hrana tuturor. El ne-a vestit ca uciderea lor este un pacat mare, dintre cele mai grave pacate: ea arata disparitia milei din inima, neascultare uriasa si cutezanta de a ucide copii care nu au savarsit niciun pacat si nicio neascultare.

Versetul 32

وَلَا تَقْرُبُوا الزِّنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

32. Nu va apropiati de preacurvie. Cu adevarat, ea este o necuviinta si o cale rea.

Oprirea de a se apropia de preacurvie este mai cuprinzatoare decat simpla oprire de a o savarsi, fiindca ea cuprinde toate inceputurile si mijloacele care duc la ea. Cel care isi paste turma in jurul unui tinut oprit este pe cale sa intre in el, mai ales in aceasta privinta, spre care multe suflete au o inclinatie puternica.

Allah a descris preacurvia drept „necuviinta”, adica un pacat a carui uratenie este recunoscuta de Lege, de ratiune si de firea sanatoasa. Ea incalca Dreptul lui Allah, dreptul femeii, al familiei ori al sotului ei, vatama legatura conjugala, amesteca descendentele si aduce alte stricaciuni. „Si o cale rea”, adica rea este calea celui care cuteaza sa savarseasca acest pacat urias.

Versetul 33

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قَتَلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطٰنًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾

33. Nu ucideți sufletul pe care Allah l-a facut sacru decat cu drept. Iar in cazul celui ucis pe nedrept, i-am dat mostenitorului sau autoritate, insa acesta sa nu intreaca masura in ucidere, caci el este sprijinit.

Aceasta cuprinde orice suflet a carui ucidere a interzis-o Allah: mic ori mare, barbat ori femeie, liber ori rob, musulman ori necredincios aflat sub legamant. „Decat cu drept”: viata pentru viata, cel care a fost casatorit si savarseste adulter, cel care isi paraseste religia si se desparte de comunitate sau agresorul care nu poate fi respins decat prin ucidere.

„Iar in cazul celui ucis pe nedrept”, fara drept, „i-am dat mostenitorului sau autoritate”. Mostenitorul este cea mai apropiata ruda a lui dintre barbatii pe linie paterna si ceilalti mostenitori. El are un temei limpede pentru aplicarea talionului impotriva ucigasului, iar Allah i-a dat, prin hotararea Sa, si putinta de a-l aplica, atunci cand se implinesc conditiile lui: uciderea sa fi fost intentionata, faptasul sa fi fost agresorul, iar cele doua parti sa fie egale in privinta conditiilor cerute.

„Insa acesta sa nu intreaca masura in ucidere, caci el este sprijinit.” Intrecerea masurii inseamna depasirea limitei prin mutilarea ucigasului, prin uciderea lui intr-un chip diferit de cel in care si-a ucis victima ori prin uciderea altuia decat faptasul.

Versetul arata ca dreptul la talion ii apartine mostenitorului si nu poate fi aplicat fara ingaduinta sa. Daca el iarta, talionul cade. De asemenea, arata ca Allah il sprijina pe mostenitorul celui ucis impotriva ucigasului si a celor care l-au ajutat, pana cand poate sa-si implineasca dreptul.

Versetul 34

ج
وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ
إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾

34. Nu va apropiati de averea orfanului decat in chipul cel mai bun, pana cand ajunge la deplina putere, si impliniti legamantul, caci veti fi intrebati despre legamant.

Aceasta face parte din Blandetea si Mila lui Allah fata de orfanul al carui tata a murit cand el era mic si nu stia ce ii era de folos si nici nu era in stare sa se ingrijeasca de propriile interese. Allah le-a poruncit tutorilor sa-l ocroteasca pe el si averea lui, sa o pastreze si sa o administreze in folosul lui si sa nu se apropie de ea „decat in chipul cel mai bun”, prin negot cu ea, fara sa o expuna primejdiilor si cautand sa o inmulteasca.

Aceasta continua „pana cand ajunge la deplina putere”, adica pana la maturitatea truasca si mintala. Atunci tutela inceteaza, el devine stapan asupra propriei persoane si averea ii este predata, asa cum Allah spune: „Daca vedeti la ei judecata sanatoasa, predati-le averile lor.” [an-Nisa', 4:6]

„Si impliniti legamantul”, fie ca este legamantul dintre voi si Allah ori dintre voi si oameni, „caci veti fi intrebati despre legamant”, adica veti fi intrebati daca l-ati implinit sau nu. Daca il impliniti, veti primi rasplata mare, iar daca nu-l impliniti, veti purta un pacat urias.

Versetul 35

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ
تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾

35. Dati masura deplina cand masurati si cantariti cu o balanta dreapta. Aceasta este mai buna si are un sfarsit mai frumos.

Aceasta este o porunca de a fi drept, de a da masura si greutatea deplina, fara inselaciune ori micșorarea a ceea ce se cuvine. Din sensul general al versetului se intelege interzicerea oricarei inselaciuni privind pretul, obiectul vandut ori lucrul asupra caruia s-a incheiat intelegerea, precum si porunca sinceritatii si onestitatii in toate tranzactiile. „Aceasta este mai buna” decat contrariul ei „si are un sfarsit mai frumos”, adica urmari mai bune: robul este ferit de urmari rele si asupra lui coboara binecuvantarea.

Versetul 36

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۚ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ
عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾

36. Nu urma ceea ce nu cunosti. Cu adevarat, auzul, vederea si inima - toate acestea vor fi intrebate.

Nu urma ceea ce nu cunosti, ci verifica temeinic tot ceea ce spui si faci. Sa nu crezi ca aceasta va trece fara sa fie nici in folosul, nici in defavoarea ta, caci totul va fi scris fie pentru tine, fie impotriva ta. „Cu adevarat, auzul, vederea si inima - toate acestea vor fi intrebate.”

Robul care stie ca va fi intrebat despre tot ceea ce spune si face si despre felul in care foloseste madularele pe care Allah le-a creat pentru adorarea Sa trebuie sa pregateasca raspunsul la acea intrebare. Aceasta nu se poate face decat folosindu-le in robia fata de Allah, dedicand actele de adorare numai Lui si oprindu-le de la ceea ce Allah Preainaltul uraste.

Versetele 37 la 39

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ
 طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾ ذَلِكَ مِمَّا
 أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ
 مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾

37. Nu umbla pe pamant cu trufie. Tu nu vei despica pamantul si nu vei ajunge muntii in inaltime. **38.** Raul tuturor acestora este urat de Domnul tau. **39.** Aceasta face parte din intelegiunea pe care Domnul tau ti-a revelat-o. Nu aseza alaturi de Allah o alta divinitate, ca sa nu fii aruncat in Gheena, blamat si izgonit.

Allah Preainaltul spune: „Nu umbla pe pamant cu trufie”, adica mandru, ingamfat, prea trufas pentru a primi adevarul si dispretuitor fata de fapturi. Prin aceasta purtare „tu nu vei despica pamantul si nu vei ajunge muntii in inaltime”. Trufia ta nu te va face decat neinsemnat inaintea lui Allah, dispretuit de fapturi, urat si osandit. Ai dobandit cele mai rele purtari, fara sa atingi macar o parte din ceea ce urmaresti.

„Raul tuturor acestora”, adica al lucrurilor pe care Allah le-a interzis in versetele anterioare, incepand cu „Nu aseza alaturi de Allah o alta divinitate”, precum si neascultarea fata de parinti si celelalte, „este urat de Domnul tau”. Toate acestea ii vatama pe cei care le savarsesc, iar Allah Preainaltul le uraste si le respinge.

„Aceasta”, adica cele lamurite dintre aceste randuieli inalte, „face parte din intelegiunea pe care Domnul tau ti-a revelat-o”. Intelegiunea porunceste faptele frumoase si purtarile nobile si opreste purtarile josnice si faptele rele. Lucrurile pomenite in aceste versete fac parte din Intelegiunea inalta pe care Domnul lumilor i-a revelat-o conducatorului Mesagerilor, in cea mai nobila dintre Carti, pentru ca el sa le porunceasca celei mai bune dintre comunitati. Celui caruia i s-a daruit aceasta intelegiune i s-a daruit mult bine.

Pasajul se incheie cu oprirea de la adorarea altuia in afara lui Allah, asa cum a si inceput: „Nu aseza alaturi de Allah o alta divinitate, ca sa nu fii aruncat in Gheena”, unde vei ramane vesnic, caci Allah ii interzice Paradisul celui care Ii face asociati, iar salasul lui este Focul; „blamat si izgonit”, adica sub blamul, blestemul si osanda lui Allah, a ingerilor Sai si a tuturor oamenilor.

Versetul 40

ج
أَفَأَصْفَكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا
عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

40. Oare v-a ales Domnul vostru pe voi cu fii si Si-a luat dintre ingeri fiice? Cu adevarat, voi rostiti un cuvânt cumplit!

Aceasta este o osandire aspra a celor care au pretins ca Allah Si-a luat fiice dintre fapturile Sale: „Oare v-a ales Domnul vostru pe voi cu fii”, adica v-a ales voua ceea ce este mai bun si mai desavarsit, „si Si-a luat dintre ingeri fiice”, asa cum au pretins ca ingerii sunt fiicele lui Allah?

„Cu adevarat, voi rostiti un cuvânt cumplit!” El cuprinde cea mai mare cutezanta fata de Allah, caci Ii atribuiti un copil, ceea ce ar presupune ca El are nevoie de altcineva si ca unele fapturi sunt independente de El. Mai mult, I-ati atribuit partea pe care voi o socotiti inferioara - fetele -, desi El v-a creat si voi pretindeti ca El v-a ales voua baietii. Allah este Preainalt si mai presus de ceea ce spun nedreptii.

Versetele 41 la 44

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾ قُلْ لَوْ
كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَآبَتُوا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾
سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾ تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

41. Am infatisat adevarul in acest Coran in felurite chipuri, pentru ca ei sa ia aminte, insa aceasta nu le sporeste decat fuga. 42. Spune: „Daca ar fi existat alaturi de El alte divinitati, asa cum spun ei, atunci ele ar fi cautat o cale spre Stapanul Tronului.” 43. Slava Lui! El este cu mult mai presus de ceea ce spun ei. 44. Cele sapte ceruri, pamantul si cei care se afla in ele Il preamaresc. Nu exista niciun lucru care sa nu-L preamareasca prin lauda, insa voi nu intelegeti preamarirea lor. Cu adevarat, El este Bland si Atoateiertator.

Allah Preainaltul ne vesteste ca a infatisat pentru robii Sai, in acest Coran, felurite randuieli si le-a lamurit, a adus multe dovezi si argumente pentru lucrurile la care ii cheama si a dat povete si indemnuri spre aducere-aminte, pentru ca ei sa ia aminte la ceea ce le aduce folos si sa-l urmeze si la ceea ce ii vatama si sa-l paraseasca.

Cu toate acestea, cei mai multi oameni nu fac decat sa se indeparteze si mai mult de Semnele lui Allah, din pricina urii lor fata de adevar si a iubirii lor pentru falsitatea pe care o urmeaza. Ei devin partinitori fata de falsitatea lor, nu asculta Semnele lui Allah si nu le dau atentie.

Lucrul pentru care au fost aduse cele mai multe Semne si dovezi este Tawhidul, temelia cea mai insemnata dintre toate temeliile. Allah il porunceste, opreste contrariul sau si aduce pentru el numeroase dovezi rationale si revelate, pana intr-atat incat cel care asculta doar o parte dintre ele nu mai gaseste in inima sa loc pentru indoiala ori sovaire.

Printre acestea se afla dovada rationala pomenita aici: „Spune” politeistilor care li asociaza lui Allah o alta divinitate: „Daca ar fi existat alaturi de El alte divinitati, asa cum spun ei”, dupa pretentiile si nascocirile lor, „atunci ele ar fi cautat o cale spre Stapanul Tronului”, adica ar fi cautat apropierea de El, adorandu-L si cautand mijloacele de a se apropia de El. Cum poate atunci robul sarac si neputincios, care isi vede marea nevoie de robia fata de Domnul sau, sa fie socotit o divinitate alaturi de Allah? Este aceasta altceva decat cea mai mare nedreptate si cea mai adanca nechibzuinta?

Potrivit acestei explicatii, sensul versetului este asemenea Cuvintelor Sale: „Acea pe care ei ii cheama cauta mijlocul de apropiere de Domnul lor.” [al-Isra', 17:57] Si: „In Ziua cand ii va aduna pe ei si pe aceia pe care ii adora in afara lui Allah, El va spune: Voi i-ati ratacit pe acesti robi ai Mei ori ei insisi s-au ratacit de la cale? Ei vor spune: Slava Tie! Nu ni se cuvenea sa luam ocrotitori in afara Ta.” [al-Furqan, 25:17-18]

Se poate ca sensul Cuvintelor „Daca ar fi existat alaturi de El alte divinitati, asa cum spun ei, atunci ele ar fi cautat o cale spre Stapanul Tronului” sa fie: ar fi cautat o cale spre El ca sa-L infrunte si sa-I ia stapanirea; daca ar fi biruit, cel biruitor ar fi fost Domnul si Dumnezeuul. Insa ei recunosteau ca aceia pe care ii chemau in afara lui Allah erau supusi, biruiti si fara nicio stapanire. De ce i-au luat atunci drept dumnezei?

Acest sens este asemenea Cuvintelor lui Allah: „Allah nu Si-a luat niciun fiu si nu exista nicio alta divinitate alaturi de El; altfel, fiecare divinitate ar fi luat ceea ce a creat si unele s-ar fi ridicat deasupra altora.” [al-Mu'minin, 23:91]

„Slava Lui! El este cu mult mai presus de ceea ce spun ei”, adica El este Sfintit si mai presus de asociatii si rivalii pe care I-i atribuie. El este Preainalt si

Maret, iar Maretia Sa este atat de mare incat nu poate exista nicio alta divinitate alaturi de El. Cei care spun aceasta au ratacit cu o ratacire limpede si au savarsit o nedreptate uriasa.

Cele mai mari fapturi sunt neinsemnate inaintea Maretiei Sale. In fata Maiestatii Sale, cele sapte ceruri si tot ceea ce se afla in ele, precum si cele sapte pamanturi si tot ceea ce se afla in ele sunt foarte mici. „In Ziua Invierii, pamantul intreg va fi in Pumnul Sau, iar cerurile vor fi stranse in Mana Sa dreapta.” [az-Zumar, 39:67]

Lumea de sus si lumea de jos au nevoie de El prin insasi fiinta lor, iar aceasta nevoie nu dispare niciodata si de la nimeni. Ele au nevoie de El pentru a fi create, hranite si carmuite si au nevoie sa-L aiba drept Cel adorat si iubit, de care se apropie si spre care se intorc in toate starile lor.

De aceea spune: „Cele sapte ceruri, pamantul si cei care se afla in ele Il preamaresc. Nu exista niciun lucru”, fiinta vorbitoare ori necuvantatoare, pom, planta, lucru neinsufletit, viu ori mort, „care sa nu-L preamareasca prin lauda”, prin grai si prin starea sa; „insa voi nu intelegeti preamarirea lor”, adica preamarirea fapturilor care nu vorbesc limba voastra, dar Cunoscatorul nevazutului le cuprinde prin Stiinta Sa.

„Cu adevarat, El este Bland si Atoateiertator.” El nu grabeste pedeapsa celui care rosteste despre El cuvinte pentru care cerurile sunt gata sa se despice, pamantul sa se crape si muntii sa se pravaleasca. El ii ingaduieste timp, ii daruieste binecuvantari, il fereste de rele, il hraneste si il cheama la Usa Sa, pentru ca acesta sa se caiasca de acest pacat urias, iar El sa-i daruiasca rasplata mare si sa-l ierte. Daca nu ar fi Blandetea si Iertarea Lui, cerurile ar cadea peste pamant si nicio faptura vie nu ar mai ramane pe fata lui.

Versetele 45 la 48

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِلَاخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَى أَدْبَارِهِمْ نَفُورًا ﴿٤٦﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٤٧﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٤٨﴾

45. Cand citesti Coranul, asezam intre tine si cei care nu cred in Viata de Apoi o perdea ascunsa. **46.** Asezam peste inimile lor acoperaminte, ca sa nu-l inteleaga, si in urechile lor surzenie. Cand Il pomenesti in Coran numai pe Domnul tau, ei intorc spatele cu aversiune. **47.** Noi stim mai bine pentru ce asculta atunci cand te asculta si cand vorbesc in taina, cand nedreptii spun: „Voi nu urmati decat un barbat vrajit.” **48.** Priveste ce pilde iti dau! Ei s-au ratacit si nu mai pot gasi nicio cale.

Allah Preainaltul ne vesteste despre pedeapsa celor care resping adevarul, il tagaduiesc si se intorc de la el: El le pune apoi o piedica in calea credintei. „Cand citesti Coranul”, in care se afla povata, amintire, calauzire, iman, bine si multa stiinta, „asezam intre tine si cei care nu cred in Viata de Apoi o perdea ascunsa”, care ii impiedica sa-l inteleaga cu adevarat, sa patrunda sensul lui si sa se supuna binelui la care ii cheama.

„Asezam peste inimile lor acoperaminte, ca sa nu-l inteleaga”, adica invelisuri si perdele care ii impiedica sa patrunda sensurile Coranului. Ei il aud doar in masura in care dovada se statorniceste impotriva lor. „Si in urechile lor surzenie”, care ii impiedica sa auda.

„Cand Il pomenesti in Coran numai pe Domnul tau”, chemandu-i la Tawhid si oprindu-i de la shirk, „ei intorc spatele cu aversiune”, din ura fata de aceasta chemare si din iubire pentru falsitatea lor. Aceasta este asemenea Cuvintelor lui Allah: „Cand este pomenit numai Allah, inimile celor care nu cred in Viata de Apoi se strang de ura, iar cand sunt pomeniti cei in afara Lui, iata-i bucurandu-se.” [az-Zumar, 39:45]

„Noi stim mai bine pentru ce asculta atunci cand te asculta”, adica Noi i-am impiedicat sa traga folos din ascultarea Coranului fiindca stim ca intentiile lor

sunt rele: vor sa gaseasca cea mai mica pricina de critica. Ei nu asculta pentru calauzire si primirea adevarului, ci sunt hotarati sa nu-l urmeze. Un asemenea om nu dobandeste nici cel mai mic folos din ascultare.

De aceea spune: „si cand vorbesc in taina, cand nedreptii spun: Voi nu urmati decat un barbat vrajit.” Daca aceasta era discutia lor nedreapta, intemeiata pe pretentia ca el ar fi vrajit, este limpede ca nu luau in serios ceea ce spunea si socoteau ca el rosteste cuvinte fara sa stie ce spune.

„Priveste ce pilde iti dau!” Aceasta exprima mirarea fata de pildele lor, cele mai ratacite si mai indepartate de adevar. „Ei s-au ratacit” prin aceste pilde, sau ele au devenit pricina ratacirii lor, deoarece au intemeiat judecata asupra Profetului pe o temelie stricata, iar ceea ce se intemeiaza pe o temelie stricata este si mai stricat. „Si nu mai pot gasi nicio cale”, adica nu vor fi calauziti in niciun fel; partea lor este ratacirea deplina si nedreptatea deplina.

Versetele 49 la 52

وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرَفْتًا أَءَنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾ * قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾

49. Ei spun: „Oare dupa ce vom deveni oase si tarana vom fi inviati ca o faptura noua?” 50. Spune: „Fiti chiar piatra sau fier, 51. ori o alta faptura care vi se pare si mai greu de readus la viata.” Atunci vor spune: „Cine ne va readuce?” Spune: „Cel care v-a creat intaia oara.” Ei vor clatina din cap spre tine si vor spune: „Cand va fi aceasta?” Spune: „Poate ca este aproape.” 52. In Ziua cand El va va chema, li veti raspunde laudandu-L si veti crede ca nu ati ramas decat putin.

Allah Preainaltul ne vesteste cuvintele celor care au tagaduit Invierea, nu au crezut in ea si au socotit-o de neconceput: „Ei spun: Oare dupa ce vom deveni oase si tarana”, cand trupurile noastre se vor descompune cu totul, „vom fi inviati ca o faptura noua?” Dupa pretentia lor, aceasta nu se poate intampla.

Ei au aratat o nestiinta foarte mare: i-au tagaduit pe Mesagerii lui Allah, au respins Semnele Lui si au masurat Puterea Creatorului cerurilor si al

pamantului dupa puterea lor slaba si neputincioasa. Cand au vazut ca lucrul este imposibil pentru ei si nu sunt in stare sa-l faca, au socotit ca si Puterea lui Allah este asemenea puterii lor.

Slava Celui care a facut din unele dintre fapturile Sale, care pretind ca au minte si judecata, pilde ale nestiintei fata de cele mai limpezi lucruri si fata de cele mai clare dovezi, pentru a le arata robilor Sai ca nimeni nu izbuteste decat prin Ajutorul Lui; altfel, omul nu gaseste decat pierzanie si nenorocire. „Domnul nostru, nu lasa inimile noastre sa se abata dupa ce ne-ai calauzit si daruieste-ne Mila de la Tine; cu adevarat, Tu esti Cel care Daruieste.” [Al 'Imran, 3:8]

De aceea Allah i-a poruncit Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sa le spuna acelora care tagaduiau Invierea fiindca o socoteau de neconceput: „Fiti chiar piatra sau fier, ori o alta faptura care vi se pare si mai greu de readus la viata”, ca si cum ati putea astfel, dupa pretentia voastra, sa scapati de Puterea lui Allah ori de implinirea Vointei Sale asupra voastra. Voi nu-L puteti face neputincios pe Allah, oricare ar fi starea voastra si in orice lucru v-ati preschimba. Nu aveti nicio putere asupra voastra nici in viata si nici dupa moarte, asa ca lasati Carmuirea in seama Celui Puternic asupra tuturor lucrurilor si care le cuprinde pe toate.

„Atunci vor spune”, dupa ce le aduci dovada Invierii: „Cine ne va readuce?” Spune: „Cel care v-a creat intaia oara.” Asa cum v-a creat cand nu erati nimic vrednic de pomenire, El va va crea din nou: „Asa cum am inceput prima creatie, o vom repeta.” [al-Anbiya', 21:104]

„Ei vor clatina din cap spre tine”, tagaduind si mirandu-se de cuvintele tale, „si vor spune: Cand va fi aceasta?” Ei nu recunosc Invierea, ci intreaba in batjocura si pentru a te face neputincios. „Spune: Poate ca este aproape.” Cunoasterea timpului ei nu aduce folos; folosul sta in recunoasterea ei, in marturisirea si dovedirea ei. Orice lucru care va veni este aproape.

„In Ziua cand El va va chema” la Inviere si se va sufla in Trambita, „Ii veti raspunde laudandu-L”, adica va veti supune Poruncii Lui si nu va veti putea impotrivi. El este Laudat pentru Fapta Sa si pentru ca ii rasplateste pe robi dupa faptele lor atunci cand ii aduna in Ziua Invierii.

„Si veti crede ca nu ati ramas decat putin”, din pricina repeziciunii cu care se va intampla si pentru ca toate placerile prin care ati trecut vor parea ca nu au existat. Aceasta este Ziua despre care tagaduatorii intrebau: „Cand va fi aceasta?” La venirea ei vor regreta nespus si li se va spune: „Acesta este lucrul pe care il tagaduiati.” [al-Mutaffin, 83:17]

Versetele 53 la 55

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ
 كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿٥٣﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ
 يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ
 زُبُرًا ﴿٥٥﴾

53. Spune-le robilor Mei sa rosteasca ceea ce este mai bun. Cu adevarat, Shaytan starneste vrajba intre ei. Cu adevarat, Shaytan este pentru om un dusman vadit. **54.** Domnul vostru va cunoaste mai bine. Daca voieste, are mila de voi, iar daca voieste, va pedepseste. Noi nu te-am trimis drept ocrotitor asupra lor. **55.** Domnul tau ii cunoaste mai bine pe toti cei din ceruri si de pe pamant. Noi i-am ridicat pe unii profeti deasupra altora si lui Dawud i-am daruit Zaburul.

Aceasta face parte din Blandetea lui Allah fata de robii Sai: El le-a poruncit cele mai frumoase purtari, fapte si cuvinte, care duc la fericire in aceasta lume si in Viata de Apoi.

„Spune-le robilor Mei sa rosteasca ceea ce este mai bun.” Aceasta cuprinde orice cuvânt care apropie de Allah: recitarea Coranului, pomenirea lui Allah, dobandirea stiintei, poruncirea binelui, oprirea raului si cuvântul bun si bland adresat oamenilor, potrivit treptelor si starilor lor. Cand exista de ales intre doua cuvinte bune si nu pot fi reunite, este poruncit cel mai bun dintre ele.

Cuvântul frumos cheama la purtari frumoase si fapte drepte. Cel care isi stapaneste limba isi stapaneste toate treburile. „Cu adevarat, Shaytan starneste vrajba intre ei”, adica se straduiesc sa strice legaturile dintre oameni si sa le vatame religia si viata lumeasca.

Leacul este sa nu i se dea ascultare, sa fie parasite cuvintele urate la care cheama si oamenii sa fie blanzi intre ei, pentru a-l infrange pe Shaytan, care cauta sa-i invrajbeasca. El este adevaratul lor dusman, iar ei trebuie sa lupte impotriva lui, caci ii cheama sa fie dintre locuitorii Focului aprins.

Cat despre fratii in credinta, chiar daca Shaytan starneste vrajba si dusmanie intre ei, ei trebuie sa lupte impotriva dusmanului lor si sa-si infranga sufletele care poruncesc raul si prin care Shaytan patrunde la ei. Astfel Il vor asculta pe Domnul lor, isi vor indrepta treburile si vor fi calauziti spre dreptate.

„Domnul vostru va cunoaste mai bine” decat va cunoasteti voi insiva. El nu voieste pentru voi decat binele si nu va porunceste decat ceea ce va este de folos, desi voi puteti dori un lucru, iar binele sa se afle in contrariul sau. „Daca voieste, are mila de voi, iar daca voieste, va pedepseste.” El il ajuta pe cel pe care voieste sa urmeze mijloacele Milei si il paraseste pe cel pe care voieste, astfel incat acesta ratacesta si merita pedeapsa.

„Noi nu te-am trimis drept ocrotitor asupra lor”, ca sa le carmuiesti treburile si sa-i rasplatesti dupa faptele lor. Allah este Ocrotitorul lor, iar tu esti un vestitor si un calauzitor spre Calea cea Dreapta.

„Domnul tau ii cunoaste mai bine pe toti cei din ceruri si de pe pamant”, din toate felurile de fapturi. El ii daruieste fiecaruia ceea ce i se cuvine potrivit Intelepciunii Sale si ii ridica pe unii deasupra altora in toate insusirile trupesti si launtrice.

Tot astfel i-a ridicat pe unii profeti deasupra altora. Ei au in comun Revelatia, insa se deosebesc prin virtutile si insusirile laudate pe care Allah li le-a daruit: insusiri laudabile, purtari placute, fapte drepte, numarul mare al urmasilor si coborarea unor Carti care cuprind randuieli ale Legii si credinte placute lui Allah. Lui Dawud i-a coborat Zaburul, Cartea bine cunoscuta.

Daca Allah i-a ridicat pe unii profeti deasupra altora si le-a daruit unora Carti, de ce tagaduatorii lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, resping ceea ce Allah a coborat asupra lui si cinstea pe care i-a daruit-o prin Profetie si Carte?

Versetele 56 la 57

قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِ ۚ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا
تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ
وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾

56. Spune: „Chemati-i pe aceia pe care ii pretindeti in afara Lui! Ei nu au putere sa indeparteze raul de la voi si nici sa-l mute.” **57.** Aceia pe care ei ii cheama cauta mijlocul de apropiere de Domnul lor, fiecare dorind sa fie cat mai aproape; nadajduiesc Mila Lui si se tem de pedeapsa Lui. Cu adevarat, pedeapsa Domnului tau este de temut.

„Spune” politeistilor care li fac lui Allah asociati, isi iau divinitati in afara Lui, le adora asa cum Il adora pe Allah si le cheama asa cum Il cheama pe El: porunceste-le sa dovedeasca adevarul pretentiei si al credintei lor, daca sunt

sinceri. „Chemati-i pe aceia pe care ii pretindeti” drept divinitati in afara lui Allah si priviti daca va aduc folos ori indeparteaza raul de la voi.

„Ei nu au putere sa indeparteze raul de la voi si nici sa-l mute”, fie ca este boala, saracie, necaz ori altceva. Ei nu-l pot indeparta cu totul, nu-l pot muta de la o persoana la alta si nici nu pot schimba necazul intr-unul mai mic.

Daca aceasta este starea lor, de ce ii chemati in afara lui Allah? Ei nu au nicio insusire a desavarsirii si nicio fapta folositoare. A-i lua drept divinitati arata o lipsa in intelegerea religiei si in judecata si culmea nehibzuintei.

Este uimitor ca, atunci cand nehibzuinta devine obicei si este primita de la parintii rataciti, omul o socoteste gandire dreapta si judecata sanatoasa, iar dedicarea sincera a religiei numai lui Allah - Unicul, Cel Desavarsit si Daruitorul tuturor binecuvantarilor vazute si ascunse - o socoteste nehibzuinta si lucru de mirare, asa cum au spus politeistii: „Oare a facut el din toti dumnezeii un singur Dumnezeu? Cu adevarat, acesta este un lucru uimitor!” [Sad, 38:5]

Apoi Allah ne vesteste ca aceia pe care ei ii adora in afara lui Allah sunt prea preocupati de propria lor nevoie de Allah si de cautarea mijlocului de apropiere de El pentru a se ocupa de ei. El spune: „Aceia pe care ei ii cheama”, dintre profeti, drepti si ingeri, cauta ei insisi mijlocul de apropiere de Domnul lor; adica se intrec in apropierea de El si depun tot efortul de care sunt in stare in savarsirea faptelor drepte care ii apropie de Allah Preainaltul si de Mila Sa. Ei nadajduiesc Mila Lui si se tem de pedeapsa Lui, de aceea se feresc de tot ceea ce duce la pedeapsa. „Cu adevarat, pedeapsa Domnului tau este de temut”, adica trebuie sa ne pazim cu cea mai mare grija de ea si de cauzele care duc la ea.

Aceste trei lucruri - teama, speranta si iubirea - pe care Allah le-a atribuit celor apropiati de El sunt temelia si substanta oricarui bine. Celui in care ele se implinesc i se indreapta toate treburile, iar cand inima este lipsita de ele, binele pleaca de la ea si relele o inconjoara.

Semnul iubirii este ceea ce a pomenit Allah: robul se straduieste in fiecare fapta care il apropie de Allah si se intrece in apropierea de El, dedicand toate faptele numai lui Allah, fiind sincer in ele si savarsindu-le in cel mai desavarsit chip de care este in stare. Cine pretinde ca Il iubeste pe Allah fara aceasta este mincinos.

Versetul 58

ج

وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا
كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

58. Nu exista nicio cetate pe care sa nu o nimicim inainte de Ziua Invierii sau pe care sa nu o pedeapsim cu o pedeapsa aspra. Aceasta este scrisa in Carte.

Nu exista nicio cetate dintre cetatile care i-au tagaduit pe mesageri fara ca nimicirea ori o pedeapsa aspra sa o loveasca inainte de Ziua Invierii. Aceasta este hotararea pe care Allah a scris-o si judecata care trebuie sa se implineasca. Asadar, cei care tagaduiesc sa se grabeasca sa se intoarca la Allah, sa creada in Mesagerii Sai si sa-I dea ascultare, inainte ca asupra lor sa se implineasca hotararea pedepsei si cuvantul ei sa devina inevitabil.

Versetele 59 la 60

ج

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾

59. Nimic nu Ne-a impiedicat sa trimitem semnele decat faptul ca cei de dinainte le-au tagaduit. Le-am dat celor din Thamud camila drept semn limpede, inasa ei au nedreptatit-o. Noi nu trimitem semnele decat pentru a insufla teama. 60. Si cand ti-am spus: „Cu adevarat, Domnul tau ii cuprinde pe oameni.” Nu am facut vedenia pe care ti-am aratat-o si pomul blestemat in Coran decat o incercare pentru oameni. Noi ii inspaimantam, inasa aceasta nu face decat sa le sporeasca mult razvratirea.

Allah Preainaltul pomeneste Mila Sa prin faptul ca nu a coborat semnele cerute de cei care tagaduiau. El nu le-a trimis pentru a-i feri de urmarile tagaduirii lor: daca le-ar fi tagaduit, pedeapsa i-ar fi cuprins fara intarziere, asa cum s-a intamplat cu cei de dinaintea lor.

Printre cele mai mari semne pe care Allah le-a trimis s-a aflat camila mareata si uimitoare data celor din Thamud, al carei lapte era de ajuns pentru intreaga semintie. Ei au tagaduit-o, iar asupra lor a venit ceea ce Allah ne-a istorisit in

Cartea Sa. La fel sunt si acestia: chiar daca le-ar veni semne mari, tot nu ar crede. Ceea ce i-a impiedicat sa creada nu a fost neclaritatea celor aduse de Mesager ori indoiala daca sunt adevarate sau false. El le-a adus multe dovezi care au aratat adevarul mesajului sau si au fost suficiente pentru calauzirea celui care cauta calauzirea. Alte semne ar fi fost tratate asa cum le-au tratat pe acestea; de aceea, in aceasta situatie, faptul de a nu le trimite este mai bun si mai folositor pentru ei.

„Noi nu trimitem semnele decat pentru a insufla teama”, adica scopul lor nu este sa produca in mod necesar credinta, ca si cum aceasta nu s-ar putea dobandi fara ele, ci scopul este inspaimantarea si avertizarea, pentru ca oamenii sa se opreasca de la starea in care se afla.

„Si cand ti-am spus: Cu adevarat, Domnul tau ii cuprinde pe oameni”, prin Stiinta si Puterea Sa. Ei nu au niciun refugiu la care sa se adaposteasca si niciun loc in care sa se ascunda de El. Acest lucru ii este de ajuns celui care are minte ca sa se opreasca de la ceea ce uraste Allah, Cel care ii cuprinde pe oameni.

„Nu am facut vedenia pe care ti-am aratat-o si pomul blestemat in Coran decat o incercare pentru oameni.” Cei mai multi comentatori spun ca vedenia este ceea ce Profetul a vazut in Noaptea Calatoriei, iar pomul blestemat pomenit in Coran este pomul Zaqqum, care creste in adancul Iadului.

Sensul este ca aceste doua lucruri au devenit o incercare pentru oameni: necredinciosii s-au adancit in necredinta si rautate, iar unii dintre cei cu credinta slaba s-au lepadat de ea, deoarece cele relatate de Profet despre Calatoria Nocturna de la Moscheea Sacra la Moscheea Indepartata erau lucruri neobisnuite, iar vestea despre un pom care creste in adancul Iadului era de asemenea neobisnuita. Daca acestea au fost pricina tagaduirii lor, cum ar fi fost daca ar fi vazut semne uriase si minuni vazute? Nu ar fi fost si mai vrednici sa creasca in rautate? Din Mila Sa, Allah i-a ferit de aceasta.

De aici se intelege ca faptul ca Scriptura si Sunnah nu descriu in mod explicit toate intamplarile mari care urmau sa apara in vremurile tarzii este mai potrivit si mai bun. Oamenii nu au mai vazut lucruri asemanatoare, iar mintile lor poate nu le-ar primi daca ar fi vestite inainte sa se intample. Aceasta ar putea aduce indoiala in inimile unor credinciosi si i-ar putea impiedica pe altii sa intre in Islam. De aceea, Allah a folosit cuvinte generale, cuprinzatoare, care includ tot ceea ce urma sa se intample. Allah stie mai bine.

„Noi ii inspaimantam” prin semne, „insa aceasta nu face decat sa le sporeasca mult razvratirea”. Aceasta este cea mai mare cufundare in rau: omul iubeste raul si uraste binele si nu se supune binelui.

Versetele 61 la 65

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾ قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أُخِّرْتَنِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَآتِيَنَّكَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَذْهَبُ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَاسْتَفْزَزَ مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلَبَ عَلَيْهِمْ يُخَيْلِكَ وَرَجَلَكَ وَشَارَكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾

61. Si cand le-am spus ingerilor: „Prosternati-va inaintea lui Adam!” Ei s-au prosternat, in afara de Iblis. El a spus: „Sa ma prosternez inaintea celui pe care l-ai creat din lut?” 62. A spus: „Il vezi pe acesta pe care l-ai cinstit mai presus de mine? Daca imi dai ragaz pana in Ziua Invierii, ii voi stapani cu siguranta urmasii, in afara de putini.” 63. El a spus: „Pleaca! Cine dintre ei te va urma - Gheena va fi rasplata voastra, o rasplata deplina. 64. Ademeste-i cu glasul tau pe aceia dintre ei pe care ii poti, napusteste asupra lor calaretii si pedestrasii tai, fii partas cu ei la averi si copii si fa-le fagaduinte!” Insa Shaytan nu le fagaduieste decat amagire. 65. „Cu adevarat, asupra robilor Mei nu vei avea nicio putere.” Si Domnul tau este de ajuns ca Ocrotitor.

Allah Preainaltul ii avertizeaza pe robii Sai despre vrajmasia cumplita a lui Shaytan si despre ravna lui de a-i corupe. Cand Allah l-a creat pe Adam, Iblis s-a trufit si a refuzat sa se prosterneze inaintea lui. El a spus cu dispret: „Sa ma prosternez inaintea celui pe care l-ai creat din lut?”, pretinzand ca este mai bun fiindca fusese creat din foc. Stricaciunea acestei analogii false a fost deja lamurita din mai multe puncte de vedere.

Cand lui Iblis i s-a aratat intaietatea lui Adam, el l-a spus lui Allah: „Il vezi pe acesta pe care l-ai cinstit mai presus de mine? Daca imi dai ragaz pana in Ziua Invierii, ii voi stapani cu siguranta urmasii”, adica ii voi atrage in ratacire si ii voi nimici, „in afara de putini”. Cel rau stia ca printre ei trebuia sa existe oameni care i se vor impotrivi si nu-i vor da ascultare.

Allah i-a spus: „Pleaca!” „Cine dintre ei te va urma”, preferandu-te pe tine in locul adevaratului sau Domn, „Gheena va fi rasplata voastra, o rasplata

deplina”, pregatita pentru voi si oferita din plin ca rasplata pentru faptele voastre.

Apoi Allah i-a poruncit sa faca tot ceea ce poate pentru a-i ispiti: „Ademesteti cu glasul tau pe aceia dintre ei pe care ii poti.” Aici intra oricine ii cheama pe altii la pacat. „Napusteste asupra lor calaretii si pedestrasii tai.” Aici intra fiecare om calare ori pe jos care merge in neascultare fata de Allah; el face parte din calaretii si pedestrasii lui Shaytan. Sensul este ca Allah i-a incercat pe robi prin acest dusman vadit, care ii cheama la neascultare prin cuvintele si faptele sale.

„Fii partas cu ei la averi si copii.” Aceasta include orice neascultare legata de averi si copii: neplata zakatului, a ispasirilor si a drepturilor obligatorii; lipsa educarii copiilor si a cresterii lor in bine si departe de rau; luarea averilor fara drept, asezarea lor unde nu se cuvine si dobandirea castigurilor rele.

Multi comentatori au spus ca participarea lui Shaytan la averi si copii cuprinde si omiterea rostirii numelui lui Allah la mancare, bautura si relatiile conjugale. Daca Numele lui Allah nu este pomenit, Shaytan participa la acel lucru, asa cum se relateaza in hadith¹⁰.

„Si fa-le fagaduinte”, adica fagaduinte impodobite care nu au nicio realitate. „Insa Shaytan nu le fagaduieste decat amagire”: promisiunea lui este falsa si zadarnica. El le infrumuseteaza pacatele si credintele stricate si le fagaduieste rasplata pentru ele, fiindca ei cred ca se afla pe adevar. Allah Preainaltul spune: „Shaytan va fagaduieste saracia si va porunceste ticalosia, iar Allah va fagaduieste Iertarea si Harul Sau.” [al-Baqarah, 2:268]

Dupa ce a aratat ceea ce voieste Shaytan sa faca robilor, Allah a pomenit ceea ce ii ocroteste de incercarea lui: adevarata robie fata de Allah, statornicirea credintei si increderea in El. „Cu adevarat, asupra robilor Mei nu vei avea nicio putere”, adica nu vei avea stapanire si nu-i vei putea ademeni. Allah indeparteaza de ei toate relele, datorita robiei lor, ii ocroteste de Shaytan cel blestemat si le este de ajuns impotriva lui. „Si Domnul tau este de ajuns ca Ocrotitor” celui care se increde in El si implineste ceea ce i-a poruncit.

¹⁰ Nota editiei arabe: A se vedea Sahih al-Bukhari, nr. 141, si Sahih Muslim, nr. 2018.

Versetele 66 la 69

ج
 رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ
 رَحِيمًا ﴿٦٦﴾ وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ فَلَمَّا
 نَجَّيْكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْسِفَ
 بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمْ
 أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا
 كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾

66. Domnul vostru este Cel care face corabiile sa pluteasca pentru voi pe mare, ca sa cautati din Harul Sau. Cu adevarat, El este Indurator fata de voi. 67. Cand va atinge necazul pe mare, dispar cei pe care ii chemati in afara Lui. Dar cand El va izbaveste si va aduce pe uscat, va indepartati, caci omul este foarte nerecunoscator. 68. Oare sunteti siguri ca El nu va face sa se scufunde cu voi o parte a uscatului sau ca nu va trimite impotriva voastra o furtuna de pietre? Atunci nu veti gasi niciun ocrotitor. 69. Sau sunteti siguri ca nu va va intoarce din nou pe mare si nu va trimite impotriva voastra un vant naprasnic, inecandu-va din pricina necredintei voastre? Atunci nu veti gasi pe nimeni care sa Ne ceara socoteala pentru voi.

Allah Preainaltul le aminteste robilor binefacerea Sa: le-a supus corabiile si vasele si i-a invatat cum sa le faca, iar marii involburate i-a dat puterea sa le poarte pe spatele ei. Oamenii se folosesc de ele pentru calatorii, transportul marfurilor si negot, cautand din Harul si Binefacerea lui Allah. El este Indurator si Plin de bunatate fata de robii Sai si le daruieste tot ceea ce doresc si le este de folos.

Unul dintre semnele Milei Sale, care arata ca numai El merita adorarea, este acesta: cand ii atinge necazul pe mare si se tem de pieire din pricina valurilor, dispar din inimile lor cei pe care obisnuiau sa-i cheme in afara lui Allah in vremuri de usurinta, dintre vii si morti. Este ca si cum nu i-ar fi chemat niciodata. Ei stiu ca acestia sunt slabi si nu pot inlatura necazul, asa ca striga catre Creatorul pamantului si al cerurilor, Cel de la care toate fapturile cer ajutor in greutati, si Ii dedica numai Lui rugaciunea si smerenia.

Dar cand Allah le indeparteaza necazul si ii aduce in siguranta pe uscat, uita de Cel pe care L-au chemat mai inainte si Ii fac asociati care nu folosesc, nu vatama, nu dau si nu opresc. Ei se indeparteaza de sinceritatea fata de

adevaratul lor Domn si Stapan. Aceasta vine din nestiinta si nerecunostinta omului, in afara celui pe care Allah l-a calauzit si l-a inzestrat cu minte sanatoasa. Acela stie ca Cel care inlatura greutatile si salveaza din spaime este Singurul care merita ca toate faptele sa-I fie dedicate, atat in usurinta, cat si in greutate.

Cel care este parasit si lasat in seama mintii sale slabe nu vede, in vremea greutatii, decat folosul sau imediat si scaparea din starea prezenta. Cand este salvat si greutatea dispare, isi inchipuie din nestiinta ca l-a scapat lui Allah si nu-i trece prin minte nicio urmare lumeasca, cu atat mai putin cele ale Vietii de Apoi.

De aceea Allah le aminteste: „Oare sunteti siguri ca El nu va face sa se scufunde cu voi o parte a uscatului sau ca nu va trimite impotriva voastra o furtuna de pietre?” El este Atotputernic. Daca vointe, trimite asupra voastra pedeapsa de dedesubt, facand pamantul sa va inghita, sau de deasupra, triminand o ploaie de pietre, iar voi sunteti nimiciti. Sa nu credeti ca pieirea poate veni numai pe mare. „Atunci nu veti gasi niciun ocrotitor” care sa va apere de pedeapsa.

Iar daca va simtiti in siguranta fata de aceasta, oare sunteti siguri ca „nu va va intoarce din nou pe mare” si ca nu va trimite „un vant naprasnic”, foarte puternic, care nimiceste tot ceea ce intalneste, „inecandu-va din pricina necredintei voastre”? „Atunci nu veti gasi pe nimeni care sa Ne ceara socoteala pentru voi”, adica pe nimeni care sa Ne urmareasca ori sa Ne ceara despagubire. Allah nu va nedreptateste nici cat greutatea unui graunte.

Versetul 70

* وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْوَحْشِ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾

70. Cu adevarat, Noi i-am cinstit pe fiii lui Adam, i-am purtat pe uscat si pe mare, le-am daruit din cele bune si i-am ales cu mare intaietate deasupra multora dintre cei pe care i-am creat.

Aceasta face parte din Generozitatea si Binefacerea lui Allah fata de ei, pe care nimeni nu le poate cuprinde. El i-a cinstit pe fiii lui Adam in toate chipurile: prin stiinta, ratiune, trimiterea mesagerilor si coborarea Cartilor. A facut dintre ei apropiati ai Sai si oameni alesi si le-a daruit binecuvantari vazute si ascunse.

„I-am purtat pe uscat” pe camile, catari, magari si alte mijloace de transport, „si pe mare” in corabii si vase. „Le-am daruit din cele bune”: hrana, bauturi, imbracaminte si sotii. Nu exista vreun lucru bun de care au nevoie fara ca Allah sa-i fi cinstit cu el si sa li-l fi usurat.

„Si i-am ales cu mare intaietate deasupra multora dintre cei pe care i-am creat”, prin binecuvantarile si insusirile pe care le-a dat lor si nu altor feluri de fapturi. Oare nu-I vor multumi Celui care le-a daruit binecuvantari si a indepartat de la ei nenorociri? Oare vor lasa binecuvantarile sa-i desparta de Binefacator si sa-i impiedice sa-L adore, ori chiar le vor folosi in neascultarea Lui?

Versetele 71 la 72

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمْئِهِمْ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابُهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَٰئِكَ يَقْرَءُونَ
كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فِتْيَلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ
أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾

71. In Ziua cand vom chema fiecare comunitate impreuna cu conducatorul ei, aceia carora li se va da cartea in mana dreapta isi vor citi cartea si nu vor fi nedreptatiti nici cat firul din samburele de curmala. 72. Iar cine este orb in aceasta lume va fi orb si in Viata de Apoi si mai ratacit de la cale.

Allah Preainaltul ne vesteste despre starea fapturilor in Ziua Invierii. El va chema fiecare comunitate impreuna cu conducatorul si calauzitorul ei, adica mesagerii si cei care le tin locul in indrumare. Fiecare comunitate va fi infatisata, iar Mesagerul care a chemat-o va fi de fata. Faptele oamenilor vor fi puse inaintea Cartii la care i-a chemat Mesagerul, pentru a se vedea daca ele se potrivesc cu ea sau nu.

Oamenii se vor imparti in doua categorii. „Aceia carora li se va da cartea in mana dreapta” au urmat conducatorul care i-a calauzit la Calea Dreapta si s-au lasat calauziti de Cartea lui. Faptele lor bune s-au inmultit, iar pacatele lor s-au imputinat. „Isi vor citi cartea” cu bucurie si multumire pentru ceea ce vor vedea in ea dintre lucrurile care ii veselesc si ii bucura. „Si nu vor fi nedreptatiti nici cat firul din samburele de curmala” din faptele lor bune.

„Iar cine este orb in aceasta lume” fata de adevar si nu-l primeste, ci urmeaza ratacirea, „va fi orb si in Viata de Apoi” fata de drumul Paradisului, asa cum nu l-a urmat in aceasta lume, „si mai ratacit de la cale”. Rasplata este de acelasi fel cu fapta si asa cum lucrezi vei fi rasplatit.

Versetul dovedeste ca fiecare comunitate este chemata la religia si Cartea sa: ea nu va fi judecata dupa legea unui profet pe care nu i s-a poruncit sa-l urmeze. Allah nu pedepseste pe nimeni decat dupa statornicirea dovezii impotriva lui si impotrivirea lui fata de aceasta. Oamenilor binelui li se vor da cartile in mana dreapta, iar bucuria si veselia lor vor fi uriasa din pricina faptelor scrise acolo. Oamenii raului vor primi contrariul si, din pricina apasarii, tristetii si pieirii lor, nici nu vor putea sa-si citeasca propriile carti.

Versetele 73 la 77

وَأَن كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذَا
لَا تُخْذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَا أَن ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا
قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضَعْفَ الْحَيَاةِ وَضَعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ
عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾ وَأَن كَادُوا لَيَسْتَفْزُونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سَنَةً مِّن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُّسُلِنَا
وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾

73. Aproape ca te-au abatut de la ceea ce ti-am revelat, ca sa nascocesti impotriva Noastra altceva; atunci te-ar fi luat drept prieten apropiat. **74.** Daca nu te-am fi facut statornic, ai fi fost aproape sa inclini putin spre ei. **75.** Atunci te-am fi facut sa gusti indoit in viata si indoit la moarte, iar apoi nu ai fi gasit niciun ajutor impotriva Noastra. **76.** Aproape ca te-au tulburat in tara ca sa te scoata din ea, insa atunci nici ei nu ar mai fi ramas dupa tine decat putin. **77.** Aceasta este randuiala Noastra cu mesagerii pe care i-am trimis inaintea ta si nu vei gasi nicio schimbare in randuiala Noastra.

Allah pomeneste binefacerea Sa fata de Mesagerul Sau Muhammad si faptul ca l-a pazit de dusmanii care cautau cu orice pret sa-l ispiteasca. „Aproape ca te-au abatut de la ceea ce ti-am revelat”, adica au urzit impotriva ta un lucru pe care nu l-au putut implini si au cautat prin viclenie sa te faca sa nascocesti asupra lui Allah altceva decat ceea ce ti-a fost revelat, aducandu-le ceva potrivit dorintelor lor si parasind ceea ce Allah ti-a coborat.

„Atunci”, daca ai fi facut ceea ce doreau, „te-ar fi luat drept prieten apropiat”, un prieten ales, mai drag lor decat toti cei iubiti. Allah te-a inzestrat cu cele mai nobile purtari si cele mai frumoase maniere, care te fac iubit de cei apropiati si de cei indepartati, de prieteni si de dusmani. Dar sa stii ca ei nu ti-

au fost dusmani pentru persoana ta, ci pentru adevarul pe care l-ai adus, asa cum spune Allah: „Stim ca ceea ce spun ei te intristeaza; cu adevarat, ei nu te socotesc mincinos, ci nedreptii tagaduiesc Semnele lui Allah.” [al-An'am, 6:33]

„Daca nu te-am fi facut statornic” pe adevar, daruindu-ti binefacerea de a nu raspunde chemarii lor, „ai fi fost aproape sa inclini putin spre ei”, din pricina staruintei lor si a dorintei tale ca ei sa fie calauziti. Insa Allah te-a facut statornic si te-a pazit de orice inclinare spre ei.

Daca ai fi inclinat spre ceea ce doreau, „te-am fi facut sa gusti indoit in viata si indoit la moarte”, adica te-ar fi lovit o pedeapsa indoita in aceasta lume si in Viata de Apoi. Aceasta se datoreaza desavarsirii binefacerii lui Allah asupra ta si desavarsirii cunoasterii tale. „Iar apoi nu ai fi gasit niciun ajutor impotriva Noastra” care sa te scape de pedeapsa coborata asupra ta. Insa Allah te-a ferit de cauzele raului si de rau, te-a statornicit, te-a calauzit pe Calea cea Dreapta si nu ai inclinat spre ei in niciun fel. De aceea, binefacerea Lui asupra ta este deplina, iar Darul Sau este urias.

„Aproape ca te-au tulburat in tara ca sa te scoata din ea”, din pricina urii lor fata de ramanerea ta printre ei. Au fost aproape sa te alunge si sa te izgoneasca. Daca ar fi facut aceasta, „nici ei nu ar mai fi ramas dupa tine decat putin”, pentru ca pedeapsa i-ar fi cuprins, asa cum este randuiala lui Allah, care nu se schimba pentru niciun popor: fiecare comunitate care si-a tagaduit si alungat Mesagerul a fost grabnic pedepsita. Cand cei din Mecca au uneltit impotriva Profetului si l-au alungat, nu au ramas decat putin pana cand Allah i-a lovit la Badr, i-a ucis pe conducatorii lor si le-a frant puterea. Toata lauda este a Lui.

In aceste versete se afla dovada nevoii puternice a robului ca Allah sa-l faca statornic si a datoriei sale de a-L implora neincetat pe Domnul sau, cerandu-I sa-l intareasca in credinta, precum si de a folosi toate mijloacele care duc la aceasta. Chiar si Profetului, cea mai desavarsita dintre fapturi, Allah i-a spus: „Daca nu te-am fi facut statornic, ai fi fost aproape sa inclini putin spre ei.” Cum ar putea fi altfel pentru altii?

In ele se afla si amintirea binefacerii lui Allah asupra Mesagerului Sau prin pazirea lui de rau si prin ocrotirea sa. Aceasta arata ca Allah iubeste ca robii sa observe binefacerile Sale asupra lor cand exista cauzele raului, fiindca ocrotirea de rau si statornicirea in credinta sunt daruri de la El.

In ele se afla si faptul ca, pe masura inaltimii rangului robului si a multelor binecuvantari primite de la Allah, pacatul sau se mareste si vina sa se ingreuneaza daca savarseste ceea ce este vrednic de blam. De aceea Allah i-a amintit Mesagerului Sau - cu toate ca l-a ferit de aceasta - pedeapsa indoita in viata si dupa moarte.

In ele se afla si faptul ca, atunci cand Allah voieste sa nimiceasca o comunitate, vina ei devine mare si uriasa, iar impotriva ei se implineste Cuvantul lui Allah si pedeapsa vine asupra ei. Aceasta este randuiala Sa cu popoarele atunci cand isi alunga mesagerii.

Versetele 78 la 81

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ الْفَجْرِ
كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ بِهٖ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ
مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مَدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مَخْرَجَ
صِدْقٍ وَأَجْعَلْ لِّي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ
الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

78. Implineste rugaciunea de la inclinarea soarelui pana la intunericul noptii si recitarea din zori; cu adevarat, recitarea din zori are martori. **79.** Iar in timpul noptii trezeste-te pentru o rugaciune suplimentara pentru tine. Poate ca Domnul tau te va ridica la un rang laudat. **80.** Si spune: „Domnul meu, fa-ma sa intru printr-o intrare adevarata si sa ies printr-o iesire adevarata si daruieste-mi de la Tine o putere ajutatoare.” **81.** Si spune: „Adevarul a venit, iar falsitatea a pierit. Cu adevarat, falsitatea este menita sa piara.”

Allah i-a poruncit Profetului Sau Muhammad sa implineasca rugaciunea atat in forma ei exterioara, cat si in cea launtrica si la timpurile ei. „De la inclinarea soarelui”, adica de la trecerea lui spre apus dupa amiaza. Aici intra rugaciunea de Dhuhr si cea de 'Asr. „Pana la intunericul noptii”, adica pana la intunecarea ei; aici intra rugaciunea de Maghrib si cea de 'Isha. „Si recitarea din zori”, adica rugaciunea de Fajr. Ea este numita recitare deoarece in ea este legiuit ca recitarea sa fie mai lunga decat in celelalte rugaciuni si datorita meritului recitarii, la care sunt martori Allah, ingerii noptii si ingerii zilei.

Versetul cuprinde cele cinci timpuri ale rugaciunilor obligatorii si arata ca rugaciunile implinite in aceste timpuri sunt obligatii, fiindca ele au fost mentionate in mod special prin porunca.

El arata si ca implinirea la timpul ei este o conditie pentru validitatea rugaciunii, iar intrarea timpului este cauza pentru care ea devine obligatorie, deoarece Allah a poruncit implinirea ei in aceste timpuri. De asemenea, Dhuhr si 'Asr se pot reuni, iar Maghrib si 'Isha se pot reuni atunci cand exista un motiv recunoscut de Lege, fiindca Allah a unit timpul fiecarei perechi. Versetul arata

meritul rugaciunii de Fajr, meritul recitarii prelungite in ea si faptul ca recitarea este un stalp al rugaciunii, deoarece actul de adorare a fost numit dupa una dintre partile sale, iar aceasta arata caracterul obligatoriu al acelei parti.

„Iar in timpul noptii trezeste-te pentru o rugaciune suplimentara pentru tine”, adica roaga-te in toate partile noptii, pentru ca rugaciunea de noapte sa fie o sporire a rangului tau si o ridicare a treptelor tale, spre deosebire de altii, pentru care ea ispaseste pacatele. Este posibil ca sensul sa fie ca cele cinci rugaciuni sunt obligatorii pentru tine si pentru credinciosi, in timp ce rugaciunea de noapte este obligatorie numai pentru tine, ca o cinste din partea lui Allah, care ti-a randuit mai multe indatoriri decat altora, pentru a-ti mari rasplata si a te ridica la Rangul Laudat.

Rangul Laudat este locul pentru care il vor lauda cei dintai si cei de pe urma: rangul marii mijlociri. Fapturile vor cere mijlocirea lui Adam, apoi a lui Nuh, apoi a lui Ibrahim, apoi a lui Musa si apoi a lui 'Isa, dar fiecare se va scuza si se va retrage. In cele din urma, ei vor cere ajutorul conducatorului fiilor lui Adam, pentru ca Allah sa-i izbaveasca de nelinistea si chinul asteptarii din Ziua Invierii. El va mijloci la Domnul sau, iar Domnul ii va primi mijlocirea si il va aseza intr-un rang la care cei dintai si cei de pe urma vor ravni, fara pizma. Toate fapturile ii vor fi indatorate pentru aceasta binefacere.

„Si spune: Domnul meu, fa-ma sa intru printr-o intrare adevarata si sa ies printr-o iesire adevarata”, adica fa ca toate intrarile si iesirile mele sa fie in ascultarea Ta si in ceea ce Te multumeste. Aceasta cuprinde sinceritatea si conformarea cu Porunca lui Allah. „Si daruieste-mi de la Tine o putere ajutatoare”, adica o dovada limpede si un argument hotarator pentru tot ceea ce fac si pentru tot ceea ce parasesc.

Aceasta este cea mai inalta stare in care Allah il poate aseza pe rob: toate starile sale sa fie bune si sa-l apropie de Domnul sau, iar in fiecare dintre ele sa aiba o dovada limpede. Aici intra stiinta folositoare, fapta dreapta si cunoasterea problemelor si a dovezilor.

„Si spune: Adevarul a venit, iar falsitatea a pierit.” Adevarul este ceea ce Allah i-a revelat Mesagerului Sau Muhammad si i-a poruncit sa rosteasca. Adevarul a venit, iar nimic nu i se poate impotrivi; falsitatea s-a destramat si a pierit. „Cu adevarat, falsitatea este menita sa piara.” Aceasta este insusirea falsitatii. Ea poate avea o aparenta putere atunci cand adevarul nu i se opune, dar, cand vine adevarul, ea se risipeste si nu mai ramane nicio miscare in ea. De aceea falsitatea se raspandeste numai in vremurile si locurile lipsite de stiinta despre Semnele si dovezile lui Allah.

Versetul 82

وَنَزَّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا
خَسَارًا ﴿٨٢﴾

82. Noi coboram din Coran ceea ce este vindecare si mila pentru credinciosi, insa celor nedrepti nu le sporeste decat pierderea.

Coranul cuprinde vindecare si mila, dar acestea nu sunt pentru oricine, ci pentru credinciosii care cred in el, ii socotesc adevarate versetele si il cunosc. Cat despre nedreptii care nu cred in el ori nu lucreaza dupa el, Semnele lui nu le sporesc decat pierderea, fiindca dovada se statorniceste impotriva lor.

Vindecarea cuprinsa in Coran este generala: el vindeca inimile de indoieli, nestiinta, pareri stricate, ratacire, intentii rele si scopuri nelegiuite. El cuprinde stiinta sigura prin care dispare orice indoiala si nestiinta, precum si indemnul si reamintirea prin care dispare orice dorinta potrivnica Poruncii lui Allah. El este si vindecare pentru trupuri, de durerile si bolile lor.

Cat despre mila, Coranul cuprinde mijloacele si caile prin care aceasta se dobandeste si indeamna la urmare. Cand robul le implineste, castiga Mila, fericirea vesnica si rasplata in aceasta lume si in Viata de Apoi.

Versetul 83

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ
يُوسَىٰ ﴿٨٣﴾

83. Cand ii daruim omului binecuvantari, el se indeparteaza si se retrage intr-o parte, iar cand il atinge raul, deznadajduieste.

Aceasta este firea omului, in afara celui pe care Allah il calauzeste. Cand Allah ii daruieste o binecuvantare, omul se bucura de ea, devine trufas, se indeparteaza si se retrage de la Domnul sau. Nu-I multumeste si nu-L pomeneste. „Iar cand il atinge raul”, precum boala si cele asemanatoare, „deznadajduieste” de bine, isi taie speranta in Domnul sau si socoteste ca nenorocirea in care se afla va dainui pentru totdeauna.

Cel pe care Allah il calauzeste se smereste inaintea Domnului sau atunci cand primeste binecuvantari si Ii multumeste pentru ele. Cand il atinge necazul,

se roaga, se smereste si nadajduieste ca Allah il va insanatosi si va indeparta ceea ce l-a lovit. Astfel, incercarea ii devine mai usoara.

Versetul 84

قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ ۚ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

84. Spune: „Fiecare lucreaza potrivit firii sale, iar Domnul vostru stie mai bine cine este mai bine calauzit pe cale.”

„Spune: Fiecare”, dintre oameni, „lucreaza potrivit firii sale”, adica potrivit starii care ii este proprie. Cel care face parte dintre alesii drepti nu este potrivit decat pentru fapta dedicata Domnului lumilor. Cel care este dintre cei parasiți nu este potrivit decat pentru fapta facuta pentru fapturi si nu gaseste potrivit decat ceea ce corespunde propriilor sale scopuri.

„Iar Domnul vostru stie mai bine cine este mai bine calauzit pe cale.” El stie cine este potrivit pentru calauzire si il calauzeste si stie cine nu este potrivit pentru ea, il paraseste si nu-l calauzeste.

Versetul 85

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ ۚ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾

85. Ei te intreaba despre duh. Spune: „Duhul este din Porunca Domnului meu, iar voua nu vi s-a dat decat putina stiinta.”

Acest raspuns cuprinde mustrea celui care intreaba despre lucruri prin care nu urmareste decat incapatanarea si punerea celui intrebat in dificultate, parasind intrebarile importante. Ei intreaba despre duh, una dintre tainele ascunse, a carui descriere si realitate nu pot fi cunoscute de oricine, in timp ce ei sunt neglijenti in stiinta de care au nevoie.

De aceea Allah i-a poruncit Mesagerului Sau sa le raspunda: „Duhul este din Porunca Domnului meu”, adica face parte dintre fapturile pe care El le-a poruncit sa existe, iar ele au existat. Intrebarea amanuntita despre el nu aduce mare folos, mai ales cand va lipseste stiinta in alte privinte.

Versetul dovedeste ca, atunci cand cineva este intrebat despre un lucru, iar o alta problema este mai importanta pentru cel care intreaba, se cuvine sa se

indeparteze de raspunsul la intrebare si sa-l indrume pe cel care intreaba spre lucrul de care are nevoie si care ii aduce folos.

Versetele 86 la 87

وَلَيْنَ شَيْئًا لَّنْذَهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا
وَكَيْلًا ﴿٨٦﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

86. Daca am voi, am lua cu siguranta ceea ce ti-am revelat, iar apoi nu ai gasi niciun ocrotitor impotriva Noastra care sa ti-l aduca inapoi, 87. daca nu ar fi Mila Domnului tau. Cu adevarat, Harul Sau asupra ta este mare.

Allah Preainaltul ne vesteste ca acest Coran si Revelatia pe care i le-a trimis Mesagerului Sau sunt o Mila de la El pentru Mesager si pentru robii Sai. Ele sunt cea mai mare binecuvantare asupra Mesagerului, iar Harul lui Allah asupra lui este atat de mare incat nu poate fi masurat.

Cel care ti l-a daruit este in stare sa-l ia, iar atunci nu ai gasi pe nimeni care sa-l aduca inapoi si niciun ocrotitor care sa staruie la Allah pentru aceasta. Bucura-te de el si gaseste-ti in el desfatara sufletului. Sa nu te intristeze tagaduirea celor care il resping si batjocura ratacitilor. Lor li s-a oferit cea mai mare binecuvantare, dar au refuzat-o, din pricina lipsei lor de insemnatate inaintea lui Allah si a parasirii lor de catre El.

Versetul 88

قُلْ لِّئِنْ أَجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ
بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

88. Spune: „Daca oamenii si djinnii s-ar aduna ca sa aduca ceva asemenea acestui Coran, nu ar putea aduce ceva asemenea lui, chiar daca s-ar ajuta unii pe altii.”

Aceasta este o dovada hotaratoare si un argument limpede al adevarului celor aduse de Mesager. Allah i-a provocat pe oameni si pe djinni sa aduca ceva asemenea Coranului si a vestit ca nu vor putea, chiar daca s-ar ajuta cu totii. Lucrul s-a petrecut asa cum a vestit Allah. Dusmanii care il tagaduiau aveau motive foarte puternice sa respinga in orice chip cele aduse de Mesager. Ei erau oameni ai limbii si ai elocventei; daca ar fi avut cea mai mica putere sa raspunda provocarii, ar fi facut-o.

Astfel s-a cunoscut ca ei si-au recunoscut neputinta deplina, de voie ori fara voie. Cum ar putea o faptura facuta din tarana, nedesavarsita in toate privintele si care nu are stiinta, putere, vointa, vorbire sau desavarsire decat in masura in care i le-a daruit Domnul sau, sa se impotriveasca Vorbirii Domnului pamantului si cerurilor, Cunosculatorului tuturor tainelor, Celui care detine desavarsirea deplina, lauda absoluta si Slava mareata? Daca marea ar fi cerneala pentru Cuvintele Lui si alte sapte mari ar veni in ajutor, iar toti copacii ar fi condeie, cerneala s-ar sfarsi si condeiele s-ar toci, dar Cuvintele lui Allah nu s-ar sfarsi.

Asa cum nimeni dintre fapturi nu li seamana lui Allah in niciuna dintre Insusirile Sale, tot astfel Vorbirea Lui este una dintre Insusirile Sale, iar nimeni nu li seamana in ea. Nimic nu este asemenea Lui in Fiinta, Numele, Insusirile si Faptele Sale. Binecuvantat si Preainalt este El! Sa piara cel care confunda Vorbirea Creatorului cu vorbirea fapturii si pretinde ca Muhammad a nascocit-o, I-a atribuit lui Allah o minciuna si a inventat-o din sine.

Versetele 89 la 96

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا
كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ
يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّحِيلٍ وَعَنْبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا
تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تَسْقُطَ السَّمَاءُ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرَفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تَنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ
إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَبْعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمْشُونَ
مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

89. Cu adevarat, am infatisat oamenilor in acest Coran orice fel de pilda, insa cei mai multi oameni nu au voit decat sa tagaduiasca. 90. Ei spun: „Nu vom crede in tine pana cand nu vei face sa tasneasca pentru noi un izvor din

pamant; 91. ori pana cand nu vei avea o gradina de curmali si vite-de-vie, facand raurile sa tasneasca din belsug prin ea; 92. ori pana cand nu vei face cerul sa cada peste noi in bucati, asa cum ai pretins, sau nu-i vei aduce pe Allah si pe ingeri inaintea noastra; 93. ori pana cand nu vei avea o casa de aur sau nu te vei inalta la cer. Si nu vom crede in inaltarea ta pana cand nu vei cobori asupra noastra o carte pe care sa o putem citi.” Spune: „Slava Domnului meu! Nu sunt eu decat un om trimis ca Mesager?” 94. Nimic nu i-a impiedicat pe oameni sa creada atunci cand le-a venit calauzirea decat faptul ca au spus: „Oare Allah a trimis un om ca Mesager?” 95. Spune: „Daca pe pamant ar fi fost ingeri care umblau linistiti, le-am fi coborat din cer un inger ca mesager.” 96. Spune: „Allah este de ajuns ca Martor intre mine si voi. Cu adevarat, El este Cunosculator si Vazator al robilor Sai.”

„Cu adevarat, am infatisat oamenilor in acest Coran orice fel de pilda”, adica am prezentat felurite indemnuri si pilde si am repetat sensurile de care robii au nevoie, pentru ca ei sa ia aminte si sa se teama. Putini dintre ei au luat aminte: aceia pentru care Allah hotarase fericirea si pe care i-a ajutat si i-a calauzit. Cei mai multi oameni nu au raspuns acestei binecuvantari, care este cea mai mare dintre binecuvantari, decat cu necredinta.

Ei au cerut alte semne decat cele pe care Allah i le-a dat Profetului si au ales dupa mintile lor nedrepte si nestiutoare ce fel de semne ar trebui sa fie. I-au spus Mesagerului lui Allah, care venise cu acest Coran care cuprinde toate dovezile si semnele: „Nu vom crede in tine pana cand nu vei face sa tasneasca pentru noi un izvor din pamant”, adica rauri curgatoare; „ori pana cand nu vei avea o gradina de curmali si vite-de-vie”, astfel incat sa nu mai ai nevoie sa mergi prin pietre si sa vii si sa pleci, „facand raurile sa tasneasca din belsug prin ea”.

„Ori pana cand nu vei face cerul sa cada peste noi in bucati, asa cum ai pretins”, adica bucati de pedeapsa, „sau nu-i vei aduce pe Allah si pe ingeri inaintea noastra”, toti impreuna sau fata in fata, ca sa marturiseasca adevarul celor aduse de tine. „Ori pana cand nu vei avea o casa de aur”, impodobita cu aur si altele, „sau nu te vei inalta la cer” cu trupul. Chiar si atunci, spun ei, „nu vom crede in inaltarea ta pana cand nu vei cobori asupra noastra o carte pe care sa o putem citi”.

Aceste cereri veneau de la cei mai nechibzuiti si mai nedrepti oameni. Ele cuprindeau respingerea adevarului, o purtare rea fata de Allah si pretentia ca Mesagerul aduce semnele de la sine. De aceea Allah i-a poruncit sa-L declare mai presus de cuvintele lor: „Slava Domnului meu!” El este mai presus de ceea ce spuneti. Judecatile si Semnele Sale nu urmeaza dorintele voastre stricate si parerile voastre ratacite. „Nu sunt eu decat un om trimis ca Mesager?” Nu am nicio putere asupra acestei chestiuni.

Acesta este motivul care i-a împiedicat pe cei mai multi oameni sa creada: mesagerii trimisi la ei erau oameni de acelasi fel cu ei. Tocmai aceasta era o Mila a lui Allah fata de ei, fiindca le-a trimis mesageri dintre ei: oamenii nu ar fi putut primi direct invatatura de la ingeri. Daca pe pamant ar fi fost ingeri care umblau linistiti, acestia ar fi putut sa-i vada pe ingeri si sa primeasca invatatura de la ei, iar Allah le-ar fi trimis din cer un inger ca mesager, de la care sa poata invata.

„Spune: Allah este de ajuns ca Martor intre mine si voi. Cu adevarat, El este Cunoscator si Vazator al robilor Sai.” Din marturia Lui pentru Mesager fac parte minunile cu care l-a sprijinit, Semnele pe care i le-a coborat si biruinta pe care i-a dat-o asupra dusmanilor sai. Daca Mesagerul ar fi nascocit impotriva lui Allah, Allah l-ar fi prins cu Putere si i-ar fi taiat artera inimii. El este Cunoscator si Vazator; nicio stare a robilor nu-I este ascunsa.

Versetele 97 la 100

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ
وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَىٰ وَجُوهِهِمْ عَمِيَٰ وَبْكَآ وَصَمًا مَّا أُولَهُمْ جَهَنَّمَ كَلَّمَا
خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا
كُنَّا عِظْمًا وَرَفْتًا أَعِنَّا لَمُبْعُوثُونَ خَلَقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ * أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا
لَّا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾ قُلْ لَّوِ أَنتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ
رَحْمَةِ رَبِّي إِذَا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾

97. Cel pe care Allah il calauzeste este cu adevarat calauzit, iar pentru cei pe care ii rataceste nu vei gasi ocrotitori in afara Lui. In Ziua Invierii ii vom aduna tarati pe chipurile lor, orbi, muti si surzi. Adapostul lor este Gheena; ori de cate ori focul ei se domoleste, le sporim vapaia. 98. Aceasta este rasplata lor pentru ca au tagaduit Semnele Noastre si au spus: „Oare dupa ce vom deveni oase si tarana vom fi inviati ca o faptura noua?” 99. Oare nu vad ei ca Allah, Cel care a creat cerurile si pamantul, este in stare sa creeze fapturi asemenea lor? El le-a randuit un termen asupra caruia nu este nicio indoiala, insa nedreptii nu voiesc decat sa tagaduiasca. 100. Spune: „Daca voi ati stapani vistieriile Milei Domnului meu, le-ati tine cu siguranta inchise, de teama sa nu le cheltuiti, caci omul este foarte zgarcit.”

Allah Preainaltul ne vesteste ca numai El detine calauzirea si ratacirea. Celui pe care il calauzeste ii usureaza drumul usurintei si il fereste de drumul greutatii; acela este cu adevarat calauzit. Pe cel pe care il ratacesta il paraseste si il lasa in seama sa. Cei rataciti nu vor avea niciun calauzitor in afara lui Allah si niciun ocrotitor care sa-i apere de pedeapsa Lui atunci cand El ii va aduna tarati pe chipurile lor, umiliti si rusinati, orbi, muti si surzi, neputand sa vada ori sa vorbeasca.

Adapostul si salasul lor va fi Gheena, in care se reunesc toate grijile, tristetile si pedepsele. „Ori de cate ori focul ei se domoleste”, fiind aproape sa se stinga, „le sporim vapaia”, adica il aprindem si mai tare. Pedeapsa nu va fi intrerupta, ei nu vor fi nimiciti ca sa moara, iar chinul nu le va fi usurat.

Allah nu i-a nedreptatit. Aceasta este rasplata pentru ca au tagaduit Semnele Sale, au negat Invierea vestita de Carti si mesageri, L-au socotit neputincios pe Domnul lor si au negat Puterea Sa desavarsita. Ei au spus: „Oare dupa ce vom deveni oase si tarana vom fi inviati ca o faptura noua?” Potrivit mintilor lor stricate, asa ceva ar fi cu totul de neconceput.

„Oare nu vad ei ca Allah, Cel care a creat cerurile si pamantul”, a caror creare este mai mare decat crearea oamenilor, „este in stare sa creeze fapturi asemenea lor?” Ba da, El este in stare. „El le-a randuit un termen asupra caruia nu este nicio indoiala.” Daca ar fi voit, l-ar fi adus imediat. Cu toate ca Allah a statornicit dovezile si argumentele Invierii, „nedreptii nu voiesc decat sa tagaduiasca”, din nedreptate si incapatanare fata de adevar.

„Daca voi ati stapani vistieriile Milei Domnului meu”, care nu se sfarsesc si nu se imputineaza, „le-ati tine cu siguranta inchise, de teama sa nu le cheltuiti”, temandu-va ca ceea ce dati se va termina, cu toate ca vistieriile lui Allah nu se pot sfarsi. Omul este prin fire foarte zgarcit si avar.

Versetele 101 la 104

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ فَسَلَٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفْرَعُونَ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَن يَسْتَفِزَّهُم مِّنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمِن مَّعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

101. Cu adevarat, i-am dat lui Musa noua semne limpezi. Intreaba-i pe fiii lui Isra'il. Cand a venit la ei, Fir'awn i-a spus: „O, Musa, eu cred ca esti vrajit.” 102. El a spus: „Stii cu siguranta ca numai Domnul cerurilor si al pamantului a coborat acestea drept dovezi limpezi. Iar eu cred, o, Fir'awn, ca esti sortit pieirii.” 103. El a voit sa-i alunge din tara, insa Noi l-am inecat pe el si pe toti cei impreuna cu el. 104. Dupa el le-am spus fiilor lui Isra'il: „Locuiti in tara, iar cand va veni fagaduinta Vietii de Apoi va vom aduce pe toti laolalta.”

Tu, Mesager sprijinit prin Semne, nu esti primul Mesager pe care oamenii l-au tagaduit. Inaintea ta l-am trimis pe Musa ibn 'Imran, cel caruia Allah i-a vorbit, la Fir'awn si la poporul sau. I-am dat noua semne limpezi, fiecare dintre ele fiind suficient pentru cel care urmareste adevarul: sarpele, toiagul, potopul, lacustele, paduchii, broastele, sangele, molima si despartirea marii. Daca te indoiesti de ceva dintre acestea, intreaba-i pe fiii lui Isra'il.

Cand Musa a venit la ei cu aceste Semne, Fir'awn i-a spus: „O, Musa, eu cred ca esti vrajit.” Musa i-a raspuns: „Stii cu siguranta, o, Fir'awn, ca numai Domnul cerurilor si al pamantului a coborat acestea drept dovezi limpezi” de la El pentru robii Sai. Cuvantul tau nu corespunde adevarului; l-ai rostit numai pentru a-ti amagi poporul si a-i nesocoti judecata. „Iar eu cred, o, Fir'awn, ca esti sortit pieirii”, adica esti urat, aruncat in pedeapsa si acoperit de blam si blestem.

Fir'awn „a voit sa-i alunge din tara”, sa-i scoata si sa-i izgoneasca, „insa Noi l-am inecat pe el si pe toti cei impreuna cu el” si i-am facut pe fiii lui Isra'il mostenitorii pamantului si locuintelor lor. De aceea Allah spune: „Dupa el le-am spus fiilor lui Isra'il: Locuiti in tara, iar cand va veni fagaduinta Vietii de Apoi va vom aduce pe toti laolalta”, pentru ca El sa-l rasplateasca pe fiecare dupa fapta sa.

Versetul 105

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

105. Cu adevarul l-am coborat si cu adevarul a coborat. Iar pe tine nu te-am trimis decat ca vestitor si avertizator.

Cu adevarul am coborat acest Coran nobil, ca sa porunceasca si sa opreasca, sa vesteasca rasplata si pedeapsa. „Si cu adevarul a coborat”, adica a venit cu adevarul de la Allah si cu dreptatea, pazit de orice shaytan blestemat.

„Iar pe tine nu te-am trimis decat ca vestitor” al rasplatii din aceasta lume si din Viata de Apoi pentru cel care Ii da ascultare lui Allah, „si avertizator” al pedepsei din aceasta lume si din Viata de Apoi pentru cel care nu Ii da ascultare. Aceasta cere ca buna vestire si avertizarea sa fie lamurite in toate privintele lor.

Versetele 106 la 109

وَقَرَأْنَا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٠٦﴾ قُلْ ءَامِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾

106. Este un Coran pe care l-am impartit, ca sa-l reciti oamenilor pe indelete, si l-am coborat treptat. 107. Spune: „Credeti in el ori nu credeti!” Cu adevarat, aceia carora li s-a dat stiinta inaintea lui cad cu fetele la pamant in prosternare atunci cand li se recita 108. si spun: „Slava Domnului nostru! Fagaduinta Domnului nostru trebuie sa se implineasca.” 109. Ei cad cu fetele la pamant plangand, iar el le sporeste smerenia.

Am coborat acest Coran despartind limpede calauzirea de ratacire si adevarul de falsitate, „ca sa-l reciti oamenilor pe indelete”, cu ragaz, pentru ca ei sa cugete la sensurile lui, sa mediteze si sa scoata din el stiinta. „Si l-am coborat treptat”, putin cate putin, in douazeci si trei de ani. „Ei nu-ti aduc nicio pilda fara ca Noi sa-ti aducem adevarul si cea mai buna explicatie.” [al-Furqan, 25:33]

Dupa ce s-a lamurit ca acesta este adevarul in care nu exista indoiala, spune-le celor care il tagaduiesc si se indeparteaza de el: „Credeti in el ori nu credeti!”

Allah nu are nevoie de voi, iar voi nu-L vatamati cu nimic; va vatamati numai pe voi insiva. Allah are alti robi in afara voastra, carora le-a daruit stiinta folositoare. „Atunci cand li se recita, cad cu fetele la pamant in prosternare”, fiind miscati pana in adanc si supunandu-se Lui.

„Si spun: Slava Domnului nostru!”, declarandu-L mai presus de ceea ce politeistii li atribuie si de tot ceea ce nu se potriveste Maretiei Sale. „Fagaduinta Domnului nostru” despre Inviere si rasplata faptelor „trebuie sa se implineasca”; ea nu va fi incalcata si nu exista nicio indoiala in privinta ei.

„Ei cad cu fetele la pamant plangand, iar el le sporeste smerenia.” Acestia sunt asemenea acelora dintre credinciosii Oamenilor Cartii pe care Allah i-a binecuvantat, precum 'Abdullah ibn Salam si altii care au acceptat Islamul in timpul Profetului si dupa el.

Versetele 110 la 111

قُلْ أَدْعُوا اللَّهَ أَوْ أَدْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِّنَ الدُّنْيَا وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

110. Spune: „Chemati-L pe Allah sau chemati-L pe ar-Rahman! Oricum L-ati chema, ale Lui sunt Numele cele mai frumoase.” Nu-ti rosti rugaciunea cu glas prea tare si nici nu o rosti prea incet, ci cauta o cale de mijloc intre acestea. **111.** Si spune: „Toata lauda I se cuvine lui Allah, care nu Si-a luat fiu, nu are niciun partas la stapanire si nu are nevoie de niciun ocrotitor impotriva umilirii.” Si preamaresti-L cu toata maretia.

Allah Preainaltul le spune robilor Sai: „Chemati-L pe Allah sau chemati-L pe ar-Rahman”, indiferent pe care dintre aceste Nume il folositi. „Oricum L-ati chema, ale Lui sunt Numele cele mai frumoase.” El nu are niciun nume care sa nu fie frumos, astfel incat sa fie interzisa chemarea Lui prin el. Indiferent pe care dintre Numele Sale il folositi, scopul este implinit. Pentru fiecare lucru cerut se cuvine sa fie folosit Numele care se potriveste acelui scop.

„Nu-ti rosti rugaciunea cu glas prea tare”, adica recitarea, „si nici nu o rosti prea incet”. Ambele extreme trebuie evitate. Daca recitarea este prea tare, politeistii care tagaduiesc Coranul o aud, insulta Coranul si il insulta pe Cel care l-a adus. Daca este rostita prea incet, cel care doreste sa o auda nu-si atinge

scopul. „Ci cauta o cale de mijloc intre acestea”, adica o cale intre rostirea prea tare si rostirea prea joasa.

„Si spune: Toata lauda I se cuvine lui Allah”, Caruia Ii apartin desavarsirea, lauda si slava din toate punctele de vedere si care este mai presus de orice cusur si neajuns.

„Care nu Si-a luat fiu si nu are niciun partas la stapanire.” Intreaga stapanire Ii apartine lui Allah, Unicul, Biruitorul. Lumile de sus si cele de jos sunt proprietatea Lui, iar nimeni nu are vreo parte in stapanirea Sa.

„Si nu are nevoie de niciun ocrotitor impotriva umilirii”, adica nu-Si ia pe nimeni dintre fapturile Sale drept aliat ca sa dobandeasca prin acea alianta putere ori ajutor. El este Cel lipsit de orice nevoie, Cel Vrednic de lauda, care nu are nevoie de nicio faptura din ceruri ori de pe pamant. El Isi ia insa aliati din bunatate si mila fata de ei: „Allah este Ocrotitorul celor care cred; El ii scoate din intunericuri la lumina.” [al-Baqarah, 2:257]

„Si preamareste-L cu toata maretia”, adica slaveste-L prin pomenirea Insusirilor Sale marete, lauda-L prin Numele Sale cele frumoase, preamareste-L pentru Faptele Sale sfinte si cinsteste-L adorandu-L numai pe El, fara niciun asociat, si dedicandu-I Lui intreaga religie.

Insemnarea autorului la incheierea Surei al-Isra'

Aici se incheie tafsirul Surei al-Isra'. Lui Allah I se cuvin lauda si frumoasa preamarire, iar binefacerea Ii apartine. A fost alcatuit de 'Abd ar-Rahman ibn Nasir ibn 'Abdillah ibn Sa'di. Fie ca Allah sa-l ierte pe el, pe parintii sai si pe toti musulmanii. Amin. Allah sa trimita binecuvantari si pace din belsug asupra lui Muhammad.

Lucrarea a fost incheiata in ziua de 7 Jumada al-Ula, anul 1344 H.

Cuvantul autorului

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lauda I se cuvine lui Allah. Cer binecuvantari si pace asupra lui Muhammad, asupra familiei si Companionilor sai.

Stiinta tafsirului Coranului este, fara indoiala, cea mai nobila si mai importanta dintre stiinte si cea mai vrednica de cercetarea sensurilor si intelegerea alcatuirii sale. Coranul este o revelatie de la Cel Preaintelept, Cel Vrednic de lauda, trimisa ca indrumare si mila pentru robi, ca lamurire a tuturor lucrurilor si ca explicatie amanuntita a tot ceea ce le este necesar in religia lor, in viata lumeasca si in Viata de Apoi. O insusire proprie cunoasterii Coranului este ca intelegerea unei parti din el ajuta la intelegerea lui in intregime. De la inceput pana la sfarsit, Coranul statorniceste principii folositoare, adevaruri, legi marete, hotarari bune si credinte sanatoase. Ii indruma pe robi spre tot binele si ii avertizeaza impotriva oricarui rau. Reia si infatiseaza aceste lucruri prin exprimari felurite si potrivite, cu cea mai mare usurinta, limpezime, precizie si frumuseti, carora nimic nu le poate fi adaugat.

Multi dintre prietenii mei mi-au cerut in repetate randuri sa public in intregime acest tafsir si au staruit, vazand marele folos pe care il aduce. M-am scuzat, aratand ca aceasta este foarte greu de facut, deoarece lucrarea este intinsa si, in vremurile acestea, interesul oamenilor pentru cartile lungi a scazut. Am dorit, de aceea, sa le raspund publicand o parte din ceea ce cerusera: un singur volum dintre volumele acestui tafsir¹¹. Alegerea a cazut asupra volumului de mijloc, de la inceputul Surei al-Kahf pana la sfarsitul Surei an-Naml. Ceea ce nu poate fi dobandit in intregime nu trebuie parasit in intregime.

Nadajduiesc in Allah si Il rog sa faca aceasta lucrare sincera pentru Fata Sa si folositoare noua si fratilor nostri si sa ne daruiasca ajutorul, grija si indrumarea Sa. El este Darnic, Generos, Plin de bunatate, Indurator. Am adaugat apoi reguli generale si principii ale tafsirului, pentru a intregi ceea ce cititorului i-ar putea lipsi din celelalte parti ale lucrarii. Pe aceste principii si reguli generale se intemeiaza ramurile si cazurile particulare; in ciuda conciziei lor, ele aduc foloase care nu se obtin din explicatii indelungate. El ne este de ajuns si este Cel mai bun Ocrotitor.

Autorul

¹¹ Nota editiei arabe: Aceasta a fost dorinta initiala a autorului. Volumul al cincilea a fost tiparit separat in timpul vietii sale, iar dupa moartea sa a fost tiparita intreaga lucrare.

Sura al Kahf

VERSETELE 1 LA 74

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 6

س
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾ قِيمًا
لِيُنْذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾ مَّا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾ وَيُنْذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ
وَلَدًا ﴿٤﴾ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ
إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بِخَيْعِ نَفْسِكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنْ لَّمْ يُؤْمِنُوا
بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾

1. Lauda I se cuvine lui Allah, care a coborat Cartea asupra robului Sau si nu a pus in ea nicio strambatate, 2. ci a facut-o dreapta, ca sa avertizeze asupra unei pedepse aspre de la El si sa le dea dreptcredinciosilor care savarsesc fapte drepte vestea cea buna ca vor avea o rasplata frumoasa, 3. in care vor ramane pentru totdeauna, 4. si ca sa-i avertizeze pe cei care spun: „Allah Si-a luat un fiu.” 5. Ei nu au nicio stiinta despre aceasta si nici parintii lor nu au avut. Mare este cuvantul care le iese din guri! Ei nu spun decat o minciuna. 6. Oare iti vei pierde sufletul de mahnire dupa ei, daca nu cred in acest mesaj?

Laudarea lui Allah inseamna preamarirea Lui pentru Insusirile Sale, care sunt toate Insusiri ale desavarsirii, si pentru binecuvantarile Sale vazute si ascunse, religioase si lumesti. Cea mai mare dintre binecuvantarile Sale este coborarea acestei Carti marete asupra robului si Mesagerului Sau Muhammad. Allah Se lauda pe Sine, iar aceasta cuprinde porunca adresata oamenilor de a-L lauda pentru trimiterea Mesagerului si coborarea Cartii.

Apoi El descrie Cartea prin doua insusiri care arata desavarsirea ei din toate punctele de vedere. Mai intai neaga orice strambatate in ea, apoi afirma ca este dreapta. Negarea strambatatii inseamna ca in relatarile ei nu exista minciuna ori falsitate, in poruncile si interdictiile ei nu exista nedreptate, iar in ea nu exista nimic lipsit de folos.

Faptul ca este dreapta inseamna ca ea nu porunceste decat ceea ce este bun si nu vorbeste decat despre cele mai inalte lucruri, care umplu inimile cu stiinta, credinta si intelegere. Dintre acestea fac parte Numele, Insusirile si Faptele lui Allah, precum si relatarile despre nevazutul trecut si viitor. Poruncile si interdictiile ei curata sufletele, le fac sa creasca si le desavarsesc, deoarece sunt intemeiate pe dreptate deplina, echitate, sinceritate si adevarata adorare numai a lui Allah, Domnul lumilor, fara niciun asociat. Este potrivit ca Allah sa Se laude pentru coborarea unei Carti descrise astfel si sa le aminteasca robilor aceasta binefacere.

„Ca sa avertizeze asupra unei pedepse aspre de la El”, adica sa avertizeze prin acest Coran nobil asupra urmarilor pe care Vointa si Hotararea Lui le-au randuit pentru cei care se impotrivesc Poruncii Sale. Aceasta cuprinde pedeapsa din aceasta lume si pe cea din Viata de Apoi. Si aceasta face parte din binefacerile Sale: El ii inspaimanta si ii avertizeaza pe robi cu privire la ceea ce le aduce vatamare si pieire. Dupa descrierea Focului, El spune: „Astfel ii inspaimanta Allah pe robii Sai. O, robi ai Mei, temeti-va de Mine!” [az-Zumar, 39:16] Din Mila fata de ei, El a hotarat pedepse aspre pentru cei care I se impotrivesc, le-a lamurit si le-a descris cauzele care duc la ele.

„Si sa le dea dreptcredinciosilor care savarsesc fapte drepte vestea cea buna”, adica acelora care cred in Allah, in Mesagerii si Cartile Sale, a caror credinta este desavarsita si care implinesc faptele drepte, obligatorii si recomandate, cu sinceritate si urmand Sunnah. „Ca vor avea o rasplata frumoasa”: rasplata pe care Allah a legat-o de credinta si faptele drepte, al carei aspect cel mai insemnat este dobandirea Multumirii lui Allah si intrarea in Paradis, unde se afla ceea ce niciun ochi nu a vazut, nicio ureche nu a auzit si nu i-a trecut vreodata prin minte omului.

Descrierea rasplatii drept frumoasa arata ca nimic nu o va intrerupe, nu va tulbura bucuria ei si nu-i va micsora placerea. Daca ar fi cuprins asa ceva, nu ar mai fi fost numita frumoasa. In aceasta rasplata ei „vor ramane pentru totdeauna”; ea nu-i va parasi si nici ei nu o vor parasi, ci va fi o viata cu binecuvantari mereu sporite. Vestea cea buna cere pomenirea faptelor care duc la ea; de aceea Coranul vorbeste despre orice fapta buna care duce la ceea ce bucura sufletele si inveseleste inimile.

„Si ca sa-i avertizeze pe cei care spun: Allah Si-a luat un fiu”, adica pe iudei, crestini si politeisti, care rostesc acest cuvant monstruos. Ei nu se bizuie pe o stiinta sigura, nici ei si nici parintii pe care ii imita, ci urmeaza numai presupunerea, poftetele si dorintele.

„Mare este cuvantul care le iese din guri!”, adica este un cuvant cumplit de urat, vrednic de cea mai aspra pedeapsa. Ce poate fi mai grav decat sa-I fie atribuit lui Allah un copil, lucru care presupune lipsa si neajuns si pretinde ca altcineva are parte alaturi de El la insusirile Stapanirii si adorarii? Aceasta este o minciuna asupra Lui: „Cine este mai nedrept decat cel care nascoceste o minciuna asupra lui Allah?” [al-Kahf, 18:15] De aceea spune: „Ei nu spun decat o minciuna”, o minciuna curata, in care nu exista nimic adevarat.

Priveste cum respinge aceasta afirmatie treptat, trecand de la un rau la unul si mai mare. Mai intai spune ca ei si parintii lor nu au nicio stiinta, iar a vorbi despre Allah fara stiinta este interzis si gresit. Apoi arata ca vorba lor este urata si ingrozitoare, iar in cele din urma hotaraste ca este o minciuna potrivnica adevarului.

Profetul era foarte preocupat de calauzirea oamenilor si depunea pentru aceasta cea mai mare stradanie. Se bucura cand erau calauziti si se intrista pentru necredinciosii rataciti, din mila si compasiune fata de ei. Allah i-a poruncit insa sa nu se lase coplestit de grija si tristete pentru cei care nu cred in Coran. In alta parte, El spune: „Oare te vei nimici pentru ca ei nu sunt credinciosi?” [ash-Shu'ara', 26:3] Si spune: „Sa nu ti se piarda sufletul in suspine pentru ei.” [Fatir, 35:8] Aici spune: „Oare iti vei pierde sufletul de mahnire dupa ei?” Adica te vei nimici de intristare pentru ei? Rasplata ta este la Allah. Daca El ar fi stiut vreun bine in ei, i-ar fi calauzit, dar stie ca nu sunt potriviti decat pentru Foc; de aceea i-a parasit si nu au fost calauziti. Grija si tristetea ta pentru ei nu-ti vor folosi.

In acest verset si in altele asemanatoare este o invatatura pentru cel care cheama la Allah: el trebuie sa transmita mesajul, sa foloseasca toate mijloacele cu putinta pentru calauzirea oamenilor, sa inchida pe cat poate drumurile ratacirii si sa se increada in Allah. Daca sunt calauziti, acesta este binele; daca nu, sa nu se intristeze, caci tristetea ii slabeste hotararea si puterea fara vreun folos. Sa continue cu statornicie ceea ce i s-a poruncit, deoarece altceva depaseste puterea lui. Allah i-a spus Profetului Sau: „Tu nu-l poti calauzi pe cel pe care il iubesti.” [al-Qasas, 28:56] Musa a spus: „Doamne, eu nu am putere decat asupra mea si a fratelui meu.” [al-Ma'idah, 5:25] Cu atat mai mult ceilalti oameni nu au putere asupra calauzirii altora: „Asadar, indeamna, caci tu esti numai un indemnator; nu esti stapan peste ei.” [al-Ghashiyah, 88:21-22]

Versetele 7 la 8

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾ وَإِنَّا
لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾

7. Cu adevarat, Noi am facut din ceea ce se afla pe pamant o podoaba pentru el, ca sa-i incercam si sa vedem care dintre ei este mai bun in fapte. 8. Si cu adevarat, Noi vom preface tot ceea ce este pe el intr-un pamant sterp.

Allah ne vesteste ca a facut din tot ceea ce se afla pe fata pamantului - mancaruri si bauturi placute, vesminte frumoase, copaci, rauri, semanaturi, fructe, privelisti incantatoare, gradini frumoase, glasuri placute, chipuri atragatoare, aur, argint, cai, vite si celelalte - o podoaba pentru aceasta lume, precum si o incercare si un test.

„Ca sa-i incercam si sa vedem care dintre ei este mai bun in fapte”, adica mai sincer si mai corect in faptele sale. Cu toate acestea, Allah va face ca toate lucrurile pomenite sa se imputineze, sa dispara si sa ia sfarsit, iar pamantul va deveni sterp. Placerile lui vor pieri, raurile se vor opri, urmele binelui vor dispara si desfatările se vor sfarsi. Aceasta este realitatea vietii lumesti, pe care Allah ne-a infatisat-o ca si cum am vedea-o cu ochii nostri. El ne avertizeaza sa nu fim amagiti de ea si ne indeamna sa cautam salasul ale carui bucurii dainuie si al carui locuitor este fericit. Toate acestea vin din Mila Lui fata de noi.

Cel care priveste numai infatisarea vietii lumesti, fara sa-i vada realitatea, este inselat de podoaba si frumusetea ei. Traieste ca animalele si se desfata asemenea vitelor care pasc, fara sa tina seama de drepturile Domnului sau si fara sa se ingrijeasca sa-L cunoasca. Toata preocuparea lui este urmarirea placerilor lumesti, oricum le-ar dobandi si oricum s-ar bucura de ele. Cand moartea se apropie, se nelinisteste fiindca el va pieri si nu se va mai bucura de ele, nu din cauza neglijentei si pacatelor sale.

Cel care cunoaste realitatea acestei lumi si scopul pentru care ea si el au fost creati ia din ea numai ceea ce il ajuta sa implineasca acel scop si foloseste bine viata pretioasa care i-a fost data. Socoteste lumea un loc de trecere, nu o locuinta pentru desfatare si stabilire; un drum de calatorie, nu salasul final. Se straduiește sa-L cunoasca pe Domnul sau, sa-I implineasca poruncile si sa savarseasca binele. Aceasta este cea mai buna stare inaintea lui Allah, iar omul acesta merita din partea Lui cinstea, desfatarea si bucuria. El priveste realitatea lumii, pe cand cel amagit priveste numai infatisarea ei; el lucreaza pentru Viata de Apoi, iar cel nepasator lucreaza numai pentru lume. Cat de mare este deosebirea dintre cei doi!

Versetele 9 la 12

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾ إِذْ أَوَى
 الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا
 رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ
 بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾

9. Oare crezi ca oamenii pesterii si ai inscriptiei au fost mai uimitori decat celelalte Semne ale Noastre? **10.** Cand tinerii s-au adapostit in pestera, au spus: „Doamne, daruieste-ne Mila de la Tine si pregateste-ne, in situatia noastra, calea cea dreapta.” **11.** Atunci le-am acoperit urechile in pestera pentru multi ani. **12.** Apoi i-am trezit, ca sa aratam care dintre cele doua grupuri socoteste mai bine cat au ramas acolo.

Intrebarea „Oare crezi ca oamenii pesterii si ai inscriptiei au fost mai uimitori decat celelalte Semne ale Noastre?” are sens de negare. Nu socoti ca povestea lor si ceea ce li s-a intamplat au fost ceva fara precedent intre Semnele lui Allah ori singurul semn stralucit al Intelepciunii Sale. Allah a aratat multe Semne minunate si uimitoare, asemenea acestuia si chiar mai mari, si le arata neincetat robilor Sai Semne in univers si in ei insisi, prin care adevarul se deosebeste de falsitate si calauzirea de ratacire.

Aceasta negare nu inseamna ca povestea oamenilor pesterii nu a fost uimitoare; ea este unul dintre Semnele minunate ale lui Allah. Sensul este ca minunile sunt multe, iar limitarea uimirii numai la aceasta poveste, cu ignorarea celorlalte, arata lipsa stiintei si a ratiunii. Credinciosul trebuie sa cugete la toate Semnele la care Allah cheama, caci aceasta este cheia credintei si drumul catre stiinta si certitudine.

Allah ii numeste „oamenii pesterii si ai inscriptiei”. Pestera era o cavitate intr-un munte. Inscriptia era documentul in care au fost scrise numele si povestea lor; ei au ramas mult timp in pestera. Apoi Allah relateaza pe scurt povestea, dupa care o infatiseaza in amanunt.

„Cand tinerii s-au adapostit in pestera”, cautand sa se apere si sa se indeparteze de prigoana poporului lor, au spus: „Doamne, daruieste-ne Mila de la Tine”, adica intareste-ne, pazeste-ne de rau si ajuta-ne sa savarsim binele; „si pregateste-ne, in situatia noastra, calea cea dreapta”, adica usureaza-ne ceea ce este mai bun pentru noi si indreapta-ne toate treburile religioase si lumesti. Ei au unit stradania si fuga de prigoana spre un loc unde se puteau ascunde cu

implorarea lui Allah si cererea ajutorului Sau, aratand ca nu se bazuiau pe ei insisi ori pe oameni.

Allah le-a raspuns rugaciunii si i-a salvat printr-un mijloc la care nu se asteptau. „Le-am acoperit urechile in pestera pentru multi ani”, adica trei sute noua ani. Prin acest somn inimile lor au fost pazite de tulburare si frica, iar ei au fost feriti de poporul lor, ca sa devina un Semn limpede.

„Apoi i-am trezit” din somn „ca sa aratam care dintre cele doua grupuri socoteste mai bine cat au ramas acolo”. Este asemenea cuvintelor: „Astfel i-am trezit, ca sa se intrebe unii pe altii.” [al-Kahf, 18:19] Cunoasterea timpului petrecut acolo si socotirea lui corecta duc la recunoasterea desavarsirii Puterii, Intepleciunii si Milei lui Allah. Daca ar fi ramas adormiti, povestea lor nu ar fi fost cunoscuta.

Versetele 13 la 14

ج
 نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ
 هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا ﴿١٤﴾

13. Noi iti relatam povestea lor in adevar. Ei erau niste tineri care au crezut in Domnul lor, iar Noi i-am sporit in calauzire. 14. Le-am intarit inimile cand s-au ridicat si au spus: „Domnul nostru este Domnul cerurilor si al pamantului. Nu vom chema niciodata vreo alta divinitate in afara Lui; altfel am rosti un lucru cumplit.”

Aici incepe amanuntirea povestii. Allah i-o relateaza Profetului Sau in adevar, fara indoiala ori confuzie. „Ei erau niste tineri”; forma de plural folosita arata ca erau putini, mai putin de zece. Au crezut numai in Allah, fara asociat, spre deosebire de poporul lor. Allah le-a rasplatit credinta, sporindu-le calauzirea. „Iar Noi i-am sporit in calauzire”: fiindca au primit la inceput calauzirea credintei, Allah le-a sporit calauzirea, adica stiinta folositoare si faptele drepte: „Allah le sporeste calauzirea celor calauziti.” [Maryam, 19:76]

„Le-am intarit inimile”, adica le-am daruit rabdare si statornicie si am asezat linistea in inimile lor in acea situatie inspaimantatoare. Aceasta a fost din Bunatatea lui Allah fata de ei: i-a ajutat sa creada si sa fie calauziti si le-a daruit rabdare, statornicie si liniste.

„Cand s-au ridicat si au spus: Domnul nostru este Domnul cerurilor si al pamantului.” Cel care ne-a creat, ne-a daruit hrana, ne conduce si Se ingrijeste

de noi este Creatorul cerurilor si al pamantului, Singurul care a putut crea aceste fapturi marete; nu idolii si chipurile care nu creeaza, nu hranesc, nu folosesc si nu vatama si nu au putere sa omoare, sa dea viata ori sa invie. Ei au folosit unicitatea Stapanirii drept dovada pentru unicitatea adorarii.

De aceea au spus: „Nu vom chema niciodata vreo alta divinitate in afara Lui”, dintre fapturi; „altfel”, daca am chema alte divinitati dupa ce am cunoscut ca El este Domnul si Dumnezeu si ca nimeni in afara Lui nu poate fi adorat, „am rosti un lucru cumplit”, foarte indepartat de adevar. Ei au unit afirmarea unicitatii Stapanirii si a unicitatii adorarii, statornicia in aceasta si marturisirea ca El este Adevarul, iar tot ceea ce este adorat in afara Lui este fals. Aceasta arata cunoasterea lor desavarsita a Domnului si sporirea calauzirii din partea lui Allah.

Versetul 15

هَؤُلَاءِ قَوْمًا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَّوَلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

15. Acest popor al nostru si-a luat divinitati in afara Lui. De ce nu aduc ei o dovada limpede pentru ele? Si cine este mai nedrept decat cel care nascoceste o minciuna asupra lui Allah?

Dupa ce au pomenit credinta, calauzirea si taqwa daruite de Allah, tinerii au vorbit despre ceea ce facea poporul lor: isi luase divinitati in afara lui Allah. Ei au respins aceasta si au aratat ca oamenii nu aveau nicio dovada, ci erau cuprinsi de nestiinta si ratacire. „De ce nu aduc ei o dovada limpede pentru ele?”, adica un argument si o proba pentru falsitatea pe care o urmeaza. Nu vor putea face niciodata aceasta; este numai o nascocire si o minciuna asupra lui Allah, iar aceasta este cea mai mare nedreptate. De aceea spune: „Cine este mai nedrept decat cel care nascoceste o minciuna asupra lui Allah?”

Versetul 16

وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْوَا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا ﴿١٦﴾

16. Acum ca v-ati indepartat de ei si de ceea ce adora in afara de Allah, adapostiti-va in peatera. Domnul vostru va revarsa asupra voastra din Mila Sa si va pregati pentru voi, in situatia voastra, ceea ce va este de folos.

Ei si-au spus unii altora: fiindca v-ati indepartat de poporul vostru atat trupeste, cat si in religie, nu a mai ramas decat sa va salvati de raul lui si sa folositi mijloacele care duc la aceasta. Nu aveau putere sa lupte impotriva lor si nu puteau ramane printre ei cat vreme urmau o alta religie.

„Adapostiti-va in peștera”, adica intrati si ascundeti-va acolo; „Domnul vostru va revarsa asupra voastra din Mila Sa si va pregati pentru voi, in situatia voastra, ceea ce va este de folos”. Mai inainte ei Il rugasera: „Doamne, daruieste-ne Mila de la Tine si pregateste-ne, in situatia noastra, calea cea dreapta.” Au marturisit ca nu au nicio putere, s-au incredintat lui Allah, L-au rugat sa Se ingrijeasca de ei si au avut incredere ca o va face.

Nu este de mirare ca Allah Si-a revarsat Mila asupra lor si le-a pregatit ceea ce le era de folos. Le-a pastrat religia si trupurile, i-a facut un Semn pentru faptele Sale si le-a inaltat pomenirea. Toate acestea au fost din Mila Sa. El le-a usurat treburile, pana si locul in care au dormit fiind cel mai potrivit pentru starea lor.

Versetele 17 la 18

* وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزُورُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشَّمَالِ وَهُمْ فِي جَفْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مِنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ آيِقًا ظَالِمِينَ وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشَّمَالِ وَكَلِّبُهُمْ بِسُطُ ذُرَاعِهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمَلِثْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾

17. Ai fi vazut soarele, cand rasarea, abatandu-se de la peștera lor spre dreapta, iar cand apunea, trecand de ei spre stanga, in vreme ce ei se aflau intr-un loc larg al ei. Acesta este unul dintre Semnele lui Allah. Cel pe care Allah il calauzeste este cu adevarat calauzit, iar pentru cel pe care il ratacesta nu vei gasi niciun ocrotitor care sa-l indrume. 18. I-ai fi socotit treji, desi dormeau. Noi ii intorceam pe partea dreapta si pe partea stanga, iar cainele lor statea cu labele intinse la intrare. Daca i-ai fi vazut, cu siguranta te-ai fi intors fugind de ei si te-ai fi umplut de groaza.

Allah i-a aparat de soare randuindu-le o peștera de la care soarele, cand rasarea, se abatea spre dreapta, iar cand apunea trecea de ei spre stanga. Caldura lui nu-i atingea si nu le vatama trupurile. „In vreme ce ei se aflau intr-un loc larg al ei”, adica intr-o parte spatiosa a peșterii, astfel incat aerul proaspat si

adierea sa ajunga la ei, sa indeparteze aerul inchis si sa-i fereasca de neplacerile unui loc stramt, mai ales ca au ramas acolo mult timp.

Acesta este unul dintre Semnele lui Allah, care arata Puterea si Mila Sa fata de ei, raspunsul dat rugaciunii lor si calauzirea pe care le-a daruit-o chiar in acea situatie. „Cel pe care Allah il calauzeste este cu adevarat calauzit”; nu exista alta cale de a dobandi calauzirea decat de la Allah, care calauzeste spre tot binele din ambele lumi. „Iar pentru cel pe care il ratacesta nu vei gasi niciun ocrotitor care sa-l indrume”, adica nu vei gasi pe nimeni care sa se ingrijeasca de el, sa-i conduca treburile spre bine ori sa-i arate drumul binelui si al izbandei. Allah a hotarat ratacirea lui, iar nimeni nu poate respinge Hotararea Sa.

„I-ai fi socotit treji, desi dormeau.” Daca i-ai fi privit, ti s-ar fi parut ca sunt treji, desi erau adormiti. Comentatorii au spus ca ochii le erau deschisi, ca sa nu fie vatamati, iar cel care ii vedea ii socotea treji, desi dormeau. „Noi ii intorceam pe partea dreapta si pe partea stanga.” Si aceasta le proteja trupurile, fiindca pamantul mistuie in mod obisnuit trupul aflat neincetat in contact cu el. Prin Hotararea Sa, Allah ii intorcea atat cat era nevoie ca pamantul sa nu le vatame trupurile. El putea sa-i pazeasca fara sa-i intoarca, dar este Preaintelept si a voit ca legile universului, cauzele si efectele lor, sa ramana statornice.

„Iar cainele lor statea cu labele intinse la intrare.” Cainele care ii insotea a fost cuprins de acelasi somn si ii pazea, culcat la intrarea pesterii, cu labele intinse. Aceasta privea apararea lor de pamant. In privinta apararii de oameni, Allah i-a inconjurat cu groaza: daca cineva i-ar fi zarit, inima i s-ar fi umplut de frica si ar fi fugit. Astfel au ramas mult timp fara sa fie descoperiti, desi se aflau aproape de oras. Dovada apropierii este ca, atunci cand s-au trezit, au trimis pe unul dintre ei sa cumpere mancare din oras, iar ceilalti au ramas sa-l astepte.

Versetele 19 la 20

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ
بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى
الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ
أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ
تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

19. Astfel i-am trezit, ca sa se intrebe unii pe altii. Unul dintre ei a spus: „Cat ati ramas aici?” Ei au raspuns: „Am ramas o zi sau o parte dintr-o zi.” Au spus: „Domnul vostru stie mai bine cat ati ramas. Trimiteti pe unul dintre voi in oras cu acesti bani de argint. Sa vada care mancare este mai buna si sa va aduca din ea. Sa fie precaut si sa nu lase pe nimeni sa afle despre voi. **20.** Daca va descopera, va vor uide cu pietre sau va vor intoarce la religia lor, iar atunci nu veti izbandi niciodata.”

„Astfel i-am trezit” din somnul lor indelungat „ca sa se intrebe unii pe altii”, adica sa discute cat au ramas cu adevarat acolo. „Unul dintre ei a spus: Cat ati ramas aici? Ei au raspuns: Am ramas o zi sau o parte dintr-o zi.” Aceasta a fost numai presupunerea celui care a vorbit. Se pare ca erau nedumeriti si nesiguri cu privire la timpul petrecut, de aceea au spus: „Domnul vostru stie mai bine cat ati ramas.” Au incredintat cunoasterea lucrului Celui a Carui Stiinta cuprinde totul in general si in amanunt.

Poate ca Allah i-a instiintat apoi cat au ramas. El i-a trezit ca sa se intrebe, ne spune ca s-au intrebat si ca au raspuns dupa stiinta lor, insa la sfarsit au ramas nesiguri. Allah le-a facut, fara indoiala, cunoscut raspunsul sigur, fiindca nu i-ar fi trezit fara rost. Din Mila Sa, celui care cauta adevarul in lucrurile pe care trebuie sa le cunoasca si se straduiește pentru aceasta, Allah ii lamureste lucrurile. Si versetul urmator arata aceasta: „Astfel i-am facut cunoscuti, ca oamenii sa stie ca Fagaduinta lui Allah este adevarata si ca nu este nicio indoiala cu privire la Ceas.” Daca timpul sederii lor nu ar fi fost cunoscut cu certitudine, nu ar fi fost un Semn si o dovada pentru Inviere.

Dupa aceasta discutie, l-au trimis pe unul dintre ei cu banii de argint, adica dirhamii pe care ii aveau, sa cumpere mancare din orasul pe care il parasisera. I-au poruncit sa aleaga mancarea cea mai buna si mai placuta, sa fie precaut si sa se strecoare pe ascuns la intrare, la cumparare si la intoarcere, ca nimeni sa nu afle de el ori de fratii lui.

Au pomenit si ceea ce se temeau ca li se va intampla daca oamenii ii descopereau: fie ii ucideau cu pietre in chipul cel mai cumplit, din ura fata de ei si religia lor, fie ii sileau sa renunte la religie si sa se intoarca la credinta poporului. Atunci nu ar fi izbandit niciodata, ci si-ar fi pierdut religia, lumea si Viata de Apoi.

Din aceste doua versete se desprind mai multe invataturi: este recomandat sa cauti stiinta si sa discuti despre ea, caci pentru aceasta i-a trezit Allah; cand un lucru de stiinta este nesigur, el trebuie incredintat celui care il cunoaste si nu trebuie depasita limita stiintei avute; este ingaduita imputernicirea altuia pentru cumparare si vanzare si asocierea in acestea; este ingaduit sa mananci hrana buna si placuta, daca nu se ajunge la risipa interzisa, dupa cuvintele lor: „Sa vada care mancare este mai buna si sa va aduca din ea.” Aceasta se aplica mai ales celui obisnuit cu o asemenea hrana si caruia alta nu i se potriveste. Poate ca de aici au inteles multi comentatori ca tinerii erau fii de regi, fiindca au cerut hrana aleasa, mancata de oamenii instariti si de rang inalt.

Versetele mai arata ca este recomandata precautia, discretia si indepartarea de locurile unde omul poate fi prigonit pentru religie, pastrand taina despre sine si fratii sai. Acesti tineri erau foarte statornici in religie si au fugit de prigoana, parasindu-si patria pentru Allah. Ele arata si ca trebuie pomenite vatamarile si stricaciunile cuprinse in rau, pentru a indemnna la urarea si parasirea lui. Aceasta este calea credinciosilor din toate vremurile, caci ei au spus: „Iar atunci nu veti izbandi niciodata.”

Versetul 21

وَكَذَلِكَ أَثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا ﴿٢١﴾

21. Astfel i-am facut cunoscuti, ca oamenii sa stie ca Fagaduinta lui Allah este adevarata si ca nu este nicio indoiala cu privire la Ceas. Atunci ei se certau intre ei cu privire la cazul lor. Unii au spus: „Ziditi deasupra lor o cladire; Domnul lor ii cunoaste cel mai bine.” Cei care au biruit in chestiunea lor au spus: „Vom ridica neaparat deasupra lor un loc de adorare.”

Allah ne vesteste ca i-a facut pe oameni sa-i descopere pe oamenii pesterii. Aceasta s-a petrecut - Allah stie cel mai bine - dupa ce s-au trezit si l-au trimis pe unul dintre ei sa cumpere hrana, poruncindu-i sa fie precaut si discret. Allah

a voit in sa un lucru folositor oamenilor si care le sporea tinerilor rasplata: oamenii sa vada in ei un Semn limpede al lui Allah, care arata ca Fagaduinta Lui este adevarata, fara nicio indoiala, si ca implinirea ei nu este un lucru indepartat ori cu neputinta, dupa ce oamenii se certasera asupra Invierii si rasplatirii, unii crezand, iar altii tagaduind. Prin povestea lor, Allah le-a sporit credinciosilor patrunderea si certitudinea, a statornicit dovada impotriva tagaduatorilor si le-a daruit tinerilor rasplata pentru aceasta.

Allah le-a facut povestea vestita si le-a inaltat rangul pana cand cei care i-au descoperit i-au cinstit si au spus: „Ziditi deasupra lor o cladire.” Allah cunoaste cel mai bine starea lor si sfarsitul lor. „Cei care au biruit in chestiunea lor”, adica oamenii cu autoritate, au spus: „Vom ridica neaparat deasupra lor un loc de adorare”, in care sa-L adore pe Allah si sa-si aminteasca povestea lor.

Aceasta fapta nu este ingaduita, fiindca Profetul a interzis-o si i-a muștrăat pe cei care o fac¹². Faptul ca este relatata aici nu inlatura caracterul ei condamnat. Contextul vorbeste despre cinstirea oamenilor pesterii si lauda adusa lor si arata ca respectul celor care i-au descoperit a ajuns pana acolo incat au hotarat sa zideasca un loc de adorare deasupra lor. Mai inainte, tinerii se temeau atat de mult de popor si luau masuri sa nu fie gasiti, iar in cele din urma lucrurile s-au schimbat asa cum se vede.

Povestea arata ca pe cel care fuge de prigoana pentru religia sa Allah il pazeste; celui care cauta ocrotirea si binele Allah i le daruieste; celui care cauta adapost la Allah El ii da adapost si il face mijloc de calauzire pentru altii; iar celui care rabda umilirea pentru Allah, cautand Multumirea Lui, Allah ii daruieste in cele din urma un rang inalt pe o cale la care nu se astepta. „Iar ceea ce este la Allah este mai bun pentru cei drepti.” [Al 'Imran, 3:198]

Versetul 22

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ
وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا
تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

22. Unii vor spune: „Au fost trei, iar al patrulea era cainele lor.” Altii vor spune: „Au fost cinci, iar al saselea era cainele lor”, facand presupuneri

¹² Nota editiei arabe: Interdictia este consemnata in Sahih al-Bukhari (435) si Sahih Muslim (531), din hadithul lui 'A'ishah si Ibn 'Abbas, precum si in Sahih Muslim (532), din hadithul lui Jundub ibn 'Abdillah. Shaykh al-Islam Ibn Taymiyyah a spus in Iqtida' as-Sirat al-Mustaqim (2/669): „Textele transmise de la Profet care interzic aceasta si o condamna cu asprime sunt mutawatir.”

despre nevazut. Si altii vor spune: „Au fost sapte, iar al optulea era cainele lor.” Spune: „Domnul meu cunoaste cel mai bine numarul lor; numai putini il cunosc.” Asadar, nu discuta despre ei decat pe temeiul celor limpezi si nu intreba pe nimeni dintre ei despre acestia.

Allah ne vesteste deosebirea de pareri dintre Oamenii Cartii cu privire la numarul oamenilor pesterii. Ea izvora din presupuneri despre nevazut si din vorbirea fara stiinta. Erau trei pareri: unii spuneau ca erau trei si cainele al patrulea; altii ca erau cinci si cainele al saselea. Dupa aceste doua pareri, Allah spune ca ei faceau presupuneri despre nevazut, ceea ce arata ca erau gresite. Altii spuneau ca erau sapte si cainele al optulea. Aceasta - Allah stie cel mai bine - este parerea corecta, fiindca Allah a respins primele doua, dar nu a respins-o pe a treia.

Aceasta disputa nu aduce niciun folos, deoarece cunoasterea numarului lor nu implineste vreun interes religios ori lumesc. De aceea Allah spune: „Domnul meu cunoaste cel mai bine numarul lor; numai putini il cunosc”, adica aceia care au nimerit adevarul si stiu ca l-au nimerit.

„Nu discuta despre ei decat pe temeiul celor limpezi”, adica pe temeiul stiintei si certitudinii si numai cand discutia aduce folos. Disputa intemeiata pe nestiinta si presupuneri despre nevazut, lipsita de folos, fie pentru ca adversarul este incapatanat, fie pentru ca problema nu are insemnatate religioasa - precum numarul oamenilor pesterii - este o pierdere de vreme si poate strica relatiile dintre oameni fara niciun temei.

„Si nu intreba pe nimeni dintre ei”, dintre Oamenii Cartii, „despre acestia”, despre oamenii pesterii, fiindca vorbele lor se intemeiaza pe presupuneri despre nevazut si nu duc la stiinta sigura. Aceasta arata ca nu este ingaduit sa ceri o fatwa de la cel care nu este vrednic sa o dea, fie din lipsa de stiinta in problema respectiva, fie din usurinta cu care vorbeste si raspunde fara teama de Allah. Daca este interzisa intrebarea unui asemenea om, cu atat mai mult lui insusi trebuie sa-i fie interzis sa raspunda.

Versetul arata si ca poate fi interzis sa intrebi un om despre unele lucruri, nu despre toate. Poate fi intebat despre ceea ce cunoaste, nu despre ceea ce nu cunoaste. Allah nu a interzis in mod absolut intrebarea Oamenilor Cartii, ci numai intrebarea despre oamenii pesterii si despre cele asemanatoare.

Versetele 23 la 24

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ ۚ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَن يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِّنْ هَٰذَا رَشْدًا ﴿٢٤﴾

23. Sa nu spui niciodata despre un lucru: „Il voi face maine”, 24. fara sa adaugi: „Daca Allah voieste.” Si pomeneste-L pe Domnul tau cand uiti si spune: „Nadajduiesc ca Domnul meu ma va calauzi spre ceva mai apropiat de calea dreapta decat aceasta.”

Aceasta interdictie este asemenea celorlalte: desi i-a fost adresata Mesagerului pentru un motiv anume, ea se aplica tuturor oamenilor responsabili. Allah ii interzice omului sa spuna despre lucrurile viitoare: „Voi face aceasta”, fara sa pomeneasca Vointa lui Allah. Altfel cade in greseala de a vorbi despre viitorul nevazut fara sa stie sigur daca va face lucrul ori daca el se va petrece. Parasirea cuvintelor „daca Allah voieste” inseamna atribuirea faptei numai vointei omului, independent de Allah, iar aceasta nu este ingaduita, caci intreaga vointa Ii apartine lui Allah: „Voi nu puteti voi decat daca voieste Allah, Domnul lumilor.” [at-Takwir, 81:29]

Pomenirea Vointei lui Allah usureaza lucrurile, aduce binecuvantare si este un mijloc de a cere ajutorul Domnului. Omul este insa supus uitarii si poate uita sa rosteasca „daca Allah voieste”. De aceea, Allah ii porunceste sa o spuna atunci cand isi aminteste, ca sa implineasca ceea ce i s-a cerut si sa indeparteze ceea ce trebuie evitat.

Din sensul general al cuvintelor „Si pomeneste-L pe Domnul tau cand uiti” se intelege ca omul este indemnat sa-L pomeneasca pe Allah atunci cand uita, fiindca aceasta slabeste uitarea si il ajuta sa-si aminteasca. Tot astfel, celui care uita pomenirea lui Allah i se porunceste sa-si pomeneasca Domnul si sa nu ramana dintre cei nepasatori.

Fiindca omul are nevoie ca Allah sa-l ajute, sa-l calauzeasca spre ceea ce este corect si sa-l pazeasca de greseala in cuvinte si fapte, Allah ii porunceste sa spuna: „Nadajduiesc ca Domnul meu ma va calauzi spre ceva mai apropiat de calea dreapta decat aceasta.” El trebuie sa-L roage pe Allah, sa-si puna speranta in El si sa se increada ca il va calauzi spre ceea ce este mai drept. Cel care face astfel, depune cea mai mare stradanie si cauta cu staruinta calauzirea si calea cea dreapta merita sa fie ajutat, calauzit si sprijinit de Allah in toate treburile sale.

Versetele 25 la 26

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
 لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ
 مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

25. Ei au ramas in pestera lor trei sute de ani, la care s-au adaugat noua.
26. Spune: „Allah stie cel mai bine cat au ramas. Lui Ii apartine nevazutul cerurilor si al pamantului. Cat de bine vede si cat de bine aude! Ei nu au niciun ocrotitor in afara Lui, iar El nu face pe nimeni partas la Hotararea Sa.”

Dupa ce i-a interzis Profetului sa-i intrebe pe Oamenii Cartii despre oamenii pesterii, fiindca ei nu au stiinta despre aceasta, iar Allah este Cunoscatorul nevazutului si al vazutului, Cunoscatorul tuturor lucrurilor, El ii vesteste acum cat au ramas acolo. Cunoasterea acestui lucru Ii apartine numai Lui, caci face parte din nevazutul cerurilor si al pamantului, al carui cunoscator este numai El. Ceea ce ne-a vestit prin Mesagerii Sai este adevarul sigur, asupra caruia nu exista indoiala, iar ceea ce nu le-a vestit Mesagerilor nu poate fi cunoscut de nicio faptura.

„Cat de bine vede si cat de bine aude!” Aceste cuvinte exprima uimirea fata de desavarsirea Vederii si Auzului Sau, care cuprind tot ceea ce poate fi vazut si auzit. Ele vin dupa afirmarea faptului ca Stiinta Sa cuprinde tot ceea ce poate fi cunoscut.

Apoi Allah ne vesteste ca numai El este Ocrotitorul, atat in sens general, cat si in sens deosebit. Numai El Se ingrijeste de toate fapturile si le conduce, iar pe robii Sai credinciosi ii ocroteste, ii scoate din intunericiuri la lumina, ii calauzeste spre usurinta si ii pazeste de greutate. De aceea spune: „Ei nu au niciun ocrotitor in afara Lui.” El i-a ocrotit pe oamenii pesterii prin Bunatatea si Generozitatea Sa si nu i-a incredintat niciuneia dintre fapturile Sale.

„Iar El nu face pe nimeni partas la Hotararea Sa.” Aceasta cuprinde Hotararea Sa universală si Hotararea Sa religioasă. El Isi conduce fapturile prin Vointa si Hotararea Sa, prin creare si randuire, si tot El hotaraste pentru ele prin porunci si interdictii, rasplata si pedeapsa.

Allah a vestit ca Lui Ii apartine nevazutul cerurilor si al pamantului si ca nicio faptura nu are vreo cale catre el decat prin calea pe care El o face cunoscuta robilor Sai. Intrucat acest Coran cuprinde numeroase relatari despre nevazut, El porunceste apoi sa fie primit si urmat, spunand:

Versetul 27

وَأَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ
مُلْتَحِدًا ﴿٢٧﴾

27. Recita si urmeaza ceea ce ti-a fost revelat din Cartea Domnului tau. Nimeni nu poate schimba Cuvintele Sale si nu vei gasi niciun adapost in afara Lui.

Recitarea inseamna aici urmearea: urmeaza ceea ce ti-a revelat Allah, cunoscandu-i si intelegandu-i sensurile, crezand relatarile sale si implinindu-i poruncile si respectandu-i interdictiile. Ea este Cartea mareata ale carei cuvinte nu pot fi schimbate. Ele nu se schimba din pricina adevarului, dreptatii si frumusetii lor desavarsite. „Cuvantul Domnului tau s-a implinit in adevar si dreptate.” [al-An'am, 6:115] Datorita desavarsirii sale, schimbarea este cu neputinta. Daca ar fi avut vreo lipsa, ar fi putut fi supusa unei schimbari mai mari ori mai mici. Aceasta este o preamarire a Coranului si un indemn de a ne indrepta spre el.

„Si nu vei gasi niciun adapost in afara Lui”, adica nu vei gasi pe nimeni in afara Domnului tau la care sa cauti adapost si refugiu. Daca s-a dovedit ca numai El este Adapostul in toate treburile, este limpede ca numai El trebuie adorat si chemat atat in vreme de bunastare, cat si in vreme de necaz. El este Cel de care este nevoie in toate imprejurarile si Cel caruia Ii sunt adresate toate cererile.

Versetul 28

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرْطًا ﴿٢٨﴾

28. Fii statornic alaturi de cei care Il cheama pe Domnul lor dimineata si seara, cautand Fata Sa. Nu-ti abate ochii de la ei, dorind podoaba vietii lumesti, si nu-l asculta pe cel a carui inima am facut-o nepasatoare fata de pomenirea Noastra, care isi urmeaza poftele si ale carui fapte sunt nechibzuite.

Allah îi poruncește Profetului Sau Muhammad, iar prin el tuturor celor supuși poruncilor și interdicțiilor, să rămână statornic alături de dreptcredincioșii ascultători care îl pomenesc neincetat pe Allah. „Cei care îl cheamă pe Domnul lor dimineața și seara”, la începutul și la sfârșitul zilei, „cautând Fata Sa”. El îi descrie prin adorarea sinceră, ceea ce cuprinde porunca de a-i însoți pe oamenii buni, de a ne strădui să rămânem alături de ei și de a ne amesteca printre ei, chiar dacă sunt săraci, deoarece în compania lor se găsesc nenumarate foloase.

„Nu-ți abate ochii de la ei”, adică nu-i depași cu privirea și nu-ți întoarce ochii de la ei „dorind podoaba vieții lumesti”. Aceasta este vatămătoare și lipsită de folos și poate vatăma interesele religioase. Ea face inima să se lege de lume, iar gândurile și preocupările să se îndrepte spre ea, în timp ce dorește pentru Viata de Apoi parasește inima. Podoaba lumii îl încanta pe privitor și vratește inima, astfel încât inima nu-l mai pomeneste pe Allah și se îndreaptă spre plăceri și pofte. Omul își risipește timpul, treburile lui se destramă și suferă o pierdere vesnică, rămânând într-un regret fără sfârșit.

De aceea spune: „Și nu-l asculta pe cel a cărui inimă am făcut-o nepăsătoare față de pomenirea Noastră.” El a fost nepăsător față de Allah, iar Allah l-a pedepsit prin nepăsare față de pomenirea Sa. „Care își urmează poftele”, adică a devenit supus poftei sale și se străduiește să obțină tot ceea ce ea dorește, chiar dacă în aceasta se află pieirea și pierderea lui. El și-a luat pofța drept Dumnezeu, așa cum spune Allah: „L-ai văzut pe cel care și-a luat pofța drept Dumnezeu și pe care Allah l-a ratat cu bună știință?” [al-Jathiyah, 45:23] „Și ale cărui fapte sunt nechibzuite”, adică interesele religiei și ale vieții sale lumesti sunt pierdute. Allah interzice ascultarea lui, deoarece aceasta duce la imitarea lui, iar el nu cheamă decât la ceea ce îl caracterizează.

Versetul arată că acela care merita să fie ascultat și să fie imam pentru oameni este cel a cărui inimă este plină de iubirea lui Allah, iar aceasta se revărsa pe limba sa. El îl pomeneste pe Allah, caută mulțumirea Domnului său și o pune înaintea poftei sale. Prin aceasta își păzește timpul, treburile lui sunt îndreptate, faptele lui sunt drepte, iar el îi cheamă pe oameni la harul cu care Allah l-a daruit. Un asemenea om merita să fie urmat și făcut imam.

Statornicia pomenită în verset este rabdarea în ascultarea lui Allah, cea mai înaltă formă a rabdării; prin desăvârșirea ei se desăvârșesc și celelalte forme ale rabdării. Versetul mai arată că este recomandată pomenirea lui Allah, chemarea Lui și adorarea Lui la cele două capete ale zilei. Allah i-a laudat pe cei care fac aceasta; ori de câte ori Allah îl laudă pe săvârșitorul unei fapte, aceasta arată că El iubește acea faptă, iar dacă o iubește, o poruncește și îndeamnă la ea.

Versetele 29 la 31

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ۖ مَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۚ إِنَّا أَعْتَدْنَا
 لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي
 الْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ ۚ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ
 عَدْنٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا
 خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَكَئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ ۚ نِعْمَ الثَّوَابُ
 وَحَسَنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾

29. Spune: „Adevarul este de la Domnul vostru. Cine voieste sa creada, iar cine voieste sa nu creada.” Pentru cei nedrepti am pregatit un Foc ale carui ziduri ii vor inconjura. Daca vor cere ajutor, li se va da o apa asemenea metalului topit, care le va frige fetele. Ce bautura cumplita si ce rau loc de odihna! 30. Cat despre cei care cred si savarsesc fapte drepte, Noi nu lasam sa se piarda rasplata celui care face bine. 31. Acestia vor avea Gradinile Edenului, pe sub care curg rauri. Vor fi impodobiti acolo cu bratari de aur si vor purta vesminte verzi din matase subtire si brocart, rezemandu-se pe divane. Ce rasplata minunata si ce frumos loc de odihna!

Spune-le oamenilor, o, Muhammad: „Adevarul este de la Domnul vostru.” Calauzirea s-a deosebit de ratacire, iar insusirile celor fericiti s-au deosebit de insusirile celor nefericiti prin ceea ce Allah a lamurit prin limba Trimisului Sau. Dupa ce adevarul a devenit limpede si nu a mai ramas indoiala ori incurcatura, „cine voieste sa creada, iar cine voieste sa nu creada”. Omului nu-i mai ramane decat sa urmeze una dintre cele doua cai, potrivit ajutorului pe care Allah i-l daruieste sau de care il lipseste. Allah i-a daruit omului o vointa prin care poate sa creada ori sa nu creada si sa aleaga binele ori raul. Cel care crede a fost calauzit spre calea dreapta, iar impotriva celui care nu crede s-a statornicit dovada. Nimeni nu este silit sa creada: „Nu este silire in religie. Calea cea dreapta s-a deosebit limpede de ratacire.” [al-Baqarah, 2:256]

Cuvintele „cine voieste sa creada, iar cine voieste sa nu creada” nu ingaduie ambele alegeri; ele sunt o amenintare pentru cel care alege necredinta dupa lamurirea deplina a lucrurilor. Tot astfel, ele nu inseamna ca lupta impotriva

necredinciosilor a fost parasita. Apoi Allah pomeneste soarta celor doua grupuri.

„Pentru cei nedrepti”, prin necredinta, pacatele si razvratirea lor, „am pregatit un Foc ale carui ziduri ii vor inconjura”. Zidul lui ii cuprinde fara sa le lase iesire ori scapare, iar Focul aprins ii arde. „Daca vor cere ajutor”, cerand bautura care sa le potoleasca setea cumplita, „li se va da o apa asemenea metalului topit”, adica asemenea plumbului topit ori drojdiei de ulei, din pricina fierbintelii sale, „care le va frige fetele”. Cum va fi atunci cu maruntaiele si pantecele lor? Allah spune: „Peste capetele lor se va turna apa clocotita, prin care se va topi ceea ce se afla in pantecele lor, precum si pieile. Pentru ei vor fi maiuri de fier.” [al-Hajj, 22:19-21]

„Ce bautura cumplita!” Ei vor sa-si potoleasca setea si sa indeparteze o parte din pedeapsa, insa ea le sporeste setea si chinul. „Si ce rau loc de odihna!” Focul nu este un loc in care se poate afla odihna, ci o pedeapsa grea si aspra, care nu va fi usurata nici macar pentru un ceas. Acolo isi pierde orice speranta, deznadajduiesc de tot binele, iar Cel Indurator ii lasa in pedeapsa lor asa cum ei L-au uitat.

Apoi Allah pomeneste celalalt grup: „Cat despre cei care cred si savarsesc fapte drepte”, cei care au unit credinta in Allah, ingerii Sai, Cartile Sale, Trimisii Sai, Ziua de Apoi si hotararea divina, buna ori rea, cu faptele drepte obligatorii si recomandate, „Noi nu lasam sa se piarda rasplata celui care face bine”. Facerea de bine inseamna ca robul savarseste fapta pentru Fata lui Allah si urmeaza in ea Legea Sa. Allah nu pierde nimic dintr-o asemenea fapta, ci o pastreaza pentru savarsitorul ei si il rasplateste deplin potrivit faptei sale, prin Harul si Bunatatea Lui.

El descrie rasplata lor: „Acestia vor avea Gradinile Edenului, pe sub care curg rauri. Vor fi impodobiti acolo cu bratari de aur si vor purta vesminte verzi din matase subtire si brocart, rezemandu-se pe divane.” Cei descrisi prin credinta si fapte drepte vor avea gradini inalte, pline de copaci, care ii adapostesc la umbra lor. Rauri multe curg pe sub acei copaci frumosi si pe sub locuintele inalte. Podoaba lor va fi din aur, iar vesmintele lor din matase verde: sundus, adica brocart gros, si istabraq, adica matase subtire. ¹³Se vor rezema pe divane impodobite cu acoperaminte frumoase; un divan nu poarta numele arikah decat daca este impodobit astfel. Rezemarea arata odihna deplina si lipsa oboselii. Slujitorii le vor aduce tot ceea ce doresc, iar pentru desavarsirea binecuvantarii vor ramane acolo pentru totdeauna.

¹³ Nota editiei romane: Comentariul pastreaza definitiile din sursa araba consultata (p. 959): sundus este brocart gros, iar istabraq este matase subtire. In traducerea engleza (vol. 5, p. 359), sundus este redat prin matase fina, iar istabraq prin brocart gros.

Acest salas mare este „o rasplata minunata” pentru cei care au lucrat si „un frumos loc de odihna”, unde se vor bucura de tot ceea ce sufletele poftesc si ochii gasesc placut: veselie, bucurie, placere neintrerupta si binecuvantare. Cel cu cel mai mic rang dintre ei va umbla prin stapanirea, palatele si gradinile cu care Allah l-a daruit vreme de doua mii de ani, fara sa creada ca deasupra celor vazute ar exista o desfatare mai mare. Va primi tot ceea ce si-a dorit si i se va adauga ceea ce nu i-a trecut vreodata prin minte. Binecuvantarile lor vor fi vesnice si vor creste neincetat in frumuseti si bunatate. Il rugam pe Allah Cel Generos sa nu ne lipseasca, din cauza neajunsurilor si pacatelor noastre, de ceea ce se afla la El dintre aceste binecuvantari.

Acest verset si cele asemanatoare arata ca podoabele sunt pentru barbati si femei deopotriva, asa cum este consemnat in relatarile autentice, deoarece cuvintele „vor fi impodobiti” sunt generale. Tot asa este si matasea si celelalte lucruri asemanatoare.

Versetele 32 la 33

* وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كَلَّا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أَكْلَهَا وَلَمْ تَظْلَمْ مِنْهُ شَيْئًا وَجَزَّئْنَا خَلَلَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾

32. Da-le pilda a doi barbati: unuia dintre ei i-am dat doua gradini cu vita-de-vie, pe care le-am inconjurat cu palmieri, iar intre ele am asezat semanaturi.
33. Ambele gradini si-au dat roadele fara sa lipseasca nimic din ele, iar printre ele am facut sa curga un rau.

Allah ii spune Profetului Sau: da-le oamenilor pilda acestor doi barbati, unul recunoscator pentru binecuvantarea lui Allah si celalalt nerecunoscator, aratand starea, cuvintele si faptele fiecaruia, precum si pedeapsa ori rasplata care au urmat in aceasta lume si in Viata de Apoi, pentru ca oamenii sa ia aminte si sa invete. Cunoasterea identitatii lor, a timpului ori a locului in care au trait nu aduce niciun folos si nu conduce la concluzia cautata. Invatatura se dobandeste numai din povestea lor, iar pomenirea altor amanunte ar fi o impovarare.

Unul dintre cei doi barbati era necredincios fata de uriasa binecuvantare a lui Allah. Allah i-a dat doua gradini frumoase cu vita-de-vie si „le-a inconjurat cu palmieri”. Cele doua gradini cuprindeau toate felurile de roade, mai ales cei mai alesi copaci si cele mai alese plante: vita-de-vie si palmierul. Vita-de-vie se afla in mijloc, iar palmierii o inconjurau. Aceasta le dadea o priveliste frumoasa

si expunea copacii la soare si vant, astfel incat fructele sa se coaca si sa se desavarseasca. Intre ele se aflau semanaturi. Mai ramanea doar intrebarea daca gradinile isi dadeau roadele si aveau apa pentru irigare.

Allah vesteste ca fiecare gradina „si-a dat roadele”, adica fructele si recoltele, in cantitate indoita si inmultita „fara sa lipseasca nimic din ele”. Pe langa aceasta, printre ele curgea un rau cu apa multa.

Versetele 34 la 36

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ ۖ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ
نَفَرًا ﴿٣٤﴾ وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ
أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رَّدَدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا
مُنْقَلِبًا ﴿٣٦﴾

34. El avea multe roade si i-a spus insotitorului sau, in timp ce vorbeau: „Eu am mai multa avere decat tine si sunt mai puternic prin oamenii mei.” 35. A intrat in gradina sa, nedreptatindu-se pe sine, si a spus: „Nu cred ca aceasta va pieri vreodata 36. si nu cred ca va veni Ceasul. Iar daca voi fi intors la Domnul meu, voi gasi cu siguranta un loc de intoarcere mai bun decat acesta.”

Barbatul avea roade multe. Forma nehotarata a cuvântului folosit arata cantitatea mare. Cele doua gradini isi dadusera pe deplin roadele, copacii lor se plecasera sub povara si nu fusesera loviti de nicio vatamare ori lipsa. Aceasta era culmea podoabei si desfatarii lumesti in privinta gradinilor. De aceea omul s-a lasat amagit, s-a razvratit, s-a mandrit si a uitat Viata de Apoi.

In timp ce stapanul celor doua gradini si insotitorul sau dreptcredincios vorbeau despre unele lucruri obisnuite, el s-a laudat inaintea lui: „Eu am mai multa avere decat tine si sunt mai puternic prin oamenii mei.” S-a mandrit cu averea si cu puterea sprijinitorilor sai dintre robi, slujitori si rude. Aceasta venea din nestiinta, fiindca nu exista nicio mandrie adevarata in lucrurile din afara omului, care nu arata vreo virtute sufleteasca ori morala. Este asemenea mandriei copilului cu dorinte care nu au nicio realitate.

El nu s-a oprit la lauda inaintea insotitorului sau, ci ignoranta si nedreptatea lui au mers mai departe. Cand a intrat in gradina, a spus: „Nu cred ca aceasta va pieri vreodata”, adica nu cred ca se va sfarsi ori va disparea. A fost multumit de lume si linistit cu ea, apoi a tagaduit Invierea: „Si nu cred ca va veni Ceasul. Iar daca voi fi intors la Domnul meu”, presupunand aceasta numai de dragul

discutiei, „voi gasi cu siguranta un loc de intoarcere mai bun decat acesta”, adica El imi va da ceva mai bun decat aceste doua gradini.

Cuvintele lui nu pot avea decat unul dintre doua sensuri. Fie cunostea adevarul si a vorbit in batjocura, ceea ce i-a sporit necredinta, fie aceasta era convingerea lui adevarata, caz in care era dintre cei mai nestiutori oameni si dintre cei mai lipsiti de ratiune. Ce legatura exista intre ceea ce primeste omul in lumea aceasta si ceea ce va primi in Viata de Apoi, incat sa creada din nestiinta ca cel caruia i s-a dat in lume va primi neaparat si in Viata de Apoi? De cele mai multe ori, Allah indeparteaza bunurile lumesti de aliatii si alesii Sai si le daruieste din belsug vrajmasilor Sai, care nu au parte in Viata de Apoi.

Aparent, omul cunostea realitatea, dar a vorbit in batjocura. Dovada este cuvantul lui Allah: „A intrat in gradina sa, nedreptatindu-se pe sine.” Descrierea lui drept nedrept atunci cand a intrat in gradina, din cauza vorbelor rostite catre insotitorul sau, arata razvratirea si incapatanarea lui.

Versetele 37 la 38

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُفْثَةٍ
ثُمَّ سَوَّاهُ رَجُلًا ﴿٣٧﴾ لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾

37. Insotitorul sau i-a spus, in timp ce vorbeau: „Nu crezi in Cel care te-a creat din tarana, apoi dintr-o picatura de samanta, iar apoi te-a facut barbat? 38. Insa El este Allah, Domnul meu, si eu nu-I asociez Domnului meu pe nimeni.”

Insotitorul sau dreptcredincios i-a vorbit sfatuindu-l si amintindu-i starea sa dintai, in care Allah l-a adus in aceasta lume: „Nu crezi in Cel care te-a creat din tarana, apoi dintr-o picatura de samanta, iar apoi te-a facut barbat?” El este Cel care te-a binecuvantat prin aducerea la existenta, te-a inzestrat si a continuat sa reverse asupra ta binecuvantari, mutandu-te dintr-o stare in alta pana te-a facut barbat cu madularele trupului intregi, cu simturile si facultatile mintii depline. El ti-a usurat mijloacele si ti-a daruit binecuvantarile lumii. Bunurile pe care le ai nu ti-au venit prin puterea ori taria ta, ci prin Harul lui Allah asupra ta.

Cum ti se potriveste atunci sa nu crezi in Allah, care te-a creat din tarana, apoi dintr-o picatura de samanta si apoi te-a facut barbat? Cum poti sa-I tagaduiesti binecuvantarea, sa pretinzi ca nu te va invia si ca, daca te va invia, iti va da o gradina mai buna decat aceasta? Asa ceva nu este potrivit si nu se cuvine.

Cand dreptcredinciosul a vazut starea insotitorului sau si staruinta lui in necredinta, tagaduire si razvratire, a vorbit despre sine cu recunostinta fata de Domnul sau si si-a vestit credinta atunci cand indoilele si argumentele false erau rostite: „Insa El este Allah, Domnul meu, si eu nu-I asociez Domnului meu pe nimeni.” El a marturisit Stapanirea lui Allah si faptul ca El este Unicul Domn, s-a angajat sa-I dea ascultare si sa-L adore numai pe El si a marturisit ca nu-I va asocia nicio faptura.

Apoi i-a spus ca binecuvantarea credintei si Islamului, chiar daca este insotita de avere si copii putini, este adevarata binecuvantare, iar celelalte lucruri sunt supuse pieirii si sfarsitului si pot fi urmate de pedeapsa.

Versetele 39 la 44

ج
وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَنْ أَنَا أَقَلَّ
مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا
حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَاءُهَا غَوْرًا فَلَنْ
تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأُصْبِحَ يَقْلَبُ كَقَيْهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ
فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾
وَلَمْ تَكُن لَّهُ فِتْنَةً يَنْصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ
الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾

39. De ce nu ai spus, cand ai intrat in gradina ta: „Ceea ce vointe Allah se implineste; nu exista putere decat prin Allah”? Chiar daca ma vezi cu mai putina avere si mai putini copii decat tine, 40. poate ca Domnul meu imi va da ceva mai bun decat gradina ta si va trimite asupra ei o pedeapsa din cer, iar ea va deveni un pamant neted si sterp, 41. ori apa ei se va scufunda in pamant si nu o vei mai putea gasi. 42. Roadele lui au fost nimicite, iar el a inceput sa-si franga mainile pentru ceea ce cheltuieste acolo, in vreme ce gradina zacea prabusita pe spalierii ei. El spunea: „Ce bine ar fi fost daca nu-I asociam Domnului meu pe nimeni!” 43. Nu a avut niciun grup care sa-l ajute impotriva lui Allah si nici el nu s-a putut ajuta. 44. Acolo ocrotirea Ii apartine lui Allah, Adevaratul. El daruieste cea mai buna rasplata si cel mai bun sfarsit.

Dreptcredinciosul i-a spus insotitorului sau necredincios: chiar daca te-ai mandrit inaintea mea cu averea si copiii tai si ma vezi cu mai putina avere si

mai putini copii, ceea ce se afla la Allah este mai bun si mai trainic, iar binele si bunatatea nadajduite de la El sunt mai presus de toate lucrurile lumii pentru care oamenii se intrec.

„Poate ca Domnul meu imi va da ceva mai bun decat gradina ta si va trimite asupra ei” - asupra gradinii din pricina careia te-ai razvratit si te-ai lasat amagit - „o pedeapsa din cer”, un chin prin ploaie naprasnica ori altceva, „iar ea va deveni un pamant neted si sterp”, cu copacii smulsi, roadele pierdute, semanaturile inecate si folosul disparut. „Ori apa ei”, de care depinde viata gradinii, „se va scufunda in pamant si nu o vei mai putea gasi”, nici prin sapare, nici prin alt mijloc.

Dreptcredinciosul s-a rugat impotriva gradinii din manie pentru Domnul sau, fiindca ea il amagise pe stapanul ei, il facuse sa se razvrateasca si sa fie multumit de ea. El nadajduia astfel ca omul se va intoarce la Domnul sau, isi va recapata judecata si va cugeta la propria stare.

Allah i-a raspuns rugaciunii: „Roadele lui au fost nimicite.” Pedeapsa a cuprins gradina si a distrus-o, fara sa ramana nimic. Toti copacii, roadele si semanaturile au pierit, iar el a regretat cumplit. „A inceput sa-si franga mainile pentru ceea ce cheltuise acolo”, deoarece cheltuise mult din averea sa lumeasca, iar cand gradina s-a nimicit nu i-a ramas nimic in schimb. A regretat si asocierea si raul savarsit, spunand: „Ce bine ar fi fost daca nu-l asociam Domnului meu pe nimeni!”

„Nu a avut niciun grup care sa-l ajute impotriva lui Allah si nici el nu s-a putut ajuta.” Cand pedeapsa a coborat asupra gradinii, a pierdut ceea cu care se mandrise inaintea insotitorului sau: „Eu am mai multa avere decat tine si sunt mai puternic prin oamenii mei.” Acestia nu au indepartat nimic de la el in ceasul in care avea cea mai mare nevoie de ei, iar el nu s-a putut ajuta singur. Cum ar putea avea ajutatori impotriva Hotararii lui Allah? Daca locuitorii cerurilor si pamantului s-ar uni ca sa indeparteze un lucru pe care Allah l-a hotarat si l-a savarsit, nu ar putea.

Nu este cu neputinta ca starea stapanului gradinii sa se fi indreptat apoi prin Mila si Bunatatea lui Allah, iar El sa-i fi daruit intoarcerea, cainta si parasirea razvratirii. El si-a aratat regretul pentru asocierea facuta, iar Allah i-a luat lucrul care il facuse sa se razvrateasca si l-a pedepsit in aceasta lume. Cand Allah voieste binele unui rob, ii grabeste pedeapsa in lumea aceasta. Harul lui Allah este mai larg decat il pot cuprinde mintile, iar aceasta nu este tagaduita decat de un nedrept nestiutor.

„Acolo ocrotirea ii apartine lui Allah, Adevaratul. El daruieste cea mai buna rasplata si cel mai bun sfarsit.” Cand Allah ii pedepseste pe cei razvratiti, care au pus viata lumii inaintea celei de Apoi, si ii cinsteste pe cei care au crezut, au

savarsit fapte drepte, I-au multumit si i-au chemat si pe altii la aceasta, devine limpede ca adevarata ocrotire Ii apartine lui Allah. Cel care crede in El si se teme de El va fi ocrotit, cinstit in multe feluri si pazit de pedeapsa si rau. Cel care nu crede in Domnul sau si nu-L ia drept Ocrotitor isi pierde religia si lumea. Rasplata lui Allah in aceasta lume si in Viata de Apoi este cea mai buna rasplata care poate fi nadajduita.

Din aceasta poveste mareata se desprind mai multe invataturi. Starea celui pe care Allah l-a daruit cu binecuvantari lumesti, dar ele l-au abatut de la Viata de Apoi si l-au facut sa se razvrateasca si sa nu-I dea ascultare, este o pilda: binecuvantarile lui vor pieri, iar daca se bucura de ele putin timp va fi lipsit de ele vreme indelungata.

Daca robului ii place ceva din averea ori copiii sai, trebuie sa atribuie binecuvantarea Celui care a daruit-o si sa spuna: „Ceea ce voieste Allah se implineste; nu exista putere decat prin Allah.” Recunostinta lui devine astfel un mijloc pentru pastrarea binecuvantarii. De aceea dreptcredinciosul a spus: „De ce nu ai spus, cand ai intrat in gradina ta: Ceea ce voieste Allah se implineste; nu exista putere decat prin Allah?”

Robul se poate mangaia pentru placerile si poftele lumii pe care nu le-a dobandit amintindu-si binele aflat la Allah: „Chiar daca ma vezi cu mai putina avere si mai putini copii decat tine, poate ca Domnul meu imi va da ceva mai bun decat gradina ta.” Avera si copiii nu folosesc daca nu ajuta la ascultarea lui Allah: „Nu averile si copiii vostri sunt cei care va apropie de Noi, ci acela care crede si savarseste fapte drepte; acestia vor avea rasplata indoita pentru ceea ce au facut.” [Saba', 34:37]

Este ingaduina rugaciunea pentru pieirea averii celui a carui bogatie este cauza razvratirii, necredintei si pierderii, mai ales daca prin ea se socoteste mai presus de dreptcredinciosi si se mandreste inaintea lor. Ocrotirea lui Allah ori lipsa ei se vad limpede atunci cand praful se risipeste, rasplata devine cuvenita si lucratorii isi primesc rasplata: „Acolo ocrotirea Ii apartine lui Allah, Adevaratul. El daruieste cea mai buna rasplata si cel mai bun sfarsit.”

Versetele 45 la 46

وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ
 الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾ الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَتُ الصَّالِحَتُ خَيْرٌ
 عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾

45. Da-le pilda vietii lumesti: ea este asemenea apei pe care am coborat-o din cer; prin ea se amesteca plantele pamantului, apoi ele devin paie uscate pe care vanturile le imprastie. Allah este cu putere asupra tuturor lucrurilor.
46. Averea si copiii sunt podoaba vietii lumesti, insa faptele drepte care raman au la Domnul tau o rasplata mai buna si sunt o nadejde mai buna.

Allah ii spune Profetului Sau, iar dupa el tuturor celor care ii invata pe oameni si ii cheama la Allah: da-le oamenilor pilda vietii lumesti, ca sa-si inchipuie cu adevarat starea ei, sa-i cunoasca infatisarea si launtrul, sa o compare cu Viata de Apoi si sa o aleaga pe cea care merita aleasa. Pilda vietii lumesti este asemenea ploii coborate pe pamant, prin care cresc tot felul de plante frumoase. Frumusetea lor ii bucura pe privitori si atrage ochii celor nepasatori, dar deodata devin paie uscate purtate de vanturi. Plantele verzi, florile si privelistea incantatoare dispar, iar pamantul devine gol si uscat; privirea se intoarce de la el si inima se simte instrainata.

Tot astfel este lumea. In timp ce omul preocupat de aceasta lume se bucura de tinerete, ii intrece pe cei de o varsta cu el, aduna averi, ia din placeri, isi implineste poftele in orice imprejurare si crede ca acestea vor dainui, il loveste moartea ori isi pierde averea. Veselia ii pierde, placerile inceteaza si ramane cu durerea pierderii tineretii, puterii si averii. Nu-i mai raman decat faptele sale, bune ori rele. Atunci nedreptul isi musca mainile vazand realitatea la care a ajuns si doreste sa se intoarca in lume, nu pentru a-si continua poftele, ci pentru a indrepta, prin cainta si fapte drepte, ceea ce a pierdut in vremea nepasarii.

Omul chibzuit, hotarat si calauzit isi inchipuie aceasta stare si isi spune: socoteste-te mort, caci nu se poate sa nu mori. Pe care dintre cele doua stari o alegi? Sa fii amagit de podoaba acestui salas si sa te bucuri de el asemenea animalelor care pasc, ori sa lucrezi pentru salasul in care hrana si umbra sunt vesnice, unde sufletul primeste ceea ce doreste si ochiul se bucura? Prin aceasta se cunoaste daca omul a fost calauzit ori parasit, daca a castigat ori a pierdut.

Averea si copiii sunt numai podoaba vietii lumesti. Faptele drepte care dainuie sunt cele care raman, ii sunt de folos robului si il bucura. Acestea cuprind toate actele de ascultare obligatorii si recomandate, drepturile lui Allah si drepturile robilor Sai: rugaciunea, zakah, milostenia, Hajjul, 'umrah, preamarirea, lauda, marturisirea unicitatii si rostirea maretiei lui Allah, citirea Coranului, cautarea stiintei folositoare, poruncirea binelui si interzicerea raului, pastrarea legaturilor de rudenie, bunatatea fata de parinti, implinirea drepturilor sotiilor, ale sclavilor si ale animalelor aflate in stapanire, precum si toate formele de bunatate fata de fapturi.

Acestea sunt faptele drepte care raman. Rasplata lor la Allah este mai buna si nadejdea pusa in ele este mai buna. Folosul lor dainuie, se inmulteste neincetat si este nadajduit in ceasul nevoii. Pentru ele trebuie sa se intreaca oamenii, sa se grabeasca si sa se straduiasca.

Cugeta la felul in care Allah a dat pilda lumii si pieirii ei si a vestit ca lucrurile ei sunt de doua feluri. Primul este o podoaba de care omul se bucura pentru putin timp, apoi ea dispare fara folos, ba chiar poate aduce vatamare: averea si copiii. Al doilea ramane si aduce folos neincetat: faptele drepte care dainuie.

Versetele 47 la 49

وَيَوْمَ نُسِيرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ
 أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعَرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
 بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ
 مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُبْدِلَنَّا مَالَ هَذَا إِنْ كُنَّا إِلَّا يَغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا
 كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

47. In Ziua in care vom pune muntii in miscare, vei vedea pamantul gol si neted. Ii vom strange pe toti si nu vom lasa pe niciunul dintre ei. 48. Ei vor fi infatisati Domnului tau in siruri: „Ati venit la Noi asa cum v-am creat prima oara, desi ati pretins ca nu va vom randui o intalnire.” 49. Cartea faptelor va fi asezata, iar tu ii vei vedea pe pacatosi inspaimantati de ceea ce se afla in ea. Ei vor spune: „Vai noua! Ce fel de carte este aceasta, de nu lasa nimic, mic ori mare, fara sa-l numere?” Vor gasi de fata tot ceea ce au facut, iar Domnul tau nu va nedreptati pe nimeni.

Allah vesteste starea Zilei Invierii si grozaviile ei inspaimantatoare. „In Ziua in care vom pune muntii in miscare”, ii va indeparta din locurile lor, ii va face asemenea dunelor de nisip, apoi asemenea lanii scarmanate, dupa care se vor faramita si vor deveni pulbere risipita. Pamantul va iesi la iveala, neted si drept, fara coborare ori ridicatura. Allah va strange pe el toate fapturile si nu va lasa pe nimeni.

El ii va aduna pe cei dintai si pe cei din urma din pustietatile indepartate si din adancurile marilor. Ii va strange dupa ce s-au risipit si ii va crea din nou dupa ce s-au descompus. Ei vor fi infatisati in siruri, pentru ca El sa-i intrebe, sa le priveasca faptele si sa judece intre ei cu dreptatea Sa, in care nu exista abatere ori nedreptate.

El le va spune: „Ati venit la Noi asa cum v-am creat prima oara”, fara avere, familie ori trib. Ei nu vor avea decat faptele savarsite si ceea ce au castigat dintre bine si rau: „Ati venit la Noi singuri, asa cum v-am creat prima oara, si ati lasat in urma voastra ceea ce v-am daruit. Nu-i vedem alaturi de voi pe mijlocitorii vostri despre care pretindeati ca sunt partasi.” [al-An'am, 6:94]

Allah ii va mostra pe cei care au tagaduit Invierea, dupa ce o vor vedea cu ochii: „Desi ati pretins ca nu va vom randui o intalnire”, adica ati tagaduit rasplatirea faptelor si ati negat Fagaduinta si amenintarea lui Allah. Acum ati vazut si ati gustat.

Atunci vor fi aduse cartile faptelor, scrise de ingerii cei drepti. Inimile se vor inspaimanta, necazul pricinuit de ele va fi cumplit si pana si stancile cele tari aproape ca s-ar topi. Pacatosii se vor teme de ele. Cand isi vor vedea faptele asternute acolo, iar cuvintele si actiunile numarate, vor spune: „Vai noua! Ce fel de carte este aceasta, de nu lasa nimic, mic ori mare, fara sa-l numere?” Nu va ramane niciun pacat mic ori mare fara sa fie scris si pastrat, nicio fapta tainica ori aratata, savarsita noaptea ori ziua. „Vor gasi de fata tot ceea ce au facut” si nu vor putea sa tagaduiasca. „Iar Domnul tau nu va nedreptati pe nimeni.” Atunci vor fi rasplatiti pentru faptele lor, vor fi facuti sa le recunoasca, vor fi umiliti si pedeapsa li se va cuveni. Aceasta este pentru ceea ce mainile lor au trimis inainte; Allah nu-Si nedreptateste robii. Ei nu ies nici din Dreptatea, nici din Harul Sau.

Versetul 50

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ
 أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ
 لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾

50. Si cand le-am spus ingerilor: „Prosternati-va inaintea lui Adam”, ei s-au prosternat, in afara de Iblis. El era dintre djinni si s-a razvratat impotriva Poruncii Domnului sau. Il luati pe el si pe urmasii lui drept ocrotitori in locul Meu, desi va sunt vrajmasi? Ce schimb rau pentru cei nedrepti!

Allah vesteste vrajmasia lui Iblis fata de Adam si urmasii lui. El le-a poruncit ingerilor sa se prosterneze inaintea lui Adam spre cinstirea si pretuirea lui si din ascultare fata de Allah. Ei au implinit porunca, „in afara de Iblis. El era dintre djinni si s-a razvratat impotriva Poruncii Domnului sau”. El a spus: „Sa ma prosternez inaintea celui pe care l-ai creat din lut?” [al-Isra', 17:61] si: „Eu sunt mai bun decat el.” [al-A'raf, 7:12]

Vrajmasia lui fata de Allah, fata de tatal vostru si fata de voi a devenit limpede. Cum il luati atunci pe el si pe urmasii lui, adica pe diavoli, drept ocrotitori in locul lui Allah, in timp ce ei va sunt vrajmasi? „Ce schimb rau pentru cei nedrepti!” Ei au ales pentru ei insisi un schimb cumplit: l-au luat drept ocrotitor pe Shaytan, care nu le porunceste decat nerusinaarea si raul, in locul Celui Milostiv, in a Carui ocrotire se afla intreaga fericire, izbanda si reusita.

Versetul indeamna la luarea lui Shaytan drept vrajmas si arata ca numai nedreptul il ia drept ocrotitor. Ce nedreptate poate fi mai mare decat aceea a omului care isi ia vrajmasul adevarat drept aliat si paraseste Ocrotitorul Vrednic de lauda? „Allah este Ocrotitorul celor care cred; El ii scoate din intunericuri la lumina. Cat despre cei care nu cred, ocrotitorii lor sunt taghutii, care ii scot din lumina la intunericuri.” [al-Baqarah, 2:257] „Ei si-au luat diavolii drept ocrotitori in locul lui Allah.” [al-A'raf, 7:30]

Versetele 51 la 52

* مَا أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلَقَ أَنْفُسَهُمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ
الْمُضِلِّينَ عِزًّا ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ﴿٥٢﴾

51. Nu i-am luat martori la crearea cerurilor si a pamantului si nici la crearea lor insisi, iar Eu nu-i iau drept ajutoare pe cei care ii ratacesc pe oameni.
52. In Ziua in care El va spune: „Chemati-i pe asociatii Mei pe care i-ati pretins”, ei ii vor chema, dar acestia nu le vor raspunde, iar Noi vom aseza intre ei o prapastie a pierzaniei.

Allah spune: nu i-am facut pe acesti diavoli si pe cei care ii ratacesc pe oameni martori la crearea cerurilor si a pamantului si nici la crearea lor insisi. Nu i-am adus sa fie de fata, nu i-am consultat si nu le-am cerut ajutorul. Cum ar putea fi ei creatori ai vreunui lucru? Numai Allah are puterea de a crea si de a randui. El are Intelepciunea deplina in conducerea fapturilor, a creat toate lucrurile si le randuieste prin Intelepciunea Sa.

Cum ar putea unii dintre diavoli sa-I fie facuti partasi, sa fie luati drept ocrotitori si ascultati asa cum este ascultat Allah, cand ei nu au creat nimic, nu au fost martori la crearea vreunui lucru si nu L-au ajutat pe Allah? „Iar Eu nu-i iau drept ajutoare pe cei care ii ratacesc pe oameni”, caci Allah nu are nevoie de ajutor in nicio treaba. Nu I se potriveste si nu se cuvine ca El sa le dea vreo parte in conducere, fiindca ei se straduiesc sa rataceasca oamenii si se impotrivesc Domnului lor. Lor li se potriveste sa fie indepartati, nu apropiati.

Dupa ce a pomenit starea celor care I-au facut asociati in aceasta lume, a aratat zadarnicia faptei lor si a judecat ca sunt nestiutori si nesabuiti, Allah vesteste starea lor impreuna cu pretinsii asociati in Ziua Invierii. El le va spune: „Chemati-i pe asociatii Mei pe care i-ati pretins”, caci in adevar Allah nu are niciun asociat in ceruri ori pe pamant. Chemati-i sa va foloseasca si sa va salveze din nenorociri. „Ei ii vor chema, dar acestia nu le vor raspunde”, fiindca in acea Zi intreaga Hotarare si Stapanire li apartin lui Allah, iar nimeni nu stapaneste nici macar cat un fir de praf ca sa-si aduca folos siesi ori altuia.

„Iar Noi vom aseza intre ei”, intre politeisti si pretinsii lor asociati, „o prapastie a pierzaniei”, care ii desparte si ii indeparteaza unii de altii. Atunci se va arata vrajmasia asociatilor fata de cei care i-au facut astfel, iar ei ii vor tagadui si se vor dezice de ei: „Cand oamenii vor fi adunati, ei le vor fi vrajmasi si vor tagadui adorarea lor.” [al-Ahqaf, 46:6]

Versetul 53

وَرَاءَ الْمَجْرُمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

53. Pacatosii vor vedea Focul si vor fi siguri ca vor cadea in el, fara sa gaseasca vreo scapare de la el.

In Ziua Invierii, dupa incheierea socotelii si despartirea fiecarei grupe potrivit faptelor ei, cand pedeapsa devine cuvenita pacatosilor, ei vor vedea Iadul inainte sa intre in el. Se vor inspaimanta si se vor tulbura din pricina convingerii ca vor cadea in el. Comentatorii au aratat ca termenul zann folosit aici inseamna certitudine: vor fi siguri ca vor intra in Foc. „Fara sa gaseasca vreo scapare de la el”, adica niciun loc spre care sa se abata si niciun mijlocitor fara Ingaduinta lui Allah. Aceasta este o inspaimantare si o amenintare inaintea careia inimile se cutremura.

Versetul 54

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾

54. Cu adevarat, am infatisat in acest Coran oamenilor tot felul de pilde, insa omul este mai certaret decat orice.

Allah vesteste maretia si slava Coranului, caracterul sau general si faptul ca El a infatisat in el toate pildele. Acesta cuprinde fiecare cale care conduce la stiintele folositoare si la fericirea vesnica si fiecare cale care pazeste de rau si pieire. In el se afla lamurirea celor ingaduite si celor interzise, rasplatirea faptelor, indemnarea si avertizarea, precum si relatarile adevarate care folosesc inimii prin credinta, liniste si lumina.

Aceasta cere supunerea fata de Coran, primirea lui, urmarea lui, ascultarea poruncilor sale si lipsa disputei in vreo treaba. Cu toate acestea, multi oameni se cearta impotriva adevarului dupa ce a devenit limpede si folosesc falsul pentru a-l birui. De aceea Allah spune: „Insa omul este mai certaret decat orice”, adica omul intra in multe dispute si certuri, desi aceasta nu i se potriveste si nu este drept din partea lui. Numai nedreptatea si incapatanarea il fac sa procedeze astfel si sa nu creada in Allah; pricina nu este vreo lipsa in lamurirea, dovada si argumentul Coranului. Daca ar veni asupra lor pedeapsa si ceea ce s-a abatut asupra celor dinaintea lor, starea lor ar fi alta. De aceea Allah spune:

Versetul 55

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ
سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾

55. Nimic nu i-a împiedicat pe oameni sa creada, dupa ce le-a venit calauzirea, si sa ceara iertare Domnului lor, decat asteptarea ca soarta neamurilor dintai sa se abata asupra lor ori pedeapsa sa le vina in fata.

Nimic nu i-a împiedicat pe oameni sa creada dupa ce le-a venit calauzirea prin care se deosebesc indrumarea de ratacire si adevarul de falsitate si dupa ce dovada lui Allah s-a statornicit impotriva lor. Nu lipsa lamuririi ii impiedica, ci nedreptatea si razvratarea. Nu le-a mai ramas decat sa se implineasca asupra lor randuiala lui Allah fata de neamurile dintai: daca nu cred, pedeapsa le este grabita ori o vad venind asupra lor si le apare fata in fata. Ei trebuie sa se teama si sa se caiasca de necredinta inainte sa vina pedeapsa care nu poate fi respinsa.

Versetul 56

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ وَيَجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾

56. Noi nu-i trimitem pe trimisi decat ca aducatori de veste buna si avertizatori. Cei care nu cred se cearta prin fals ca sa nimiceasca adevarul si iau in batjocura Semnele Mele si avertismentele primite.

Noi nu-i trimitem pe trimisi fara rost, nici pentru ca oamenii sa-i ia drept stapani si nici pentru ca ei sa cheme la ei insisi. I-am trimis ca sa-i cheme pe oameni la tot binele si sa-i opreasca de la orice rau, sa le vesteasca rasplata din aceasta lume si din Viata de Apoi daca asculta si sa-i avertizeze asupra pedepsei din ambele lumi daca nu asculta. Prin aceasta dovada lui Allah s-a statornicit impotriva robilor.

Cu toate acestea, nedreptii necredinciosi nu fac decat sa se certe prin fals pentru a birui adevarul. Ei se straduiesc cat pot sa sprijine falsul, sa slabeasca adevarul si sa-i batjocoreasca pe Trimisii lui Allah si Semnele Sale. Se bucura de stiinta pe care o au, insa Allah nu voieste decat sa-Si desavarseasca Lumina, chiar daca necredinciosii urasc aceasta. Adevarul iese la iveala, iar falsul piere: „Noi aruncam adevarul asupra falsului, iar el ii zdrobeste capul si iata ca falsul piere.” [al-Anbiya', 21:18]

Din Intelepciunea si Mila lui Allah este ca disputa celor care se cearta prin fals impotriva adevarului devine unul dintre cele mai mari mijloace de a lamuri adevarul, de a-i arata marturiile si dovezile si de a scoate la iveala falsitatea si stricaciunea falsului. Prin opunerea lucrurilor unele fata de altele, ele se deosebesc si se lamuresc.

Versetele 57 la 59

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَبَىٰ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْأَقْرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾

57. Cine este mai nedrept decat cel caruia i se amintesc Semnele Domnului sau, iar el se indeparteaza de ele si uita ceea ce mainile lui au trimis inainte? Noi am asezat acoperaminte peste inimile lor, ca sa nu-l inteleaga, si surzenie in urechile lor. Chiar daca ii chemi la calauzire, ei nu vor fi calauziti niciodata. 58. Domnul tau este Atoateiertatorul, Stapanul Milei. Daca i-ar pedepsi pentru ceea ce au agonisit, le-ar grabi pedeapsa; insa ei au un termen randuit, de care nu vor gasi nicio scapare. 59. Am nimicit acele cetati cand au savarsit nedreptate si le-am randuit un timp pentru nimicirea lor.

Allah vesteste ca nimeni nu este mai nedrept si mai vinovat decat cel caruia i se amintesc Semnele lui Allah, caruia i se lamuresc adevarul si falsul, calauzirea si ratacirea, care este indemnata si avertizata, dar se indeparteaza, nu ia aminte, nu paraseste ceea ce urma, uita pacatele pe care mainile lui le-au trimis inainte si nu-si aminteste ca Stiutorul nevazutului il supravegheaza. Nedreptatea lui este mai mare decat a nepasatorului la care nu au ajuns Semnele lui Allah si caruia nu i s-a amintit de ele. Desi si acesta este nedrept, nedreptatea lui este mai usoara decat a celui dintai, fiindca cel care pacatuieste in deplina cunostinta de cauza este mai rau decat cel lipsit de aceasta cunoastere.

Allah il pedepseste pentru indepartarea de Semnele Sale, uitarea pacatelor si multumirea cu starea rea prin inchiderea portilor calauzirii si asezarea peste inima a unor acoperaminte care il impiedica sa inteleaga Semnele. Chiar daca le aude, intelegerea care ajunge la inima nu mai este cu putinta. „Si surzenie in

urechile lor”, care impiedica Semnele sa ajunga la ei si ii opreste sa le auda intr-un chip folositor. Daca aceasta este starea lor, nu mai exista cale spre calauzirea lor.

„Chiar daca ii chemi la calauzire, ei nu vor fi calauziti niciodata.” Cel de la care se poate nadajdui raspunsul la chemarea spre calauzire este omul care nu cunoaste. Cat despre cei care au vazut si apoi au orbit, au recunoscut calea adevarului si au parasit-o, au recunoscut calea ratacirii si au urmat-o, iar Allah i-a pedepsit prin incuierea si pecetluirea inimilor lor, nu exista nicio cale spre calauzirea lor. Versetul il inspaimanta pe cel care paraseste adevarul dupa ce l-a cunoscut: intre el si adevar se poate aseza un obstacol, iar dupa aceea nu-l mai poate urma. Nu exista avertisment mai mare si mai infricosator.

Apoi Allah vesteste largimea Iertarii si Milei Sale. El iarta pacatele, primeste cainta celui care se caieste, il acopera cu Mila Sa si il cuprinde prin Bunatatea Sa. Daca i-ar pedepsi pe robi pentru pacatele savarsite de mainile lor, le-ar grabi chinul. Insa El este Bland, nu grabeste pedeapsa, ci da ragaz, fara sa lase faptele fara socoteala. Urmarile pacatelor trebuie sa vina, chiar daca sunt amanate multa vreme.

„Insa ei au un termen randuit, de care nu vor gasi nicio scapare”, adica au un termen la care vor fi rasplatiti pentru faptele lor. El trebuie sa vina si ei nu pot fugi, nu gasesc adapost si nu-l pot ocoli. Aceasta este calea lui Allah cu cei dintai si cei din urma: nu le grabeste pedeapsa, ci ii cheama la cainta si intoarcere. Daca se caiesc si se intorc, ii iarta, are mila de ei si indeparteaza pedeapsa. Daca staruie in nedreptate si incapatanare si vine timpul randuit, El coboara pedeapsa asupra lor.

„Am nimicit acele cetati cand au savarsit nedreptate”, din pricina nedreptatii lor, nu prin vreo nedreptate din partea Noastra. „Si le-am randuit un timp pentru nimicirea lor”, un timp hotarat, pe care nu-l pot grabi si nici intarzia.

Versetele 60 la 74

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾ فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ لَوِينَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ

ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَىٰ آثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ
 عِبَادِنَا ءَاتِيَنَّهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعِلْمَنَّهُ مِّنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ
 هَلْ أَتَبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَ مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
 صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنِي
 إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَإِنْ أَتَبَعَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي
 عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي
 السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتُهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ
 أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا
 تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ
 أَقْتَلْتَنِي نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٤﴾

60. Si cand Musa i-a spus slujitorului sau: „Nu ma voi opri pana nu voi ajunge la locul unde se intalnesc cele doua mari, chiar daca voi merge ani indelungati.” 61. Cand au ajuns la locul unde se intalneau, si-au uitat pestele, iar acesta si-a luat calea prin mare ca printr-un tunel. 62. Dupa ce au trecut mai departe, Musa i-a spus slujitorului sau: „Adu-ne mancarea; cu adevarat, am intampinat oboseala in aceasta calatorie a noastra.” 63. El a spus: „Ai vazut ce s-a intamplat cand ne-am adapostit langa stanca? Am uitat pestele si numai Shaytan m-a facut sa uit sa ti-l pomenesc. El si-a luat calea prin mare intr-un chip uimitor.” 64. Musa a spus: „Acesta este lucrul pe care il cautam.” Si s-au intors pe urmele lor. 65. Acolo au gasit un rob dintre robii Nostri, caruia ii daruisem Mila de la Noi si pe care il invatasem stiinta de la Noi. 66. Musa i-a spus: „Pot sa te urmez, ca sa ma inveti din indrumarea dreapta pe care ai fost invatat?” 67. El a spus: „Tu nu vei putea avea rabdare cu mine. 68. Si cum ai putea avea rabdare cu un lucru a carui cunoastere nu o cuprinzi?” 69. Musa a spus: „Ma vei gasi, daca Allah vointe, rabdator si nu ma voi impotrivi niciunei porunci a tale.” 70. El a spus: „Daca ma urmezi, nu ma intreba despre nimic pana cand eu insumi nu-ti voi pomeni despre el.” 71. Au pornit pana cand, urcandu-se intr-o corabie, el a gaurit-o. Musa a spus: „Ai gaurit-o ca sa-i ineci pe oamenii ei? Ai savarsit un lucru cumplit!” 72. El a spus: „Nu ti-am spus ca nu vei putea avea rabdare cu mine?” 73. Musa a spus: „Nu ma lua la rost pentru ceea ce am uitat si nu-mi ingreuna

prea mult insotirea ta.” 74. Au pornit mai departe pana cand au intalnit un baiat, iar el l-a ucis. Musa a spus: „Ai ucis un suflet nevinovat, care nu a ucis pe nimeni? Ai savarsit un lucru groaznic!¹⁴”

Allah vesteste despre Profetul Sau Musa, pacea fie asupra lui, si despre dorinta lui puternica pentru bine si cautarea stiintei. Slujitorul sau, care il insotea neincetat acasa si in calatorie, era Yusha' ibn Nun, caruia Allah i-a daruit apoi profetia. Musa i-a spus: „Nu ma voi opri pana nu voi ajunge la locul unde se intalnesc cele doua mari”, adica voi continua sa calatoresc, chiar daca voi indura greutate si oboseala, pana cand voi ajunge la locul unde se intalnesc cele doua mari. Acesta era locul despre care i se revelase ca va gasi acolo un rob dintre robii lui Allah, inzestrat cu o stiinta pe care Musa nu o avea. „Chiar daca voi merge ani indelungati”, adica chiar daca voi strabate o distanta mare. Dorul si ravna l-au facut pe Musa sa-i spuna slujitorului sau aceste cuvinte. Ele arata hotararea lui statornica; de aceea a si dus-o la indeplinire.

„Cand au ajuns la locul unde se intalneau, si-au uitat pestele.” Aveau cu ei un peste din care luau merinde si mancau. Lui Musa i se spusese ca, atunci cand va pierde pestele, acolo il va gasi pe robul pe care il cauta. Pestele si-a luat calea prin mare ca printr-un tunel. Aceasta se numara printre Semnele lui Allah. Comentatorii au spus ca, atunci cand pestele pe care il luau drept merinde a ajuns in acel loc si a fost atins de apa marii, a prins viata, cu ingaduinta lui Allah, a intrat in mare si s-a alaturat vietuitoarelor ei.

Dupa ce Musa si slujitorul sau au trecut de locul unde se intalneau cele doua mari, Musa i-a spus slujitorului sau: „Adu-ne mancarea; cu adevarat, am intampinat oboseala in aceasta calatorie a noastra”, adica numai in calatoria de dupa depasirea acelui loc. Calatoria lunga pana la locul de intalnire nu le pricinuisa o asemenea oboseala. Acesta este unul dintre Semnele si indiciile prin care Allah i-a aratat lui Musa unde se afla ceea ce cauta. Dorul legat de ajungerea la acel loc le usurase drumul; cand au trecut dincolo de el, oboseala i-a cuprins.

Slujitorul i-a spus: „Ai vazut ce s-a intamplat cand ne-am adapostit langa stanca? Am uitat pestele”, adica nu l-am mai avut in vedere atunci cand ne-am adapostit noaptea langa stanca aceea cunoscuta amandurora, „si numai Shaytan m-a facut sa uit sa ti-l pomenesc”, deoarece uitarea este pricinuita de Shaytan, „iar el si-a luat calea prin mare intr-un chip uimitor”, caci felul in care a patruns in mare si a intrat in ea era uimitor. Talcuitorii au spus ca drumul pestelui prin mare ramasese ca un tunel si ca aceasta era o minune atat pentru Musa, cat si pentru slujitorul sau.

¹⁴ Comentariul acestei intamplari se continua in volumul 6, de la versetul 75 al Surei al-Kahf, odata cu inceputul juzului 16.

Cand slujitorul i-a spus aceste cuvinte, Musa avea fagaduinta lui Allah ca, atunci cand va pierde pestele, il va gasi pe al-Khidr. El a spus: „Acesta este lucrul pe care il cautam.” S-au intors pe urmele lor, urmarindu-si pasii, pana la locul unde uitasera pestele. Cand au ajuns acolo, „au gasit un rob dintre robii Nostri”, si acesta era al-Khidr. El era un rob drept, nu un profet, potrivit parerii corecte. „Caruia ii daruisem Mila de la Noi”: Allah ii daruise o mila deosebita, prin care stiinta lui sporise si faptele sale devenisera bune. „Si pe care il invatasem stiinta de la Noi”: promise o cunoastere care nu ii fusese data lui Musa.

Musa i-a spus cu blandete, buna-cuviinta si sub forma unei cereri de ingaduinta: „Pot sa te urmez, ca sa ma inveti din indrumarea dreapta pe care ai fost invatat?” El i-a cerut ingaduinta sa-l urmeze si sa invete de la el acea cunoastere prin care omul este indrumat spre adevar si prin care deosebeste binele de rau. Allah ii daruise lui al-Khidr inspiratie si o cinste deosebita prin care patrundea multe dintre intelesurile ascunse, care ii erau tainuite chiar si lui Musa. Desi Musa era mai invatat decat el in cele mai multe lucruri, mai ales in stiintele credintei si ale principiilor Legii - fiind unul dintre trimisii cu hotarare statornica, pe care Allah ii alesese mai presus de celelalte fapturi prin stiinta, fapte si alte virtuti -, al-Khidr promise o ramura de cunoastere pe care Musa nu o avea.

Al-Khidr i-a spus lui Musa: nu ma impotrivesc cererii tale, insa „tu nu vei putea avea rabdare cu mine”, adica nu vei putea sa ma urmezi si sa ramai alaturi de mine, deoarece vei vedea lucruri asupra carora nu vei putea avea rabdare: infatisarea lor este rea, desi realitatea launtrica este alta. „Si cum ai putea avea rabdare cu un lucru a carui cunoastere nu o cuprinzi?” Cum ai putea rabda un lucru ale carui aspecte vazute si ascunse nu le cunosti si caruia nu-i stii scopul, sfarsitul si urmarea?

Musa a spus: „Ma vei gasi, daca Allah vointe, rabdator si nu ma voi impotrivi niciunei porunci a tale.” Aceasta era hotararea lui inainte de a fi pus la incercare. Hotararea este insa un lucru, iar rabdarea la incercare este altul. De aceea, atunci cand a fost pus la incercare, Musa, pacea fie asupra lui, nu a putut avea rabdare. Atunci al-Khidr i-a spus: „Daca ma urmezi, nu ma intreba despre nimic pana cand eu insumi nu-ti voi pomeni despre el”, adica nu intreba si nu obiecta, pana cand eu insumi nu iti voi explica lucrul, la timpul potrivit. I-a interzis, asadar, sa intrebe, dar i-a fagaduit ca ii va arata adevarata natura a lucrurilor.

Au pornit impreuna si s-au urcat intr-o corabie. Al-Khidr a scos una dintre scandurile ei. El avea pentru aceasta un scop pe care urma sa-l arate, insa Musa nu a avut rabdare, fiindca infatisarea faptei era rea: corabia fusese vatamata si

oamenii ei puteau sa se inece. Musa a spus: „Ai gaurit-o ca sa-i ineci pe oamenii ei? Ai savarsit un lucru cumplit!” Al-Khidr i-a amintit ceea ce ii spusese: „Nu ti-am spus ca nu vei putea avea rabdare cu mine?”, adica s-a intamplat asa cum iti spusesem. Musa a spus: „Nu ma lua la rost pentru ceea ce am uitat si nu-mi ingreuna prea mult insotirea ta.” Prima lui impotrivire fusese din uitare. El si-a recunoscut greseala si si-a cerut iertare, cerandu-i sa nu-l mustre de la prima abatere si sa nu se poarte cu asprime fata de insotitorul sau. Al-Khidr l-a iertat.

Au pornit mai departe pana cand au intalnit un baiat, iar al-Khidr l-a ucis. Musa s-a maniat puternic si a fost cuprins de ravna religioasa cand insotitorul sau a ucis un baiat mic, care nu savarsise niciun pacat. El a spus: „Ai ucis un suflet nevinovat, care nu a ucis pe nimeni? Ai savarsit un lucru groaznic!” Ce rau poate fi mai mare decat uciderea unui copil mic, fara pacat, care nu a ucis pe nimeni? Prima impotrivire a lui Musa fusese din uitare; de data aceasta nu a fost uitare, ci lipsa de rabdare.

Repertoriul pasajelor comentate

Numerele din dreapta indica paginile la care incepe prezentarea fiecarui pasaj. Comentariul poate continua pe paginile urmatoare.

Sura Yusuf

53 la 57.....	1	26.....	49
58 la 68.....	3	27 la 29.....	50
69 la 79.....	6	30.....	52
80 la 83.....	9	31.....	53
84 la 86.....	11	32.....	54
87 la 88.....	12	33 la 34.....	54
89 la 92.....	13	35.....	55
93 la 98.....	14	36.....	56
99 la 100.....	16	37.....	56
101.....	17	38 la 39.....	57
102.....	18	40 la 41.....	58
103 la 107.....	18	42 la 43.....	59
108 la 109.....	20		
110 la 111.....	21		

Sura ar Rad

1.....	33
2 la 4.....	33
5.....	37
6.....	38
7.....	39
8 la 11.....	39
12 la 13.....	41
14.....	42
15.....	43
16.....	43
17.....	44
18.....	45
19 la 24.....	46
25.....	49

Sura Ibrahim

1 la 3.....	61
4.....	63
5 la 8.....	64
9 la 12.....	65
13 la 17.....	69
18.....	71
19 la 21.....	71
22 la 23.....	73
24 la 26.....	75
27.....	76
28 la 30.....	77
31.....	78
32 la 34.....	78
35 la 41.....	80
42 la 43.....	82
44 la 46.....	83
47 la 52.....	85

Sura al Hijr

1 la 5.....	88
6 la 9.....	89
10 la 13.....	90
14 la 15.....	91
16 la 20.....	92
21.....	93
22.....	93
23 la 25.....	94
26 la 44.....	94
45 la 50.....	97
51 la 56.....	98
57 la 77.....	100
78 la 79.....	103
80 la 84.....	104
85 la 86.....	105
87 la 93.....	106
94 la 99.....	107

Sura an Nahl

1 la 2.....	109
3 la 9.....	110
10 la 11.....	113
12.....	113
13.....	114
14.....	114
15 la 16.....	115
17 la 23.....	116
24 la 29.....	118
30 la 32.....	120
33 la 34.....	122
35.....	122
36 la 37.....	123
38 la 40.....	124
41 la 42.....	125
43 la 44.....	126
45 la 47.....	127

48 la 50.....	128
51 la 55.....	129
56 la 60.....	131
61.....	132
62 la 63.....	133
64 la 65.....	134
Comentariul versetului 65.....	134
66 la 67.....	135
68 la 69.....	136
70.....	136
71.....	137
72 la 76.....	138
77.....	140
78.....	140
79.....	141
80 la 83.....	142
84 la 87.....	144
88.....	145
89.....	146
90.....	147
91 la 92.....	149
93.....	150
94.....	151
95 la 97.....	151
98 la 100.....	153
101 la 102.....	154
103 la 105.....	155
106 la 109.....	156
110 la 111.....	157
112 la 113.....	158
114 la 118.....	159
119.....	161
120 la 123.....	161
124.....	162
125.....	163
126 la 128.....	164

Sura al Isra

1.....	166
--------	-----

2 la 8.....	167
9 la 10.....	170
11.....	171
12.....	171
13 la 14.....	172
15.....	173
16 la 17.....	173
18 la 21.....	174
22.....	175
23 la 24.....	176
25.....	177
26 la 30.....	178
31.....	179
32.....	180
33.....	180
34.....	181
35.....	182
36.....	182
37 la 39.....	183
40.....	184
41 la 44.....	184
45 la 48.....	187
49 la 52.....	188
53 la 55.....	190
56 la 57.....	191
58.....	193
59 la 60.....	193
61 la 65.....	195
66 la 69.....	197
70.....	198
71 la 72.....	199
73 la 77.....	200
78 la 81.....	202
82.....	204
83.....	204
84.....	205
85.....	205
86 la 87.....	206
88.....	206
89 la 96.....	207

97 la 100.....	209
101 la 104.....	211
105.....	212
106 la 109.....	212
110 la 111.....	213

Sura al Kahf

1 la 6.....	216
7 la 8.....	219
9 la 12.....	220
13 la 14.....	221
15.....	222
16.....	222
17 la 18.....	223
19 la 20.....	225
21.....	226
22.....	227
23 la 24.....	229
25 la 26.....	230
27.....	231
28.....	231
29 la 31.....	233
32 la 33.....	235
34 la 36.....	236
37 la 38.....	237
39 la 44.....	238
45 la 46.....	241
47 la 49.....	242
50.....	244
51 la 52.....	245
53.....	246
54.....	246
55.....	247
56.....	247
57 la 59.....	248
60 la 74.....	249